

1762

A PÉCSI BÖRGYÁR

HÍRADÓJA

VII. ÉVFOLYAM 1.SZÁM

ÁRA 2,50 Ft

Emlékezés a felszabadulásra és az elődökre

225 ÉVES A PÉCSI BÖRGYÁR

1762-ben nyitotta meg tímárműhelyét a mai Felsőmalom utcában a bajorországi Memmingenből származó Höfler András, megalapítva ezzel azt a vállalatot, melyet ma úgy hívnak: Pécsi Börgyár. Ennek 225 éve. A ritka jubileumról, egyben Pécs felszabadulásának 43. évfordulójáról 1987. november 27-én ünnepségen emlékeztünk meg gyárunk kulturterében.

A vállalatvezetés nevében Simon Attiláné, a szakszervezeti bizottság titkára köszöntötte az egybegyűlteket, köztük az elnökségben helyet foglaló dr. Geisz Mihályt, az MSZMP Baranya Megyei Bizottságának titkárát, Bokorné Demeter Piroskát, a Bőripari Dolgozók Szakszervezetének titkárát, a meghívott vendégeket, köztük a külföldi börgyárak: a szovjetunióbeli Ivovi, a csehszlovákiai bosányi és az NDK béli neustadt glewei börgyárak vezetőit.

A felszabadulásról és a 225 éves múltról Veres Lajos vállalatunk vezérigazgatója emlékezett meg, majd felolvasta dr. Cseh József ipari miniszterhelyettes levelét. Ezt követően kitüntetésekre és jutalmazásokra került sor.

A Kiváló Munkáért és a Kiváló Dolgozó kitüntetések Veres Lajos nyújtotta át, jutalmat adva több nyugdíjas dolgozónak is. A bensőséges ünnepséget a KISZÖV Pannónia táncegyüttesének műsora zárta.

Az alapító emléke előtt külön is tisztelegtünk, a jubileumi ünnepséget megelőző napon a pécsi temetőben koszorút helyeztünk el a Höfler család sírján.

(Veres Lajos vezérigazgató ünnepi beszéde a 8-15. oldalakon.)

A TARTALOMBÓL:

A NEHÉZSÉGEK ELLENÉRE TELJESÜLTEK ÉVES ELŐIRÁNYZATAINK (3. oldal)

PÁRTTAGSÁGUNK FELADATTERVE A GAZDASÁGI-TÁRSADALMI KIBONTAKOZÁSBAN (4-5-6. oldal)

A PÁRTTAGSÁGI KÖNYVEK CSERÉJÉRŐL (7. oldal)

TISZTELET AZ ELŐDÖKNEK (8-15 oldal)

LEVÉL AZ IPARI MINISZTÉRIUMBÓL (15. oldal)

BŐRFELDOLGOZÓ GYÁRRÉSZELEK ALAKULT (16. oldal)

SOK HASZNOS ÖTLET, JAVASLAT - 1987. ÚJÍTÁSAI (19. oldal)

GÖRBE TÜKÖR: BONTAKOZUNK (22. oldal)

MI VAN VELE BTC? (23. oldal)

SIKERES ÉVET ZÁRTAK A KÉZILABDÁS LÁNYOK (24. oldal)

E L I S M E R É S E K

Kitüntetések november 7-dike alkalmából

1987. november 7-dike alkalmából kitüntetésekre és jutalmazásokra került sor vállalatunknál.

MUNKA ÉRDEMREND

A Munka Érdemrend ezüst fokozatával tüntették ki Bakán Józsefet, bronz fokozatával Magyar Sándornét. A kitüntetéseket Budapesten, központi ünnepség keretében vették át.

KIVÁLÓ MUNKÁÉRT

Kiváló Munkáért kitüntetésben részesült: Szofrán József (marhameszes), Kovács Károlyné (kikészítő), Berger Györgyi (rost gyárrészleg), Aradi Tibor (gépjavitó), Bálint Károlyné (MEO), a nem fizikaiak közül Kalapáti Ferenc.

VÁLLALAT KIVÁLÓ DOLGOZÓJA

Kiváló Dolgozó kitüntetést kapott: Fischer József, (növényi cseres), Hojka Józsefné (talpkikészítő), Antal István (krómos), Szabó Gyuláné (előkészítő), Kiss Béláné (kikészítő), Antal István (sertészes), Nagy Lajos (sertéscseres), Apró Lászlóné (sertésvelour), Bencze Ferencné (sertésbélés), Topor István (gépjavitó), Kovács Károly (környezetvédelem), Theisz Ádám (készáruraktár), Keszler Antalné (bölcsőde), a nem fizikaiak közül Bokréta Ferenc, Nagy Jánosné, Takács Ludmilla, Szekeres Judit, Nagy Ferencné, Scherer Gábor, Krammer Zsoltné.

PÁRTMUNKÁÉRT OKLEVÉL

Pártmunkáért Oklevél kitüntetésben részesült Kosztik István (sertéscseres), a nem fizikaiak közül Cser Tibor és Földi László.

SZAKSZERVEZETI MUNKÁÉRT OKLEVÉL

Szakszervezeti Munkáért Oklevél kitüntetést kapott Antal István (krómos).

ARANYKOSZORÚS KISZ JELVÉNY

Aranykoszorús KISZ jelvénnel tüntették ki a nem fizikaiak közül Nyéki Ferencné és Koppány Tamást.

HONVÉDELMI ÉRDEMÉREM

Tízéves szolgálat után Honvédelmi Érdemérem kitüntetésben részesült a nem fizikaiak közül Nagy Ferenc.

BALESETMENTES VEZETÉSÉRT

Balesetmentes vezetésért több dolgozónk kapott kitüntetést. Egymillió kilométeres fokozat: Kovács Ferenc, Auer Béla. Ötszázezer kilométeres fokozat: Póth Péter, Dörgő Zoltán. Kétszázötvenezer kilométer fokozat: Gyuris Antal.

PÉNZJUTALMAK

Számos dolgozónk vehetett át pénzjutalmat a vállalatnál, a pártszervezetben, a szakszervezetben, a Népi Ellenőrzési Bizottságon és a munkásörsegekben végzett munkájáért.

Jubileumi kitüntetések

A Pécsi Bőrgyár fennállásának 225. évfordulója alkalmából Kiváló Munkáért és Kiváló Dolgozó kitüntetésekre, valamint jutalmazásokra került sor.

KIVÁLÓ MUNKÁÉRT

Kiváló Munkáért kitüntetést kapott Ordonics József (növényi cseres), Patkó József (talpkikészítő), Borhy Sándorné (előkészítő), Kiss Lászlóné (sertés bélés), Patkó Gyula (sertésbőr gyárrészleg), Földi László (nyersbőröstály).

KIVÁLÓ DOLGOZÓ

Kiváló Dolgozó kitüntetésben részesült Ponnert Andorné (talpkikészítő), Fodroczy Sándor (krómos műhely), Horváth Istvánné (kikészítő), Helesfai Sándor (marhabőr gyárrészleg), Tabi András (sertés cseres), Ónodi Lászlóné (sertés bélés), Kozmann Józsefné (sertésbőr gyárrészleg), Joósa Béla (rostgyárrészleg), Laczhegyi Béláné (bőrruházat), Hauschl József (üzemfenntartó gyárrészleg), Dara János (beruházási és környezetvédelmi főosztály), Hartai Ervinné (készáruraktár), dr. Nagy Lajos (főkövelőség), Dr. Rideg László (igazgatási és jogi főosztály).

JUTALOM

Nyugdíjas dolgozóink közül jutalmat kapott Zalai Frigyesné, Kovács Józsefné, Káván Nándor, Heller József, Mátis Elek.

Tudományos kutatói díj

Pécs felszabadulásának 43. évfordulója alkalmából a Baranya Megyei Tanács Tudományos kutatói díjjal tüntette ki dr. Tóth Gézát, a kémiai tudományok doktorát, vegyészmérnököt, vállalatunk nyugdíjas gyárrészlegvezetőjét, aki ma is aktív, a vezérigazgató tanácsadója. A díj elismerése annak a tevékenységnek, melyet a nyolcvanéves, nemzetközi hírű bőrvégész a bőrgyártás technológiájának kutatásában és fejlesztésében több évtizeden át eredményesen végzett.

Kiadja a Minisztertanács Tájékoztatási Hivatala

III/UHV/109/BA/1987.számú lapkiadási engedélye alapján a PÉCSI BŐRGYÁR

7601 PÉCS, BOLGÁR NÉPHADSEREG ÚTJA 52.

Felelős kiadó: VERES LAJOS

Felelős szerkesztő: MIKLÓSVÁRI ZOLTÁN

A szerkesztő bizottság tagjai:

Bartal Lőrinc, Berta János, Bokrovits Jánosné, Csiga István,

Lázár György, Miklósvári Zoltán, Rack Antal, Simon Attiláné,

Soós Enikő, Szomor Ároád, Várnagy Valéria, Vincze György,

Vinkó Máté, Zalai dr. Körösi Erzsébet.

A sokszorosítást végezte a TEMPORG Nyomda, Pécs, Somogyi Béla u.2

1988 - A/4 - 1200 - 431.

Felelős vezető: Dr. Kállai Sándor

TERJESZTI A GYÁR DOLGOZÓI KÖZÖTT

A PÉCSI BŐRGYÁR

Gyorsmérleg 1987-ről

A NEHÉZSÉGEK ELLENÉRE TELJESÜLTEK ÉVES ELŐIRÁNYZATAINK

Ugyan gazdálkodásunk 1987-ről szóló végleges mérlege még nem készült el, az eredmények nagyjából már ismeretesekek. Év elején 2 milliárd 711 millió forint elérését irányoztuk elő, amiből 342 millió forint a tőkés export, a tervezett nyereség pedig 185 millió forint volt. Időközben a külső körülményekben több olyan változás történt, ami jelentősen befolyásolta gazdálkodásunkat, így

a tervet át kellett dolgoznunk. A módosított terv már 2 milliárd 640 millió forint árbevétel elérését tűzte ki célul 166 millió forint nyereség mellett. A rendelkezésre álló adatok alapján megállapíthatjuk, a módosított tervet teljesítettük.

A termelés a következők szerint alakult:

Bőrféleség	Éves terv	Tény (még nem végleges)
Keményáru	1022 tonna	949 tonna
Puhabőr	3635 ezer m ²	3858 ezer m ²
Ebből: marhaszínbőr	1599 ezer m ²	1623 ezer m ²
marhahasítás	605 ezer m ²	607 ezer m ²
sertésszínbőr	1143 ezer m ²	1307 ezer m ²
sertéshasítás	183 ezer m ²	281 ezer m ²

Keményáru termelésünknel a lemaradás oka, hogy a továbbfeldolgozásra tervezett talpkrupon mennyisége 140 tonnával kevesebb. A lemaradásból 80 tonnát közvetlen alapanyagként értékesítettünk, a gyárrészleg lemaradása éves szinten így mindössze 60 tonna. A marhabőr gyárrészleg teljesítette tervét. Jelentős mértékű a túlteljesítés a sertés színbőrből és hasítékból is. Termékeink iránt nagy volt a kereslet, különösen a ruházati velourból adtunk el nagyobb mennyiséget a tervezettnél, így 100 ezer négyzetméterrel volt több a termelés. A sertés hasítás bélés iránt is nagy kereslet mutatkozott, ebből a tervezettnél 70 ezer négyzetméterrel termeltünk többet.

A rost gyárrészlegben a tervezett 2600 tonna rostműbőrrel szemben a termelés csak 2515 tonna, aminek oka egyrészt a piaci igények csökkenése, másrészt az üzemen történt felújítási munka, ami bizonyos mértékig akadályozta a termelést. Kéregből 7 millió pár előállítását terveztük, a tény ezzel szemben 6 millió 745 ezer pár.

A bőrfeldolgozó üzemek termelése eltérően alakult a tervezettől, mivel itt nagyon nehéz meghatározni, mely termékeket fogjuk majd gyártani. Vezértípusra átszámítva a termelés a következőképpen alakult:

	Éves terv	Tény (nem végleges)
Bőrruházati üzem	8497 darab	8804 darab
Talpkonfekcionáló	147 ezer pár	133 ezer pár
Bőrdíszmű üzem	25575 darab	25464 darab

A nem végleges adatokból is kitűnik, módosított tervünket teljesítettük, annak ellenére, hogy gazdálkodásunkat sok tényező nehezítette. Két alkalommal került sor forintleértékelésre, mely csökkentette nyereségünket. Mivel importunk csaknem háromszorosa exportunknak, ezért az exportnál jelentkező többlet árbevétel csak részben csökkentette az importárak növekedése által okozott többletkiadást.

1987. májusától belföldi árainkat mintegy 7 százalékkal emeltük. Ezzel az import árváltozásnak csak egy részét hátrítottuk tovább a belföldi vevőkre, másik részét gazdálkodásunk javításával kellett kompenzálnunk.

Árbevételi tervünket végül is mind belföldi, mind pedig a konvertibilis export viszonylatában teljesítettük.

Év elején azt terveztük, 2130 fővel dolgozunk, a terv módosítása során pedig 50 fős létszámcsökkenést határoztunk el. Ezt végre is hajtottuk. A tervezett április elsejei béremelés helyett június elsejétől hajtottunk végre 4 százalékos mértékű növelést.

Annak ellenére, hogy 1987-ben sok kedvezőtlen változás történt, tervünket teljesítettük, s a módosítások során meghatározott nyereségszintet is elértük.

Zalainé dr. Körösi Erzsébet

PÁRTBIZOTTSÁGUNK FELADATTERVE

A GAZDASÁGI-TÁRSADALMI KIBONTAKOZÁSRA

Pártunk Központi Bizottsága 1987. július 2-i ülésén állást foglalt a gazdasági-társadalmi kibontakozás programjáról, melynek alapvető célja, hogy új lendületet adjunk a szocializmus építésének és meghaladjuk a közepes gazdasági fejlettség szintjét. E program gyakorlati megvalósítása igényli, hogy meghatározzuk saját politikai feladatainkat és azokat következetesen végrehajtsuk. A Pécsi Bőrgyár Pártbizottsága feladatainak meghatározásakor figyelembe vette az MSZMP KB 1987. július 2-i állásfoglalását, valamint az MSZMP Baranya Megyei Bizottságának és a Városi Bizottságának feladattervét. Tennivalóinkat a következő három évre határoztuk meg.

I.

Vállalatunk gazdálkodására az élvonalba tartozásra való törekvés jellemző, amelyet a külső körülményekhez való rugalmas alkalmazkodással, az innovációra való törekvéssel, a termékek minőségének állandósításával, pénzügyi stabilitással értünk el.

LEGFONTOSABB CÉLKITŰZÉSEINK

- A vállalat és termékei versenyképességének fokozása.
- A termelékenység és szervezettségi színvonal növelése.
- Az export fokozása.
- A tőkés deviza egyenlegének javítása.
- Minőség fejlesztése.
- Dolgozóink munka- és életkörülményeinek javítása.

II.

FŐBB CÉLKITŰZÉSEINK RÉSZLETEZÉSE

Termelési célkitűzések

- A puhabőr termelés növekedése a mindenkor piaci igényekhez igazodó rugalmas termékszerkezetváltással valóssuljon meg.
- A keményáru termelést szinten kívánjuk tartani, biztosítva az egyenletes minőségű gyártást.
- A rostműbőr termelés szinten tartását tervezzük, jelentős szerkezetváltással. Célkitűzésünk a szovjet kooperációban megvalósuló cellulóz alapú talpbélés kapacitás kialakítása.
- A díszműbőr és talpkonfekció üzemek, valamint a bőrruházati üzem termelésének fokozatos felfuttatását tervezzük.

Piaci célkitűzések

- A három év alatt az eddigieknél nagyobb ütemű tőkés export értékesítést tervezünk, ezzel is javítani kívánjuk az export-import egyenlegünket.
- Alapanyag ellátási gondjaink részbeni csökkentése céljából törekszünk a szovjet vállalatközi kapcsolatok kihasználására. Ebben a politikai eszközrendszer is igénybe kívánjuk venni (testvérváros kapcsolatok).
- Tartós együttműködési lehetőségeket is kell keresni alapanyag-ellátásunk hosszú távú biztosítására. Meg kell vizsgálni az új vállalkozási formák adta lehetőségeket (közös vállalati formák).
- A vevő igények magasabb szintű kielégítése érdekében a sertés- és marhabőröknél a minőséget stabilizálni, a keményáru egyes termékeinél javítani kell. Vevőnként kívánjuk biztosítani a célminőséget.
- Külkereskedelmi tevékenységünk mozgékonyságának fokozására egy a jelenleginél korszerűbb rendszer kialakítása szükséges.

Termelékenység

A termelékenység területén feladat a nemzetközi színvonalhoz való felzárkózás. A termelékenység alakulására ható főbb tényezők a műszaki színvonal és a szervezés.

Feladatunk:

- A mechanikai és kémiai technológiák folyamatos korszerűsítése, finomítása.
- A rekonstrukciónál az épületek szétszórtságából adódó hátrányok mérséklése.
- Edényzetek és kiszolgáló egységek folyamatos korszerűsítése. A kiszolgáló területek termelékenységének javítása. (Vállalati infrastruktúra korszerűsítése, a belső szállítási és a kézzel végzett munkák területén.)

PÁRTBIZOTTSÁGUNK FELADATTERVE

A GAZDASÁGI-TÁRSADALMI KIBONTAKOZÁSRA

(Folytatás a 4. oldalról)

- A korszerű technológiai és technikai berendezések működtetéséhez elengedhetetlenül szükséges fogadókészség javítása, a korszerű ösztönzés és vállalkozási formák segítségével.
- A korszerű munkaszervezési és irányítási formák folyamatos megvalósítása.
- Biztosítani kell a munkaerő-állomány kívánatos szakmasztruktúráját, a munkaerő képzést.

Műszaki fejlesztés

A vállalat fennmaradásának és továbbfejlődésének alapvető feltétele a műszaki fejlesztési munka korszerűsítése, javítása, intenzitásának fokozása.

Ennek érdekében:

- Korszerűsíteni kívánjuk a fejlesztéssel foglalkozó szervezetet.
- Javítani kell az anyagmozgatás, vegyszeradagolás, a gépek kiszolgálása, és a termelést kisegítő egyéb infrastruktúra (raktározás) területeit.
- Fokozni kell az automatizációt, és szélesíteni kell a számítástechnika alkalmazásának területeit.
- A gyártmány és gyártásfejlesztés irányai feleljenek meg a nemzetközi fejlődés irányainak, figyelembe véve a környezetvédelmi és a hatékonysági követelmények mellett a piaci igények rugalmas kielégítését is.
- A kutatás és fejlesztés fő feladata a nemzetközi eredmények gyors adaptálása és alkalmazása.
- Feladatunk a munkakultúra fejlesztése és a technológiai fegyelem erősítése.
- A gyárfejlesztés érdekében a vizes kapacitás (meszes, krómos) bővítését meg kell valósítani. Végre kell hajtani a keményáru rekonstrukciót. A rostműbőr gyártás területén a cellulóz alapú talpbélés kapacitást ki kell alakítani.

Környezetvédelem

A fejlesztési munkában kiemelt hangsúllyal kezeljük a környezetvédelmet, azok előírásainak betartását.

A szervezetfejlesztés területén célunk a vállalati belső irányítási és érdekeltségi rendszer hatékonyabbá tétele, korszerű belső érdekeltségi és vállalkozási formák kialakításával. Az ösztönzési rendszer korszerűsítésével a jövedelmek differenciálódása szolgálja a jó munka becsületét. Növelni kell a főmunkaidőben végzett munka értékét.

GAZDASÁGI CÉLOK

Vállalatunk pénzügyi stabilitásának megtartását tűzte ki célul. A külső forrásból származó fejlesztési eszközök - állami támogatás, hitel stb. - a népgazdaság egyensúlyi helyzetéből adódóan elsősorban a külkereskedelmi egyensúly javítását célzó jelentős fejlesztésekre vehetők igénybe. Ezért a vállalat saját fejlesztési forrásaira számíthat döntően.

A költséggazdálkodás területén kiemelt figyelmet kell fordítani a fajlagos költségcsökkentésre és a takarékoságra. A vállalat gazdálkodásának biztosítani kell olyan mértékű jövedelmezőséget, amely a mindenkori jövedelem - szabályozási rendszernek megfelelően eleget tesz a vállalat termelési-, értékesítési-, fejlesztési célkitűzéseinek.

Munkahelyi körülményekkel kapcsolatos cél

Biztosítani kell, hogy a dolgozók munkakörülményei fokozatosan javuljanak. Célunk a nehéz fizikai munka könnyítése, a munkakörülmények javítása, a munkahelyi ártalmak mérséklése. A szociálpolitikai tevékenység tervezésénél és végrehajtásánál a vállalat mindenkori anyagi helyzete - tének megfelelően kell előrelépniük.

A munkahelyi légkör javítása érdekében tovább kell fejleszteni az emberi kapcsolatokat és a demokratikus formák tartalmát működtetését.

Fontos feladatnak tekintjük olyan szemlélet meghonosodását, amelyben dolgozók és vezetők egyaránt a vállalat érdekében tevékenykednek, tulajdonosi funkciók felerősödnek és a megvalósítás cselekvő részesei lesznek.

III.

A vállalat kibontakozási programját a Pécsi Bőrgyár Pártbizottsága az alábbiak szerint kívánja elősegíteni:

Alapvető politikai feladatunk a párt szervezeti és cselekvési egységének helyreállításában a párt és állami szervek iránti bizalmat erősíteni. A politikai munka eredményességének növelése érdekében a közvélemény, illetve a közgondolkodás tárgyilagos és alkotó formálása a feladatunk. Amennyiben a politikai intézményrendszer is korszerűsítésre kerül, fel kell készülnünk arra, hogy az ezirányú központi döntéseket mielőbb megismerjük és a gyakorlatban alkalmazzuk.

(Folytatás a 6. oldalon)

PÁRTBIZOTTSÁGUNK FELADATTERVE A GAZDASÁGI-TÁRSADALMI KIBONTAKOZÁSRA

(Folytatás az 5. oldalról)

Pártbizottságunk működési területén a nemkívánatos jelenségeket (párttagság nem kielégítő aktivitása, a pártfórumok gyakran formális szerepe, a papírmunka túltengése stb.) okait fel kell tárni és megszüntetésükre kell törekednünk.

Erősebben kell támaszkodnunk a tagság véleményére, a fontosabb döntések meghozatala előtt. Pártbizottságunk elvárja, hogy a Pécsi Bőrgyár kommunisztái egységesen, aktívan képviseljék, terjesszék a párt politikáját.

Nagy gondot kell fordítani arra, hogy a pártszervek elé az általában igen sokrétű kérdéseknek valóban csak a politikai szempontból legfontosabb elemei kerüljenek. Ezért is válik fontossá a feladatok jobb elhatárolása.

A jelenlegi társadalmi, gazdasági viszonyok szükségessé teszik a pártmunka nyilvánosságának erősítését; a Pártbizottság szerezzon érvényt a munkamódszer-munkastílus javítására hozott határozat végrehajtásának. A párt egységének, fegyelmeinek erősítése érdekében határozottabban és következetesebben felelősségrevonást kell megvalósítani. A politikai munkában is jobban kell támaszkodnunk a tudományos kutatási eredményekre, a vállalat szellemi potenciáljára. A szakmai tudás presztizsét, az alkotó szellemi munka megbecsülését javítanunk kell. Feladatunknak tekintjük, hogy a hatáskörünkbe tartozó kérdésekkel szemben határozottabban érvényesítsük a vezetői követelményeket. A pártszervezetek és a párttagok tevékenységének szerepét a kibontakozásban úgy kell növelnünk, hogy az belső meggyőződésből fakadó legyen.

Az agitáció és propaganda tegye világossá a gazdaságpolitikai célokat, összefüggéseket és mozgósítson ezek végrehajtására. A propaganda a különböző oktatási formákkal, a propagandisták differenciált felkészítésével segítse e tevékenységet. Az agitáció szervezeti kereteinek megújításával, az agitátorok elméleti felkészültségének javításával segítse a végrehajtást. Az agitáció és propaganda bizonyítsa, hogy a program megvalósításának feltétele a szocialista demokrácia fejlesztése, a munkakultúra, munkaerőkölcs érdemi javítása. Az agitáció és propaganda segítse elő a közösségi szemlélet és felelősség fejlesztését, a helyesen értelmezett társadalmi érdekek képviseletét. Az információcseréjének javításával tegyük hatékonyabbá a közgondolkodás jobb megismerését és befolyásolását. Ennek érdekében fejleszteni kell a párt és mozgalmi szervek belső tájékoztató rendszerét.

A szakszervezet és a KISZ saját eszközrendszerével biztosítsa a feladatterv megismertetését és megvalósításában való aktív és fegyelmezett munkavégzést.

Elméleti konferencia

Elméleti konferenciát rendezett november 16-án a kulturteremben az MSZMP Bőrgyári Vállalati Bizottsága. A konferencián dr. Dányi Pál, az MSZMP Baranya Megyei Bizottságának első titkára tartott előadást a megye kibontakozási programjáról, majd a résztvevőkkel eszmecserére került sor.

KISZ-ÉLET

OBIM-TALÁLKOZÓ. Október végén Debrecenben rendezték meg a Bőrös Ifjú Mérnök, Közgazdász, Technikus Találkozót. Vállalatunkat Veres Lajos vezérigazgató vezetésével hat fiatal mérnök és közgazda képviselte. A küldöttek megtekintették a Hajdúsági Bőrgyárat és a Debreceni Cipőgyárat, előadásokon és vitafórumokon vettek részt.

*

BŐRÖS SZOT KUPA. November végén tekerversenyt rendeztek Budapesten, a MOM négysávós automata tekepályáján. Gyárunk hat fős csapattal képviseltette magát.

*

CSALÁDI EST. A hagyományokhoz híven 1987-ben is megrendeztük Mikulás napi bálunkat.

*

SZOMSZÉDOLÁS. A KISZ Bizottság és a VI. alapszervezet december 12-15-e között Pozsony-Bécs útvonalon kirándulást szervezett. A túra árának nagy részét a kizesek társadalmi munkájából befolyt összeg fedezte.

*

MUNKÁNK ÉRTÉKELÉSE. A KISZ Bizottság elkészítette az 1987-ben végzett munka értékelését. A gyorsmérleg: közösségi munkavállalási szerződés keretében csaknem félmillió forint értékű társadalmi munkát végeztünk; családi esteket és névadó ünnepeket szerveztünk; közreműködtünk a május elsejei majális és a gyermeknapi műsor rendezésében; a tömegsport keretében kispályás labdarúgó, asztalitenisz és tekebajnokságot bonyolítottunk le.

Soós Enikő

A PÁRTTAGSÁGI KÖNYVEK CSERÉJÉRŐL

A párttagokkal folytatott beszélgetések tapasztalatai

A Központi Bizottság 1987. június 23-i ülésén határozatot hozt a párttagsági könyvek cseréjéről, ugyanis a Magyar Szocialista Munkáspártban a tagsági könyvek érvényessége 1988. év végén lejár, ezért azokat ki kell cserélni. Pártbizottságunk a tagkönyvcserével kapcsolatos intézkedési tervében rögzítette a politikai és szervezeti feladatokat. Tekintettel arra, hogy a tagsági könyvek cseréje a párt belső életének fontos eseménye, mégis indokoltnak tartom, hogy gyárunk valamennyi dolgozója megismerje e fontos eseményt.

Tagságunk fő figyelme a tagkönyvcseré idején is az időszzerű politikai feladatok megoldására irányul. Hasznosítjuk a párttagok észrevételeit, javaslatait, a tevékenység homlokterében a gazdasági, társadalmi kibontakozás végrehajtása áll. Jól tudjuk, hogy elengedhetetlen, de nem elégséges a helyzet pontos elemzése, a jó döntés, a feladatokban való elvi egyetértés, hanem szükséges a határozatok következetes megvalósítása.

A párt tagjainak nemcsak kötelességük, hanem joguk is, hogy részt vegyenek a politika alakításában. Bár javaslataik, véleményük jó része beépül a döntésekbe, mégsem lehetnek elégedettek, mert sok helyes észrevétel nem hasznosul. Ezért szükséges, hogy a különböző pártfórumokon tudatosan fejlesszük az alkotó vitát, biztosítsuk, hogy az észrevételeket, javaslatokat érdemben megvitatásuk és érvényesítsük.

A Központi Bizottság azt kéri a párt tagjaitól, párt-szervezetektől, hogy gondosan készüljenek fel a tagkönyvcserére és tekintsek azt fontos politikai feladatnak. Az egyéni beszélgetéseket használják fel a pártmegbízások érvényesítésének áttekintésére, a kommunisták elméleti felkészültségének, munkájának, magatartásának, közéleti tevékenységének értékelésére.

A Bórgyári Pártbizottság működési területén a tagkönyvcserével kapcsolatos politikai és szervezeti feladatokat ütemesen, elképzeléseink szerint folytatjuk. Eddig párttagságunk fele mondta el véleményét társadalmunk gazdasági, politikai helyzetéről. A párttagok véleménye megegyezik társadalmunk közvéleményével, sok esetben kritikusabban fogalmaznak.

A beszélgetésekből egyértelműen kiderül, hogy az elmúlt időszakban elsősorban a belpolitikai kérdések iránt nőtt az érdeklődés, erősödött a kritikai hang. Az ország gazdasági helyzetének alakulása és ennek társadalmi hatásai aggodalmat, kétségeket váltottak ki. Megegyezik a vélemény abban, hogy gondjaink megoldása csak társadalmi összefogással lehetséges, a kezdeményezéseket nem lehet

csak felülről várni. Bizonytalanság az ideológiai kérdések területén is tapasztalható. A beszélgetések jellemzője a formaságtól mentes, őszinte hangvételű, önkritikus és tartalmas véleménycsere. Jól érzékelhető a teniakarás, ugyanakkor a párttagság megosztottabb; több a szélsőséges megnyilatkozás, fokozódott a nyugtalanság.

Számos kritikai észrevétel hangzott el saját tevékenységünkéről, de sokkal több az országos szintű problémákról, amelyek a beszélgetők szerint esetenként gátjai a helyi kibontakozásnak is.

Vállalatunk Pártbizottságának kibontakozási programja is támogatást kapott, de a végrehajtással kapcsolatban bizonytalanság érezhető. A kialakult helyzetért döntően a párt és a kormány vezető szerveit tartják felelősnek, kevesen bíznak abban, hogy a jelenlegi vezetés úrrá tud lenni a bajokon.

Késnek az intézkedések, július óta igen kevés a stabilizáció, illetve a kibontakozás irányában látható változás. Sürgetik a személyes felelősség minden szinten történő következetes megállapítását. A pártvezetésben is bátrabb kádercseréket, fiatalítást várnak el. Megfogalmazták a párt tagjai, hogy a párttagság nem rendelkezik kellő érvánnyal, jelentős része nem tud lépést tartani az eseményekkel. A politika rendkívül bonyolulttá vált számukra, nem tudják érzékelni az új jelenségeket, ezért a közérthető, konkrét válaszok, a személyes, szóbeli agitáció és a vezetőkkel való gyakrabbi találkozási lehetőségek iránt hallatlanul megnőtt az igény. A vélemények szerint a párt országos első számú vezetői nem használják ki a tömegkommunikációt, ebből is elsősorban a Televízió kínálta lehetőségeket.

A tömegtájékoztatóban ugyanakkor sok ellentmondó nyilatkozat is elhangzik. Szükségesnek tartják azt is, hogy a közhangulat alakulására a felső pártvezetés jobban figyeljen oda. A pártélet területén néhányan felvetették, hogy sok a kötelező napirend, nagy az adminisztráció, főleg a tagdíjelszámolásnál és más jellegű munkáknál. A beszélgetések során a pártból eddig kikerült 8 fő. A kilépések okai között betegségre, különböző családi okokra és a párt politikájával való egyet nem értés szerepel.

Eddigi tapasztalataink is bizonyítják, hogy a tagkönyvcseré jó alkalom arra, hogy minden párttag önvizsgálódást végezzen, azon túl társadalomkritikai tükröt tartson a kezében. Meggyőződésem, hogy ezek a beszélgetések végül is nem a kilátástalanságot erősítik, hanem a párt sorai újra rendeződnek és erőinket, hitvallásunk a jövő építésére, cselekvésére ösztönzi.

Csiga István

TISZTELET AZ ELŐDÖKNEK

Veres Lajos vezérigazgató ünnepi megemlékezése az alapítás 225. évfordulójáról

Két jeles évforduló megünneplésére gyűltünk ma egybe: fennállásának 225. évéhez érkezett el a Pécsi Bőrgyár, ezzel együtt megemlékezünk Pécs felszabadulásának 43. évfordulójáról is. Engedjék meg, először a 43 évvel ezelőtti, sorsfordító november végi napokra emlékezzek, s idézzek a hiteles szemtanú, dr. Tóth Géza egyik korábbi visszaemlékezéséből, ő akkoriban a gyár ügyvezető igazgatója volt, ma is itt van közöttünk, nyolcvan évesen is dolgozik gyárunkban.

1944. november 29-én reggel már szovjet katonákat láttam a Rákóczi úton. Úgy gondoltam, mint megbízott ügyvezető igazgatónak le kell mennem a gyárba a kulcsok átadása végett. Így is tettem. A gyárban Zsifkovics munkavezető fogadott, szovjet katonák gyűrűjében, akik egy alezredeshez vezettek, akivel a következő négy nap alatt sokszor tárgyaltam a termelés beindításáról. December 3-án, szombaton közölte az alezredes, hogy hétfőn meg kell indítani a munkát, értesítsük a dolgozókat. A propaganda a front közeledtével azt terjesztette, hogy az oroszok leszerelik a gyárat, a gépeket elviszik. A munkások féltek, hogy elvesztik kenyerüket, ezért mindenki örömmel vette tudomásul, hogy december 5-én újra elkezd termelni a gyár. Néhány dolgozó útján mindenkit értesítettünk, és hétfőn reggel a dolgozók legnagyobb része megjelent a gyárban.

A gyárat hadiüzemmé nyilvánította a szovjet hadsereg. Napi 5000 kilogramm készárut kellett legyártani, nagyon szigorúan megkövetelt teljesítés mellett. A katonai parancsnok időnként húst és élelmiszert osztott ki a dolgozók között. Csodálkoztam, hogy nekem és a többi vezetőnek dupla adagot adtak. Azt mondta a parancsnok: a vezetőknek jól kell táplálkozniuk.... Augusztusig voltunk a Vörös Hadsereg parancsnoksága alatt, ettől kezdve önállóan gazdálkodhattunk, a termelés lendületesen tovább emelkedett...

EMLEKEZÉS A SZOVJET HŐSÜKRE

Pécs városa 1944. november 29-én tehát felszabadult. Ez a történelmi esemény új korszak fényét vetítette elő-

re a Pécsi Bőrgyárban is. Közelgett az az idő, amikor a munkások kezükbe vehetik a hatalmat és saját maguk rendelkezhetnek sorsuk felett. Hadd ne soroljam, mi minden történt az akkori történelmi napokban, csupán érdekességeként: 1944 decemberében a város felszabadulását követő első labdarúgó mérkőzésre a BTC pályán került sor Pécs válogatottja és az itt állomásozó szovjet hadosztály válogatottja között. A kapcsolatok azóta is megmaradtak, erősödtek, sőt most újabb, ígéretesebb szakaszukhoz érkeztek, amivel később külön is szeretnék foglalkozni, hisz ez már gazdálkodásunk jelenével, méginkább jövőjével függ össze.

Pécs felszabadulásának évfordulója alkalmából hálával és kegyelettel emlékezünk azokra a szovjet hősökre, akik életüket áldozták a szabadságért. Hálával emlékezünk az elesett bolgár, román, jugoszláv és más nemzetiségű katonákra. Tisztelettel adózunk a magyar ellenállók, partizánok és azok emlékének, akik az első önkéntes alakulatokban részt vettek a szovjet csapatok oldalán az ország felszabadításában. A szabadsággal - az eltelt 43 esztendő tanúsága szerint - élni tudott az ország, s szűkebb hazánk, Pécs és Baranya, benne a Pécsi Bőrgyár is.

HÖFLER ANDRÁS TÍMÁRMŰHELYE

Itt álljunk meg az időben! Emlékezésünket vezessük vissza a még régebbi múltban történetekig. Alapításának 225. évfordulóját ünnepli a Pécsi Bőrgyár. Magának a bőrgyártásnak a kezdete a török idők homályába vész, a történetet 225 évnél is régibb. Mi a mai Pécsi Bőrgyár történetét az 1762-ben pécsi polgárrá választott Höfler András tímár működésétől számítjuk, aki a bajorországi Memmingenből származóit városunkba. Az alapító emléke előtt külön is tiszteltünk, a pécsi temetőben a család sírját megkoszorúztuk.

Höfler András műhelye a mai Felsőmalom utcában működött, utódai itt építették ki a tímárok dinasztiáját, itt teremtették meg az akkori értelemben ésszerű, új eljárású bürgyártást. Mindennek tárgyi emlékeire ma is pillantást vehetünk a Pécsi Helytörténeti és Munkásmozgalmi Múzeumban, melynek létrehozásában és berendezésében vállalatunk is közreműködött.

A pécsi tímár manufaktúra megteremtője az unoka, Hofler János volt, aki több éves európai legény-vándorútjáról, a német városokból hozta fejlettebb szakmai tudását, gyakorlati tapasztalatait. Az 1800-as évek első évtizedeinek kiemelkedő egyénisége volt Höfler János, aki rendkívül energikus, határozott, célratörő magatartásá-

225.

val, nagyszerű szakmai, üzleti és pénzügyi érzékével a tipikus manufaktúra kialakítója, majd a kapitalista bőrgyártás elindítója lett. Pécs első manufaktúráját voltaképpen egy házassággal szerezte, a tímártelep a Tímár utca és a Rákóczi utca karéjában volt, nagy szárítópádlás-rendszere a Rákóczi út 55. szám alatti épületnél ma is látható. Az 1830-as években megindult Höfler tőkefelhalmozása. Jellemző egyéniségére a korabeli, rá vonatkozó megjegyzés: Oroszlánbört cserez, s azt ölti magára... Egyéni, anyagi érdekei védelmében nem ismert tréfát, akaratát könyörtelenül keresztül vitte.

Az 1840-es években a termelés növekedése meggyorsult, a telep megnagyobbodott, már bőrlerekkel is rendelkeztek. 1850-ben meghalt Höfler János, műhelyét fia, Jakab vette át, akinek örökébe 1877-ben fia, János lépett. Közben megtörtént a céh-rendszer teljes felszámolása, 1884-ben pedig megalakult a Höfler Testvérek és Társa Cég.

AZ INASOK ÉS TÍMÁRLEGÉNYEK SORSA

A hőskor felidézése nem lehet teljes, ha csak a tulajdonosok életútját és tetteit követnénk végig, szólnunk kell azokról a névtelenekekről is, akik valójában az értéket termelték, akiknek nagy szakértelemmel és fáradtsággal végzett munkájuk nélkül aligha virágozhatott volna föl a bőrgyártás. Tisztelegnünk kell a műhelyekben dolgozó segítők és inasok emléke előtt is.

A korabeli feljegyzésekből tudjuk, hogy az inasoknak például nem volt munkaidejük sem, a műhelymunka mellett a házi teendőikben is a nehezebb részt kellett vállalniuk. Az inasnak a konyha körüli munka éppen úgy kötelessége volt, mint az udvaron a favágás, a vízhordás, az udvar rendbentartása. Nemcsak a céh-mesterek, hanem a ház asszonyának kénye-kedve is szabályozta az inas napi elfoglaltságát, a szó szoros értelmében látástól vakulásig. A kis inas sokoldalú kihasználására előadódó példák közül egyik érdekesség, mely a céhszabályzat előírásai -ből maradt fenn: a céhinasnak szombat este meg kellett mosnia a mester feleségének a lábát. Az inastartás egyébként kötelező volt, hogy a termelési folytonosságot fenntartsák.

Nem volt könnyebb az életük a legényeknek sem. Az újonnan felszabadult tímárlegények azonnal vándorkönyvet kaptak, s útnak indultak. A vándorlás a céhes termelés alapfeltétele volt minden kézműves szakmában. Milyen volt az élet a műhelyekben, mi jellemezte a bérmunkások helyzetét a céhes termelésben?

A műhelyek és dolgozóik között állandóan fennálló és sokszor a tettelegességig fajuló ellentét a bérmunkások adódott. Ezenkívül a mesterek, amikor csak tehettek, más apróságokkal is zaklatták a legényeket, akiknek még a mun-

kán kívüli életét is szabályozták, részletekbe menő gyötreléssel. Hogy mit ért egy ember, ha céhműhelyben dolgozott? Egy szál gyertyát. Ha meghalt. Amíg azonban élt, a túlmunkával azt is meg kellett vásárolnia.

GYORS FEJLŐDÉS AZ ÚJ GYÁRTELEPEN

De kövessük nyomon a gyár további történetét! A Höfler család 1889-ben árverés útján hozzájutott a gyár mai területén, az akkori Nagycsatorna mellett működő és csődbe menő Madarász-féle vasgyárhoz, s ezzel kilépett a városfalak, a manufaktúra tradíciókat őrző családi falak közül. Az áttelepülés 1889-1890-ben megtörtént, s az új gyártelepen a termelés gyors ütemben fejlődött. A századforduló táján azonban a készáru elhelyezése a belföldi piacon egyre nehezebbé vált, ekkor Höflerék - a balkáni háborúra való felkészülést kihasználva - a balkáni tér-ségben helyezték el bőrárúikat.

Tovább fejlődött a technológia: 1907-ben az országban elsőként kezdték meg a borjúboxbőrök gyártását. Ebben az időben tért haza a szászországi Freiburgból id. Lieber József, aki több bőrgyárban tanulmányozta az akkor teljesen új krómbőrgyártást, és tanulmányútjáról hazatérve, a Höfler gyárban mutatta be ezt a gyártási eljárást. Az új gyártmány előállítását az állam is támogatta.

A Höfler Testvérek és Társa cég 1912-ben részvénytársasággá alakult, ekkor 120 munkást és 6 tisztviselőt foglalkoztatott, s túlnyomórészt talpbőrgyártással foglalkozott. Miután a háborús konjunktúra a bőriparban is üzleti fellendülést hozott, a gyár számottevően gyarapodott. A világháború alatti felfutást a depresszió, a teljes pangás időszaka követte, mely sajtóságtól jellemvonása ezen időszak termelésének. A rossz gazdasági viszonyok hatására napirenden voltak a munkáselbocsátások. A nyomor enyhítésének céljából a gyár dolgozói 1921-ben és 1922-ben sztrájkot szerveztek. Olyan nagy volt azonban az akkori vezetés nyomása, valamint a munkanélküliek száma, akik a gyárkapun kívül munkaalkalomra lestek, hogy egyik sztrájk sem végződhetett kézzelfogható eredménnyel.

(Folytatás a 10. oldalon)

225.

(Folytatás a 9. oldalról)

Veres Lajos vezérigazgató ünnepi megemlékezését mondja

ELSŐ PÉCSI BÖRGYÁR RT.

A Höfler cég ekkor már - 1919-től - Első Pécsi Bőrgyár Rt. néven működött. A főreszvényesek a pangás éveiben azt a célt tűzték maguk elé, hogy beruházásokkal és a részvénytársaságba befektetett tőke gyakori forgatásával aránylag gyors ütemben fejlesszék az üzemet. A Bartalovich-féle bőrgyár eladásából és az 1921. évi tűzvész biztosítási összegéből rendelkezésre álló tőke lehetővé tette, hogy megvalósítsák azokat a terveket, amelyeket a háborús konjunktúra ideje alatt szőtt a gyár. Az új messzes és cseres épületek megépítésével több mint tíz évre előre megteremtették a termelés jelentős felfuttatásának lehetőségét. E beruházások a régi vaskohót az ország legmodernebb bőrgyárává változtatták. Ezekben a vasbeton épületekben már gyorsított eljárással cserezték a bőrt. A termelésben nagy teret foglaltak el a tengerentúli olcsóbb nyersbőrfeleségek, különösen a kips talpbélés gyártása fejlődött rohamosan, ami 1929-ben már csaknem 120 ezer darabra emelkedett. 1926-ban, az infláció megszűnésekor, a pengőre való áttérés során az Első Pécsi Bőrgyár Rt. mérlege már országos figyelmet kapott. A munkáslétszám 260 főre emelkedett, az évi bedolgozás 2824 tonna volt, több mint kétszerese a századforduló termelésének. 1925-ben a bőrgyár tulajdonába került a Sopiania Gépgyár és Vasöntöde Rt., ezentúl a gépgyárral végeztették a bőr-

gyár karbantartási és gépjavítási munkálatait, később pedig rátértek a bőripari gépek gyártására is.

Ilyen bekebelezésekre a későbbiekben is sor került, a harmincas évek végén a Sopianán kívül már az Első Pécsi Bőrgyár száz százalékos érdekkörébe tartozott a Szombathelyi Bőrgyár Rt., valamint annak szombathelyi cipőgyára és csepregi bőrgyára is. A harmincas években a bőrgyártásban előtérbe került a minőségjavítás, a tömeggyártás helyett a munkaigényesebb cikkek gyártása. A készbőrpiacra ugyanis a talp- és a cseres felsőbőrök elhelyezése mind kevésbé volt rentábilis, az árak csökkentek és ezért a pécsi bőrgyár új cikkek, mint a juhbélés, a díszmű, a hasíték, a műszaki és lakkbőrök gyártásának bevezetésével, valamint a krómfelsőbőrök gyártásának kiterjesztésével mindinkább a kifizető, de munkaigényesebb áruk gyártására tért rá. Az egész magyar bőriparban egyedülálló helyet foglalt el a gyár a bélésbőrök termelése terén, mely nagymértékben 1932-ben indult meg, és a második világháború kitörésekor évi 160 ezer darab juhbőr bedolgozásra emelkedett. A juhbőrgyártás mellett indult meg a különböző díszműbőrök előállítására is, és ezen a területen az Első Pécsi Bőrgyár vezető szerepét mind a mai napig megtarotta.

A MUNKÁSMOZGALOM KEZDETE

A gyár ebben az időben jelentős exportot is lebonyolított, szinte a világ minden részébe szállított. Az export üzletek kifejlődését elősegítette az is, hogy a Pécsi Bőrgyár nagy számban nevelt ki fiatal, nyelveket tudó tisztviselőket, akik a levelezést és a piacok felkutatását nagy önállósággal és nagy lelkesedéssel végezték a világ sok országában.

Feltehetjük a kérdést, milyen volt a munkások helyzete ebben az időszakban? Sokszor volt okuk panaszra, de nagyon kellett vigyázniuk minden szavukra, mert a gyár akkori vezetése besúgó rendszert épített ki közöttük. A megbízottak voltak az úgynevezett ötpengősök. Ez a körülmény nagyon megnehezítette az illegális mozgalom tevékenységét, melybe egyre többen kapcsolódtak be. Mindezek ellenére 1935-ben illegális párt-sejt alakult a gyárban. Veres János tímár, aki a huszas évek végén került ide Debrecenből, kapcsolatot tartott fenn Bakos Lajossal, az újpesti Mauthner Bőrgyár szakmunkásával, az illegális kommunista párt tagjával. Veres beszervezte Szűcs Józsefet és Boros Pált is. Feladatuk volt a munkások között agitációt folytatni, és leleplezni a fasizmust. Ezenkívül többet magukkal előfizetéseket is gyűjtöttek a Népszavara. Több alkalommal a Mecseken tartottak munkás-összejöveteleket. Veres Jánost később, 1944 januárjában lebuktatták, megkínózták, majd büntetőszázaddal a keleti frontra vitték, ahol a németek rövid időn belül agyonlőtték. A mártírhálált halt tímárra kegyelettel emlékezünk.

225.

Talán túl sok időt szenteltem a régmúlt eseményeinek és történéseinek, de meggyőződésem – hangsúlyozta Veres Lajos vezérigazgató –, az elődök tetteinek és munkálkodásának, a kicsiny tímárműhelytől a modern gyár létrejöttéig megtett hosszú útnak számunkra is van üzenete, a fegyülemlett tapasztalatokat és ismereteket ma is hasznosíthatjuk, az elődök bizonyos útmutatásokkal szolgálnak a ma emberének is. Mit tanulhatunk el tőlük? Például azt a mindenkorai vállalkozói készséget és képességet, amivel folytonosan bővítették a gyárat és a termelést, igaz, ebben a nagyobb és oly sokat kárhozott profitszerzés vágya vezérelte őket, de hát végsősoron napjainkban is a nagyobb nyereség elérése áll a vállalati gazdálkodás középpontjában.

Az elődök nagy figyelmet fordítottak a technikai-technológiai fejlesztésre, a gyártmányfejlesztésre, e téren nyitottak voltak és mindenkor igyekeztek kitekinteni a világra, odafigyeltek és átvették az élenjáró külföldi eljárásokat, nagy gondot fordítottak a piacépítésre. Mindezek a ma gazdálkodásának is legfontosabb követelményei, sűrűn emlegetett kulcsszavak, a feladatok sikeres megoldásához merítsünk hát erőt és észet az elődök példájából.

ÚJ KORSZAK AZ ÁLLAMOSÍTÁS UTÁN

A felszabadulás új korszakot nyitott a Pécsi Bőrgyár történetében is. A fordulatra azonban még várni kellett, de 1948. március 25-én az is bekövetkezett, amikor Szűcs József tímársegédet táviratilag Budapestre rendelték és kinevezték az államosított Pécsi Bőrgyár igazgatójává. Másnap munkáskézbe került a gyár, az ország valamennyi, száz főnél nagyobb létszámot foglalkoztató üzemével együtt.

Az államosítással a termelés szakosítására is sor került, melynek elsődleges célja az volt, hogy az iparvezetés ésszerűen határozza meg, mely terméket melyik gyár tudja a leggazdaságosabban és a legjobb minőségben előál-

lítani. Helyes intézkedésnek bizonyult, hogy a Pécsi Bőrgyár termeléséből kivették az aránylag csekély mennyiségben gyártott juh-, kecske- és egyéb apróbőröket, valamint a kesztyűbőr-gyártást. Megmaradt tehát a marhabőr-feldolgozás növényi cserzésű talp- és keményáru célra, a króm-cserzésű marhabőr és sertésbőr termelése. Nem sokkal az államosítás után az ország sertésnyersbőr termelésének 80 százalékát a Pécsi Bőrgyár készítette ki.

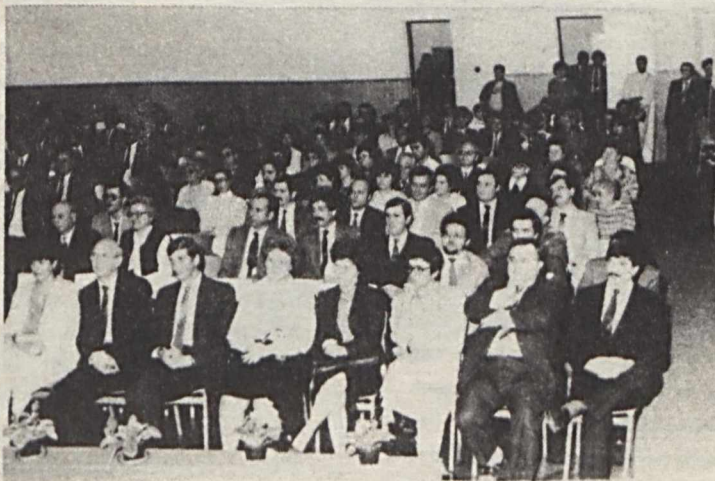
1948. május 1-jén felvonuló dolgozók sorában már ott meneteltek az első élmunkások is. A Pécsi Bőrgyár menetét is az élmunkás-jelvényel kitüntetett dolgozók vezették: Ilia Mária, Gergely György, Szakala Ferenc, Szalay László és sokan mások. A szocialista munkaverseny újabb és újabb formái terjedtek el az üzemben. A Sztahanov-mozgalom, a különböző takarékosági és egyéb mozgalmak azt a célt szolgálták, hogy eredményesebben termelhesse a gyár.

Ami az államosítás után történt, az már sokkal ismeretesebb gyárunk dolgozói előtt, hiszen még ma is sokan vannak körünkben, akik ezeket az időket megélték, s a szemük előtt lett a Pécsi Bőrgyárból az, ami ma.

BÉRCZI PÁL IGAZGATÁSÁNAK ÉVEI

1952-ben Bérczi Pált nevezték ki a Pécsi Bőrgyár igazgatójává, aki 1973. április 1-jével vonult nyugdíjba. Az ő igazgatása alatt a gyár hatalmasat fejlődött. A termelés 1955-ben kétszerese volt az 1949. évinek. A hatvanas évek közepéig számos gyártási korszerűsítést végeztek, folyton nőtt a termelés. A gyártástechnológiában szinte forradalmi változások következtek be, köszönhetően a gyár szakemberei munkálkodásának is. Ezek közül említsük meg a hazai gyártású cserzőanyag, a Lignotán feltalálását, mely dr. Tóth Géza és Tóth Béla nevéhez fűződik, vagy a sertésbőrök gyorscserzését, amit a tragikus körülmények között elhunyt Ribli János talált fel. Nagyon fejlődött mind a

(Folytatás a 12. oldalon)

A jubileumi ülés résztvevői

225.

(Folytatás a 11. oldalról)

sértés, mind a marhabőrgyártás, a termékek puhábbak, tetszesebbek lettek. A gyárban ebben az időben olyan, magas szakmai tudású szakemberek dolgoztak, mint Harnik István, dr. Tóth Géza, Gyulás József - aki ma a Hunor vezérigazgatója -, Vajda József, Ribli János, Hornyák József, Bíró Károly, Istókolics József és mások.

A nagy fejlesztések évei 1966-1970 közé estek, akkor Közép-Európa legkorszerűbb gyárává nőtte ki magát a Pécsi Bőrgyár. Ekkoriban épült az új krómos üzem és a rostműbőrgyár. Ezek az évek nemcsak a technikai-technológiai felszereltségben hoztak megújulást, de a gazdálkodásban is, gondoljunk csak az új mechanizmus bevezetésére. Még nagyobb lendületet adott az önállóság elnyerése, amikor az Országos Bőripari Vállalat megszűnésével, 1971. január 1-ével saját lábra állt a Pécsi Bőrgyár. Hogy mit jelentett ez? Talán legjobban az export alakulásával jellemezhetnénk a megnőtt lehetőségeket: míg korábban a gyárnak egyetlen egy cent tőkés exportja sem volt, néhány év alatt kivitelét több millió dollárra tornáztta fel. Megnyílt a világ előttünk, ami termékenyítőleg hatott minden vonalon.

CSENDES LÁSZLÓ ÉS SZEKERES ISTVÁNNÉ MŰKÖDÉSE

Bérczi Pált Csendes László követte az igazgatói tiszttségben, az ő munkássága a Pécsi Bőrgyár történetének egyik legsikeresebb szakaszára esik, vezetésével vállalatunk kimagasló eredményeket ért el. A gyár fejlődése egyenes ívű, újabb nagy beruházásokra került sor, ekkoriban épült az új sertésvelour-csarnok, tovább korszerűsödött a géppark, létrejött a kísérleti üzem, nagy lendületet vett a gyártmányfejlesztés, készbőreink nagy keresettségnek örvendtek idehaza és külföldön is. Sajnos, Csendes László munkásságát nem teljesíthette ki, azt a tragikus körülmények között bekövetkezett halál értelmetlenül megszakította. Fájdalmasan emlékezünk rá mindannyian, 1980 októberében Csendes László igazgató, Hornyák József műszaki igazgatóhelyettes, Ribli János gyárrészlegvezető és Nyul Tibor gépkocsivezető autóbaleset áldozata lett. Róluk minden évben kegyelettel megemlékezünk, emlékük előtt most is tisztelgünk.

A gyár igazgatását Szekeres Istvánné vette át. Az ő vezetése alatt is töretlen a Pécsi Bőrgyár fejlődése. Nagy érdeme a közgazdasági szemléletű gondolkodás előtérbe állítása és széles körben való elterjesztése a gyárban. A több lábra állás jegyében erőteljesen szorgalmazta az export mennyiségének fokozását, megindítva a marhapuhabőrök kivitelét is. Az ő érdeme többek között a termékek magasabb feldolgozottsági fokára való törekvés, a kisüzemek - a talpkonfekcionáló, a bőrdíszmű és a bőrruházati üzem létrehozása, a gyártmányfejlesztés meggyorsítása, a belső munka- és üzemszervezések, köztük a marhabőr gyárrészleg munkájának külföldi segítséggel történő átszervezése, a

számítástechnika bevezetése. Az ő idejében alakul meg gyárunkban a vállalati tanács, mely tovább erősítette önállóságunkat, egyben felelősségünket. Szekeres Istvánné 1986. március 11-ig állt gyárunk élén, amikor is a vállalati tanács új igazgatót választott. Szekeres Istvánné azzal a tudattal vonulhatott nyugdíjba, hogy jól működő vállalatot adott át, ténykedése alatt a gyár tovább fejlődött és kimagasló eredményeket ért el a gazdálkodásban, s a dolgozók szociális juttatásainak területén.

ELISMERÉSEK A GYÁR KOLLEKTÍVÁINAK

Természetesen nemcsak az igazgatók ténykedése jellemezte és fémjelzte a Pécsi Bőrgyár újkori történetét, de munkás- és műszaki szakember gárdájának, alkalmazottainak szakértelme, tenniakarása, mindenkor kemény és eredményes munkája. Külön is méltatni kell a törzsgárda szerepét, a kétezret meghaladó létszámunknak jelenleg 61 százaléka törzsgárdatag, összesen 1211 dolgozó. A törzsgárda kialakulása még az alakulás körüli évekre vezethető vissza. A szakma sajátosságaiból adódóan - nehéz fizikai munka, jellegzetes munkavégzési körülmények - a gyár mind az ágazatban, mind a környező üzemeket tekintve úgynevezett jól fizető munkahelynek számított és számít ma is. A szakma szeretete, a speciális tudást igénylő ismeretek szinte apáról fiúra szálltak. Napjainkban is több munkásdinasztiát tartunk számon. A törzsgárdát fokozott anyagi és erkölcsi megbecsülésben részesítjük, a hűséges dolgozókra továbbra is nagy szükség van.

A gyári kollektíva eredményes munkáját kitüntetések sora is fémjelzi. Vállalatunk többször is, 1972-ben, 79-ben, 80-ban és 82-ben is elnyerte a Kiváló Vállalat kitüntetést, ami mindnyájunk érdeme. Az egyéni kitüntetések száma is magas. A sertésbőr termékek fejlesztése terén elért eredményeikért Állami díjjal jutalmazták Istókolics Józsefet és Ribli Jánost. Magas kormánykitüntetést, a Munka Érdemrend különböző fokozatait 63 dolgozónk kapott, köztük arany fokozatot dr. Bernáth Jánosné, Istókolics József, Szekeres Istvánné, dr. Tóth Géza és Zalai Frigyesné, aki egyben az Április negyedik Érdemrend tulajdonosa is. Dr. Tóth Géza számos más elismerés mellett megkapta a

225.

nemzetközi bőrvégyszerek legmagasabb kitüntetését, a Stiasny emlékérmét, a Megyei Tanács pedig Pécs felszabadulásának 43. évfordulója alkalmából Tudományos Kutatói Díjjal ismerte el eredményes munkáját. Magas kormánykitüntetések egyébként 1966 előtt is kaptak dolgozóink, így például a Munka Érdemrend tulajdonosa Bérczi Pál, Istókovics József, Bárdosi Lajos és mások. A Könnyűipar Kiváló Dolgozója, illetve a Kiváló Munkáért kitüntetés 299 esetben, a Vállalat Kiváló Dolgozója elismerést 1552 esetben kaptak dolgozóink.

Szólni kell a szakmai kitüntetésekről és díjakról is. Rendszeres résztvevői vagyunk az őszi Budapesti Nemzetközi Vásároknak és a vidéki - a pécsi és szegedi - kiállításoknak, termékeink többször is magas minősítést nyertek, díjak és nagydíjak sorát hoztuk el. Sikeres a szereplésünk az országos gyártmányfejlesztési pályázatokon is. Újítóink is sok elismerést szereztek, szakembereink nevéhez számos szabadalom kidolgozása fűződik. Mindez egyben bizonyíték arra is, a gyár műszaki gárdáját a mindig újat akarás jellemzi, képesek az innovációra, motorjai a technikai, technológiai fejlődésnek.

A szocialista brigádok munkáját minden évben értékeljük és a megfelelő - arany-, ezüst- és bronzkoszorús - fokozatokban részesítjük. Több brigádunk a szakma, illetve a vállalat kiváló brigádja címet viselheti. Ezenkívül dolgozóinkat más szervezetek is rendszeresen kitüntetik, hiszen sokan vállalnak különféle társadalmi munkát és megbízatást. Vannak párt-, szakszervezeti és KISZ aktivistáink, munkásőreink, önkéntes rendőreink és tűzoltóink, tanács-tagjaink és népfront aktivistáink, kereskedelmi társadalmi ellenőreink, a kultúra, a sport és más területeken tevékenykedő dolgozóink. Sokan, főként a szocialista brigádok tagjai végeztek már önzetlenül társadalmi munkát Pécs város épülése-szépülése érdekében, patronálnak iskolákat,

szociális intézményeket, amiért a tanácstól számos esetben kaptak elismerést. A társadalmi munka amúgy is erőssége a gyáriaknak, így épülhettek meg gyermekintézményeink, orfúi és harkányi üdülőink.

Egyfajta elismerésként tartjuk számon azokat a magas szintű látogatásokat is, melyeket a hazai és külföldi párt-, állam- és kormányférfiak tettek gyárunkban, érdeklődve munkánk és eredményeink iránt. 1981-ben Losonczy Pál, az Elnöki Tanács akkori elnöke fordult meg gyárunkban. De említhetnénk Horváth Lajos megyei tanácselnököt, e körzet országgyűlési képviselőjét, akit számtalanszor üdvözölhettünk körünkben, úgy is, mint a Pécsi Bőrgyár egykori dolgozóját.

FEJLETT SZOCIÁLIS ELLÁTÁS

Vállalatunk azon kívül, hogy biztos munkát és megélhetést, javuló munkakörülményeket biztosít dolgozói részére, mára fejlett szociális ellátással és gondoskodással is dicsekedhet. Dolgozóink éttermünkben saját konyhánk főztjét ehetik, gyermekeink jó kezekben vannak a gyári óvodában és bölcsődében, ők maguk a szakszervezeti üdülés mellett a vállalat saját üdülőiben pihenhettek. Fejlett, sokoldalú az üzemegészségügyi ellátás. Gyáron belül különféle rendezvényekkel kulturális, művelődési és szórakozási lehetőséget biztosítunk. A sportra, a tömegsportra ideális lehetőségeket teremtettünk; edzeni, felfrissülni és felüdülni kívánó dolgozóinkat minden igényt kielégítő sportkombinátunk várja.

A Pécsi Bőrgyár 225 éves múltját felidézve említést kell tennünk a sportról és a több mint félszázados múltira visszatekintő Pécsi Bőrgyár Torna Clubról, hiszen ezek is szorosan hozzátartoznak a gyár történetéhez. A BTC le-

(Folytatás a 14. oldalon)

A meghívott vendégek az ünnepség elnökségében

225.

(Folytatás a 13. oldalról)

gendás hírű csapata a harmincas és a negyvenes években sikert sikerre halmozott, az NB I. várományosa is volt, kitűnő szereplésével mindenkor a gyár hírnevét is öregbítette. Híresek és eredményesek voltak tornászaink, asztaliteniszezőink. Pécs város sportéletének ma is egyik meghatározója a BTC, a különböző bajnokságokban labdarúgóink, női kézilabdázóink, tekézőink és sakkozók szerepelnek. A minőségi sport mellett évről évre sokakat vonz, virágzik a tömegsport. Vannak lelkes természetjáróink, teniszezőink, horgászaink.

NYITOTTAN A VILÁGRA, AZ ÚJDONSÁGOKRA

Mindezek után elérkeztünk napjaink valóságához. Gyárunk mögött van 225 küzdelmes esztendő, azt is hihetnénk, most aztán sima az út tovább. Sajnos, az élet nem ilyen. Immár a hazai piacon is élesedő versennyel kell szembenéznünk. Ebben a helyzetben a termelés és a gazdálkodás minőségi jegyeinek, belső erőforrásaink mozgósításának ügyét tűztük a zászlónkra. Vállaltuk termékeink minőségének további javítását, az intenzívebb gyártás- és gyártmányfejlesztést, új típusú bőrök kikísérletezését, a környezetkímélő és energiatakarékos technológiák előtérbe állítását, a veszteségforrások feltárását, takarékoságot minden vonalon és területen, szigorúbb költséggazdálkodást, létszámleépítést, a szervezettség színvonalának emelését, a jobb kereskedelmi és külpiaci munkát. Tovább emeljük termékeink feldolgozottsági fokát, újabban bőrfeldolgozó kisüzemeink - a talpkonfekcionáló, a bőrdíszmú és a bőrruházat - külön gyáregységet képez.

Vállalatunk gazdálkodására az élvonalba tartozásra való törekvés a jellemző, amit a külső körülményekhez való rugalmas alkalmazkodással, az innovációra való törekvéssel, a termékek minőségének állandósításával, pénzügyi stabilitásunkkal értünk el. Folytonosan új utakat keresünk, új utakat járunk, hogy a magunk részéről mi is maximálisan segítsük a gazdasági-társadalmi kibontakozást.

Marhabőr gyár részlegünk munkáját már korábban átszerveztük. A gyorsan megtérülő beruházás eredményeként javult a termékek minősége, jelentős a megtakarítás anyagban és energiában is. A szervezés tapasztalatait és saját ismereteinket igyekszünk más területeken is hasznosítani, a nemzetközi piacokon is értékesíteni.

A vállalati tanács döntése alapján korszerűsítettük szervezeti és működési rendszerünket, változások történtek a vezetésben. Ezzel ésszerűbb munkamegosztást, nagyobb rugalmasságot teremtettünk a hatékonyság érdekében. Ez is új dolog, de itt további feladataink vannak. A szervezetfejlesztés területén a korszerű belső érdekeltségi rendszer és vállalkozási formák kialakításával kell még haté-

konyabbá tenni a vállalat belső irányítási és érdekeltségi rendszerét. Ezzel együtt növeljük a főmunkaidőben végzett munka értékét, erősítjük a jó munka becsületét.

Fejlesztési erőforrásaink, mint másutt is, szűkösek, amibe nem nyugszunk bele, mert relatív elmaradásunk hosszú távú jövőnket kérdőjelezi meg. Folytatjuk az öreg gyár megfiatalítását, gépbérletek és gépvásárlások útján a technika és a technológia korszerűsítését. Ide tartozik a nyersbőrraktár rekonstrukciója, a 23.sz. épület átalakítása, ahová majd a bőrdíszmú és a bőrruházati üzemeink is kerülnek. Már eddig is sokat áldoztunk környezetünk védelmére, a szűkös erőforrások ellenére a jövőben is tekintélyes összegeket fordítunk erre a célra.

Továbbra is nyitottak leszünk a világra, mind műszaki, mind pedig kereskedelmi téren folytonosan meríteni igyekszünk az élenjáró külföldi tapasztalatokból. Ott vagyunk minden jelenetesebb hazai és külföldi nemzetközi vásáron és kiállításon, ahol nyitott szemmel járunk. A korszerű ismeretek másként is beáramlanak hozzánk, szinte házhoz jöve, hiszen sok hazai és külföldi szakember fordul meg évente gyárunkban, közösen munkálkodunk a szakmai feladatok megoldásán. Mindez segít abban, hogy ne csak egyszerűen kielégítsük, de elébe is mehessünk a piaci igényeknek.

EGYÜTTMŰKÖDÉS SZOVJET BŐRGYÁRAKKAL

Megkülönböztetett figyelemmel, nagy rokonszenvvel kíséreljük a Szovjetunióban végbemenő változásokat, a perestrojkát. Ez vállalatunknak jól felfogott gazdasági érdeke is. Nyersbőr-ellátásunk szélesítése érdekében már jó egy éve felvettük a kapcsolatot ukrán és litván bőrgyárakkal. A Lvovi Rasszvet Bőripari Termelési Egyesülettel sikerült is termelési együttműködésre lépni, a kölcsönösen vállalt kötelezettségeinket jegyzőkönyvben is rögzítettük, a jövő év végéig részletesen kimunkált programot állítottunk össze. Egy sor területen együttműködünk, segítjük egymást, kicseréljük a gyártási és szervezési tapasztalatokat, közös kísérleteket végzünk.

A termelési együttműködés első lépcsőjeként bémunkában szovjet nyersbőröket dolgozunk fel, aminek egy részét fizetségként visszaszállítjuk, amiből az ottani feldolgozók az eddiginél jobb minőségű ruházatot és cipőket gyárthatnak. A végső cél vegyes vállalat alapítása lenne, s a közösen gyártott termékekkel a harmadik piacon szeretnénk fellépni. Örömmel tapasztaljuk, a szovjetek nagy készséget mutatnak az együttműködésre, törekszenek a kapcsolatok szorosabbra fűzésének meggyorsítására, a felesleges bürokrácia mellőzésére. Ime, ez is új dolog gondolkodásunkban, újszerű törekvés gazdálkodásunkban.

225.

ÚJABB MAGASLATOK FELÉ

A Pécsi Bőrgyár fennállása óta nagy utat tett meg, s most szeretne tovább menetelni, újabb magaslatokba jutni. Ennek záloga, hogy termelésünket és gazdálkodásunkat méginkább export-központúvá tegyük, növeljük kivitelünket a konvertibilis piacokra, ugyanakkor nyersbőrbeszerzési lehetőségeinket szélesebb alapokra helyezve, nyissunk a szocialista országok, elsősorban a Szovjetunió felé, termelési együttműködések, közös vállalatokat is létrehozva. Ennek érdekében újra és újra át kell gondolnunk stratégiánkat és taktikánkat, a leggyorsabb előrehaladást szem előtt tartva rendezni sorainkat, mozgósítani a belső erőforrásokat. Ez a mi peresztrojkánk. Csak így mehet előre a vállalat, így boldogulhatunk egyénileg is.

Veres Lajos vezérigazgató végezetül ismételtlen megemlékezett Pécs felszabadulásának évfordulójáról, tisztelettel hajtott fejet a 225 éves Pécsi Bőrgyár elődeinek munkálkodása és emléke előtt. Az, hogy idáig jutottunk, s ma is eredményesen dolgozunk, az egész gyári kollektíva érdeme, azoké is, akik már megérdemelt nyugdíjukat töltik. Munkánk segítségével köszönet illeti a vállalat párt-, szakszervezeti és ifjúsági szervezetét, köszönet a figyelemért és a segítségért a megyei és a városi párt-, tanácsi és szakszervezeti vezetésnek, az Ipari Minisztériumnak, a Bőripari Dolgozók Szakszervezetének, a hazai és a külföldi partner vállalatoknak.

További hosszú életet gyárunknak és mindnyájunknak!

A magyar ipar történetének ritka, nevezetes eseményei

LEVÉL AZ IPARI MINISZTERIUMBÓL

A Pécsi Bőrgyár fennállásának 225. évfordulója alkalmából az alábbi levelet kapta Veres Lajos, vállalatunk vezérigazgatója:

Az Ipari Minisztérium vezetése és a magam nevében örömmel és tisztelettel köszöntöm a Pécsi Bőrgyár egész kollektíváját a gyár megalapításának 225. évfordulóján.

A magyar ipar történetének ritka, nevezetes eseménye, hogy egy gyár eredményesen túléljen több mint két évszázadot, és ma is sikeresen működjön. Szakmai büszkeséggel és meghatódással gondolhatunk azokra, akik megalapították és a századok során fejlesztették a hazai bőrgyártást, s a Pécsi Bőrgyárt a magyar bőripar legnagyobb egységé tették. Ezt a mindenkori kollektívák szakmai tudása és áldozatos munkája alapozta meg.

Amikor tisztelettel adózunk az elődöknek, elismeréssel állapíthatjuk meg, hogy a Pécsi Bőrgyár ma is élenjár a gyártmányfejlesztésben, tevékenységi körének bővítésében, szakembereink mindig készek az új ismeretek befogadására. Bízom benne, hogy ezt a készségüket a következő századokra is megtartják és továbbadják.

Az ünnepi megemlékezés alkalmából is kívánok a Pécsi Bőrgyár gazdasági, társadalmi vezetőinek és egész munkáskollektívájának további munkasikereket, mindannyiuknak jó egészséget, magánéletünkben sok boldogságot.

Budapest, 1987. november 26.

Elvtársi üdvözlettel:

Dr. Cseh József
ipari miniszterhelyettes

Hatékonyabban, nyereségesebben

BŐRFELDOLGOZÓ GYÁRRÉSZLEG ALAKULT

● EGY CSARNOKBA KERÜL A BŐRDÍSZMŰ ÉS A BŐRRUHÁZATI ÜZEM

● TIZENÖT-HÚSZ SZÁZALÉKKAL NÖVELIK TŐKÉS EXPORTJUKAT

Az 1987-re megváltozott gazdasági körülmények arra készítették a Pécsi Bőrgyár vezetését, hogy egész szervezetét a szükséges funkciók szerinti tagoltságra alakítsák át. Ennek a folyamatnak a keretén belül határozták el a bőrfeldolgozó gyárrészleg létrehozását is.

Nézzük meg röviden, milyen "kisüzemek" összevonásából alakult meg az új gyárrészleg?! 1984-ben hoztuk létre bőrdíszmű üzemünket. Kezdetben az alap gondolat az volt, hogy a rehabilitált dolgozóknak könnyebb és hatékonyabb munkát tudjunk biztosítani, a hulladékanyag gazdaságos felhasználása mellett. A tervezett létszám húsz fő volt. Ebben az elképzelésben még a humánum játszott szerepet. Ez az elhatározás hamar megváltozott, mert a külső körülmények, a vállalat üzletpolitikája (több lábon állás) és gazdasági helyzete kikényszerítette, hogy az üzemben rejlő lehetőségeket a gyár anyagi helyzetének fellendítésére használja fel. Ezt azt jelentette, hogy megfelelő képzettségű szakembereket kellett hozni, és meg kellett teremteni a jövő szakmunkásainak gyáron belüli képzését is.

A változást bizonyítja, hogy a bőrdíszmű jelenlegi létszáma 52 fő, termelési értéke a kezdeti 3 millió forint-ról 10 millió forintra emelkedett, és az 1988. évi terv 17 millió forint. A bőrdíszmű üzem jövőbebi optimista elképzeléseit támasztja alá, hogy nagyon jó szerkesztői és modellezői kollektívával rendelkezik, akik az 1987-es Országos Bőrdíszműipari Kiállításon két díjat is nyertek. Különösen a zsűri díjára büszkék, mert ebből csak kettőt adtak ki.

1984-ben alakult a gyár talpkonfekcionáló üze me is. Ebben az évben indult be a talpbőrök nagy volumenű tőkés értékesítése. A vállalat vezetése a nagyobb nyereség reményében úgy döntött, hogy a talpbőrök feldolgozott formában kerüljenek ki a tőkés piacokra. Ennek értelmében konfekcionálásra alkalmasnak vélt gépsor vásárlása történt meg. A megkötött szerződés szerint a fizetés konfekcionált talp meghatározott nagyságú szállításával történt. Az adaptálás során az eredeti elképzeléstől eltérő problémák jelentkeztek (szakmunkásgárda hiánya, termékösszetételi problémák, gépek), melyek az eltelt időszakban a gazdaságosság, a hatékonyság kedvezőtlen alakulásában jutottak kifejezésre. Az időközbeni változások (belföldi piac nagyobb arányú érdeklődése) azt eredményezték, hogy 1987-ben az üzem már fedezetet is produkált termékein.

Az üzemre kezdettől fogva jellemző volt a nagymérvű fluktuáció. Kellő odafigyelés eredményeként ma már egy szűkebb "törzsgárdáról" beszélhetnek, akikre a jövőben is biztosan számíthatnak, és akikkel már bátrabban tervezhetnek. A talpkonfekcionáló üzem jelenlegi termelése 1.200.000 pár talp és talpbélés, melyet 57 fővel, a kapacitás kihasználása mellett ért el.

1985-ben vásároltuk meg a Pécsi Univerzum Szövetkezet-től a 40 fős létszámú, de csak közepes termelési színvonalat produkálni tudó bőrruházati üzemet. Az ott dolgozók fizetését hozzáigazítottuk a gyárban már termelő bőrdíszmű üzem dolgozóéhoz. Ezzel a fizetésemeléssel sikerült elérni, hogy az üzemben dolgozó jó szakembereket meg tudták tartani, és az új dolgozók előtt is megfelelő perspektívát tudtak biztosítani jövőjükkel illetően.

A gyári keretek között a technológia normalizálódott és a másfél évig tartó nagyfokú munkaerő-vándorlás is megszűnt. Ennek megfelelően a létszám 50 főben stabilizálódott. A kezdeti 600 darab havi kapacitás 800 darabra növekedett. A minőség javult, melynek eredményeképpen az üzem teljes termelésének 60 százaléka alkalmas tőkés export értékesítésére. A bőrruhások nehézségei most abból adódnak, hogy a 600 darab havi termelés kinötte a jelenlegi kereteket, hiszen a gyár területén kívül három különálló épületből tevődik össze, nincs zárt területen.

Szervezetileg a három feldolgozó üzem eddig nem egységes rendszerben dolgozott, hiszen a talpkonfekcionáló üzem

kezdetben a marhabőr gyárrészleghez, a marhabőr gyárrészleg kettéválasztása után a keményáru gyárrészleghez tartozott. Ezzel szemben bőrruházati és bőrdíszmű üzemünk a termelési főosztály szervezetében funkcionált. Az egységes rendszerbe foglalás alapvető célja az eddigi feldolgozó tevékenység koncentrációja, hatékonyabbá tétele, és ami a legfontosabb, az exportképesség fokozása volt.

A szervezeti változásokon túlmenően a szükséges tárgyi és személyi feltételek megteremtésére is döntés született. Ennek értelmében a 23-as épületben (a nagymeszes feletti) nagyméretű csarnok kialakítása folyamatban van. A csarnok átadásával - ami várhatóan 1988. május - lehetőség nyílik arra, hogy a bőrruházati és a bőrdíszmű üzem korszerű technológiai lánc kiépítésével egyidejűleg egy helyre kerüljön. A bőrdíszmű üzem áttelepítése egyben módot ad arra is, hogy a talpkonfekcionáló üzem technológiáját a mai korszerű követelményeknek megfelelően kialakítsák.

Az átszervezés következtében előzetes kalkulációk szerint a megfelelő adottságokat figyelembe véve 5 - 10 százalékos termelésfelfutás várható.

A gyár vezetése az új gyárrészleg személyi feltételének biztosítását, a bőrfeldolgozó gyárrészleg vezetői teendőinek ellátását dr. Benkő Károly személyében látja biztosítottak. Benkő Károly 1944-ben született. 1968-ban kapott diplomát a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem belkereskedelmi szakán. 1970-ben részt vett az országos szintű Kiváló Ifjú Közgazdász mozgalomban, melyben a "Közgazdasági szabályozók - vállalati beruházási döntések" című pályázatával II. helyezést ért el. 1974-ben került a Pécsi Bőrgyárba. A kereskedelmi főosztályon mint export-értékesítési csoportvezető, 1979-től értékesítési osztályvezető, és 1984-től kereskedelmi főosztályvezető-helyettes tevékenykedett.

1982-ben a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem két éves szakközgazdász képzését követően doktori címet szerzett. A Magyar Szocialista Munkáspárt 1971-ben vette fel soraiba. Párttagságának kezdete óta munkahelyein propagandistaként aktivizálta magát. 1981-ben a Pécsi Bőrgyár Pártbizottságában végzett munkája eredményeként beválasztották a párt végrehajtó bizottságába. Társadalmi aktivitását bizonyítja, hogy az eltelt időszak alatt az agitációs és propaganda munkabizottságban, valamint a vállalati munkaverseny tanácsban fejté ki munkáját. Munkája elismeréseként többször részesült kitüntetésben.

Az új gyárrészlegvezető közeli és távlati terveiben a következőket fogalmazta meg. Elsődleges céljuk, hogy 1987-hez képest 1988-ra a tőkés exportot 15-20 százalékkal emeljék. 1988-ban az üzemek áttelepítése zökkenőmentes legyen az új helyre, és év végéig az egységes gyárrészlegi szervezet stabilizálódjon. Távlati terveikben szerepel a mindenkor divatirányzathoz való alkalmazkodás, a kisüzemek piaci adottságait kihasználva mobil termékszerkezet kialakítása, a tőkés exportra történő termelés dinamikus fejlesztése. A célokhoz szükséges a gyári feltételek megteremtése (az alapanyagellátás kellő összetételű és folyamatos biztosítása, megfelelő szakembergárda kialakítása, korszerű technológia megteremtése).

A bőrfeldolgozó gyárrészleg jelenleg a teljes gyári termelés 5 százalékát produkálja. Szeretnék elérni, hogy a fejlesztések révén ez az arány növekedjék. Céljuk még, hogy a Pécsi Bőrgyár termékeit nemcsak készbőr formájában, hanem bőrtalpként, bőrdíszműként is ismerjék belföldön és külföldön egyaránt.

Bartal Lőrinc

A szakszervezeti bizottság napirendjén

A MUNKAVÉDELEM HELYZETE GYÁRUNKBAN

● FÁRADTAN, SIETŐSEN A MÁSODIK ÉS

HARMADIK MŰSZAKBA - SOK AZ APRÓBB BALESET

Szakszervezeti bizottságunk egyik fontos, kiemelt feladatának tekinti vállalatunk munkavédelmi helyzetének rendszeres, folyamatos figyelemmel kísérését. Teszi ezt több okból is.

- A szakszervezet fontos szerepet vállal és végez a dolgozók élet- és munkakörülményeinek javítása, a biztonságos munkavégzés feltételeinek megteremtése és biztosítása, a balesetek megelőzése érdekében.
- A szakszervezeti munka szerves részeként foglalkozunk a munkavédelemmel.
- Feladatunknak tekintjük a dolgozók egészségének és testi épségének védelmét.

A téma fontosságára való tekintettel a szakszervezeti bizottság minden évben két alkalommal tűzi napirendjére a vállalat munkavédelmi helyzetéről szóló beszámoló megvitatását. Legutóbb 1987. október 12-i ülésünk egyik fő témájaként vitattuk meg.

Tény, hogy 1987-ben erősen megnövekedett - főként - az apróbb balesetek száma. Több a fegyelmezetlen és figyelmetlen munkavégzésből adódó, és több a nem munkával

összefüggő balesetek száma is. Az is megállapítást nyert, hogy főként a délutános és éjszakai műszakban dolgozók körében fordult elő több ilyen jellegű baleset. Mi ennek vajon az oka? A második, illetve a harmadik műszakban dolgozók legtöbb esetben fáradtan jönnek el otthonról, sok esetben a telekről, sietve, az utolsó pillanatban. Szerintünk a fenti tényezők sok apróbb balesetek forrásai lehetnek. Például a dolgozó fut, hogy munkakezdésre a műhelybe érjen, elesik, eltörik a keze.

1987-ben sok hasonló baleset történt, emellett az eddig elért eredményeinkről is szó esett. Rendszeressé váltak a munkavédelmi ellenőrzések, szemlék, amelyeken a szakszervezet részéről a munkavédelmi felügyelő is minden esetben részt vesz. A szemlék célja a baleseti források feltárása, a hibák megjelölése. Tapasztalat, a szemléket komolyan veszik, a felvetett hibákat gyorsan kijavítják. Pozitívan kell még értékelni, hogy a dolgozók körében a védőeszközök és védőruhák használata "mindennapossá" vált.

Szakszervezeti bizottságunk sajátos módszereivel segíti a munkavédelmi tevékenység fejlesztését, főképpen a munkavédelmi aktívahálózaton és a munkavédelmi örmozgalmon keresztül. Továbbra is feladatunknak tartjuk rendszeresen tájékozódni és tájékoztatást adni az időszzerű munkavédelmi feladatokról.

Killi Józsefné

Saját erőből

Ismét tiszták a víztároló medencék

A vállalat területén víztároló medencék vannak, melyek kettős célt szolgálnak: egyrészt a börgyártás technológiájához biztosítják a vizet, másrészt tűzvíz tárolóként szolgálnak. A hetvenes évek végén a 4000 köbméteres medencét felújították, ennek során az alját, valamint az oldalát kibetonozták. Az elmúlt csaknem tíz esztendő alatt a medencék tisztítására nem került sor, abba az idők folyamán nagy mennyiségű iszap, falevelek és más szemét sodródott, s félő volt, a víz a későbbiekben már alkalmatlanná válik a börgyártásra. A vállalatvezetés - a környezetvédelem jelzése alapján - a tisztítás gondolatával foglalkozott, annál is inkább, mivel a városi tűzoltóparancsnokság is körlevélben hívta fel az üzemek figyelmét, gondoskodjanak a tűzvíz tárolók tisztításáról. A vezetés a különböző lehetőségeket fontolgatva végül is arra az elhatározásra jutott, a munkához a vállalati tűzoltók segítségét veszi igénybe.

A szervezés a munkavédelem és a környezetvédelem bevonásával kezdődött. A munka biztonságos elvégzéséhez technológiai leírás készült. A végrehajtásban az energiasztály dolgozói nyújtottak segítséget. A tisztítás elvégzését október 8-11-e között terveztük elvégezni, de már 10-én teste teljesen kitakarítottuk a medencét, másnapra már csak az utómunkálatok maradtak. A feladatot baleset-

mentesen végrehajtottuk. Jó volt tapasztalni, a kollektíva ismét példát mutatott arra, jó szervezéssel és összefogással komoly feladatok megoldására képes. Azon kívül, hogy a medencét rendkívül rövid idő alatt visszaadtuk rendeltetésének, az sem utolsó szempont, hogy jelentős pénzüsszeget takarítottunk meg a vállalatnak.

Szeretnénk újra köszönetet mondani a munkában részt vevő tűzoltó és nem tűzoltó kollégáknak, valamint azoknak a szerveknek, melyek ezt a sikeres vállalkozást jó hozzáállásukkal elősegítették.

Mátyás Ambrus

Baranya Kupa tűzoltóverseny a BTC sporttelepen

Baranya Kupa elnevezéssel októberben a BTC sporttelepen tűzoltóversenyt rendeztek, melyre a Dunántúl valamennyi megyéjéből érkeztek csapatok. A pályát remekül előkészítettük, jó házigazdának bizonyultunk, s tudás és az ügyesség mellett talán ez is közrejátszott abban, hogy a kupát Baranya csapata nyerte. A két napos verseny eredményhirdetését követően elismerésekre került sor. A tűzoltóság tevékenységének támogatásáért Veres Lajos, vállalatunk vezérigazgatója Kiváló társadalmi munkáért miniszteri kitüntetést kapott, melyet Török Béla alezredes, megyei tűzoltóparancsnok adott át.

KETTEN A SZAKSZERVEZETI AKTIVISTÁK KÖZÜL

BORHY SÁNDORNÉ főbizalmi

Borhy Sándorné az előkészítő műhely Julikája 26 éves bőrgyári múltat mondhat magáénak. Élete java részét spalt stuccolással, színbőr töretéssel töltötte. Munkáját már 1961-ben az "üveglaposban" kezdte, s ma is előkészítő műhelyünk dolgozója.

Igen küzdelmes, nehéz volt a magánélete, mert három gyermekét egyedül nevelte. Munkahelyi magatartásában ez nem volt érezhető. Művezetője véleménye szerint sok fiatalaszonny példaképe lehet.

Társadalmi tevékenysége sokrétű, évekig szocialista brigádvezető-helyettes volt, több éve szakszervezeti bizalmi, jelenleg főbizalmi. Így mintegy 125 ember ügyes-bajos dolgait képviseli. Lelkiismeretesen mindenkin segít, hacsak egy kis lehetőséget is lát. Segélyeket intéz, beutalót szerez, útbaigazítást ad.

Munkáját példamutatóan végzi, munkatársai szeretik, megbecsülik, vezetői elégedettek szorgalmával.

Felelősségteljes munkája elismeréséül számtalan esetben részesült pénzjutalomban. 1973-ban és 1983-ban Kiváló Dolgozó kitüntetés, a Pécsi Bőrgyár megalapításának 225. évfordulója tiszteletére rendezett ünnepségen Kiváló Munkáért kitüntető címet vett át.

ERDŐSI JÁNOSNÉ nöfelelős

Tizenhét éves kora óta bőrgyári dolgozó. A készáru raktárban átadóként kezdte, majd két gyermeke születés után gyermekgondozási segélyen volt. 1980 óta a MEO állományában dolgozik, először mint teregető, majd meósként.

Munkáját igyekszik lelkiismeretesen, a legjobb tudása szerint ellátni. A bőrgyári munka szeretetét volt kitől örökölnie, mert nagypapja és szülei is bőrgyári dolgozók voltak. Hogy tudását, szakmai ismeretét fejlessze, 1981-ben érettségizett, majd 1984-ben tímár szakmunkásképesítést szerzett.

Családi körülményei rendezettek, Kozármislenyben bőrgyári lakásépítési kölcsön segítségével családi házat épített.

Társadalmi tevékenysége: 1983 óta párttag, a IV. alapszervezet pártcsoportvezető-helyettese. Szakszervezeti bizottsági tag, nöfelelősi reszorttal. Évente intézi a vállalati gyermeküdültetést. Az 1985. évi választáson a SZOT soraiba lépett, és azóta üléseiken képviseli a bőrgyári színeket.

Mindkettőjüknek kívánom, hogy a jövőben is ilyen szorgalommal végezzék munkájukat és vállalt feladataikat!

Pintér Istvánné

ARANYKOSZORÚS KISZ-JELVÉNY KOPPÁNY TAMÁSNAK

Koppány Tamás 1957-ben született. A középiskola elvégzése után a Budapesti Műszaki Egyetemre vették fel. Egyetemi tanulmányait a gépészmérnöki kar termelési rendszer szakán végezte. Mivel a Pécsi Bőrgyár ösztöndíjasa volt, diploma munkáját is gyári témából írta, a kéregüzem rekonstrukciója címmel.

1982 óta a gyár dolgozója. Kezdetben mint gyakorló mérnök, majd 1984-től egy évig üzemszervező, jelenleg pedig a rostműbőr gyárrészlegben művezetői beosztásban dolgozik.

1974 óta tagja a KISZ-nek. A Pécsi Bőrgyár KISZ Bizottságának előbb kultur, majd termelési felelőse lett. A széles érdeklődési körű fiatalember hamar feltalálta magát a gyárban és fiatalos lendülettel, tudásával bekapcsolódott a gyár vérkeringésébe.

Felnőtt dolgozóink tímár szakmunkásvizsgára előkészítő tanfolyamán oktatói feladatokat látott el. A gyár fotó szakkörének vezetését 1984-ben vette át, szakmai vetélkedők, névadók előkészítésében, lebonyolításában aktívan részt vett.

1983 óta az FMKT elnöki teendőit látja el. Nagy része volt az 1984-ben a Pécsi Bőrgyár által szervezett

XI. Országos Bőripari Ifjú Mérnök, Technikus, Közgazdász Találkozó sikeres lebonyolításában. A BCBTE-nek is tagja, ahol nemcsak szervezői teendőket lát el, hanem már szakmai előadást is tartott.

Saját megítélése szerint pályaválasztását sikeresnek ítéli meg, hiszen jó kollektívába került. A gyár vezetése maximálisan támogatja a pályakezdő fiatalok jó szakemberre válását. Nemcsak a szakmai továbbképzést, hanem a nyelvi képzést is segíti, ami az ő helyzetükben szinte elengedhetetlen, mert sok külföldi partnerrel vannak kapcsolatban.

Szeretné, ha a rost- és kéregüzemben a gyártmányfejlesztés erősítése a korszerű, jó minőségű termékek megjelenését vonná maguk után. A maga részéről mindent megtesz, hogy tudásával ezt segítse, mert a szakmérnöki továbbképzés keretén belül gazdasági mérnök szakra jár, ahol már a szakdolgozat elkészítése van vissza.

Szabadidejében szörfözik, teniszeznek, de igazi szenvedélye a síelés. Azok közé tartozik, akik fontosnak tartják az emberek szakmai továbbképzése mellett fizikumuk karbantartását is, mert csak így képesek a folyamatos és alkotó munkavégzésre.

Bartal Lőrinc

1987 újításai

SOK HASZNOS ÖTLET, JAVASLAT

A vállalati újítómozgalomnak 1987-ben is az volt a legfőbb célkitűzése, hogy az újító, alkotó tevékenységet a gazdálkodás hatékonyságának szolgálatába állítsa. Az újítási feladatterv és a szocialista brigádoknak a vállalatok megtételéhez kiadott ajánlás tartalmazta azokat a legfontosabb problémákat, amelyek megoldásában a vállalat vezetése és kollektívája az újítók javaslataira, ötleteire számított. Ezek elsősorban az anyag- és energiamegtakarításra, a termékek minőségének javítására, importanyag-kiváltásra, a munka- és egészségvédelem fejlesztésére vonatkoztak.

Valamennyi e tárgyban benyújtott és hasznosított újításra nem lehet kitérni, de néhány olyan témát érdemes megemlíteni, amelyek legeredményesebben segítették a gazdálkodást. A minőségjavítással kapcsolatos Hoffeker János-Schuller János által az olasz nappa és a Vikend termékek szortiment mutatójának emelésére beadott javaslata. Az újítás lényege, hogy olyan préselési technológiát alkalmaznak, mellyel a felületi hibákat el lehet tüntetni, így a szortiment mutatók lényegesen javulnak.

A juhnappa bőrök hidegállósága az elmúlt évben sok gondot okozott. A kísérleti műhely kollektívájának olyan kikészítési eljárást sikerült kidolgoznia, mely eredményeképpen a juhnappák hidegállósága szabványossá vált.

A konfekcionáló üzemben a sarkalási munkaműveletnél előforduló felhelyezési pontatlanságból, aránybeli eltérésekből származtak reklamációk. Ezt szüntette meg Horváth Gyula-Turi Zoltán-Riszt József újítása.

Az energiával, vízzel való takarékos gazdálkodás fontosságát nem kell külön hangsúlyozni. Így annak az újításnak a jelentőségét sem, amelyet Dörgö József a témában adott be, s amely révén a rostműbőr gyárrészlegben a vízfelhasználás 30 százalékkal csökkent, ami éves szinten körülbelül 400 ezer forint megtakarítást jelent.

A bőripari gépek zavartalan üzemeltetéséhez sokféle és főleg importból származó alkatrész szükséges. Ezek beszerzése egyrészt igen hosszadalmas, másrészt sok valutát igényel. Elsősorban az üzemfenntartó gyárrészleg dolgozói találkoznak ezzel a problémával, így tőlük (Füg Zoltán, Kresz Sándor, Berta Gyula, Nyilas Ádám újítóktól) érkeztek azok a javaslatok, amelyek hasznosításával a különböző import alkatrészeket hazai sikerült kiváltani.

Várhatóan jelentős értékű tőkés valuta takarítható meg Tóth Béláné - Ifi Imre - Tóth Imre által kidolgozott újítással is, melynek témája az NDK-ból származó Avanta-Emulsinlack AEM 92 alkalmazása a fedett sertésbőrök gyártásánál. A kísérletek szerint a fenti lakk jó eredménnyel helyettesíti a tőkés importból származó vizes lakkokat, és a haszon milliós nagyságrendben mérhető.

Ugyancsak a sertésbőr gyárrészleg bélési üzemében vezették be azokat az új technológiákat, melyek eredményeképpen a hibás, gyenge minőségű sertésbőrökből divatos, korszerű, jól értékesíthető termékek keletkeztek, mint például a Csilla és Super Csilla felsőbőr, a Blue Jeans sertésnappa, és a Kinga sertésnappa és díszműbőr.

Az említetteken kívül még sok jó javaslattal, ötlettel, alkotó kezdeményezéssel járultak hozzá újítóink a vállalat eredményesebb tevékenységéhez. Reméljük, alkotó kedvük a jövőben is változatlan marad.

Juhász Mihályné

Értékes, színvonalas munka

Halló, itt FMKT!

Újabb sikeres évet zárt a Fiatal Mérnökök és Közgazdászok Tanácsának gyári csoportja. A 26 fős tagság mind az egyéni, mind pedig a team-munkákban jó teljesítményt nyújtott.

A csoport tevékenysége igen széleskörű, ezt példázza néhány kiragadás az 1987. évi munkából:

● Az Ipari Minisztérium felkérésére tanulmány készült az iparág és a gyár hosszú távú terveiről alkotott véleményekből és módosító javaslatokból.

● Csoportot alakítottunk a 23-as épület első és második szintjének épületgépészeti, építészeti és villamosági megtervezésére, valamint az ergonómiai szempontok és a gyártási technológia figyelembevételével történő gételepítési és helyiség-elrendezési terv elkészítésére. Munkánk körülbelül 900 ezer forint megtakarítást eredményezett a vállalatnak.

● A gyári tímár szakmunkásképzéshez rendszeresen oktatásokat biztosítunk.

● Az Ipari Minisztérium ipari ifjúsági konferenciáján szervezési, energiagazdálkodási és munkavédelmi témájú előadásokkal vettünk részt.

● A szakmai továbbképzésnek és a szakmabeli szakemberek találkozóinak, tapasztalatcseréjének jó alkalmait az Országos Bőripari Ifjú Mérnök, Technikus és Közgazdász Találkozók, valamint a megyei Értelmiségi Fiatalok Tanácsának rendezvényei, melyeken rendszeresen képviseljük a vállalatot. A Tolna megyei ÉFT vitatáborában küldöttség képviselte megyénket.

● A tagság színvonalas gyártmányfejlesztési munkáját fémjelzi az Országos Bördízműipari Kiállításon kapott zsűri díj és kiállítási díj, melyeket Tóth István iparművész kollektívája nyert el.

Kapcsolatunk a gyári KISZ szervezettel jó, munkájukat szakmai tanácsadással segítjük, amire példa a szakmai vetélkedők előkészítése és lebonyolítása.

Köszönjük a vállalat támogatását és a munkalehetőségek biztosítását, amire továbbra is számítunk. Szeretnénk elérni, hogy a gyárrészlegeknél, a főosztályoknál a kijelölt műszaki-gazdasági vezető gondoskodjék arról, hogy az FMKT tagjait a technológiai eljárások kidolgozásába, a fejlesztési tervek előkészítésébe, a közigazdasági feladatok megoldásába vonja be, bízson rájuk önálló vagy team-feladatokat, vonja be az újítások elbírálásába és megvalósításába.

Koppány Tamás

BŐRGYÁRI MOZAIK BŐRGYÁRI

Együttműködési tárgyalások litván bőrösökkel

Litván szakemberek tárgyaltak október végén gyárunkban. A küldöttség tagjai voltak: A. Sineviciusz litván könnyűipari miniszterhelyettes, A. Zsemamaitisz, a Vilniusi Cipőipari Egyesülés vezérigazgatója és G. Natauszkasz főtechnológus, akikkel Veres Lajos vezérigazgató és munkatársai folytattak beható tárgyalásokat az együttműködés lehetőségeiről. Szó volt többek között litván nyersbőrök esetleges bér munkában történő feldolgozásáról, termelési kooperáció beindításáról, a technológiai ismeretek cseréjéről.

Megvizsgálták annak lehetőségét is, hogy gyárunk szakemberei miként végezhetnének szervezési munkát a litván bőrgyárak technikai színvonalának emelésére. Felmerült továbbá egy vertikális együttműködés létrehozásának gondolata cipőgyárak és más bőrfeldolgozó üzemek bevonásával. Az együttműködés tető alá hozására további találkozókra és tárgyalásokra kerül sor.

*

A SZAKSZERVEZETI ÉLET HÍREI

ÜDÜLÉSI TAPASZTALATOK

Szakszervezeti bizottságunk megvitatta a SZOT- és a vállalati üdültetés tapasztalatait. Megállapítottuk, kevés a főszezonra kapott SZOT-beutalók száma, s ugyanez mondható el a Hévízre és Hajdúszoboszlóra szóló gyógybeutalókról is. A siófoki, a balatonlelleli és a balatonföldvári szanatóriumi gyógyüdülési lehetőségek igénybevételéről, milyenségéről egyelőre nincs tapasztalatumk.

A SZOT-beutalóknál a fő gondot az elő- és utószezonra szóló beutalójegyek elhelyezése jelenti, miután a többség júliusban és augusztusban szeretne nyaralni. A beutalójegyek elosztását egyébként öt fős albizottság végzi, akik a bizalmi előzetes egyetértése alapján osztják szét a beutalókat. Vitás esetekben a szakszervezeti bizottság dönt véglegesen.

Vállalatunknak Harkányban és Orfűn is van üdülője, továbbá bérlemény formájában Balatonlellén, ezenkívül a bőripari vállalatokkal közösen Balatonföldváron is üdülhetünk, ezenkívül a csereüdültetés lehetősége is fennáll Csehszlovákiával. Itt is jelentkezik a már említett gond, hogy dolgozóink szinte kizárólag csak júliusban és augusztusban szeretnének családjukkal pihenni, ezzel szemben a május, a június és a szeptember teljességgel kihasználatlan.

A szakszervezeti bizottság tagjai az üdülési munka javítását abban látják, hogy sikerül meggyőzni a dolgozókat, minél többen vegyék igénybe a tavaszra és az őszre szóló üdülőjegyeket.

KÖZMŰVELŐDÉSI DÍJ

Vállalatunk nyerte el a Bőripari Dolgozók Szakszervezete által kiírt közművelődési pályázat első díját, s a vele járó 50 ezer forintot. A pénzt közművelődési célokra fordítottuk, video és magnó vásárlásával a könyvtár felszereltségét javítottuk.

* -----

SEGÍTSÉG NYUGDÍJASOKNAK

A karácsony közeledtével 1987-ben is megajándékoztuk az alacsony nyugdíjjal rendelkező, szociális körülményeket tekintve rászorulóknak minősülő egykori dolgozóinkat. 290 nyugdíjasunk kapott ajándékot.

* -----

TISZTSÉGVISELŐK OKTATÁSA

Lezajlottak a tömegpolitikai és tisztségviselői oktatások. A csoportok folyamatosan dolgozták fel a témákat. Az oktatás színvonala jó, a megjelenési arány is elfogadható, ami a propagandisták felkészültségének és a napi témák, időszerűségek - például bérbruttósítás - jó kiválasztásának tudható be.

MOZAIK BÖRGYÁRI MOZAIK

Újjáválasztották a társadalmi ellenőröket

Minden öt évben újjáválasztják a szakszervezeti társadalmi ellenőri csoport tagjait. Ez 1987-ben vált esedékessé, amikor is megválasztották az új aktivistákat, egyben köszönetet mondtak a korábbi ellenőröknek. Az új aktívák: Gábor András a MEO állományából, Csikósné Dudás Cella a szállítási osztályról, dr. Zimonyi József a főkönyvelőségről, és ifj. Fábián Ferenc a nagymeszesből. A kereskedelmi társadalmi ellenőri csoport vezetője Szomor Árpád.

1988-ban az árváltozásokat követően várhatóan több helyen fordul majd elő nemkívánatos esemény. Ha dolgozónk ilyen problémával találkozunk, kérjük, jelezzék bármelyik társadalmi ellenőrnek, aki a szükséges intézkedéseket meg fogja tenni. Amennyiben a vállalat területén üzemelő büfével vagy konyhával elégedetlenek, azt is jelezzék.

Nyugdíjas találkozó

Derűs és kedves színfoltja volt a gyár munkás hét-köznapijainak a hagyományosan megtartott nyugdíjas találkozó. Szinte zsúfolásig megtelt, sőt kicsinek is bizonyult a nagyterem, ahol terített asztal várta a volt dolgozókat.

Vinkó Máté gazdasági igazgatóhelyettes üdvözölte a megjelenteket, akik - mint mondta - a maguk idejében szorgos munkájukkal elősegítették a gyár előremenetelét. Röviden ismertette a vállalat eredményeit, terveit, s a gondokat is, melyek szinte egyek az országos gondokkal.

Ezután a Pécsi Nemzeti Színház színész-párosának műsora következett: régi és új nótáikkal vidám hangulatot teremtve szórakoztatták a megjelenteket. A kedves estét betetőzte a nyugdíjasok megvendégelése, melynek során ki-ki a hozzá legközelebb álló, volt munkatársával elbeszélgetett, felidézve a régi gyári élményeket. Jó hangulatban így ért véget a nyugdíjas találkozó.

Ezúton szeretném megköszönni a gyár vezetőinek és társadalmi szerveinek a meghitt kis találkozót, ami egy volt ugyan a sok közül, de - úgy érzem, s ezt nyugdíjas társaim nevében is kijelenthetem - nagyon jól esett a gyári munkában megfáradt nyugdíjas dolgozóknak.

További jó munkát és sok sikert!

Sassák Jánosné

In memoriam Várkői Ferenc

Hetvenegy éves korában, 1987. november 22-dikére virradó éjszaka, súlyos betegség után elhunyt Várkői Ferenc, Feri bácsi, "a" Feri, vagy ahogy barátai becézték szerte a világban, "a" Csövi.

Testnevelő tanárként ezeket tanított és nevelt, mindenekelőtt és mindenek felett emberségre. Sportolóként országos tornászajnokságok sorát nyerte, a londoni olimpiáról bronzéremmel tért haza. Edzőként válogatott versenyzők sorát adta a magyar tornasportnak. Gyermektorna tanfolyamain amíg csak erejéből futotta, óvodáskorú emberkébe oltogatta a sport szeretetét.

Vezetésével a BTC tornászai a negyvenes és az ötvenes években sikert sikerre halmoztak, tanítványai ország-ra és világra szóló eredményeket értek el. Munkásságát és érdemeit a BTC 50 éves jubileumára kiadott évkönyv örökíti meg részletesen.

Emlékét kegyelettel megőrizzük.

Ifjúsági parlamentek

Novemberben és decemberben lezajlottak a gyár részleg szintű ifjúsági parlamentek. Az elmúlt négy év munkáját általánosságban tartalmasnak ítélték meg.

MABEOSZ - kitüntetések

A kör megalakulásának 25. évfordulóját ünnepelte a Magyar Bélyeggyűjtők Országos Szövetsége pécsi csoportja. Ebből az alkalomból gyárunk dolgozói közül a MABEOSZ kitüntető jelvény ezüst fokozatát kapta Atárdics Pál nyugdíjas, bronz fokozatát dr. Nagy Lajos.

Mikulás-est

1987-ben is megrendeztük a börgyári gyerekeknek a hagyományos Mikulás-estet. A műsor keretében megtekintették a Hupikék törpikék mesefilmét.

Kedvezményes vásár gyáron belül

Az ünnepek közeledtével többféle kedvezményes kiállítás zajlott vállalatunknál. Férfi dolgozóink részére csizmavásárt, ezt követően - elfogadható áron - fenyőfavásárt rendeztünk, amit dolgozóink örömmel vettek.

Görbe tükör

Lázár György rovata

BONTAKOZUNK

- Szép jó napot, jó egészséget, Főnök! Nagyon elkerüljük újabban egymást. Pedig ugyancsak volna mit megbeszélni: bruttó, nettó, tára; lett, litván, észt; Lemberg, Kisinyov, kibontakozás, peresztrojka, glasznoszty.

- Zdrávsztvujtye, Szaki! Kérem szíves elnőzését, nagyon megviselt az utóbbi néhány hónap: a csúcsnyereség összekaparásán fáradoztam éjt nappallá téve, a sorskérdéseken való meditálást nem is számítva...

- Helyes, Főnök! Egy vezető a munkaidejének legalább a felét meditálással töltse el. De milyen sorskérdésekre gondol?

- Hát olyanra, mint volt 61-ben, hogy bevisszük-e a lovat a téeszbe, vagy nem visszük be. Lefordítva a 87-es helyzetre: nyugaton vásároljuk-e a nyersbőrt, avagy keleten, netán Hajnal úrnál; maradjon-e a géemká, vagy ne maradjon, és így tovább.

- Meggyőzőtt, Főnök, valóban kisebb gondja is nagyobb annál, minthogy velem értekezzen. Mégis, ha már találkoztunk, szánjon rám néhány percet, a pártban úgy is divat manapság a beszélgetés, és tudomásom szerint ugyanannál a "csapatnál" vagyunk (még) igazolt játékosok.

- Egyetértek Szaki! Kérdezzen, fülelek!

- Véleményem szerint számunkra a kibontakozás egyedi útja a szovjet kapcsolatot, de felmerül itt egy generális kérdés, nevezetesen, hogy milyen nyelven fogunk értekezni?

- Itt nem lehet vita, Szaki! Természetesen oroszul.

- Hát éppen ez a bökkenő! Eddig más volt a divat.. Eszembe jut jobb sorsra érdemes régi munkatársam, hogy járt a nyelvtanulással jó pár évvel ezelőtt, még a "csendes"-ebb időkben. Sváb-sokác keverék lévén, elkezdte magánszorgalomból sváb anyanyelvét átcsiszolgatni birodalmi németre, ám rövidesen ír szelek kezdtek fűjni, így gyorsan áttért az ír nyelvre, úgy gondolva, számára ez lehet a kibontakozás útja. Nemsokára az ír dolog "elaludt", kis kollégám hoppon maradt. Okosabban tette volna, ha felújítja az iskolában tanult "á-bö-vö-gö-dö-t".

Ki lát a jövőbe Szaki?! Utólag könnyű okosnak lenni! Ez a gyár 225 évet megélt, és mindig megélt valahogy, nem is akárhogy!

- Témánál vagyunk, Főnök! Láttam, ott feszeltgett maga is a jubileumi banzájon, egy csomó idegen társaságban, és rendesen puszította a svédasztalt. Nézegettem a másnapi újságban a képet, de nem túl sok 30-40 éve itt dolgozó egyént tudtam felfedezni. Lehet, hogy kint ácsorogtak az előtérben, mert a teremben ugyancsak túltengett a foghíj.

- Ez nem törzsgárda ünnepség volt, Szaki! Elsősorban a piaci partnereket kellett vendégül látni, a kapcsolatok elmélyítésére ragyogó alkalom volt. A szovjet kapcsolat számunkra létkérdés, ezt maga is leszögezte az imént!

- Osztom a nézetét, Főnök. Engedjen meg még egy szerény kérdést: nem azért, hogy sajnálom a villányi vöröst, de a szovjet partnerek elég sűrűn látogatnak hozzánk, mi hogy állunk a viszonzással?

- Fogas kérdés, Szaki... Nem túl jól. Az üzlet jelenleg 50 százalékos stádiumban van, úgy ahogy én álltam annak idején a szép szomszédasszonnyal, én már nagyon szerettem volna, csak hiányzott a másik 50 százalék... Gorbacsov úr és Reagen úr is csak akkor találkozik, ha van mit aláírni.

- Főnök! Akkor ebből nem egyhamar lesz nyersbőr, ha jól értettem a kacsakaringós dumáját.

- Egyelőre Kaufmann úrral vegyesülünk...

- És ő küldi majd a szovjet nyersbőrt, Hajnal úron keresztül?

- Szaki! Felbruttósította az agyát a szilveszteri pezsgő. Ne kavicrolja itt össze-vissza a tulajdonviszonyokat! Különben is az ésszerűen korlátozott magántőke segítheti a kibontakozást.

- Tudom, Főnök! Ezt mondta a Kiszgazdapárt is 46-ban. Aztán mi lett a vége?

- Eleget csépeztük a szót, induljunk bontakozni. Ég áldja!

- Boldogabb új évet, Szaki!

SPORT

Sereghajtók a labdarugó NB.III-ban

Mi van veled BTC?

● FELADÁSRÓL, BELETÖRÖDÉSRŐL SZÓ SEM LEHET!

Azt tudtuk, hogy a területi, azaz az NB III-as osztály magasabb követelményeket támaszt, de hogy ennyire belebukjunk, erre nem sokan számítottak. Ha ránézünk a bajnoki táblázatra, az elszomorító utolsó hely bizony nem méltó a BTC múltjához. Persze, még korai lenne temetni, ez még csak az első félidő, s a másodikban lehet hogy még fel tudunk kelni a padlóról.

Az, hogy ide jutottunk, több tényező együttes hatásaként jött össze. Kezdetben még menegettek a dolgok, eljuttottunk hét pontig, utána zsinórban hat vereség, ezt kevés csapat tudja elviselni. A Kaposvári Táncsics legyőzése után még felcsillant a remény, de a dombóvári vereség ezt végleg szertefoszlatta.

A sikertelenség egyik oka természetesen az, hogy szinte senkit sem tudunk igazolni. Sokan felteszik a kérdést, főként a kívülállók, hogy egy ekkora gyár hogy-hogy nem tud?! Igen, de hát először is kit, másodsor pedig honnan vegyünk rá pénzt? Arról nem is beszélve, hogy az összes labdarugó állás huzamosabb időre be van töltve. Ma-napság egy valamirevaló futballista a fellegekben jár úgy bérezés, mint az egyéb követelések terén. Az egy szem igazolásunk, Sütő sem váltotta be a hozzáfűzött reményeket, igaz, kevés lehetőséget kapott a bizonyításra, s hogy milyen az élet, mégis ő a házi gólkirály.

A sikertelenség másik oka a játékosok morális felfogásában, a túlzott anyagias szemléletben keresendő. Egyéb téma nincs, mint hogy másutt mennyiért játszanak. S ebben a vezéregyéniség Gligorisz volt, aki az elnökség személyes tiltása ellenére, anyagiakat remélve benevezett a kispályás KISZ kupába, amiben Bogdán Kálmán intéző is ludas. S itt kezdődtek a bajok, szétszakadt a társaság, a megfelelő fegyelmezést meg kellett hozni, még akkor is, ha ezt már tudjuk, a csapat eredménytelenségéhez vezetett. Azok a játékosok, akik meghatározói lettek volna a csapatnak, a nevető harmadikak voltak. Nevén nevezve a gyereket: Bérces messze nem a régi, úgyszintén dr. Zsolt sem, Bari, az örök szabálytalankodó pedig győzte letölteni büntetéseit. Görögöt egyértelműen távol kellett tartani a csapattól, mert éppen elég morális kárt okozott. Közben Lajos II. lesérült, s máris elő kellett venni a fiatalokat, akikről természetesen nem lehetett elvárni, hogy egyik pillanatról a másikra megszakítsák a sikertelenségi sorozatot.

A harmadik ok mellett szintén nem lehet elmenni szó nélkül: ez pedig a szakosztályvezetés tehetetlensége, az edző és a vezető között gyakran előforduló torzszalkodá-

sok. Jellemző, az egész szezonban nem volt egy valamirevaló szakosztályi értekezlet. Ott, ahol meg kellett volna állítani a süllyedő hajót. Megbeszélni, hogy ki hol hibázott, ki mire figyeljen, s megértetni a játékosokkal, hogy mi csak ennyit tudunk fizetni, többet nem! S aki úgy gondolja, hogy ezért nem érdemes mezbe öltöznie, az igenis hagyja abba, kár a felszerelést bepiszkítani.

Az ilyen szereplés után szokták mondani, na ezt az edzőt sem menti meg az Isten sem a leváltástól. Szakosztályvezetőnkre viszont az illik rá, szegény ember vízzel főz. Persze ő sem teljesen vétlen a 16. helyért. Az edzősek állítólag eléggé langyosak, ennek ellenére jó pár játékos nem szereti. A csapat összeállításában sem következetes, szinte kétszer sem álltunk fel ugyanúgy. A szakosztályvezetéssel sem felhőtlen a kapcsolata, s ezek a dolgok úgy összességében szülték a gyatra szereplést. A játékosok értékelése természetesen a szakvezetés dolga, bizonyítványukat azonban hűen tükrözi a bajnoki táblázat.

A legnagyobb kérdés most, hogyan tovább? A feladásról, beletörődésről szó sem lehet, megfelelő alapozással, jó hozzáállással még van lehetőség javítani. Hiszen rajtunk kívül van még három-négy csapat, amelyik semmivel sem jobb, mint mi vagyunk. Miért pont mi lennénk a kiesők?! A szünetet fel kell használni a sorok rendezésére, s talán még Stájer Pista is meggondolja magát és a csapat segítségére siet. Remélem, nem tartja magát olyan "öregnek", hogy nem mer csatasorba állni, ha egyszer a szükség így kívánja. S gondolom, ezzel feljavulna dr. Zsolt játéka is, mert neki is van mit javítania teljesítményén. És igenis vannak tehetséges fiataljaink, akiket talán még nem vakít el az, hogy Bólyban vagy Pakson mennyiért játszanak. Megfelelő szakmai felkészítéssel még semmi sincs veszve, igenis bent lehet maradni ebben az osztályban.

A szakosztályvezetésnek is össze kellene szednie magát, vállalva a szakvezetéssel próbálják meg kihúzni a BTC kátyúba jutott szekereit. S természetesen a játékosoktól is azt kérjük, ha nem is anyagiakért, de a mundér becsületéért, a gyárunk iránt érzett tiszteletből is, tegyenek meg mindent a sikerért. Ami ugye nem lehet más, mint meghosszabbítani részvételünket a magasabb osztályban.

Még annyit, a vállalat felső vezetése, a társadalmi szervek vezetői részéről szeretnénk több erkölcsi támogatást kapni, ha már az anyagi lehetőségek korlátozottak, s többet - sajnos - nem engedhetünk meg magunknak.

Szomor Árpád

SPORT

KEDVEZŐ FEJLEMÉNYEK A LABDARÚGÓK HÁZATÁJÁN

● STÁJER ISTVÁN JÁTÉKOSEDZŐKÉNT VÁLLALTA A SZAKVEZETÉST

Stájer István mégiscsak hallgatott a hívó szóra, játékosedzőként fél évre elvállalta a szakvezetői feladatok ellátását a labdarúgó csapatnál. A régi edző, Vincze György módszertani előadóként továbbra is mellékfoglalkozásban dolgozik az egyesületnél.

A változásról Dara János, a BTC elnöke így nyilatkozott:

- Ha minden maradt volna a régiben, akkor simán kizuhantunk volna az NB III-ból. Meg kellett tennünk ezt a kényszerlépést, ugyanakkor megerősítettük a szakosztályvezetést. Az edzőváltástól azt várjuk, hogy a játékosok tűzbe mennek majd az új edzőjükért, aki együtt játszott és játszik is velük, és ezzel a csapatért. Ez a kis plusz talán elég lesz ahhoz, hogy benmaradjunk.

Stájert a BTC-nél megváltóként fogadták. Sokat várnak tőle edzőként és játékosként egyaránt. Az eléggé gólképtelen csapatnál azt remélik tőle, hogy egyrészt gólokat lő, amivel mérkőzéseket lehet nyerni, másrészt pedig mint szakvezető, összerázza a társaságot. A BTC nem mondott le arról, hogy benmaradjon, a mezőny ismeretében látnak még lehetőséget a kiesés megúszására. Még akkor is, ha a játékosállomány nem a legerősebb a Dráva-csoportban.

Ami a neveket illeti, Harsányi, Reisz és Renkó P. felkerült az ifiből. Turi visszatért, tavasszal a csapat már számíthat a leszerelt Vajdára és a katonaságtól hamarosan elbúcsúzó Takácsra. A középhátvéd Fenyvesit leigazolták a PVSK-tól. Most huszonkettes keret alapoz. A BTC két teremtorán indul, szabadtéri edzőmérkőzésein pedig erős ellenfelekkel akar összekerülni, hogy a csapat a rajtra játékba lendüljön.

Örömteli szereplés: egy arany, egy ezüst, egy bronz

Sikeres évet zártak a kézilabdás lányok

Eltérően az előző bajnokság hajrájától 1987-ben nem a kiesés elkerülése, hanem a 2. vagy a 3. hely megszerzése volt a tét. Az év elején kitűzött célt, a 6. hely megszerzését így bőven túlteljesítettük: ragyogó őszi teljesítményükkel dobogón végeztek a lányok - igaz, "csak" a 3. hely jött össze. A BTC az utolsó fordulóban nem bírta a kiesés elkerüléséért harcoló veszprémekkel, és az ezüstérmes Tata városából érkező játékvezetőkkel.

Érdekes módon a gyengébb tavaszi teljesítmény is, és az őszi szezon is a bronzérmes hozta:

Tavaszi:	11	7	-	4	245-215
Ősz:	11	8	-	3	232-208

Végeredmény:

1. TTVE	22	16	2	4	467-398	34
2. Tata	22	15	1	6	440-327	31
3. BTC	22	15	-	7	477-423	30
4. Herend	22	14	1	7	430-396	29
5. Csurgó	22	11	2	9	357-365	24
6. Caola	22	10	2	10	436-404	22
7. Moköt	22	10	2	10	352-358	22
8. Hunor	22	10	1	11	375-383	21
9. D.újv.	22	8	-	14	359-423	16
10. Veszprém	22	7	-	14	365-421	15
11. Tolna	22	6	3	13	394-430	15
12. Sz.hely	22	1	3	18	388-509	5

A bajnokságban elért 3. helyezéért, a megszerzett bronzéremért a csapat csak dícséretet érdemel. Különösen akkor, ha figyelembe vesszük, az 1986-os bajnokságban 20 ponttal csupán a 7. helyen végeztek. Külön elismerést ér-

demel a hazai mérkőzéseken nyújtott teljesítmény, mivel csupa győzelemmel örvendeztették meg a szurkolókat. A sikeres szereplés mindenképpen ennek köszönhető, hiszen idegenben nem volt valami csudajó a mérleg. Mindenesetre a csapat győzniakarásból jelesre vizsgázott. Örömteli jelenség, hogy a nyugati csoportban a BTC érte el a legtöbb gólt meghatározó átlövőjével, Balogh Erzsébettel. Ő lett a házi gólkirály is 133 góljával.

Az 1987-es bajnokságban bronzérmes csapat tagjai:

Edző: Pálvölgyi Istvánné

Technikai vezető: Gergely Tiborné

Kapusok: Jakab Gyöngyi, Simon Zsuzsa

Mezőnyjátékosok: Tollas Tünde csapatkapitány,

Kurcz Izabella, Balogh Erzsébet, Csik Gyöngyi, Tóth Krisztina, Barbarics Erika, Bunyevác Erika, Vajda Rózsa, Németh Magdolna, Tamás Tünde, Varjas Judit, Annus Szilvia és Takó Ágnes.

Nem csak felnőtt csapatunk szereplése örömteli, a jövőre nézve biztató ifjúsági és serdülő csapataink fejlődése is. Valentai Csaba edző irányításával a megyebajnokságban az ifjúságiak a PMSC mögött a 2. helyen végeztek, a serdülők pedig megnyerték korosztályuk bajnokságát.

Összegezve: a BTC kézilabda szakosztálya 1987-ben a különböző szintű bajnokságokban 1 arany, 1 ezüst és 1 bronzérmes szerzett. Ezek után csak azt kívánhatjuk: soha rosszabb esztendő!

Kálóczi Lajos

2241
1200

1762

A PÉCSI BÖRGYÁR

HÍRADÓJA ✦

XVII. ÉVFOLYAM 2. SZÁM

ÁRA 2,50 Ft

Jó javaslatok az eredményesebb munkára

TELJESÍTJÜK EXPORT- ÉS NYERESÉGTERVÜNKET

- AZ ÁREMELÉS CSAK RÉSZBEN FEDEZI KÖLTSÉGEINK NÖVEKEDÉSÉT, A MÁSIK RÉSZÉT JOBB GAZDÁLKODÁSSAL KELL KIEGYENLÍTENÜNK

Vállalatunk idei fő célkitűzéseit a külső és a belső körülmények figyelembevételével határoztuk meg. Az előző évhez képest lényegesen változtak a vállalatra vonatkozó szabályozások. Csökkent a tervezett nyereség, mindössze 80 millió forintot irányoztunk elő, ami mintegy fele az 1987. évnek. Ebből azonban kevesebb adót kell fizetnünk, így fejlesztési lehetőségeink nem romlanak.

Vállaltuk, hogy a hosszú távú exportnöveletési szerződésen kívül részt veszünk az újonnan bevezetett importautomatizmus rendszerben is. Ez azt jelenti, hogy az export-import forgalom egyenlegét javítjuk, és tőkés exportunkat úgy növeljük, hogy importbeszerzéseink az előző évhez képest csökkennek. Rendkívül fontos feladat, hogy a 443 millió forint összegű konvertibilis exporttervünket teljesítsük. Az ütemes tervteljesítés biztosítéka annak, hogy importbeszerzéseink folyamatosak legyenek. Új lehetőség számunkra a szovjet kooperáció. Bémunkát végzünk részükre, amiért nyersbőrrel fizetnek, így biztosítani tudjuk a szükséges alapanyagot.

A központi szabályozás szerint ebben az évben 2,5 százalékos lehet a bértömeg-növekedés vállalatunknál. Ezt úgy valósítottuk meg, hogy július 1-től 5 százalékkal emeltük a béreket.

Minden évben elkészítjük árpolitikai koncepciókat. Ebben meghatározzuk azokat a

szempontokat, amelyek az árak alakításában szerepet játszanak. Vállalatunk termékei a szabad árkategóriába tartoznak, de árváltozási szándékunkat kötelesek vagyunk jelenteni az Országos Anyag- és Árhivatalnak, amely engedélyezi vagy felfüggeszti, esetleg módosítja a kért árnövekedési százalékot.

Azt terveztük, hogy a költségnövekedések részbeni ellensúlyozására a belföldi árakat április 1-től 7 százalékkal növeljük. Közben jelentős változások történtek. Az árnövekedés lényegesen magasabb volt, mint a tervezett. A marhanyersbőr kétharmadát importból szerezük be, amelynél az 1987. novemberi árfolyamváltozás áthúzódo hatásán túlmenően a devizaárak is növekedtek. A termeléshez szükséges vegyianyag háromnegyede is importból származik, ahol szintén magasabb volt az árnövekedés a tervezettnél. Növelték termelési költségeinket a belföldi nyersbőrárak, valamint az egyéb anyagok árainak változásai is. E költségnövekedésnek csak egy részét tudjuk továbbhárítani a vevőkre, a másik részét jobb gazdálkodással kell kiegyenlitenünk. Kérelmünk alapján végül is az Árhivatal 1988. június 1-jétől 14,5 százalékos áremelést engedélyezett termékeinknél, amit végre is hajtottunk.

Az idei évre 408 millió forint szabad devizás és 35 millió forint árucserés, összesen tehát 443 millió forintot kitevő konvertibilis exportot terveztünk. A félév végén 200 millió forint körüli volt a kiszállítás. Ez megfelel a korábbi évek arányának, mivel a második félévben általában magasabbak az igények, több a rendelés. Ugy látjuk, exporttervünket teljesíteni fogjuk.

/Folytatás a 3. oldalon/

Kitüntetések május elseje alkalmából

A hagyományoknak megfelelően május elsején kitüntetésekre került sor, amelyeket az 1987-ben végzett munka eredményei alapján ítéltek oda.

VÁLLALAT KIVÁLÓ BRIGÁDJÁ

A Vállalat Kiváló Brigádja kitüntetésben részesült a Lenin /kikészítő; br.vez. Herner Józsefné/, a Kossuth /előkészítő; br.vez. Szabó Józsefné/, a Zrinyi /s.cseres; br.vez. Orha János/ és a Münnich Ferenc brigád /MEO; br.vez. Bálint Károlyné/.

ARANY BRIGÁDÉREM

Az arany brigádérem kitüntetést kapta a Március 15. /rostüzem; br.vez. Tanics Béla/, a Bajcsy-Zsilinszky /üzemfenntartó; br.vez. Heizler József/, a Szechenyi /közgazdasági főosztály; br.vez. Niklai Jenőné/, a Tyereskova /talpas; br.vez. Takács Lajosné/, a Zetkin K. /s.bélés; br.vez. Kiss Lászlóné/, az Angela Davis /készáru; br.vez. Antal Mártonné/, a Munkácsy /kikészítő; br.vez. Kovács Károlyné/, a Béke /előkészítő; br.vez. Babanyecz Katalin/, és az Április 4. brigád /s.cseres; br.vez. Kosztik István/.

EZÜST BRIGÁDÉREM

Ezüst brigádérem kitüntetésben részesült a Tarr Imre /krómos; br.vez. Teibler Antal/, a Béke /kikészítő; br.vez. Tarr Lászlóné/, a Martos Flóra /készáru; br.vez. Betlehem Lászlóné/, a Marx /sertésvelour; br.vez. Apró Lászlóné/, a Mera /számítóközpont; br.vez. Szabóné Hári Katalin/, és a Szalai András brigád /gépjavító; br.vez. Nyilas Ádám/.

BRONZ BRIGÁDÉREM

Bronz brigádéremet kapott a November 7. /bördiszmü; br.vez. Szabó Istvánné/, az Ikarus /szállítás; br.vez. Betlehem László/, a Március 8. /pénzügy; br.vez. Márkics Miklósné/, a Pattantyus /üzemfenntartó; br.vez. Pozsonyi Imréné/, a Március 8. /bélés; br.vez. Dervár Jánosné/, a dr. Münnich Ferenc /sertés meszes; br.vez. Szegedi Ferenc/, a Steinmetz /kikészítő; br.vez. Steiner Sándorné/, a Petőfi /Felsőszentmárton; br.vez. Fenyvesi Antalné/, a Vörös Október /talpas; br.vez. Kovács Ernő/, és a Markovnyikov brigád /s. velour; br.vez. Szarka Istvánné/.

Ezenkívül pénzjutalomban részesült az Alpári Gyula /kereskedelmi főosztály; br.vez. Horváthné Szoboszlay Zsuzsa/ és a Kanizsai Dorottya brigád /munkáügyi osztály; br.vez. Martényi Andrásné/.

ZÖLDKOSZORUS BRIGÁD

A zöldkoszorus brigád címet érte el a Május 1-e brigád /kéregüzem; br.vez. Kéri Nagy Iván/.

SZOCIALISTA BRIGÁD

A szocialista brigád címet érdemelte ki a Kun Béla /igazgatási főosztály; br.vez. Killi József/, az Egyetértés /konyha; br.vez. Till Józsefné/, a Barátság /talpkonfekció; br.vez. Bicsér Ferenc/, a Zrinyi Ilona /bőrruházat; br.vez. Kasza Edina/, a Dobó Katica /bőrruházat; br.vez. Kertész Jánosné/, és a Március 15-e ifjúsági brigád /s. bélés; br.vez. Kosztik Katalin/.

KIVÁLÓ MUNKÁÉRT

Kiváló Munkáért miniszteri kitüntetést kapott Balla Lászlóné /pártiroda/, Betlehem László /szállítás/, Bokrétás Ferenc /üzemvezető/, Bor Istvánné /sertés gyárrészleg/, Keszei József /rost gyárrészleg/, Lukics Sándor /krómos/, Márton Imre /sertés gyárrészleg/, Miklós József /keményáru/, Nyuli György /üzemfenntartás/, Wirth Istvánné /krómos/ és Téglássy Lászlóné, aki nyugdíjba vonulása alkalmából kapta a kitüntetést.

MUNKA ÉRDEMREND

Április 4-e alkalmából a Munka Erdemrend ezüst fokozata kitüntetést nyújtották át Fehér Jánosnak, bronz fokozatát Nyilas Ádámnak.

A KISZ zászlóbontásának évfordulója alkalmából Kiváló Munkáért kitüntetést kapott Horváth József.

KIVÁLÓ DOLGOZÓ

Kiváló Dolgozó kitüntetésben részesült a keményáru gyárrészlet növényi cseres műhelyéből Ötvös József, a talpkikészítőből Kovács Ernő és Gyórfi Lajos.

A krómos gyárrészlet meszes műhelyéből Kardos Ottó, a krómos műhelyből Farkas II. István, Kovács I. István és Walter Jenőné, az előkészítő műhelyből Tancsik Mártonné és Tapodi Ferencné, a kikészítő műhelyből Schuller János, Lukics Mihályné, Frank László és Babics Mihályné, Felsőszentmártonból Szolga Gyuláné.

A sertés gyárrészlet meszes műhelyéből Barka Jenő, a sertés csereséből Farkas Mihály és Szakos László, a sertésvelourból Tischler Istvánné, Jurinovics Györgyné és Ritter Józsefné, a sertésbélésből Szilovics Ferencné és Kaponya Ferencné.

A rost gyárrészlegről Ocsonás Béláné és Pap József.

A bőrfeldolgozó gyárrészleg bördiszmü üzeméből Sajnovics Timea, a bőrruházati üzeméből Nagy István.

Az üzemfenntartó gyárrészleg gépjavító műhelyéből Heizler Mátyás és Scherdán János.

A villamos üzeméből Marton Károly.

Az anyagraktárból Mutzháusz Ádám.

A nyersbőrraktárból Kovács János.

A készáruaktárból Farkas Józsefné I. és Magassy Attiláné.

Az igazgatási főosztályhoz tartozó óvodából Ottó Jánosné, a gondnokságról Matisa Gyuláné, az üzemi konyharól Lehr Józsefné.

AMEO-ból Nógrádiné Magyar Vilma.

A szállításról Takács Ferenc.

Kiváló Dolgozó kitüntetést kapott a nem fizikaika közül Kardos Attila /krómos gyárrészleg/, Tóth Béláné /sertésbőr gyárrészleg/, Bátonyi Tiborné /bőrfeldolgozó gyárrészleg/, Mózsi Sándorné /főkönyvelőség/, Tillmann Andrásné és Göttlinger Ottó /kereskedelmi főosztály/, Nagy Ferenc /technológiai osztály/, Atárdicsné Konrád Valéria /közgazdasági főosztály/, Koleszárné Krajcár Gyöngyi /vezérgazgató közvetlen/, Bauer Miklós /üzemfenntartó gyárrészleg/, Killi Józsefné /szakszervezet/, Horváth Ferenc /KISZ-szervezet/.

SZAKSZERVEZETI MUNKÁÉRT

Szakszervezeti munkáért kitüntetés arany fokozatát kapta Balázs Mihályné. Bronz fokozatát Solt István /gépjavító/, Lakatos Mária /adminisztráció/ és Tóth Lajos /energiaosztály/.

A PÉCSI BÓRGYÁR DOLGOZÓINAK LAPJA
Kiadja a Minisztertanács Tájékoztatási Hivatala III/ÜHV/109/BA/1987. számú lapkiadási engedély alapján a PÉCSI BÓRGYÁR
7601 PÉCS, Bolgár Néphadsereg útja 52.
Felelős kiadó: VERES LAJOS
Felelős szerkesztő: MIKLÓSVÁRI ZOLTÁN

Szerkesztő bizottság tagjai:

Dr. Acél József, Bartal Lőrinc, Csiga István, Lázár György, Miklósvári Zoltán, Simon Attiláné, Soos Enikő, Szekeres Judit, Szomor Árpád, Vincze György, Vinkó Máté, Zalainé dr. Körösi Erzsébet

A sokszorosítást végezte a Pécsi Temporg Kis-
szövetkezet

Pécs, Somogyi Béla u. 2.

1988 - A/4 - 2241

Felelős vezető: Dr. Kállai Sándor

TERJESZTI A GYÁR DOLGOZÓI KÖZÖTT A PÉCSI BÓRGYÁR

Pénzügyi-gazdasági ellenőrzés vállalatunknál

MINDEN RENDBEN

Az Adó- és Pénzügyi Ellenőrzési Hivatal Baranya Megyei Igazgatósága két évenként pénzügyi-gazdasági ellenőrzést tart a vállalatoknál és szövetkezeteknél. Ennek célja a vállalati éves mérlegek valódiságának felülvizsgálata, a vállalatnak a költségvetéssel szembeni kötelezettségei teljesítésének ellenőrzése, továbbá tájékozódás a vállalat gazdasági helyzetéről és környezetéről. Ez az ellenőrzés a Pécsi Bőrgyárban is lezajlott. Az alábbiakban az APEH vizsgálatvezető főrevizora foglalja össze az 1986-1987-re kiterjedő pénzügyi ellenőrzés tapasztalatait és megállapításait.

A JOGSZABÁLYOK BETARTÁSA ÉS A SZÁM-

VITELI REND HELYZETE

A mostani vizsgálat a korábbinál kevesebb számú megállapítást tett, de az eredményváltozások összege az előző vizsgálathoz hasonló nagyságrendű. A vállalati eredmény módosításában a két évvel ezelőtti revízióval szemben, nem az állóeszközfenntartásként elszámolt beruházások, hanem a költségvetési kapcsolatokban tett megállapítások játszották a döntő szerepet. A vállalat mérleg- és eredményváltozása a megállapítások ellenére jó. Az eredménymódosítások nagyságrendje a vállalat tevékenységéhez képest nem számottevő.

A számviteli rend, mint rendszer, alapjában véve jónak ítéltető, a feltárt hiányosságok elsősorban a jogszabályok kiegészítésének, módosításának nem időben történő figyelembe vételére, valamint a partner és külkereskedelmi vállalatok késedelmes, illetve hiányos adatszolgáltatására vezethetők vissza.

A vállalat határidőre eleget tesz a költségvetéssel szembeni fizetési kötelezettségeinek, fizetési fegyelme jó, pénzügyi helyzete stabil. Az éves mérleg és adóbevallás átvételének tapasztalatai jók, az adatszolgáltatási fegyelme megfelelő.

AZ 1988. ÉVI ADÓ ÉS ÁRREFORM BEVEZETÉSÉVEL KAPCSOLATOS FELADATOK MEGOLDÁSA ÉS A FOLYÓ ÉVI GAZDÁLKODÁS EREDMÉNYEI, PROBLÉMÁI

A vállalatnál az ÁFA kialakított nyilvántartási rendszere megfelel az előírásoknak, az ellenőrizhetőségi követelményeknek. A nyilvántartások döntően számítógéppel készülnek. Az ÁFA befizetése határidőre megtörtént. Az I. félévben 193 millió Ft ÁFÁ-t fizetett be a vállalat a költségvetésbe. Mivel a termeléshez felhasznált legfontosabb anyag, a nyersbőr 0 %-os, a készbőrök pedig a 25 %-os kulcs alá tartoznak, a vállalat nettó ÁFA befizető.

A személyi jövedelemadó előlepszámítás és -levonás rendszere megfelelő. A nyilvántartások készítése személyi számítógéppel történik. Az előlegek befizetése határidőre megtörtént.

A vállalat 1988. I. félévi árbevétele az előző évi szinten alakult. Kedvezőnek tekinthető, hogy a konvertibilis export 9 %-kal bővült. A féléves szinten realizált 16,5 millió forint nyereség a tervezett 27 %-kal meghaladja. Az éves nyereség 80-90 millió forint körül várható, ez a tervezettnél megfelel, de a tavalyinak kb. 50 %-a. A II. félévi nyereség felfutása a június 1-től engedélyezett 15 %-os belföldi áremeléssel függ össze. A vállalat fő problémája a nyersbőrbeszerzés biztosítása és az állandósult létszámihiány /60-80 fő/.

A vállalat fizetőképessége, pénzügyi helyzete az év eleji hitelszigorítás ellenére továbbra is megfelelő. A számlavezető bank által visszavont 110 millió forint rövidlejáratú hitelt más bankokkal kötött hitelszerződésekkel sikerült pótolni. A belföldi vevők fizetőképessége és készsége esetenként rendkívül bizonytalan, aminek ellensúlyozása jelentős erőfeszítést igényel a pénzügyi osztály részéről.

Rauschenberger Vilmos

Köszönet a gyors átköltöztetésért

ÚJ HELYEN A BÖRDÍSZMŰ ÉS A BŐRRUHÁZATI ÜZEM

Korábban már hírt adtunk róla, bőrfeldolgozó gyárrészleg alakult a Pécsi Bőrgyárban, s arról is beszámoltunk, a 23-as épületben - a nagymeszes felett - átalakítási munkálatok kezdődtek, ott nagy méretű csarnokot alakítottunk ki. Időközben a termelés is megindult, melynek körülményeiről dr. Benkő Károly, a bőrfeldolgozó gyárrészleg vezetője adott tájékoztatást.

- Az áprilisi igazgatótanácsi ülésen Tarr György beruházási főosztályvezető kapta azt a feladatot, hogy készítsen ütemtervet az üzem átköltöztetésére. Ennek megfelelően a bőrdíszmű üzemet június 1-5-e, a bőrruházati üzem pedig június 15-18-a között költöztették át az új munkacsarnokba. A sikeres manőverhez - a beruházási főosztály szervezése mellett - a gyári KISZ Bizottság odaadó és lelkiismeretes munkája is kellett, ugyanis mintegy negyven fiatal mozgósításával, nagyszerűen összehangolt munkával, mindenki meglepedésére oldották meg ezt a nagyon nehéz és sok odafigyelést igénylő munkát.

Dr. Benkő Károly hozzátette még, alapvető elképzelésünk volt, hogy lehetőleg munkaidő-kiesés nélkül oldjuk meg a feladatot. Ezt sikerült is elérnünk, mert a termelő üzemek gépeit péntek délutántól szombat késő estig hoztuk át az új üzemcsarnokba.

A szép, tágas, minden igényt kielégítő, korszerű üzemcsarnokban most már csak az a feladat, hogy az eddig hét különböző helyen dolgozók minél előbb megszokják az új helyzetet. Ennek fontosságára hívta fel a figyelmet a június 20-i reggeli műszakkezdéskor Veres Lajos vezérigazgató is. A történetek sorába tartozik még, hogy a díszmű üzem készarú raktárának korábbi helyén - bőrdíszműves és bőrruhás tanulóknak - korszerű tanműhelyt alakítottunk ki, melynek az lesz a feladata, hogy biztosítsa a szakember-utánpótlást.

A gyárrészleg vezető végül felhasználva a Bőrgyári Híradó adta lehetőséget, ezúttal is megköszöni mindenkinek, aki bármilyen formában is segítséget nyújtott ahhoz, hogy határidőre birtokba vehették az új üzemcsarnokot.

Bartal Lőrinc

Teljesítjük terveinket

/Folytatás az 1. oldalról/

Nyereségtervünk az idei évre - mint említettük - 80 millió forint. A félév végén csak 16,5 millió forint volt a nyereségünk, ami kevesebb az időarányosnál. Ennek az az oka, hogy költségeink már januártól kezdve nagyobbak, áraink viszont nem nőttek, az áremelést csak június 1-től hajtottuk végre. Év végére a tervezett nyereség realizálódik.

Vállalatunk gazdasági vezetése pályázatot hirdetett olyan újításokra, amelyek a tervezett 80 millió nyereségen felül hoznak eredményt. A pályázat beadási határideje május 30-a volt. Sok jó javaslat érkezett, melyek segítségével a tervezett nyereséget növelhetjük. A pályázatban foglalt javaslatok megvalósításának első mérése a harmadik negyedév végén lesz, de csak az év végi mérleg elkészülte után látható a végleges eredmény. A tervezett 80 millióval szemben várhatóan elérjük a 100 millió forint nyereséget. Ez a többlet lehetővé teszi, hogy beruházásainkat növeljük, hogy a korábbi években pénzhány miatt elhalasztott fejlesztéseink megvalósuljanak.

Zalainé dr. Körösi Erzsébet

BIZTOSÍTOTT NYERSBŐRELLÁTÁSUNK

Emelkedő kereslet és alacsony kínálat jellemezte a nyersbőrpiacon kialakult helyzetet a múlt év szeptemberi parizsi bőrhét óta. Ennek következménye a nyersbőrárak tartósan emelkedő tendenciája, melyek megnövelték, illetve elérték azt a tūrés küszöböt, amelynél a bőrgyártás még gazdaságos. Ebben az időszakban jelentkező tendenciának alapvető oka a nyersbőrkinálat csökkenése volt. Szinte valamennyi információ arra mutat, hogy az előállat-állomány a fejlett országokban csökkent, a fejlődő országokban pedig stagnál, és a kivágási arány lényegesen romlik. Az Afrikában évek óta tapasztalható szárazság következtében egyes területeken a marhanyersbőr is mint potenciális emberi táplálék jelenik meg. A csökkenő kínálattal szemben ugyanakkor tartósan magas kereslet jelentkezik, különösen a bútorbőrök iránt. Ezen belül érezhetően fokozódik az autópár bútorbőr igénye a luxus kivitelű gépkocsikhoz.

A távol-keleti országok - Tajvan, Dél-Korea - nyersbőr iránti éhsége az év első felében kielégíthetetlennek tűnt. Ennek eredményeként vásárlásaikban súlypont-áttelezés történt. Míg 4-5 évvel ezelőtt az ausztrál piacot szállták meg, ez évben vevőkért jelentek meg Észak-Amerikában és Európában is. Az általuk egyszerre vásárolt mennyiség többszöröse a magyar bőripari nyersbőr-szükségletének, így érthető, hogy az eladók előnyben részesítik őket. Ennek következtében az általunk használt súlykategóriákban az árak a duplájukra emelkedtek.

Új műcserzőanyag

A norvég Boregaard cég és a Syntan cserzőanyaggyár már korábban megkereste gyárunkat, hogy a tisztán növényi származású klasszikus cserzőanyagok helyett részben használnak-e egy szulfid-szennylug bázison előállított műcserzőanyagot. 1987-ben már kísérleteket végeztünk és laboratóriumban analizáltuk a készbőrt, hogy mennyire vonható be a mimóza, quebracho, gesztenye, valex cserzőanyagok helyett a növényi cserzésbe ez az anyag. A készbőrök paramétereit a magyar szabványban rögzített értékeknek megfelelően, küllemre sem befolyásolták hátrányosan az áru megjelenését, ezért olyan termékkel, ahol feltart, hasított bőrrést felületen kell a cserzőanyagot diffundálni, ott látszott a legcélszerűbbnek, rizikómentesnek az üzemi gyártást ezen folyadék halmazállapotban igen olcsó műcserzőanyag használatával bevezetni. A gyártásszerű alkalmazás mellett kísérleteket is folytattunk arra vonatkozóan, hogy milyen mértékig szabad emelni a helyettesítő műcserzőanyag mértékét a gyártásban a növényi cserész mellett, továbbá mely keményáruszinbőr termékeknél lehet alkalmazni a Boretan, azaz a Syntanol SNV-t?

E témában tartottunk szimpóziumot a Pécsi Bőrgyárban, amikor is a Boregaard cég részéről Száva Gábor vegyészmérnök tartott ismeretét vállalat tevékenységéről, gyártmányairól. Megtudhattuk, a műcserzőanyag alapkomponensét a Syntan cserzőanyaggyár a Boregaardtól vásárolja, azt vegyipari műveletek általi kezelés után forintért adja el számunkra, ezáltal devizát takaríthatunk meg, s kevesebb tengerentúli növényi cserzőanyagot kell használnunk.

A Pécsi Bőrgyár részéről előadásban számoltunk be a Syntanol SNV műcserzőanyag analízis szerinti elhelyezkedéséről a növényi cserzőanyagokhoz viszonyított megmértetésében, annak készbőranalízis szerinti paraméter befolyásoló jellemzőiről, ebből adódóan a cipőkellékbőrként való felhasználás használati érték szerinti optimalizálásáról, ahogy azt az előadásban címe is jelezte: "A helyettesítő műcserzőanyag, a Syntanol SNV felhasználhatóságának optimuma". Ugyanis a gyártás költségeinek még megengedett mértékű csökkentésekor felhasználóipari szemlélettel kell megtalálnunk azt a gyártmányterületet, ahol az áru minőségi jellemzőinek változása éppen a vevő, azaz felhasználó számára is kedvező tulajdonság-módosulással jár, más, kevésbé exponált jellemzők megváltozása mellett.

Bartis Antal

Ezek a tendenciák mind az eladókat, mind a vevőket renckivül óvatossá tették, és egy igen visszafogott piaci szituáció alakult ki április végére. Látható volt, a tartósan emelkedő ár sokáig nem érthető, Beszerzési politikánk ennek megfelelő volt. Megpróbáltunk minimális készletekkel dolgozva kedvezőbb piaci pozícióban vásárolni. Péléreves bedolgozási számainkat vizsgálva megállapíthatjuk, elképzelésünk helyes volt. A bedolgozáshoz szükséges mennyiség folyamatosan biztosított, beszerzési egységáraink a tervezett alatt maradtak. Időnként feszültséget jelentett, hogy a készbőr-igények és a rendelkezésre álló nyersbőr közötti összhang nem volt meg. Az I. negyedévben a nyersbőr-összettel egy lényegesen jobb készrú gyártását biztosította volna, azonban vevőigény az alacsonyabb értékű készrúra volt. A II. negyedévben pont fordított helyzet állt elő. A nyersbőr egységárának csökkentése érdekében nagy mennyiségben vásároltunk alacsonyabb értékű bőrt, ebből viszont a vevők magasabb minőségi követelményeit nem tudtuk kielégíteni. Ez a feszültség az export-igények teljesítésénél volt különösen szemtetűnő.

A belföldi beszerzési lehetőségeink is lényegesen módosultak az évben, melynek több oka van. A legutolsó előállat-állomány számlálás adatai szerint a szarvasmarha-állomány 50 ezer fővel, a sertésállomány 950 ezer darabban csökkent az előző év azonos időszakhoz viszonyítva. Bár pontos adatok nem állnak rendelkezésre, feltételezhető, hogy ez teljes egészében a kisegítő és háztáji gazdaságok állománya csökkenéséből adódik, és szorosan kapcsolódik a bevezetett adórendszerhez. Természetesen az állomány csökkenésével a vágás is csökkenni fog, és így a rendelkezésre álló nyersbőr mennyisége is csökken.

További gondot jelentenek a belföldi nyersbőr forgalmazásában tevékenykedő vállalatok. 1987. január 1-jétől megszűnt a Husipari Tröszt, melynek következtében nőtt a vágóhidak önállósága és nyereségérdekeltsége is, ezért olyan értékesítési csatornákat részesítenek előnyben vagy próbálnak ki, ahol várakozásuk szerint nagyobb árbevételt tudnak elérni. Az egyik ilyen lehetőség, hogy a keletkező bőrképet nem a Bőrgyárak Kereskedelmi Közös Vállalatának /BIVIMPEX/, hanem a Nyersbőr Felvásárló és Értékesítő Tímar Kiszövetkezetnek ajánlják fel megvételre. Feltételezhető, hogy a kiszövetkezet a husipar számára kedvezőbb feltételekkel vásárol, így az esetleges fizetési nehézségek ellenére is egyes vágóhidak előnyben részesítik. A kiszövetkezet bevett taktikája, hogy hosszabb időre készletezi a bőrképet - nem egészen szákszerű és optimális körülmények között -, arra várva, hogy a belföldi árak emelését követően magasabb áron értékesítse. Meg kell jegyezni, hogy tevékenység jogszabályon, hiszen az érvényes termékgazdálkodási rendszerünkben csak saját felhasználásra /cserzés, kikészítés/ vásárolhat nyersbőrt. A bér munka nem számít saját felhasználásnak. Tevékenységével megbortotta a bőrgyárak között korábban kialakult fajtasági és súlykategória összetételeit, mely esetenként a készrú összetétel módosulását vonta maga után.

Több esetben is folytattunk tárgyalást a kiszövetkezet vezetőivel és kértük, hogy a szokásos műszaki és árfeltételek mellett a készleten levő bőrképet adja át a BIVIMPEX-nek. Az általuk diktált, elsősorban ár jellegű követelések azonban a tényleges szerződést meghiúsították.

Ez év januárjától egyes alföldi vágóhidak a termelés során keletkező nyersbőrt saját maguk konzerválják és részben a mai napig tárolják. Ezek a vágóhidak az árszabályozás alapján megállapított árakat alacsonyabbnak tartották, és ezért nem értékesítették termelésükben. A május 1-je utáni árrendezést követően sikerült szerződést kötünk az áremelést követően keletkező bőrké átadására, azonban a készleteiken levő bőrké megvételével kapcsolatban nem sikerült megállapodásra jutnunk. Mindezek figyelembevételével az év végéig nyersbőr-ellátásunk folyamatos lesz. A kérdés belföldi bőrké pótlására a Szovjetunióból várhatóan kompenzációs ügylet keretében jelentős mennyiségű sertés- és marhábőrt is. A maga minőségű sertés velour igény kielégítéséhez több alternatíva is kínálkozik. A legjárhatóbb út ezek közül olyan bér munka konstrukciók, amelyekért cserébe nyersbőrt kapunk.

Földi László

Beszámoló a Hong Kong-i Nemzetközi Bőrvásárról

A Hong-Kong-i Nemzetközi Bőrvásár megrendezésére először 1983-ban került sor a bőripar néhány nemzetközileg is ismert képviselőjének kezdeményezésére. Az ügyet felkarolta a Hong-Kong-i Kereskedelmi Kamara, a szervezést pedig a Hong-Kong-i Vásárszervező Egyesülés vállalta. Az első vásár sikere bebizonyította az ötlet életképességét. A résztvevők száma évről-évre növekedett, úgy, hogy 1985-ben szükségesé vált a terület bővítése, sőt az eddigi öt vásár sikere további bővítésre ösztönzi a rendezőket. A vásár 1989-ben már új helyen, a mostani helyszín szomszédságában, az eddiginél két és félszer nagyobb alapterületen kerül megrendezésre, melynek 85 százalékát már lefoglalták. A kiállítókat a jelenlegi három helyszín helyett egy épületben koncentrálják. Ugyanakkor az 1989-es bőrvásár, miután a Nemzetközi Bőrtanács már az idei felett is védnökséget vállalt, további ígéretet kapott a Hong-Kong-i hatóságoktól a vizumügyek gyorsabb intézésére, így lehetővé válik a szocialista országok nagyobb arányú részvétele a vásáron, melynek jelentősége immár eléri, illetve egyenrangúvá válik a Párizsi Bőrhétével.

A SZOCIALISTA ORSZÁGOKBÓL ELSŐKÉNT

Ennyit általánosságban, s most következék az utibeszámoló és ismertető az idei vásárról, melyet május 25-28-a között rendeztek. Mintegy 40 ország 800 vállalata állította ki termékeit, beleértve a csoportos /ország/ kiállításokat is. A legtöbb résztvevő a következő országokból jött: NSZK, Nagy-Britannia, USA, India, Dél-Korea, Hong Kong, Pakisztán, Japán, Ausztrália, Hollandia, Spanyolország, Tajvan és Kína. A szocialista országok első alkalommal képviseltették magukat a jugoszláv Vrhnika és a Pécsi Bőrgyár standján keresztül. A vásár látogatottsága igen nagy volt, a világon minden részből mintegy 9000 kereskedő érkezett.

A résztvevők képe hasonló a Párizsi Bőrhéthez. A legjelentősebb készbőrgyárak, nyersbőrösök, vegyianyaggyártó cégek, bőripari gépek szállítói és más rokonszámak képviseltetik magukat. Ugy tűnik, a térség jelentősége nőttön nő, s egyre inkább a bőr- és bőrfeldolgozóipar központjává válik. Ennek oka az olcsó munkaerő, a helyi nyersanyag-források, bár a jó minőségű nyersbőrt importálni kell, továbbá a lazább környezetvédelmi előírások.

A piac szempontjából a terület alapvetően két szegmensre osztható. Az első csoportba a fejlett országok tartoznak, a másikba a régió egyéb államai. Az első csoport: Hong Kong, Dél-Korea, Japán, Tajvan, Szingapur. A másik csoport: Malaysia, Indonézia, Fülöp-szigetek, Thaiföld és Kína. Hong Kong és Szingapur esetében, továbbá részben Tajvanra is a belső felhasználás mellett a közvetítő kereskedelem is jellemző. Hong Kong és Tajvan igen jó kiindulási pont a térség nagyobb piaca, a Kínai Népköztársaság felé. Igen sok Hong Kong-i cégnek van hatalmas kínai érdeklősége. Szingapurból gyakorlatilag a második csoport országai érhetőek el.

A két alapszegmens eltérő keresletet is jelent, az első alapvetően a magasabb minőség, míg a második a gyengébb, az olcsóbb bőrök felvevő piaca. Általában jellemző a sertésbőrök, így a sertésvelour, a bélés és a hasíték termékek élénk forgalma. A nagy távol-keleti gyártók - Tajvan, Japán, Dél-Korea - mellett már megjelentek a jugoszlávok is. A ruházati velour árszintje kvadrátonként 1,13 USA dollár, "semi-trimmed" kivitelben, a színbélés kvadrátja 0,6 USA dollár, míg a hasíték bélés 30 cent körüli árszinten mozog.

A marhaszínbőr szállítói elsősorban dél-koreai illetve más térségbeli gyártók. A belső felhasználás igen nagy, ezért távol-keleti készbőröket szinte nem is lehetett látni a standokon. A koreai bőrök nagyon jó minőségűek, árszintjük megegyezik, sőt magasabb az olaszokénál. Koreai bőr kvadrátonként 2,5 USA dolláros ár alatt szinte nincs is. Időnként készletek képzésére és kiegészítésképpen vásárolnak Olaszországtól. A hazai árszint a mi Elegant minőségünk esetében körülbelül 30 USA dollár/négyzetméter, ráadásul az európai bőröknél viszonylag magas szállítási költséggel és hosszabb szállítási határidővel kell számolni. Jelenlegi árszintünk körülbelül 10 százalékkal magasabb a piacképesnél, ami megfelel az olaszoknak, de a

minőség gyengébb. Általában kvadrátonként 2 dollár körüli árszinten lenne a legnagyobb a kereslet a leginkább a Pannonia típusú hasonlólató bőrökre. A piac igényeihez közel állnak a Mokasszin típusaink is, de a már említett árdifferenciával.

A második szegmensben felsorolt országok főként Ausztráliából vásárolnak kvadrátonként 1,80-1,85 dollár körüli olcsóbb bőröket. India ugyancsak jelentős szállító. Az Elegant kategóriát kvadrátonként 2,30 USA dollár körüli árszinten szállítják. Dél-Amerika szintén jelentős szállító. Dél-Korea igen nagy mennyiséget vásárol a SIDEK-től, de a szállítási határidő /gyártás plusz szállítás/ körülbelül 70 nap. Nagy a kereslet a marhahasításra, préselt, fedett, viszonylag puha kivitelben. Ezek nagy szállítója India. Az árszint négyzetméterenként 13-14 USA dollár, a legkeresettebb az 1,8 milliméter körüli vastagság.

SENZÁCIÓT KELTETTÜNK

Ezek után a Pécsi Bőrgyár szerepléséről. Vállalatunk kiállítása szenzációnak számított, ugyanis ez volt az első magyar vállalat, mely Hong Kongban valaha is vásáron vett részt. Jelenlétünk a szocialista országokkal szemben érvényesített szigorú diszkriminatív vizumrendelkezések tükrében ugyancsak különlegességnek számított.

Az előzetes hírverés már a vásárt megelőzően elkezdődött, a Leather című nemzetközi borszaklap májusi száma, mely ismertetést közölt a vásárról, vállalatunk részvételét név szerint is kiemelte. A Hong Kong Standard május 24-i száma nagybetűs cikkben foglalkozott az első magyar kiállítással és Kelet-Európával, mint a világ bőrkereskedelmének 30 százalékát lebonyolító területtel. A Hong Kong-i rádió a vásárral foglalkozó műsorában külön is kiemelte a Pécsi Bőrgyár részvételét.

A vásár ünnepélyes megnyitója után népes kíséret és sajtódelegáció élén látogatta meg standunkat Allen Lee úr, a Hong-Kong-i Kereskedelmi Kamara elnöke. Kíséretében volt többek között Patrick Lee úr is, a Hong Kong-i Bőrdíszműgyártók Egyesületének elnöke is. Ő egyben az ACE Leather Products Ltd ügyvezető igazgatója, akivel részletes tárgyalásokat folytattunk.

Hosszabb lélegzetű interjú készített gyárunkról a Leather News International riportere. A beszélgetés néhány részlete már megjelent a Tai Kung Rao című, kínai nyelvű lap május 27-i számában. A teljes riport a standunkról készített fényképpel együtt a Leather News Internationalban fog megjelenni.

Ez az igen jelentős propaganda nagyszámú látogatót vonzott kiállításunkhoz. A vásár ideje alatt rengeteg tárgyalást folytattunk. Ezek jellemzője, hogy sokan, főleg a Dél-Koreából, Hong Kongból, Tajvanról származó látogatók arról sem tudtak, hogy magyar partnerral kereskedhetnek, illetve ha igen, a feltételek tisztázatlanok voltak számukra. A vásáron a távol-keleti látogatók mellett tárgyaltunk amerikai és ausztrál üzletemberekkel is, de jelentős számban látogattak meg nyugat-európaiak is. A bizalom és a tájékozottság hiánya miatt konkrét rendelés - néhány kivétellel - nem született. Sikertült azonban olyan kapcsolatokra szert tenni, amelyek nagymértékben elősegíthetik - megfelelő odafigyeléssel - eladásainkat.

ERŐSITENI KELL JELENLÉTÜNKET

Összefoglalva megállapítható, a Távol-Kelet a világ bőr- és bőrfeldolgozó-iparának súlypontjává fog válni a jövőben. Maga a Hong Kong-i Nemzetközi Bőrvásár a már ma is meglevő jelentőségén túl kulcsfontosságú lesz. Figyelembe véve a lefolytatott tárgyalásokat, alapvető célul kell kitűzni azt, hogy kihatással az eddigi propagandát, kiépitve a megkezdett kapcsolatokat, ezt a területet meg kell dolgozni. Elő kell készíteni egy kereskedelmi utat a képviselőnek jelentkezett cégek segítségével. Ennek feltétlenül ki kell terjednie Dél-Koreára, Tajvanra és Szingapurra. Minél előbb dönteni kell a jövő évi Hong Kong-i Nemzetközi Bőrvásáron való részvételünkről.

A szakszervezeti testületek napirendjén

EGÉSZSÉGÜGYI HELYZET GYÁRUNKBAN

A több mint 2000 dolgozót foglalkoztató Pécsi Bőrgyárban a szakszervezeti vezető testületek igen aktuálisnak, halaszthatatlannak ítélték meg, hogy e témával foglalkozzanak, őszintén, mintegy tükröt tartva magunk elé, milyenek is vagyunk egészségi állapotunk tekintetében?

Az elmúlt év októberében az üzemorvosi rendelő szakemberei kezdeményezésére, a szakszervezeti bizottság, a gazdasági vezetés és a vöröskereszt jóindulatú támogatásával szűrővizsgálat indult el gyárunkban, amelynek célja, hogy valós képet nyerjünk az itt dolgozók egészségi helyzetéről, és ennek tudatában a betegeket megfelelő kezelésben részesíthessük, illetve az egészségesek állapotát kellő felvilágosítással, egyéb segítséggel minél tovább megőrizhessük.

Az üzemorvosi szakapparátus kimutatása szerint 1987-ben a táppénz betegcsoportonként a következőképpen alakult:

Betegcsoport	T á p p é n z e s			
	Eset	Megoszl.%	Nap	Megoszl.%
Mozgásszervi	388	20,9	5.923	23,5
Légúti	317	17,1	3.940	15,6
Gyermekápolási	350	18,9	2.832	11,2
Baleset	144	7,8	1.546	6,1
Szív-keréngés	124	6,7	2.360	9,4
Emésztőszervi	115	6,4	1.268	5,0
Nőgyógyászati	80	4,3	5.010	19,9
Bőrbetegség	19	1,0	149	0,6
Egyéb	316	16,9	2.190	8,7
Összesen	1.853	100,0	25.218	100,0

1987-ben gyárunk dolgozóinak biztosított volt a mozgásszervi betegségek szakorvosi ellátása és kezelése üzemem belül. A reumatológiai szakrendelés 948 beteget látott el és 3.115 kezelést végzett. 1988. március 1-től - szakorvos hiánya és egyéb személyi okok miatt - átmenetileg szünetel a szakrendelés. A vállalat vezetése minden tőle telhetőt elkövet annak érdekében, hogy a dolgozóink által már megszokott, jó szakorvosi ellátás mielőbb ismét biztosított legyen.

Tájékoztatásul közöljük, hogy 1987-ben az üzemorvosi rendelő munkáját a következők is mutatják:

Betegforgalom	15.090
Napi átlagos betegforgalom	293
Rehabilitációs kivizsgálás	61
Ártalom miatt gondozottak	321
Szűrések száma	1.797

A fentiekén túl még sok mutatót közölhetnénk, amelyek pontosítanak az üzemegészségügyi szakhálózat munkáját, azonban most inkább azt nézzük meg, mit mutat az 1987 októberében indított szűrővizsgálat egészségi állapotunkról? A vizsgálat a legnehezebb munkahelyeken, munkakörökben, fizikai dolgozóknál indult. Az eddigi - szűkös számú - eredmények alapján is meghatározható, hogy mi az, ami idővel dolgozóinknál, hogyan és mit kellene változtatnia életmódján, szokásain.

Országosan is megnőtt a szív és keringési betegségekben szenvedők száma, ezek elhalálozási aránya. Sajnos a Pécsi Bőrgyárban is nagy számban fordulnak elő az ezt előidéző tényezők: pl. magas vérnyomás, dohányzás, elhízás. Az eddig ismert adatok szerint:

	Nő	Férfi
Megvizsgált dolgozók száma	130	148
Ebből: teljesen egészséges	34	110
súlyfeleslege van	66	125
dohányzik	56	nincs adat
magas vérnyomása van	27	32
érszűkítése van	6	7

A vizsgálat természetesen egyéb betegségeket is feltárt, amelyek gyógyítására az orvos kezdeményezést tett. Általános az a megállapítás is, mely szerint a pihenésre, regenerálódásra fordított idő igen kevés a nőknél és férfiaknál egyaránt, ami egyértelműen egészségtelen.

A szakszervezeti aktivisták, megvitattva a fentieket a Vöröskereszt üzemi tisztségviselőivel, valamint az üzemegészségügyi munkatársaival, az egészségmegőrzés társadalmi programjához munkahelyi szinten az alábbiakkal kívánunk hozzájárulni:

I. VÁLLALATI, GAZDÁLKODÁSI TEVÉKENYSÉGBEN

A munkakörülmények állandó, folyamatos javításának szükségességét szorgalmazzuk a gépesítés további fokozására. A bőrgyártás jelenleg sok egészségügyi ártalommal is jár az ott dolgozókra. Ezek mérséklése szintén fontos feladat /Vegyí, légállapotok, zaj, stb. tekintetében/. Ehhez továbbra is támaszkodunk az ergonómiai laboratórium szakszerű méréseire, az általuk tett javaslatok megvalósítására törekszünk. Nem hanyagolható el a makro és mikro környezetvédelem sem, amely minden tekintetben hat a dolgozókra is. Lényegesnek tartjuk a munka szervezeti fokának javítását, a termelési feltételek biztosítását annak érdekében, hogy a megélhetéshez szükséges keresetszint lehetőleg főmunkaidőben teremthető legyen. Hosszú távon nem tartható a napi 10-12 órára nyúlt munkája eltöltött idő, ez egyértelműen az egészség károsodásához vezet. A munkaerő újratelődéséhez szükséges szabadidő /illetve pihenőidő/ biztosítására a jövőben a munkáltatónak is nagyobb odafigyelést kell tanúsítania.

II. ÜZEMEGÉSZSÉGÜGYI APPARÁTUS RÉSZÉRŐL

A dolgozó ember megfigyelése a munkában. Középtávú program keretében műhelyenként felmérni a fizikai dolgozók tekintetében:

- a lehetséges munkaköröket, az ezekben fellelhető ártalmakat;
- a tényadatok alapján megállapítani az előforduló betegségeket /morbiditási felmérés/;
- majd valamennyi dolgozó egyenkénti szűrése az "ártalmas"-nak ítélt helyeken.

Egyben kikérdezés életkörülményekről, esetleges káros szenvedélyekről, a folytatott életmódról /különös tekintettel az étkezési szokásokról/. Mindezen tapasztalatok birtokában az üzemorvos kezdeményezi intézkedések tételét a már betegek gyógyítására, a veszélyeztetettek esetében megóvás, segítés, felvilágosítás, illetve a szükséges terápia megtételére. Vezetők esetében kötelező komplex szűrés bevezetése, amely az e réteget sújtó különböző speciális ártalmak megelőzését, időben való gyógyítását célozza.

A program időigényes, így az üzemen tevékenykedő szakorvosok által tett javaslatok alapján, külön ütemterv szerint halad. Ennek csupán helyi jelentősége van, így nem csatoljuk jelentésünkhöz. Az SZB ennek végrehajtását folyamatosan figyelemmel kíséri, menetközben /ha szükséges/ segítséget ad ennek eredményességéhez, és időközönként a testület előtt is áttekinti a vizsgálat által feltártakat.

III. A SZAKSZERVEZET HELYI SZERVÉNEK FELADATAI

- Partneri kapcsolat révén a vállalatnak, mint gazdálkodó szervnek feladatát képező teendők segítése, a végrehajtás ellenőrzése.

- A dolgozó ember védelme a jog, a szociálpolitika eszközeivel is. /A jogsegélyszolgálat tevékenységének ilyen irányban történő szélesítésével./

- Biztonságtançhikali intézkedések végrehajtására odafigyelés, az emberközpontú szemlélet jegyében.

- Egészségügyi óvórendszabályok, higiénás követelményekre figyelemfelhívás.

- Oktatás, nevelés, a propaganda eszközeivel egészséges életmódra nevelés.

- Az üzemi étkeztetés színvonalára, a korszerű táplálkozás követelményeinek betartására az "Étkezési Bizottság" bevonásával odafigyelés.

- A rehabilitációs munka további javítása, a mindenkori körülmények adta lehetőségek maximális kihasználásával.

- Bizalmi hálózatunk által az egészséges életmódra való nevelés a rendelkezésre álló eszközökkel, különös tekintettel az un. "szendély-betegségek" visszaszorítására.

- Felsőbb szervek felé javaslat megfogalmazása az un. "mindennapos traumák" csökkentésére, amely adódik a panelházak zsúfoltságából, a tömegközlekedés nehézségeiből, és más, az idegrendszer naponta borzoló rendellenességeiből.

- "Jelző" szerepük vállalaton belüli folyamatos érvényesítése.

Programunk végrehajtása már a megfogalmazáskor elkezdődött, a már fentebb említettekkel szoros együttműködésben. Simon Attiláné

A SZAKSZERVEZETI ÉLET HÍREI

TERÜLETI SPORTNAP

Szakszervezeti bizottságnak területi sportnap megrendezésével volt megbizva, amit május végén a BTC pályán meg is tartottunk. A BDSZ kiírása szerint a házigazda Pécsi Bőrgyár mellett a Hunor Pécsi Kesztyű- és Bőrruházati Vállalat, a Szigetvári Cipőgyár, valamint a Palota Dizműbőrgyár marcali gyáregysége lett volna a résztvevő. E két utóbbi vállalat az utolsó héten lemondta a versenyt, így csak a két pécsi vállalat sportolói mérték össze erejüket.

A ragyogó időben mintegy 170 sportoló versenyzett több sportágban, így kispályás labdarúgásban, női kézilabdában, tekében, férfi és női asztaliteniszben, sakkban, valamint atlétikában. A sportszerű vetélkedő győztese - az összetett eredmények alapján - a Pécsi Bőrgyár lett, második a Hunor központi gyáregysége, a harmadik helyezést pedig a Hunor II-es gyárának versenyzői szerezték meg. Ezúttal is több szurkoló kísérte figyelemmel az érdekes és látványos küzdelmeket.

OKTATÁSI HÍREK

Befejeződtek a tömegpolitikai és tisztségviselői oktatások. A tömegpolitikai oktatás keretében három oktatási formát működtettünk: az új belépő dolgozók számára a szakszervezeti iskolát /43 résztvevő/, az alapképzésben részt vetteknek szakszervezeti vitakört /52 fő/, és a tagság szélesebb körét érintő oktatást az időszzerű kérdésekről /840 résztvevő/. A tisztségviselői oktatás keretében a bizalmiaknak és helyetteseiknek tartottunk nyolc alkalommal felkészítéseket.

Különböző témák kerültek feldolgozásra, ezek közül a leglátogatottabbak a dolgozókat közvetlenül érintő - például az adórendszer változásával, a bérruttósítás bevezetésével kapcsolatos - kérdésekkel foglalkozó oktatások voltak. A részvétel és az aktivitás is számottevő volt. A cél, hogy a tisztségviselők munkájuk eredményesebb ellátásához megkapják a megfelelő ismeretanyagot és segítséget.

ÜDÜLÉSI KÖRKÉP

A szakszervezet jó előre felkészült az üdültetéssel kapcsolatos várható igényekre. Folyamatosan, több lépcsőben kaptuk a SZOT-beutalókat, melyeknek összetétele és mennyisége megfelelt az elmúlt évinek. Szeptemberig állnak rendelkezésre beutalók, nagy részük már gazdára talált. A családosok részére az idén is a július-augusztus és természetesen a Balaton volt a legvonzóbb.

Köztudott, hogy a bőripari vállalatok Balatonföldváron közös fenntartásban üdülőt üzemeltetnek, minden év május elejétől szeptember közepéig. Itt, akárcsak egy SZOT üdülőben, teljes ellátás mellett pihenhetnek, szórakozhatnak az oda beutaltak. Mindazok számára, akiknek nem jutott SZOT-beutaló, itt ajánlottunk üdülési lehetőséget. Ez évben közös megállapodás alapján, létszámáruányunknak megfelelően összesen 45 szobát vehetünk igénybe, persze az elő- és utószeszont is beleértve. Néhány májusi és június eleji turnustól eltekintve egész idényben van érdeklődés e szép és kulturált üdülő igénybevételére.

Vállalati üdülőink Orfűn és Harkányban egyaránt felújítva, megújultva várják a szabadságra igyekvő dolgozókat, családtagjaikkal együtt. A szakszervezeti bizottság tavaly őszi határozata szerint a beutalás általában változatlanul egy hét, azonban ha erre igény van, kéthetes turnust is biztosítunk a lehetőségek függvényében.

Minden kedvezményes üdültetésnél továbbra is szükséges a szakszervezeti bizalmi előzetes egyetértése. Az üdültetési szabályzat - SZOT szinten - módosult, így a szükségesnek ítélt változtatásokkal a közeljövőben át kell dolgoznunk az alapszervi szabályzatot is.

Egyre gyakrabban vetődik fel, hogy a szülők két éven aluli gyermekeiket is szívesen vinnék magukkal a SZOT, illetve a vállalat üdülőibe. Ez változatlanul tiltott, hiszen a számukra szükséges higiénés előírásokat, a speciális ellátást nem tudjuk egy szinten biztosítani. Ugyanakkor figyelemmel kell lenni a kicsi baba igényei mellett a más családok pihenésének, nyugalmának biztosítására is. Ezen dolgozóink számára az ugynevezett "kisbabás" SZOT üdülési lehetőséget ajánljuk, amely kifejezetten ilyen családok számára kíván kikapcsolódást nyújtani.

Természetesen ez csak esetenként, korlátozott számban áll rendelkezésre. Az érdeklődők a szakszervezeti tisztségviselők által jelezzék ilyen irányú igényüket.

Dolgozóink nagy része háziállatot is tart odahaza. Némelyeknél problémát okoz a szabadság idején a kedvenceikről való gondoskodás, ezért előfordul, hogy a valahová beutalót szerzett család az üdülőben kutyával, macskával, néhan papagájjal jelenik meg, nagy megrökönyödést keltve. Ezúton is kérjük, ez esetre ki-ki találjon megfelelő megoldást állatának, madarának elhelyezésére, de semmi esetre sem a leirt módon.

Változatlanul nagy gondot fordítunk dolgozóink gyermekeinek kedvezményes nyári üdültetésére. SZOT-beutalót ezúttal kilenc darabot kaptunk Tóalmásra, kisfiúk részére, mindössze 616 forintba kerül. A fentiek túl a cseh-szlovákiai Bossányi Bőrgyárral történt megállapodásunk értelmében július közepétől augusztus elsejéig negyven 10-14 éves korú gyermeket tudunk üdültetni Slace-ban. Ennek ára 2380 forint, amiből több mint fele összeget a szakszervezet térít. Természetesen itt is biztosított volt a teljes ellátás, a pedagógusi felügyelet.

Az idén először nyílt lehetőség arra, hogy a Pécs Városi Munkásörsg gyermektáborát szervezzen Kisvaszaron. Az egyhetes táborba gyárunkból 10 kisfiút és kislányt küldtünk, elsősorban munkásor szülők gyermekeit.

ÚJ LEHETŐSÉG DUNAKESZIN

Kevesen tudják, a Bőripari Dolgozók Szakszervezetének tulajdonában Dunakeszin szép üdülőttelek van, rajta egyszerű üdülőházak, kemping szerű vizesblokk, önálló étterem és konyha, valamint büfé üzemel. A telek festői környezetben, közvetlenül a Duna partján található, mindössze 8 kilométernyire Budapesttől. Az autóbussz és a vízi közlekedés egyaránt kedvező mind a fővárosba, mind a közeli Duna-kanyarba. Az idén egyelőre kétágyas szobát bérlünk a jelenlegi használatól, a Budapesti Bőripari Vállalattól. Az igényeket a július 1-jén kezdődött turnusokra a szokásos módon, a szakszervezeti irodán lehet beadni. Ezt a lehetőséget elsősorban azoknak ajánljuk, akik szeretik a természetet, a változatoságot, és elhelyezésüket illetően szerényebb körülményekkel is megelégszenek.

Simon Attiláné

KISZ-ÉLET

SZEMÉLYI VÁLTOZÁSOK. KISZ Bizottságunk 1988 elejétől új, megfiatalított felállásban végzi munkáját. Titkár: Horváth Ferenc. Szervező titkár: Belső Csaba. Agit.prop.felelős: Tukora Gábor. Termelési felelős: Soós Enikő. Gazdasági felelős: Bán Jánosné. Kultúrfelelős: Csóka Adrienn. Alapszervi titkárok: Kili Katalin, Török Timea, Hőgyes Aranka, Kovács Jánosné, Aradi Tibor és Georgiu Grigorisz.

PÁLYÁZAT. Az 1988. évi munkatervünkkel megpályáztuk a KISZ KB Vörös Vándorzászlaját. Ifjúsági szervezetünk és megfiatalított bizottságunk munkáját a KISZ Baranya Megyei Bizottsága Ifjúságunk Tanácsa fogja értékelni a látogatások, valamint az elvégzett munka alapján, tíz másik pályázóval együtt.

NÓNAPI BÁL. A hagyományoknak megfelelően márciusban nagyszabású nónapi bált rendeztünk.

MAJÁLIS. A május elseji felvonulást követően KISZ Bizottságunk majális rendezett a BTC pályán. A verőfényes napjútésben kicsik és nagyok egyaránt jól érezhették magukat.

MUNKAVÁLLALÁS. Június első hetétől kezdve, közösségi munkavállalás keretében KISZ fiataljaink az újonnan elkészült 23-as épületbe telepítették át a bórdiszmu és a bőrruházati üzemeket. A cél az volt, hogy minél kevesebb idő essen ki a termelésből, ezért a költöztetés java részét a hétvégeken végeztük.

NÉVADÓ. Júniusban névadó ünnepséget rendeztünk gyárunk kultúrteremben. A nevet kapott kicsinyek: Csernászki Bernadett, Dávid András, Farkas Adrienn, Fülöp Mónika, Huber Gábor, Jolántai Szilvia, Kern Brigitta Krisztina, Láng Mónika, Lovas Tünde, Miháldinecz Milán, Móri Mónika Éva, Nyéki Tamás, Pacur Péter, Pál Gabriella, Szabocsnán László, Szili Anita, Szűcs Roland, Takács Bálint Tamás és Vankó Norbert.

Teljesültek a kollektív szerződés előírásai

A kollektív szerződésekről szóló 20/1979. /XII. 1./ MUM. sz. rendelet előírásainak megfelelően a vállalatok kötelesek beszámolni a kollektív szerződés előző évi végrehajtásáról, és egyidejűleg el kell készíteni az adott évre szóló módosítást. A vállalat vezetősége által előterjesztett, és az 1986-1990-es évekre megkötött vállalati kollektív szerződés 1987. évi végrehajtásáról szóló beszámoló a szakszervezeti bizottság, majd a bizalmi testület elé került megvitatásra, elfogadásra.

A kollektív szerződés 1987. évi végrehajtása a vállalati célok realizálását jelentette, az aktuális, érvényben levő jogszabályi változásoknak megfelelően, a dolgozói kollektíva módosító javaslatainak figyelembevételével, a törvényesség betartása mellett. A kollektív szerződés 1987. évi módosítása és végrehajtása jelentősen hozzájárult az éves tervben meghatározott célok eléréséhez, és a kitűzött feladatok eredményes teljesítéséhez, hogy a vállalat pénzügyi gazdálkodása kiegyensúlyozott volt, fizetési kötelezettségének határidőre eleget tett; a belföldi vevők igényeit maradéktalanul kielégítette; az export-tervet jelentősen túlteljesítette; továbbá javította a termékstruktúrát.

Mind a munkaviszonnyal, mind a bérezéssel összefüggő, mind pedig a szociálpolitikai jellegű kötelezettségét teljesítette a vállalat. 1987-ben 4 százalékos keresetfejlesztést eredményező alapbérfejlesztést hajtottunk végre. A vállalati keresetek szintje az előző évihez képest 2,4 százalékkal emelkedett. A kifizetett mozgóbérek aránya az összes béren belül 12,3 százalék. 1987-ben 1 millió 723 ezer forint összegű érdekeltségi alapot használt fel a vállalat az évközbéli ösztönzési, jóléti és kulturális célokot szolgáló források kiegészítésére. A jóléti juttatások közül kiemelkedő jelentőségű az üzemi konyha és a saját kezelésű gyermekintézmény, melyek működtetését zavartalanul tudta a vállalat biztosítani. A dolgozók lakáshelyzetének javítására, lakásépítés

támogatásaként 1,33 millió forintot, lakásvásárlási támogatásaként 860 ezer forintot biztosított a vállalat vezetése.

A különböző intézkedések hatására javult a munkafegyelem. Csökkent az igazolatlan hiányzások száma és a betegállományban töltött napok száma is. A munkafegyelem megsértése miatt 10 esetben indult fegyelmi eljárás. A társadalmi tulajdonnal szemben elkövetett vétségek sem növekedtek súlyosságukat tekintve. A dolgozók munkához való viszonya jó és eredményes volt.

A Kollektív Szerződés 1987. évi módosítás végrehajtásának tárgyalásával egyidőben - és szerves összefüggésben - került sor a vállalati bérbruttósítás első tapasztalatainak összegzésére. Az 1988. évi 1. sz. módosítás alapján a vállalat vezetősége 1988. február 20-ig megvizsgálta a januárra kifizetett bruttóított munkabérek szerint a bérapányok alakulását. Megállapítható volt ezen első felmérés alapján, hogy a bérbruttósítás vállalatunknál "komplikáció-mentesebben" történt, mint a környező üzemeknél, vállalatoknál. A szakszervezeti bizottság a viszonylag kedvező tapasztalat mellett is szükségesnek találta állásfoglalásában hangsúlyozni: a jövőben még jobban oda kell figyelni, hogy a jégett munka és az érte járó bér szinkronban legyen. Ezt garantálja - belső, vállalati szintű rendezéssel - az 1988. évi 1. sz. módosítás azon kitétele, hogy 1988. november 30-ig vizsgálni kell az 1988. évi várható nettó keresetek alakulását, összehasonlítva az 1987. évi keresetekkel.

A kollektív szerződés 1988. évi módosításának végrehajtásánál pedig elsődleges szempont kell legyen az átlagnál többet, jobban dolgozók anyagi elismerése, megbecsülése, amit a mai súlyos gazdasági problémák és bonyolult társadalompolitikai viszonyok között, a vállalati tervek teljesítése érdekében a kollektíva szervezeti érdekvédelmével összhangban a szakszervezeti bizottság és a vállalat gazdasági vezetése együttműködve kíván biztosítani.

Dr. Nagy Anna

Gyári dolgozók - közéleti emberek

DÖRGŐ JÓZSEFNÉ

vöröskeresztes csúcsttkár

Ilika a gépipari technikum sikeres elvégzése után került a Pécsi Bőrgyárba, műszaki munkakörbe, melyet azóta is ellát. Munkája elismerésül 1984-ben Kiváló Dolgozó kitüntetésben és több alkalommal pénzjutalomban részesült. Szocialista brigádtagnak a Pattanyús brigádban 1987-ben ezüst fokozatot nyert.

Színes, mozgalmas életút áll mögötte: a 70-es években a KISZ-szervezet alapszervi szervező titkára, a csúcsetetés sportfelelőse, emellett a Városi KISZ Bizottságban sportfelelős és a Városi Sportfelügyelőség aktívja volt. 1970-ben férjével megszervezte a PBTC női kézilabda csapatát. Kitartó edzésekkel és a sportszeretettel az NB I.B. helyezésig jutottak a ranglétrán. 1978-tól a szakszervezeti sportrendezvényeken, kupákon többnyire sikerrel szerepelt a régi női kézilabda csapat. Ennek a csapatnak is ő a mozgató rugója.

A mozgalmi életben is többoldalú, szakszervezeti bizalmi helyettes volt 5 évig, ez a funkciója átszervezés folytán szűnt meg. Kiemelkedő vöröskeresztes tevékenysége. Korábban is vezetőségi tag volt, családvédelmi felelősként. Az elmúlt évben a vöröskeresztes alapszervünk csúcsttkárává választották. Pozsgást hozott a szervezet életébe. Kitűnő kapcsolatot alakított ki a szakszervezeti bizottsággal, az üzemorvosi hálózattal. A városi Vöröskeresztesben is vezetőségi tag. Lelkesen szervez tanfolyamokat a vetélkedők előtt, hogy a résztvevő gárdának sikerélménye lehessen.

Felősségteljes, egész embert kívánó teendőkhöz továbbra is ezt a lendületet és sok sikert kívánunk.

ANTAL ISTVÁN

főbizalmi

1962 szeptemberében tímár tanulónak került gyárunkba. A segédlevél sikeres megszerzése után került a krómos műhelybe faragóként, ahol a mai napig is helytáll. Kiemelkedő szakmaismerete lehetővé teszi, hogy munkaerőhiány esetén ott segítsen, ahol legnagyobb a szükség. Művezetője szavai: "Példamutató munkájával mindig meg voltunk és jelenleg is meg vagyunk elégedve, sokoldalúsága miatt használható minden területen." Munkája elismerésül 1977-ben és 1987-ben Kiváló Dolgozó kitüntetésben és több alkalommal pénzjutalomban részesült.

Önregejéből alapozta meg családjá jövőjét, kitartó munkával építette fel családi házukat. Nős, két gyermek apja.

Társadalmi munkából kivészi a részét. 1965-től vállalati tűzoltó; két nagy gyári tűz oltásában vett részt, a rostomú és a kikészítő műhelynél. Húsz éve önkéntes vésztű. 1976 óta szakszervezeti bizalmi a krómosban. Dolgozó társai bizalmát élvezzi, így az 1985. évi választások alkalmával főbizalmi választották. Szem előtt tartja a közösség problémáit, érdekükben felszólal az üzemi demokrácia fórumain. A kezdeti hirtelensége helyébe ma már a reális, megfontoltabb véleménynyilvánítás került. A kollektíva ügyes-bajos dolgait intézi: TÚZÉP-utalványok, segélyek, üdülési beutalók, tagkönyvek.

Saját elmondása szerint az igen fárasztó, 26 éve tartó állandó három műszakos munkaidő beosztásban végzett munka ellenére ma is szereti munkáját, örömmel jön be dolgozni. Tudja, hogy elért eredményeit, sikereit a gyárnak köszönheti.

Pintér Istvánné

Farkas Bertalan gyárunkban

Kedves vendéget fogadtunk gyárunkban, banyai látogatása során nálunk is megfordult Farkas Bertalan, az első magyar űrhajós. A vendéget a gyár bejáratánál ünnepélyesen fogadta Schneider Ede vezérigazgató-helyettes, Csiga István pártbizottsági titkár, Simon Attiláné szakszervezeti titkár, Horváth Ferenc KISZ-titkár, Sudár István, a Magyar-Szovjet Baráti Társaság titkára, valamint Orha János, a Zrinyi Miklós szocialista brigád vezetője, az MSZBT helyi tagcsoportjának ügyvezető elnöke.

Schneider Ede rövid tájékoztatót adott a 225 éves gyár múltjáról, jelenéről, s az elkövetkező évek nehezedő feltételeiről. Sudár István az MSZBT nevében köszöntötte a vendéget, megemlítve, hogy Farkas Bertalan élő példa a két nép barátságához. Az első magyar űrhajós megköszönte a szíves fogadtatást, s megemlítette, az itt terjedő "illat" nem volt furcsa, szokatlan számára, mivel édesapja cipész, s a bőr illatát meg lehet szokni.

Ezekután megtekintették a bemutatóteremben kiállított készbőröket, és a szép díjakat, amelyeket a gyár nyert termékeivel a különböző vásárokon, majd üzmlátogatásra került sor. Először a gyári óvodában fogadták a kicsik nagy ovációval a már ismert űrhajóst. A SEVECS csarnok megtekintése közben jutott idő arra is, hogy a brigádnaplóba írjon néhány sort a vendég. Ezután az újonnan épült bőrdíszmű üzembe vezetett az út, majd a modern számítástechnika fejeződött be az üzmlátogatás.

Ebéd után a kultúrteremben 13 háromfős csapat és az érdeklődők várták, hogy megkezdődjön az "Űrhajózás negyedszázada" elnevezésű vetélkedő. A zsűrielnöki tisztelet Farkas Bertalan örömmel vállalta el, mellette zsűritag volt Radnóti Ilona, a megyei pártbizottság munkatársa és Simon Attiláné szb-titkárunk.

Blézer Éva könyvtáros ismertette a verseny lefolyásának módját, a pontozást. Még a verseny megkezdése előtt beszélgettem Csongrádi Antallal, a sevecsi csapat vezetőjével.

- Hogyan készültek föl, milyennek ítélik esélyeiket?

- Kaptunk néhány könyvet, illetve könyvcímet, melyeket más könyvtárakból kölcsönöztünk ki. Sajnos, úgy érezzük, a négy nap kevésnek bizonyult, mert ahogy elnézem, egyik-másik csapat egész könyvtárral van felszerelve. Tisztes helytállást várok a csapattól, bármilyen helyezés előfordulhat.

A 17-es csapatnak, akik a kereskedelmi igazgatóságot képviselték, ugyanezeket a kérdéseket tettem föl, de már a verseny alatt.

- Főlkészülésünk a délutáni, esti órákra esett - mondta Horváthné Szoboszlai Zsuzsa, a csapat vezetője. - Több könyvtárat is fölkerestünk, úgy érezzük, jól felkészültünk. Így félidőben úgy látjuk, az első öt között végezhetünk. Jól gondolták, a csapat végül is a 4. helyezést érte el./

A vetélkedő folyt tovább. Ízelítő a kérdésekből: Van-e fegyver az űrhajón? Milyen nemzetközi csapatok repültek már? Mi volt az első élőlény az űrben? Melyik világhírű magyar származású tudós folytatott jelentős rakétechnikai kutatásokat? ... és így tovább.

A vetélkedő értékeléséig volt még egy kis idő, Farkas Bertalan szívesen válaszolt az érdeklődőknek.

- Ha holnap felkészítenék, hogy repüljön, repülhetne-e?

- Az erőnlétem, fizikai állapotom most is jó, ám akik a nemzetközi repüléseken részt vettek a szovjet bajtársakkal, azok sem repülnek

ismét. Vezetőim úgy döntöttek, hogy egyelőre én sem repülhetek.

- Lehet, hogy a következő magyar űrhajós nő lesz?

- Ugy tudom, nem. Sajnos.

- Tartják-e a kapcsolatot a régebbi űrhajósokkal?

- Igen. Legutóbb Kubából kaptam üdvözlőt Kubaszovtól, ahol ő egy szovjet küldöttség tagja volt. Létezik egy nemzetközi űrhajós szervezet, amely rendszeresen ülésezik. Legutóbb Mexikóban jöttünk össze, s az időszérű, az űrhajózással összefüggő témákat vitattuk meg.

- Melyek a további tervei?

- A már említett űrhajós szervezet legközelebb Bulgáriában ül össze. Most erre készülök, és természetesen ha élménybeszámolóra,

vagy mint most, ilyen vetélkedőre hívnak meg, szívesen megyek. Ez évben ünnepeltük Gagarin repülésének 25. éves évfordulóját, így sok meghívásnak teszek eleget.

A vetélkedő pontszámai a táblára kerültek, a zsűri elnöke kihirdette a végeredményt. Mint a pontszámok is mutatják, nagyon szoros volt a verseny.

111 ponttal első a belső szállítási csapata: Herner Józsefné, Herner József és Wist Istvánné.

108 ponttal második a bőrdíszmű csapata: Csóka Adrienne, Szommer Tamásné és Kovács Éva.

106 ponttal a harmadik a Széchenyi szocialista brigád: Niklai Jenőné, Bányai Tiborné és dr. Nagy Anna.

A vetélkedő után a vendégek tiszteletére a Zrinyi Miklós szocialista brigád fogadást adott. Itt a brigádtagok és a meghívottak kótellenül elbeszélgettek Farkas Bertalannal.

Berta János

Harmadik helyezés az újítási versenyben

A Bőripari Dolgozók Szakszervezete, az Ipari Minisztérium és a Bőr-, Cipő- és Bőrfeldolgozóipari Tudományos Egyesület az elmúlt évben is meghirdette az újítási versenypályázatot, melyen - a szocialista munkaverseny részeként - vállalatunk dolgozói is részt vettek. Az újítómozgalmat és a szocialista brigádmozgalmat sikerült úgy összekapcsolni, hogy a szocialista brigádok zöme vállalja újítási javaslatok kidolgozását és benyújtását. Vannak rendszeresen újító brigádok, és a javaslattevők között évről-évre nő a szocialista brigádtagok aránya. A dolgozók újítási kedvének serkentésére a szakszervezeti aktivisták mellett igen tevékeny részt vállalt a KISZ és az FMKT. Utóbbiak főleg a fiatalok alkotó tevékenységét segítették.

Az elmúlt évben kevesebb újítási javaslat érkezett be, mint az előző időszakban, de a javaslatok magasabb műszaki, szakmai felkészültségről tanúskodtak, célratörőbbek voltak, jobban alkalmazkodtak a vállalati célkitűzésekhez. Ha nagyon keveset is, de léptünk előre az újítások átadása-átvétele területén is. Minden bizonynyal az 1986-ban nálunk megtartott újítási börze hatására következett be a kedvező változás. Az ott kötött előszerződések közül egy átadás már tavaly realizálódott, és még további témáknál várható a megállapodás.

Az elmúlt évben az átlagnál több újítási díjat fizettünk ki, összesen 603 ezer forintot és újítások révén 4.676 millió forint megtakarítást értünk el. 1987. évi kiemelkedő alkotói teljesítményeiért négy újító: Centgraf József, Füg Zoltán, Kresz Sándor, Nyilas Ádám kapta meg a "Kiváló Újító" kitüntetést, melyet ünnepélyesen nyújtottak át a kitüntetetteknek. Vállalatunk az elmúlt évi újítási tevékenységért a III. helyezést érte el. Ez az elismerés vállalatunk valamennyi alkotó, az újat, a jobbat kereső, és ezért tenni is képes dolgozóját dicséri.

Juhász Mihályné

Görbe tükör

Lázár György rovata

Ha mindenki bevallaná...

- Mit silabizál Főnök olyan elmélyülten?
- A bércédulámat, Szaki, nem ismerem ki magam rajta.

- Mutassa Főnök! Hát nem is csodálom, mert fordítva tartja, és a kezelési utasítást sem látom. Különben is, amennyi, annyi! A számítógép biztosan nem téved. Ha az adó izgatja, mesélek erről egy vidám történetet.

- Rám fér egy kis lazítás, Szaki. Beszéljen!

- A minap a művezetőm megbízott egy fontos exportfeladattal. Rendesen megcsináltam, a munkámat a piac is elismerte - ez a legfontosabb! -, és kaptam érte 1000 forint prémiumot. Mivel tudom, hogy az 1000 forint ma már nem 1000 forint, csak úgy mondjuk, leültem számolni:

44 százalék személyi jövedelemadó	440 Ft
10 százalék nyugdíjjárulék	100 Ft
4 százalék mozgalmi adó	40 Ft
/1 % SZDP, 3 % MKP/	

Összes levonás 580 Ft

Marad 420 forintom. Elhatároztam, hogy elintézek néhány dolgot.

1. Magánfuvarozó barátommal hozattam pár mázsacementet, 300 forintba került a fuvar. Ő is elvégezte az előbbi számítást:

48 százalék személyi jövedelemadó	144 Ft
25 százalék vállalkozási adó	75 Ft

Összes levonás 219 Ft

Marad neki 79 forint.

2. Teletankoltam a Lada taximat, mint tudja, Főnök, szabadidőmben a Kengurusoknál teljesítek szolgálatot, de csak 15 forint borraivalót finanszíroztam a 420-ból. Benzinkutas ismerősöm is elvégezte a számítást a borraivalóra:

52 % személyi jövedelemadó	7,80 Ft
10 százalék nyugdíjjárulék	1,50 Ft
4,5 százalék mozgalmi adó	0,75 Ft

Összes levonás 10,05 Ft

Marad neki körülbelül 5 forint.

3. Felkerestem fogorvosomat, mert az egyik tö-

mést meg kellett igazítani. Adtam neki 100 forintot hálapénz gyanánt, így el is fogyott a prémium. Számolt a doki is:

56 százalék személyi jövedelemadó	56 Ft
10 százalék nyugdíjjárulék	10 Ft
5 százalék mozgalmi adó	5 Ft

Összes levonás 71 Ft

Marad neki 29 forint.

Néhány nap múlva a nagyállomásnál dekkolok a taxilimmal, és csodák csodája, Ők jönnek hárman a Mecsek expresszről. Hazavittem őket némi kerülővel a Rózsadombra. Száztizenhárom forintot mutatott a taxaméter. Borraivalót nem fogadtam el, vastagon leadózva visszajött a pénzem. Azazhogy, csináljunk csak kasszát!

A 113 forintból

44 százalék személyi jövedelemadó	49,70 Ft
10 százalék nyugdíjjárulék	11,30 Ft
4,5 százalék mozgalmi adó	5,30 Ft

Összes levonás 66,30 Ft

Marad ezután 46,70 forintom.

Gondoltam, ezt már mentesítem az adótól. Letéve a kocsi, beültem a legközelebbi csárdába és kértem két üveg sört. Negyvennégy-hetven, mondja fizetéskor a picér. Nem adtam borraivalót, nehogy még az is adózzon. Aztán eszembe jutott az ÁFA, a nyereségadó, stb., amit majd a Vendéglátó letejel a 44,70-ből és hirtelen úgy éreztem, lelki vigaszra van szükségem. A maradék 2 forinttal fel akartam hívni az SOS Élet-et a legközelebbi telefonfülkéből, de az automata automatikusan elnyelte a bélést, vonalat meg nem adott. Se pénz, se vigasz...

- Csodálatos történet, Szaki! Szerintem csak a "telefonadó" igaz belőle ... Ugyan, ki vallja be ma még ?!

- Nyugtassa magát Főnök, holnap sem. És mire az agyemenek rájönnek, milyen is egy jól működő jövedelemadórendszer, mi már rég alulról szagoljuk a szép ibolyát.

A tomagyoztes Niagara

Ha a magyar válogatott nem is, de a Pécsi Bőrgyár Niagara kispályás labdarúgó csapata - mint néző - ott lehetett a labdarúgó európai bajnoki döntőn. Ugyanis a Magyar Ifjusági Kupa országos kispályás tornát, melynek döntőjét májusban Miskolcon rendezték, a több mint három ezer benevezett csapat közül a Niagara nyerte. A győztes csapat tagjai: Pál Gyula, Georgiu Grigorisz, Bérczes Csaba, Bari Lajos, Stájer István, dr. Zsolt Tamás, Szabó Attila, Pénczél László, Németh János, Bodor László és Bogdán Kálmán.

Részvételünk nehezen, dőcögösen indult. Nem a pályán volt a gond, hiszen a városi, a területi és országos döntőben veretlen maradt a csapat, hanem a pályán kívül. A csapat, mely ugyanezen a tornán 1986-ban a harmadik helyezést érte el, úgy érezte, most van esélye a győzelemre, és ezért nevezett be a Magyar Ifju-

sági Kupára. Sajnos ezt sokan - mint az előző Híradóban megjelent cikk szerzője, Szomor Árpád írta: "anyaglakat remélve" - nem vették jó néven. Nem akarom itt a jól ismert tényeket felhánytorgatni, de úgy érezzük, a BTC vezetőségétől nem kaptuk meg azt az erkölcsi támogatást, amit megérdemeltünk volna. A gyári KISZ Bizottság volt az, amely mind erkölcsi, mind pedig anyagi vonalon segítségére volt a csapatnak.

A nehezen indult városi selejtezők után a megyei és a területi döntő akadályait sikeresen vette a csapat. A miskolci elődöntőben a Lenin Kohászati Műveket 2:0-ra, a szobathelyi csapatot 3:0-ra, a budapestieket 3:2-re vertük. A kiskunhalasiak a döntőben jól küzdöttek ellenünk, de gyakorlatilag győzelmi remények híján. Az eredmény 3:1 a javunkra. A torna legjobb játékosa címet Pál Gyula érdemelte ki.

Georgiu Grigorisz

BÖRGYÁRI MOZAIK

Pályázat márkanévre

Vállalatunk vezetősége pályázatot hirdet dolgozóinak. A feladat: olyan márkanévet találni, mely leginkább kifejezi a bőrruházatot, a bőrdíszműt és a talpkonfekcionálót magába foglaló bőrfeldolgozó gyárrészleg tevékenységét, termékeit. A márkanévet a megszokott börgyári emblémával kell kombinálni. A pályázatot szakzsúri bírálja el, s a legalkalmasabbnak ítélt javaslatot 5000 forinttal jutalmazza.

A márkanévre a javaslatokat jellegesen október 15-ig Bakán József fejlesztési igazgatóhelyetteshez kell eljuttatni. A pályázathoz zárt borítékban kell mellékelni a pályázó nevét és a gyárrészlegét, ahol dolgozik. A javaslatok elbírálására október 30-ig kerül sor. A zsűri fenntartja magának azt a jogot, ha a márkanévre tett javaslatok közül nem talál megfelelőt, a díjat nem adja ki, illetve a pályázatot újból meghirdeti.

Teniszélet

Az elmúlt évben a tömegsport keretében korábban már megalakult teniszcsapat nehéz küzdelmek árán megvetette a lábát a városi amatőr csapatbajnokság első osztályában. Ebben az évben változatlan összetételben küzd a bentmaradásért. A csapat időközben nemzetközi kapcsolatra is szert tett, összejeve a jugoszláv Djakovó öregfiúk csapatával. Az első mérkőzésre június közepén került sor, amikor is a vendégek szoros küzdelemben 3:2 arányban nyertek. A börgyáriaknak szeptemberben lesz javítási lehetőségük, akkor viszonzozzák a djakovóiak látogatását.

A gyár sportvezetése erős összefogással az év elejére elkészítette az új bitumenes tenisz- és kézilabda-pályát. Az utóbbi már a jó idő bekezdésétől üzemel, a teniszpálya hálótartó vasainak elkészítése viszont késett, így a nagy

számú teniszezők részére csak a salakos pálya állt rendelkezésre, mely igen sűrűn foglalt.

Sajnos, az utóbbi időben gyárunkban nem bukkant fel új fiatal, aki a teniszcsapatot erősíthetné. A Városi Tenisz Szövetség, a KISZ-szervezet és a DEDÁSZ tenisz szakosztálya különböző versenyek megrendezésével támogatja az amatőr teniszezőket, szélesítve versenyzési lehetőségeiket. Ebben az évben például az amatőröknek különlegesen jó játéklehetőséget biztosít többek között a Misina Kupa, a KISZ-verseny, a Felszabadulási Kupa, a Spartacus és a DEDÁSZ Kupa. Ezekre a versenyekre azonban jól fel kell készülni technikailag és erőnlétiileg is. Ehhez jó teniszpályára és kulturált körülményekre van szükség, ami még nem áll rendelkezésre, hiszen csak részben bekerített a pálya, s a talaj is hiányosan előkészített, egyenetlen.

A gyár dolgozói részére háziversenyeket is szervezünk a tömegsport keretében, a hétfégi munkaszüneti napokon. Például augusztus 20-án, szeptember 10-én és október 1-jén kerül lebonyolításra a meghívásos börgyári háziverseny, melyekre a verseny előtt a teniszpályán lehet jelentkezni.

Dr. Marton Győző

Pedagógusaink köszöntése

A pedagógusnap alkalmából ünnepséget tartottunk gyárunkban, s ennek keretében az óvoda dolgozói jutalomban részesültek.

Kedvezményes könyvvásár

Szakszervezeti bizottságunk és a szakszervezeti központ az ünnepi könyvhét alkalmából 50 százalékos árkedvezménnyel könyvvásárt rendezett. A készlet főleg alapművekből, verseskönyvekből, útikönyvekből és az 1985 előtt megjelent szépirodalmi művekből tevődött össze. Dolgozóink mintegy 3000 forint értékben vásároltak.

Sikeres vöröskeresztes vetélkedő

Vállalatunknál az elmúlt év során igen megélelt a helyi Vöröskereszt tevékenysége. Új vezetőség irányítja a lelkes aktívák munkáját. Őt alapszervezetben mintegy 400 tagja van a Vöröskeresztnek. A vállalati csúcstítikár 1987 májusa óta ifj. Dörgő Józsefnek, aki igen lelkiismeretesen, jó szervezőkészséggel fogja össze és irányítja az öt alapszervezet tevékenységét.

Az elmúlt év során a jelentősen megnövekedett tagság szép eredményekről adhat számot. Ezek közül említjük meg az áprilisban megrendezett vöröskeresztes vetélkedőt, ami tulajdonképpen az abban a hónapban lezajlott elsősegélynyújtó tanfolyam gyakorlati vizsgájának is tekinthető. Ugyanis a tanfolyam résztvevői szinte teljes létszámmal indultak a vetélkedőn, kiegészülve a tűzoltók csapatával, és az ipari tanulók közül egy csapattal. Így összesen 6 csapat indult, összetételében képviselve a gyár egész területét.

A vetélkedőre a vállalat kultúrtermben került sor. A rendezők nagy gonddal és figyelemmel három kárhelyet alakítottak ki, ahol - a helyi üzemorvos és kezdő orvosok segítségével - különböző sérüléseket és baleseteket imitáltak, igen élethűen. A kárhelyek "főszereplői" - a sérülteket imitálók - a Belvárosi Általános Iskola tanulói voltak. Egy-egy kárhelyen kettő sérültet helyeztek el. A vetélkedő első feladataként a csapatoknak minden kárhelyet végig kellett járniuk, és feladatként vagy el kellett látniuk szakszerűen a sérülteket, vagy miután az észlelt tünetekből felismerni vélték a betegséget, orvosi ellátást kértek a beteg állapotának megfelelően. Mindhárom kárhelyen a négy tagból álló szakzsúri értékelt a csapatok teljesítményét.

A vetélkedő második részében a versenyzők egy 38 kérdésből álló totó kitöltését kapták feladatul. A kérdéseket üzemorvosunk, dr. Szendrő Erzsébet állította össze. A csapatok igen felkészülten versenyeztek, ez derült ki a totó értékelésekor. A nehéz kérdések megvá-

laszolása során két csapat maximális pontszámot ért el. A verseny végig izgalmas és érdekes, jó hangulatú volt. Szoros küzdelem alakult ki a csapatok között. Az első helyezett csapat egy pont előnnyel végzett.

Az első három helyezett csapat pénzzutalomban részesült, és amellel az első csapat meghívást kapott a városi versenyre, ami idén ősszel, előreláthatóan október hónapban kerül megrendezésre. Mivel az első és a második csapat teljesítménye között csupán egy pont eltérés volt, ezért a zsűri úgy döntött, hogy a két csapat közösen készüljön a városi vetélkedőre, és közülük álljon össze a gárda, mely vállalatunkat fogja képviselni a városi szintű vöröskeresztes vetélkedőn.

A csapatverseny mellett egyéni versenyre is benevezett 9 fő. Ők is többféle feladatban mérték össze tudásukat. Érdekes és igen izgalmas volt a játékuk, a versenyzők között igen szoros küzdelem alakult ki. Náluk is érezhető volt a nagyfokú felkészültség, az alapos tudás. Nagy meglepetésre egyéniben az első helyezést ipari tanuló érte el, Borbás Tibor, aki igen megérdemelten vehette át jutalmát. Örömmel vettünk részt a vetélkedőn, annál is inkább, mivel ilyen jellegű vetélkedő már rég, több éve nem volt vállalatunknál. Szeretnénk is kívánnuk, hogy e szép kezdetnek folytatása legyen és a lelkesedés ne csökkenjen.

Köszönet és elismerés minden résztvevőnek és a szervezőknek. A győztes csapat: Fodor Józsefné, Harvan Józsefné, Varga Józsefné, Szabó Lászlóné, Knitli Ferencné. A zsűri tagjai: Dr. Bolyi Nándor ig. főorvos, Szűcs Zoltánné városi vöröskeresztes titkár, Dr. Szendrő Erzsébet üzemorvos, Buda Péter mentőorvos. A zsűrinek is elismerésünket fejezzük ki a magas színvonalú vetélkedő igazságos levezetéséért. A továbbjutott csapatunk további sikeres szereplést kívánunk a városi vetélkedőn.

Killi Józsefné

SPORT

NŐI KÉZILABDA

BTC BRAVÚR AZ NB II-BEN

Nagyszerűen szerepelt a tavaszi szezonban a Pécsi Bőrgyár női kézilabda csapata, hiszen a biztos favoritnak kikiáltott KÖFÉM előtt szerezte meg a tavaszi első helyet az NB II nyugati csoportjában. A nagyobb érdeklődésre érdemes utolsó hazai találkozóknál döntötte el épp a két élcsapat a bajnokság félélei sorrendjét. Lányaink magabiztosan és nagyszerű játékkal lepték meg az ellenfelet, akik nem tudták megtalálni az ellenszert a BTC fergeteges támadásainak. Remekül játszott az egész csapat, és ezen a meccsen valóban Balogh vezérletével, hiszen egymaga 17 gólt lőtt.

A csapat majdnem az egész szezonban egyenletes, jó teljesítményt nyújtott - kivéve a tatai botlást, de ott szintén nem a tudással volt a baj -, több volt az átlagon felül, mint a gyengébb teljesítmény. Ez elsősorban Pálvölgyiné jó edzői munkájának és a csapattagok játékszeretetének köszönhető. A pályán mindenki győzni akar, s ilyenkor félretereszik azokat a gondokat, amelyek előjönnek egy kollektív hétköznapijában. A mérkőzések során egyenletesen jó, illetve kiemelkedő teljesítményt nyújtott Tollas Tünde és Csik Gyöngyi. Egy-két gyengébb teljesítmény kivételével jól játszott Balogh Érszébet, Barbarics Erika, Kurcz Izabella és Tóth Katalin mezőnyjátékosok, valamint Jakab Gyöngyi kapus. A többiek - Simon Zsuzsa kapus, Németh Magdolna, Takó Ágnes, Tamás Tünde Vajda Rózsa és Varjas Judit - ugyan kevesebb játéklehetőséghez jutottak, de amikor pályára kellett lépniük, ők is megtették a magukét. Reméljük, a jövőben mind többen szeretnének kezdő emberek lenni, s ennek érdekében valamilyen többlet tesznek, mint eddig.

Az utóbbi években egyre több önállóságot kap a szakosztály, ami könnyebbé teszi a szakosztályvezetés munkáját, viszont el kellene döntenie, a gyárnak érdeke-e a női kézilabda és

az abban rejlő lehetőségek kihasználása, vagy pedig csak szükséges rossz. Vannak, akik szeretik és támogatják, de akadnak, akik nem támogatják. Nyíltan ugyan ezt nem merik vallani, de ahol lehet, ott betartanak és "jegyzik" a sportmunkát. Ezért fordulhat elő, hogy a BTC érdekében tett távollétekre alkalmasint a dolgozó saját szabadságának kontójára kénytelen elutazni. Hiába ígér meg a sportvezetés előzetes megbeszélések alapján elvárásoknak tűnő dolgokat, ha a "gyár" utána elzárkózik előlük. Talán az ilyen apróságok miatt tűnik úgy néha, mintha nem is a gyáré lenne a TC.

A felszerelésre is több figyelmet, s főleg több pénzt kellene áldozni, mert vannak hiányosságok. Az új rendszerű utaztatás eddig jól bevált, de még jobb is lehetne, ha mindig a legjobb és a legolcsóbb formát választaná a vezetés. A felkészülési tornák és az edzőtáborozás is egyre inkább hiánycikk. Ha előbbre akarunk lépni - a lehetőség adott -, ha többet és jobban akarunk dolgozni, azt csak úgy lehet megvalósítani, ha minden körülménnyel és lehetőséggel tisztában vagyunk, és ezt mindenki akarja is.

Kálóczy Lajos

AZ NB II NYUGATI CSOPORTJÁNAK ÁLLÁSA:

1. BTC	11 9 - 2	265-193	18
2. KÖFÉM	11 9 - 2	263-214	18
3. Herend	11 8 2 1	234-212	18
4. Hunor	11 7 1 3	216-184	15
5. M.m.óvár	11 5 1 5	221-208	11
6. Csurgó	11 4 2 5	190-187	10
7. Caola	11 3 4 4	207-214	10
8. Sárbogárd	11 4 1 6	212-228	9
9. D. Papir	11 3 1 7	188-222	7
10. N. Tungsram	11 3 - 8	178-234	6
11. Kaposvár	11 1 -10	163-235	2

Várakozáson alul szerepeltek labdarugóink

Búcsú az NB III-tól

Az NB III-as szereplésünk értékelését két részletre bontanám, ugyanis az őszi szezon még értékelni sem érdemes, olyan silányra sikeredett Vincze György edzősége alatt. Az a 9 pont, amivel zártunk, bizony nem sok jót sejtetett a tavaszt illetően. Ezek után az elnökségnek döntenie kellett az új szakvezetőt illetően. Így került sor Stájer István játékosedzőnek történő felkérésére, annak reményében, hogy talán sikerül a megkapaszkodás.

Erről a szakszról már van mit mondani. Ugyanis a dolgok - legalábbis eleinte - egészen szépen alakultak, s hogy miért nem lett sikerebb a szezonzáró, annak több oka is van. Kár ugyan utólag siránkozni, hogyan kellett volna, de okulásért azért a jövőt illetően megemlítenék néhány dolgot.

Ami a játékosedzőt illeti, nem volt szerencsés húzás, hogy mindenáron védőfeladattal bíztam meg magát. Voltak mérkőzések, amikor ugyancsak megforgatták, különösen a mohácsi 9:0-nál. Most tudjuk csak igazán, mennyit jelentett volna a végén, ha a PVSK és a Csurgó ellen 0:0-nál ó 18-vi a 11-est, ez végzetes hiba volt. Ennek ellenére a tavaszi 14 pont szép teljesítménynek számít az őszi 9-hez viszonyítva, és a szebbnél szebb Stájer gólok sokáig emlékeztetésekké maradnak.

A sikertelenséghez nem kis mértékben járult hozzá a szakosztályvezetés. Bár nem ezen múltott, de hogy olyan baki előforduljon, hogy nem tudjuk, kinek mennyi sárga lapja van, s jogosulatlanul szerepeltesük a játékost, ez önmagáért beszél. S hogy ki vagy kik hibáztak, az így utólag teljesen mindegy. Mindenesetre ez is teherként nyomta a játékosok lelkét, hogy hátha ez a két pont fog hiányozni. Utólag kiderült, nem ez, hanem más megnyert mérkőzéseknek a kezünkben történő kiengedése.

Általában a csapat elfogadhatót nyújtott, s a tavaszi szereplés alapján a középmezőnyben végeztünk volna. Voltak szép egyéni teljesítmények is, gondolok ott Mikoliczra és Lajos II-re, s nem utolsó sorban Bérczesre, akik a csapat erősségei voltak.

Sajnos, úgy alakultak a dolgok, hogy velünk együtt búcsúzott a szomszéd is. Így a PVSK-val a következő bajnokságban nagy csatát vívunk, remélhetően a feljutást illetően. Nincs más hátra, mint rendezni sorainkat, tudomásul venni, hogy ősszel az alacsonyabb osztályban is kerek a labda, csak jó játékkal lehet eredményeket elérni, a szurkolókat megörvendeztetni.

Somor Árpád

NB II. női tekebajnokság

Második helyezést ért el csapat

A Pécsi BTC női tekecsapata az NB II nyugati csoportjában szerepel. Az 1987-88-as bajnokságban az előkelő második helyezést érte el.

Amióta a tekepályát automata állítóberendezéssel, s a mai igényeknek megfelelő műanyag borítással látták el, csapatunknak ez a legjobb elért helyezése. Bizony, az első időszakban sok keserű pillanatot érte a játékosokat és a vezetőket egyaránt, mivel a pálya műanyag borítása szokatlanul és nehéznek bizonyult, s ezért az eredmények is erősen visszaestek. Azonban az eltelt két év alatt a játékosok megtanultak az új pályán játszani, az új pályához alkalmazkodni. Az idei bajnokságban hazai pályán mindössze egy pontot veszítettünk, azt is a későbbi bajnokcsapat ellen. Ez a siker is az egész csapat diadala.

Csapatunkból külön ki kell emelnünk Engelsback Józsefnét, akinek a legjobb a vidéki átlagra, s Szintén Annát, aki a legjobb pontszerzőnek bizonyult - 12 mérkőzésből 12 pont -, s akinek a legjobb összátllaga volt a hazai és a vidéki eredmények alapján. Ezenkívül még jól szerepelt Horváthné Szoboszlay Zsuzsa, aki főleg hazai, és Gyurkovics Sándorné, aki inkább idegen pályán ért el jó eredményeket. Török Lászlóné jó őszi szereplés után gyengébb tavaszi produkált. Sajnos, Bogdán Kálmánné csak az őszi szereplést vállalta, pedig tavasszal is szükség lett volna rutinjára. Több jó eredményt ért el Rubinszki Rita, aki tavasszal mint ifjújásági játékos szerepelt. A csapatban játszott még Leibhám Istvánné, Leibhám Kinga és Barka Ildikó is.

A következő bajnokság nehezebbnek ígérkezik, mivel az NB I mindkét kiesője a mi csoportunkba kerül, de ha sikerül megoldanunk a bábukérdést, s a játékosok hozzáállása is az ideihez hasonló lesz, a javuló utánpótlás-helyzetre is tekintettel, megpályázhatjuk az 1-3 hely. valamelyikét.

M. G.

AZ NB II. NYUGATI CSOPORTJÁNAK VÉGEREDMÉNYE:

1. Győri Richards	25
2. Pécsi BTC	15
3. Csorna	14
4. Veszprém	14
5. OKGT	14
6. Szeferh. Bányász	12
7. Oroszl. Bányász	10
8. Dorogi Bányász	8

1762

A PÉCSI BÖRGYÁR

HÍR AD Ó J A ✦

XVII. ÉVFOLYAM 3-4. SZÁM

ÁRA : 5,- Ft

Gyorsmérleg 1988-ról

A nehézségek ellenére rekord export árbevétel

Év végével elkövetkezett a mérlegkészítés ideje, a számvetés az 1988-as esztendő gazdálkodási eredményeivel. Nehéz évet zártunk. A korábbi években is jelentkező kedvezőtlen folyamatok felerősödtek, s ebben a gazdasági környezetben vállalatunk helyzete tovább romlott. Emiatt a terv teljesítése nagyobb erőfeszítéseket kívánt a vállalat vezetése és a dolgozók részéről, mint az előre látható volt. A terv teljesítését kedvezőtlenül befolyásoló főbb tényezők a következők voltak:

- Az év során a piaci kereslet - főként belföldön - tovább csökkent.

- Az importnyersbőr-árak minden eddigit meghaladó mértékben növekedtek és egész évben nagyon magas színvonalon álltak.

A belföldi nyersbőr elosztható mennyisége - elsősorban sertésbőrből - tovább csökkent.

- Tovább rontotta vállalatunk helyzetét az év közepén bekövetkező 6 százalékos forint-leértékelés, ami önmagában legalább 20 millió forinttal rontotta a vállalat 1988-ban realizálható nyereségét.

(Folytatás a 3. oldalon)

Városi pártértekezlet

Decemberben lezajlott a Pécs városi pártértekezlet, melyen új vezetőket választottak a pártbizottság élére. Az új első titkár dr. Koltai Dénes, a titkárok: dr. Kisbán Gábor, dr. Szelestey György és dr. Varga Jenő. A pártértekezlet munkájában mint közvetlenül választott tag, részt vett Veres Lajos, vállalatunk vezérigazgatója.

A TARTALOMBÓL:

A SZOCIALIZMUS, A REFORM ÉS A REND PÁRTJÁN
LÉTREJÖTT A MINO CIPŐGYÁR BUDAPEST KFT
ÚJ VONÁSOK A SZEMÉLYZETI MUNKÁBAN
A NEMZETKÖZI BŐRVLÁG SZÍNE-JAVA GYÁRUNKBAN
A PÁRIZSI BŐRHÉTEN JÁRTUNK
KIEMELT FIGYELEM KÖRNYEZETÜNK VÉDELMERE
GÖRBE TÜKÖR
OKÉ? OKÉ!
A BUNDÁK NEM, A ZAKÓK ANNÁL INKÁBB ÉRINTENEK

Ünnepi megemlékezés és kitüntetések november 7-dike alkalmából

Ünnepi megemlékezést tartottunk november 7-dike alkalmából vállalatunk kulturtermében. A Nagy Októberi Szocialista Forradalom jelentőségét Veres Lajos vezérigazgató méltatta, majd kitüntetésekre és jutalmazásokra került sor.

KIVÁLÓ MUNKÁÉRT

Kiváló Munkáért miniszteri kitüntetésben részesült dr.Gábor Jánosné.

KIVÁLÓ DOLGOZÓ

Kiváló Dolgozó kitüntetést kapott a növényi cseresből Fritz György és Pavlovics Ferenc, a talpasból Nagy János, a marhameszesből Ocskó András és Fábíán Ferenc, a krómos műhelyből Farkas I. István és Győrfi Lajosné, az előkészítőtől Molnár Ferencné és Czenki Kálmán, a kikészítőtől Langer Miklósné és Pliszár János, Felsőszentmártonból Pincehelyi Józsefné, a sertésmeszesből Slapsi János, a sertéscseresből Gyimesi József, Lezancsek Istváné és Szabó József, a sertésvelourból Pál Gyuláné, a sertésbélésből Gergő József és Tóth Imre, a rostgyárrészlegből Fábíán Ferencné és Dörgő József, a bőrdíszműből Berecz Attiláné, a bőrruházati üzemből Balázs Györgyné és Molnár László, a talpkonfekcionálóból Horváth Gyula, a gépjavitóktól Heizler József és Takács István, az asztalos műhelyből Wágner József, a villamos üzemből Harvan József, az anyagraktárból Kovács István, a nyersbőrraktárból Rege Sebestyén, a készáruraktárból Vadászi István, a gondnokságról Daka László, a MEO-ból Kapási Jánosné, a laboratóriumból Mitykó Andrásné, a szállításból Molnár László, a krómos gyárrészleg kikészítő műhelyből Simon Lajosné, a technológiai osztályról Dallmann Rezsóné, az igazgatási főosztályról Fodor Józsefné és Kozma Ferenc, a kereskedelmi főosztályról Kond Györgyné, a közgazdasági főosztályról Lőrincz Sándorné, a számviteli és pénzügyi főosztályról Károlyi Lászlóné és Petrohán Mihályné, a számítógéppontból Patkó Viktorné, a sertésbőr gyárrészlegből Ribli István, a szakszervezettől Wágner Gézáné.

A haza szolgálatáért

A fegyveres erők napja alkalmából a Haza Szolgálatáért Érdemérem arany fokozatával tüntették ki Veres Lajost, vállalatunk vezérigazgatóját. A kitüntetést Budapesten nyújtották át.

SAKSZERVEZETI MUNKÁÉRT

A Szakszervezeti Munkáért kitüntetés bronz fokozatában részesült Hajdú Jánosné.

KIVÁLÓ PÁRTMUNKÁÉRT

Kiváló Pártmunkáért Oklevélben részesült dr.Rideg László, Richter Géza és Miklós József.

KISZ MUNKÁÉRT

A KISZ-ben végzett munkájuk elismeréseként Aranykoszorús KISZ-jelvényt kapott Belső Csaba és Aradi János, a KISZ KB Dicsérő Oklevelét Tóth Attila és Leibhám Gábor, Városi Emlékplakettet Szomor Judit. Pénzjutalomban részesült: Bán Jánosné és Soós Enikő.

HONVÉDELMI ÉRDEMÉREM

A Honvédelmi Érdemérem 25 éves fokozat kitüntetésben részesült Jakab Antal.

BALESETMENTES VEZETÉSÉRT

Egymillió 250 ezer kilométer balesetmentes vezetéseért kitüntetésben részesült Nyúl János.

A PÉCSI BŐRGYÁR DOLGOZÓINAK LAPJA

Kiadja a Minisztertanács Tájékoztatási Hivatala III/ÜHV/109/BA/1987. számú lapkiadási engedélye alapján a PÉCSI BŐRGYÁR
7601 PÉCS, Bolgár Néphadsereg útja 52.

Felelős kiadó: VERES LAJOS

Felelős szerkesztő: MIKLÓSVÁRI ZOLTÁN

A szerkesztő bizottság tagjai:

Dr.Acél József, Bartal Lőrinc, Csiga István, Lázár György, Miklósvári Zoltán, Simon Attiláné, Soós Enikő, Szekeres Judit, Szomor Árpád, Vincze György, Vinkó Máté, Zalaíné dr.Körösi Erzsébet.

A sokszorosítás készült: TEMPORG Nyomda, Pécs, Somogyi B.u.2.

1989 - A/4 - 1.200 - 394

Felelős vezető: Dr. KÁLLAI SÁNDOR

TERJESZTI A GYÁR DOLGOZÓI KÖZÜTT A PÉCSI BŐRGYÁR

Gyorsmérés 1988-ról

A nehézségek ellenére rekord export árbevétel

● TERVEINK SZERINT 1989-BEN KISMÉRTÉKBEN NÖVELJÜK TERMELÉSÜNKET

● TOVÁBBRA IS SZÁMÍTUNK A VGMK-K TEVÉKENYSÉGÉRE

(folytatás az 1. oldalról)

A felsorolt tényezők egy részével az 1988. évi terv-készítésnél már számoltunk, de nagy része év közben jelentkezett. Ezekután lássuk, mit tudtunk teljesíteni éves előirányzatainkból?

Termelésünk a tervezettnél kevesebb, s a csökkenés szinte valamennyi termékcsoportot érinti, de eltérő mértékben. A tervezettől a legnagyobb az elmaradás a sertésbőr- és a rostműbőr-termelés területén, a legkisebb a marhaszínbőrnél. A termelésen belül kedvező, hogy mind a marhabőrök, mind a sertésbőrök tekintetében jelentősen sikerült növelni a hasítékhozamot.

A termelés mérséklődésének megfelelően, de azt meghaladó mértékben maradtunk el értékesítési célkitűzéseinktől, ami azt jelenti, hogy mintegy 100 millió forint értékben növekedtek készáru készleteink. Az értékesítésen belül viszont export célkitűzéseinket teljesítjük, számításaink szerint éves szinten 450 millió forint exportbevételt realizálunk, ami rekordnak számít vállalatunk történetében.

A munkaerő és bérgazdálkodás tekintetében megközelítően a tervezettnél megfelelően alakulnak eredményeink, bár a létszámhiány egyes műhelyekben egész évben nehezítette a munkát. Feladataink nagy részének csak az üzemekben dolgozó vállalati gazdasági munkaközösségek segítségével tudtunk eleget tenni.

Bár a pénzügyi mérleg majd csak később készül el, azt már látjuk, a nehézségek ellenére teljesül legfontosabb célkitűzésünk.

Ez elsősorban a megszigorított gazdálkodási követelményeknek és a sikeres újítási pályázatnak és tevékenységnek köszönhető.

A kedvezőtlen tendenciák sajnos 1989-ben is tovább folytatódnak. A piaci keresletben - főként a rostműbőr és a bélésbőrök tekintetében - további csökkenés várható, a belföldi nyersbőr mennyisége főként bélésbőrben még tovább csökken, az import nyersbőrök árszintje magas, amit még tovább emelhet a várható forint-leértékelés.

Az import-automatizmus rendszere alapján exportunkat 1989-ben ismét körülbelül 100 millió forinttal kell növelnünk, s mindezeket nehezítő pénzügyi körülmények között kell végrehajtanunk. Ennek megfelelően termelésünk jelentős növelését nem terveztük, puhabőr termelésünk ugyan kis mértékben növekedhet - elsősorban a sertésbőr termékeknél -, de a keményáru és a rostműbőr termelés várhatóan tovább csökken. Jelentős növekedést kell viszont elérnünk a bőrfeldolgozó gyárrészleg termelésében. A kapacitáskihasználás érdekében ugyancsak növelnünk kell az elvégzendő bémunkákat.

Termelési tervünknek megfelelően alakulhat értékesítésünk is, bár ott a magas készletek miatt az értékesítésnek meg kell haladnia a termelést. Az összességében kis mértékben növekvő termelést változatlan létszámmal kell megoldanunk, ezért a vállalati gazdasági munkaközösségek tevékenységére 1989-ben is számítunk.

Ez idő szerint még nem ismeretes a bérszabályozás rendszere, de várhatóan 4-5 százalékos bérnövekedésnél nagyobbra nem lesz lehetőségünk. Ennek a béremelésnek egyértelműen a terv célkitűzéseinek megvalósítását kell szolgálnia. Figyelembe véve a költségekben bekövetkező növekedést, valamint a készáru árak minimális mértékű emelését, tervezett nyereségünk 1989-ben is elérhetőnek látszik. Vállalatunk vezetőinek és dolgozóinak ennek megvalósításán kell jól együttműködniük.

BERUHÁZÁSAINK

1988-ban az 1987-ről áthúzódó beruházásokra 10 millió forintot, újabb beruházásokra és beszerzésekre további 37 millió forintot költöttünk.

Az 1987-ről áthúzódó beruházások közül a 23.sz. épület bővítésére egymagában csaknem 6 millió forintot fordítottunk, ezenkívül megépítettük a nyersbőr rampát, továbbá két targoncát, csigaszivattyút, szívó-nyomó légüstöt, tehergépkocsit és laboratóriumi műszereket vásároltunk, leaszfaltoztuk a kézilabda- és a tenispályát.

Az 1988. évi új beruházásaink közül első helyen a szennyvíztelep második tisztító lépcsőjét említjük, ami 7,5 millió forintba került. További több mint 5 millió forintot költöttünk a Kondux őrlőre, ezenkívül számos gépet és szállítóeszközt szereztünk be, így francia szárítót, vasalót, két Adler tűzgépet, talpvágógépet, bélvékonyítógépet, mártógépet, talphengerlőt, szárítóberendezést a 13.sz. épületbe, Staplert, két-két targoncát, futóműcskát és tehergépkocsit, szerelőkosaras emelőt, kerti traktort. Beruházásaink között említhetjük még az oldószeres regenerálót, a kénsav lefejtőt, a kénnátrium oldót és az ügyvitel gépesítését.

Gondolatok a küldöttértekezlet után

A szocializmus, a reform és a rend pártján

írta: CSIGA ISTVÁN pártbizottsági titkár

Mint szerte az országban, vállalatunknál is lezajlott a pártértekezlet, melyen a börgyári alapszervezetek hatvanegy küldötte tanácskozott. A küldöttértekezlet motója, melyet a beszámoló és a hozzászólók is hangsúlyoztak és megerősítettek: Mi a szocializmus pártján, a reform pártján, a rend pártján állunk és azt következtetesen képviseljük.

KÉT TESTÜLET HELYETT EGY

A küldöttértekezlet előkészületei a kora őszi időszakra nyúltak vissza. A pártbizottság akkor elhatározta, hogy a csaknem két évtizedes kéttestületes pártbizottsági működésről áttér az egytestületes rendszerre. Létrehozásuknak annak idején fontos politikai tartalma volt, utólag azonban látjuk, a testületek munkájában gyakran ismétlődésekre került sor. Amíg a végrehajtó bizottsági ülések konstruktívak voltak, azokat élénk viták jellemezték, addig a pártbizottsági ülésekre ez már nem volt jellemző. Ugyanis a végrehajtó bizottsági ülések után már nem maradtak nyitott kérdések, a pártbizottsági üléseken az előterjesztések szalonképessé váltak.

Sokan feltették a kérdést, miért vált szükségessé a küldöttértekezlet megtartása? Több oka is volt, közülük csak néhányat ragadok ki. Mindenekelőtt a párt májusi országos értekezletéből adódó feladatokat, továbbá a politikai intézményrendszer változásának igényét, s nem utolsósorban a gazdaságban, a politikai életben beállt gyökeres változásokat, melyek mind-mind indokolták az értekezlet összehívását.

Küldöttértekezletünk olyan időszakban tanácskozott, amikor a szocializmus, a politika képviselője sokrétű útkeresésben zajlik. Szembe kell néznünk a szentül hitt tézisek, a sémák, a beidegződések bomlásával. Ugyanakkor fel kell készülnünk olyan politikai áramlatok befogadására, mint a szocializmus reformja, a politika pluralizmusa, a különböző csoportok, rétegek nézeteinek nyilvános vitája, mely vitákban az utóbbi időkben a párt tagjai gyakran háttérbe szorultak.

KRITIKUS VÉLEMÉNYEK

Hittel a szocializmusért, a reformért, a nyitottsáért - hangsúlyozta a beszámoló. E gondolatkörhöz kapcsolódtak a hozzászólók is. Elmondták, a megváltozott körülmények folytán sokakban a válság hangulata, a kilátástalanság érzete, az egység felbomlásától való félelem is jelen van. A kiszesegek, a fiatalok dilemmája: milyen szocializmust építsünk?, a fizikai munkásoké: jó-e ez a szocializmus nekünk, amikor életkörülményeink napról napra rosszabodnak. A túlmunkát vállalók válasza pedig a főnöknek: ne sértegetsen azzal a pénzzel, amit a túlóráért kapok...

A tanácskozás résztvevői a tagság véleményét tolmácsolták, melyet nagy felelősséggel el is mondtak. Hangsúlyozták, a XIII. kongresszus állásfoglalásai, gazdasági és politikai helyzetértékelése nem a realitásokra épült, hanem az óhajokra. Ma már mindenki előtt világos, hogy gazdaságpolitikánk, életszínvonal-fejlesztési céljaink nem bizonyultak megalapozottnak. Ezek a vélemények a tagkönyvcserét megelőző beszélgetések során kristályosodtak ki.

Az ideológiai munkáról, a párt vezető szerepének vitája összegezésekor is a bizalom gyengülését kellett tapasztalunk. A felszólalók hangsúlyozták, a gazdasági, politikai válságból kiutat keresünk, s a társadalom egészére átfogó reformra van szükség. Éppen ezért értett egyet tagságunk a párt stabilizációs programjával, ezért üdvözölte a párt országos értekezletének összehívását, ezért értett egyet a személycserékkel.

NEM GYENGÜLT AZ AKCIÓKÉPESSÉG

Ami saját munkánk értékelését illeti, számos fontos állásfoglalás és elhatározás ellenére ellentmondásosan alakultak körülményeink. Ebből következik, hogy pártbizottságunk és a pártalapszervezetek nehezebb feltételek között dolgoztak. Soknak tűnt, nehezen érthetőnek tartottuk a közgazdasági és politikai kihívásokat. Tagságunk gazdasági vonalon nem volt fölkelésülve, éppen ezért nem

A PÁRTBIZOTTSÁG TISZTSÉGVISELŐI

Pártbizottsági titkár:

CSIGA ISTVÁN

Társadalmi titkárhelyettes:

NYULI GYÖRGY

Pártbizottsági tagok:

ATÁRDICSNÉ DR. KONRÁD VALÉRIA, BAKÁN JÓZSEF, BARNA LAJOS, DR. BENKŐ KÁROLY, FOKI JENŐ, HÓGYES ARANKA, DR. KOCSIS SÁNDOR
Dr. KOMJÁTI ZOLTÁN, KOVÁCS PÉTER, RICHTER GÉZA, RITECZ LÁSZLÓ, VARGA JÓZSEF, VINKÓ MÁTÉ

Fegyelmi bizottság elnöke:

BARNA LAJOS

Tagjai:

BÁLINT JÁNOS, FARKAS ISTVÁN, GÁSPÁR BÉLÁNÉ, KAPÁSI JÁNOSNÉ

Gondolatok a küldöttértekezlet után

A szocializmus, a reform és a rend pártján

is tudott vitázni a részvény, a kötvény, a tőzsde és a magántulajdon új értelmezésével. Gondok vannak politikai vonalon is tisztázatlan fogalmak értelmezésével, mint például a népi hatalom, a nép pártja, a szocialista pluralizmus, a vegyes gazdaság, a szocialista öngazdátás.

A közelmúlt és a jelen időszak hangulatára rányomja bélyegét az egymás után alakuló csoportok eszmei zűrzavart keltő nyilatkozatai. Sem országos, sem helyi bátorítást nem kapunk, miként kezeljük ezeket a véleményeket. A kedvezőtlen folyamatok ellenére derűlátásunk töretlen. Tapasztalataink azt bizonyítják, a pártalapszervezetek akcióképessége nem gyengült. Feladatunk most az, hogy mozgalmi munkánk emberközpontú legyen, érezzünk nagyobb felelősséget egymás iránt, a párttagok segítségével őrizzük meg, fejlesszük tovább az alapszervezeti munka színvonalát.

KIEMELT FIGYELEM A GAZDÁLKODÁSRA

A gazdasági munkát értékelő fejezetnél a küldöttek hangsúlyozták, az elmúlt három év sikeres volt, gazdálkodásunk stabilnak mondható. Ez igaz a vállalat vagyonarányos nyereségére, mely jelenleg 14 százalékos. E mutató azért is figyelemre méltó, mivel a forintleértékelés hatása több mint 200 millió forint többletköltséget jelentett. A hozzászólók, de a beszámoló is hangsúlyozta, a vállalati gazdálkodás eredményessége nemcsak a párt tagjai, hanem a vállalat valamennyi dolgozója becsületes munkájának köszönhető.

Kiemelkedő szerepe volt az anyag- és energiatakarékoságnak, ami több millió forinttal növelte vállalatunk eredményét. 1987-ben nyereségünk már meghaladta a 80 millió forintot. A három év során jelentős mennyiségben exportáltunk marhabőröket, illetve feldolgozott termékeket. Több mint 60 millió forint értékű beruházást valósítottunk meg, melyeknek nagy része szintentartó beruházás volt. A dolgozók élet- és munkakörülménye is a tervezettnél megfelelően alakult, keresetük a teljesítménnyel arányosan növekedett.

A pártbizottság és a pártalapszervezetek munkájának középpontjában mindig is kiemelt figyelmet kapott a gazdaságpolitika képviselete, helyi érvényesítése. A feladatokra való mozgósítás, annak ellenőrzése szintén munkánk középpontjában áll. Az elismerés hangján szoltunk a pártalapszervezetekről, a munkahelyi kollektívákról, melyek az exportfeladatok teljesítésében, a minőség javításában határozott szerepet vállaltak.

NEM BORULÁTÓ GYŰLEKEZET

Az olvasó számára úgy tűnhet, mintha a küldöttértekezlet a hibák, a gondok és problémák útvesztőiben borulátó gyűlekezetté vált volna. Ez nem így volt. A küldöttértekezlet ötórás vitájában felelősséggel szoltunk saját munkánkról, s mindennek végső kicsengése az volt, ha nehezebb körülmények között is, de hittel dolgozva kijuthatunk a válsághelyzetből. A 225 éves Pécsi Bőrgyár

korszerűbb lett, megszépült, s ha vissza lehetne pörgetni egy évtizeddel az idő kerekét, magunk is elcsodálkoznánk, mi minden változott itt, közvetlen környezetünkben, ami nem kevés erőfeszítésünkbe került.

A küldöttértekezlet második napirendjében megválasztotta a 15 tagú, egytestületes pártbizottságot és a fegyelmi bizottságot.

KISZ-ÉLET

Hagyományos KISZ-vezetőképző taborunkat októberben rendeztük meg Orfűn. Hárman tartottak előadást: Vinkó Máté gazdasági kérdésekkel és a környezetvédelem fontosságával foglalkozott, Foki Jenő a politikai megújulásról beszélt, Jádi Tamás a KISZ jövőjét vázolta.

*

A mozgalmi aktivisták bálját rendezték meg október végén az Eszék étteremben, ahol a bőrgyári aktivisták képviseltették a legnagyobb számban magukat.

*

A 70 filléres video-klub két évvel ezelőtt alakult. Minden hétfőn és csütörtökön voltak vetítések. A sikerrel való tekintettel szeretnénk, ha a jövőben is működne a video-klub.

*

Országos KISZ értekezletre (OKÉ) került sor november 18-20-án Székesfehérvárott. Az értekezleten a bennünket képviselő delegátust a zalaegerszegi regionális ülésen választottuk meg, ahol bizottságunkat és érdekeinket ketten képviselték. Megfigyelőként az OKÉ-n is részt vettünk.

*

A Dunai Vasmű KISZ Bizottságának szervezésében november 19-20-án pénzdíjas labdarúgó-bajnokságra került sor. A versenyre bizottságunk tíz fős csapatot nevezett, mely II. helyezést ért el, s ezzel 4000 forint jutalomban részesült.

*

Hőgyes Aranka alapszervi KISZ-titkárunk tagja lett az újjáválasztott MSZMP Pécsi Bőrgyári Bizottságának.

*

Pro Celebrationimus plakettet kapott KISZ Bizottságunk a Pécsi Családi Intézetől november 15-én.

*

Mint már hírt adtunk róla, titkárunk Horváth Ferenc három hónapos Komszomol Főiskolán tanul Moszkvában. Erre az időre megbízott bizottsági titkárunk Tukora Gábor, akit ezúttal bemutatunk.

Egerben, a Gép- és Műszeripari Szakközépiskolában végzett 1983-ban, majd a Katonai Főiskolára került, ahonnan 1986-ban szerelt le. Első munkahelye azóta is a Pécsi Bőrgyár. A krómos műhelyben dolgozott, mint vegyszeradagoló, jelenleg függetlenített, megbízott KISZ-titkárként tevékenykedik. 1979 óta tagja a KISZ-nek, 1987-től bizottsági tag. Hobbija a KISZ, no és a gyárudvaron is megtekinthető hatalmas, öreg gépjármű, melyet Cápának nevez.

- Jól érzem magam, szeretem ezt a munkát, de rengeteg időmet igénybe veszi - mondta Tukora Gábor. - Mellette a Marxista-Leninista Esti Egyetemen tanulok, úgy hogy a magánéletre sokkal kevesebb jut, mint eddig. Távlati terveim? Egyelőre nem tudom. Konkrét elhatározásom az ELTE-n szociál-pszichológiát hallgatni. Azért szeretném ezt tovább csinálni. Majd meglátjuk! Hogy miért vállaltam el a megbízatást? Szeretek szervezni, s úgy érzem, hogy a megújuló KISZ-ben vannak még rám váró feladatok, sok új lehetőség adódik számomra, s a hozzám hasonló "örökmozgó" emberekre.

Soós Enikő

Létrejött a Mino Cipőgyár Budapest Kft

- ÖTVEN MILLIÓ FORINTTAL BESZÁLLVA ÉRTÉKES KAPACITÁSOKAT VÁSÁROLTUNK MEG
- TISZTES OSZTALÉKRA ÉS NYERESÉGRE SZÁMÍTUNK

Rosszul sikerült a budapesti Minőségi Cipőipari Vállalat amerikai export üzlete, súlyos pénzgondok támadtak, szanálás kezdődött, mely a három - budapesti, tiszakeszi és szegedi - gyáregységgel dolgozó vállalatot a felszámolással fenyegette. A Mino sorsa végül is rendeződött. A tiszakeszi és a szegedi üzemet az Országos Kereskedelmi és Hítelbank vásárolja meg, a budapesti törzsgyár további működtetésére pedig novemberben új, korlátolt felelősségű társaság alakult, mely megvásárolta a gyárat, és 1989. január 1-jétől Mino Cipőgyár Budapest Kft néven új vállalatként működteti.

A társaságot az Interbank Rt., a Tannimpex Külkereskedelmi Vállalat és a Pécsi Bőrgyár hozta létre, a Kft törzstőkéje 220 millió forint, amibe mi 50 millió forinttal szálltunk be, így tulajdonosi részesedésünk 23 százalékos.

Az ügylet részleteihez tartozik még, hogy a Kft 154 millió forintért vette meg a Minőségi Cipőipari Vállalattól a budapesti gyár értékes termelőeszközeit és készletét, ebből fogják majd kielégíteni a Mino korábbi hitelezőit,

Íme, megmozdult a tőke, melynek segítségével föltámaszthatók a béna vállalatok. Legalábbis ebben bízunk és hiszünk, ezért voltunk hajlandók befektetni pénzünket a társaságba. De nem elég hinni ebben, így hát belépésünket alapos és körültekintő, egyszersmind előrelátó megfontolások előzték meg, így adta aztán az egész ügyre áldását a Vállalati Tanács.

Milyen megfontolások vezéreltek benniünket? A Mino márkanév jó hírnévnek örvend, a Minőségi Cipőipari Vállalat jelenlegi termékei keresettek a piacon, a divatos női szandálok, cipők és csizmák kategóriájában az országon belül változatlanul a legmagasabb minőséget jelentik. A vállalatnál a termelési tapasztalat, a munkaerő rendelkezésre áll, a bérelt üzemépület; a gépek és egyéb állószerzők színvonala jó. Mindezekon felül a Minőségi Cipőipari Vállalat termelési tapasztalatai lehetővé teszik, hogy technológiát, gyártási ismereteket értékesítsenek szovjet cipőgyáraknak.

Az 1989-ben működésbe lépő Minő Cipőgyár Budapest Kft a tervek szerint 350-400 fős létszámmal, évi 500-600 ezer pár cipőt termel. Az így elérhető árbevétel 400-500 millió forintba tehető, amelyből minimális 15 millió forint osztható szét a Kft tagjai között. Úgy számolunk,

hogy vállalatunk nettó osztaléka az első évben 13-15 százalékos lehet, de két-három év alatt reálisan elérhető akár a 20-25 százalékos nettó osztalék is. Vagyis a cipőgyártásba fektetett 50 millió forint tőkénk több nyereséget hoz, mintha a pénzünket mondjuk a bankban hevertetnénk.

Ez a közvetlen haszon, de közvetve is érdekeltek vagyunk az ügyben. A Mino Cipőgyár Budapest Kft biztos piacot jelent vállalatunk számára. A társaság exportját megosztott formában valósítja meg, ami azt jelenti, hogy a cipő külföldi értékesítéséből származó bevétel egy része a Pécsi Bőrgyár közvetlen exportjaként realizálódhat.

Amennyiben a Kft know-how-eladásai sikeresek lesznek a Szovjetunióba, onnan cserébe a világpiaci árnál olcsóbban juthatunk nyersbőrhöz. Azt is előnynek tartjuk, hogy jobb betekintésünk lesz a cipőipar helyzetére, piaci körülményeire.

Úgy ítéljük meg, ezzel a lépésünkkel sikerült megőriznünk egy magas színvonalú, a belföldi és a nemzetközi piac által egyaránt értékelt termelési kultúrát, melyre támaszkodva az új társaság tevékenysége stabilizálható, továbbfejleszhető, nyereségessége javítható.

Acél József

Ötéves szerződés a Lvovi Húskombináttal

Fél sertésért marhanyersbőr

Másfél éve vette föl a kapcsolatokat a Baranya Megyei Állatforgalmi és Húsipari Vállalat a Lvovi Húskombináttal, s a kitartó tárgyalás-sorozat eredményeként novemberben sikerült öt évre szóló szerződést kötni, ami mindkét fél számára megnyitja az utat a hasznos árucserék előtt.

A szerződésben vállalatunk is érdekelt, ugyanis hússzállítmányok ellenében marhanyersbőrt kapunk a szovjetektől. Az első szállítmány már be is érkezett. Az előirányzatok szerint 1989-ben és az azt követő években évi 1500 tonna nyersbőrt kapunk húsért cserébe.

Kitekintés

Hogyan tovább a Budapesti Bőripari Vállalatnál?

A Magyar Televízió fórumot rendezett miniszterekkel, akik válaszoltak a nézők kérdéseire. Az egyik kérdező a Budapesti Bőripari Vállalat jövőjét tudakolta, erre Berecz Frigyes ipari miniszter válaszolt. Úgy gondoljuk, számunkra is érdekes kitekintés, mi újság társunknál, a Budapesti Bőripari Vállalatnál?

KÉRDÉS: A Budapesti Bőripari Vállalat ellen csődeljárás folyik. Eközben a vállalat hat vezetője párizsi kéjutazáson vett részt. Mi erről a véleménye? Hány évig kell a BBV-nek veszteségesnek lenni, hogy tehetségtelen vezetőit leváltásák?

BERECZ FRIGYES IPARI MINISZTER VÁLASZA:

A Budapesti Bőripari Vállalat valóban kritikus pénzügyi helyzetben van, működésének fenntartása rendkívüli erőfeszítéseket kíván. Az Országos Kereskedelmi és Hitelbank Rt. eddig azonban csak kamarai egyeztetést kezdeményezett, csődeljárás (felszámolási eljárás) nem folyik a vállalat ellen.

A bank képviselője úgy nyilatkozott, hogy a vállalat működőképességének megteremtéséhez anyagi áldozatok vállalására is hajlandók. A többi hitelező is lehetőséget lát az adósságok átütettségére, néhány esetben a bíróság és pótlék jellegű követelések elengedésére.

A vevők kijelentették, hogy a vállalat termékeire hosszú távon is szükségük van, és hajlandók részt vállalni a pénzügyi nehézségek áthidalásából. A vállalat technológiai tevékenységének átmentése - véleményem szerint az ipar érdeke.

A vállalat vezetőinek párizsi utazását illetően a tőlük kapott tájékoztatás szerint: négy vezető vett részt a vállalat költségén, saját elhatározásukból, feltételezhetően a vállalati tanács elnökének engedélyével az évenként rendszeresen megrendezett párizsi bőrkiállításra, ahol konkrét üzleteket kötöttek nyersbőrvásárlásra és készbőrértékesítésre. Továbbá tárgyaltak a jövő évi exportról és a bútorbőrgyártáshoz szükséges kiegészítő gépi berendezések kiválasztásáról.

A vállalatnál kialakult veszteséges gazdálkodás okai összetettek, s ezt a helyzetet kedvezőtlen belső és külső, egymást erősítő hatások idézték elő. Az egész bőripart súlyosan érintette, hogy a nyersbőr- és vegyianyag-árak jelentős emelkedését a készbőrárak csak fáziskéséssel követték. Vitathatatlan azonban, hogy a helyzet kialakulásának vállalatvezetési okai is vannak.

Az 1986-ban keletkezett veszteség felszámolására a vállalat hároméves kibontakozási programot dolgozott ki, és 1987-ben szerény eredményt is elért. Ez évben a feszültségek tovább fokozódtak, de ennek ellenére eddig a vállalati tanács - a vállalat 1985 óta önkormányzati formában működik - bizalmat szavazott a vezetőknek.

A VT július 15-i döntésével 1989. január 1-jével javasolja az alapítónak (a minisztériumnak), a vállalat megszüntetését és két új önálló vállalat megalapítását. Ezt a kezdeményezést támogatjuk, mivel a vállalat termékeire - bútorbőr, kesztyű és ruházati bőrök - a bőrfeldolgozó-iparnak hosszabb távon szüksége van, s azok hazai előállítás népgazdasági érdek is.

Felszámolás helyett új vállalkozás

Megalakult a Finombőrgyártó Részvénytársaság

A HUNOR 15 MILLIÓ FORINTTAL SZÁLLT BE

A felszámolással fenyegetett Budapesti Bőripari Vállalat egyik utódjaként decemberben megalakult a Finombőrgyártó Részvénytársaság. Alapítói között található a Hunor Pécsi Kesztyű- és Bőrruházati Vállalatot is, mely a vállalkozásba 15 millió forinttal szállt be.

Tudni kell, a BBV a legnagyobb hazai alapanyag-szállítója volt a Hunornak, s amennyiben felszámolják, veszélybe kerül az ellátás a kesztyűvarráshoz szükséges sertéshasszél nappabőrből, de ruházati nappabőrökből is.

A Hunor jól felfogott érdekeitől vezéreltetve lépett a Finombőrgyártó Rt. alapítói közé, akik között még bankokat, cipőgyárakat, és a Tannimpex Külkereskedelmi Vállalatot találjuk. A részvények összege 30. millió forint fölötti, így a Hunor 15 milliójával - amit hitelfelvétel teremt elő - meghatározó a vállalkozásban.

A részvénytársaság 1989-ben a tervek szerint 1,3 milliárd forint árbevétel mellett 60 millió forintnyi nyereséget hoz. Ez 1 millió 657 ezer négyzetméter puhabőr előállítását jelenti, ami meghaladja az 1988. évi termelési nagyságrendet.

SZEMÉLYZETI MUNKA • OKTATÁS • SZEMÉLYZETI MUNKA • OKTATÁS • SZEMÉLYZETI MUNKA •

Informatika főosztály

A VT döntése alapján a vállalat vezetése létrehozta az informatika főosztályt. A számítástechnika elterjedésével szükségessé vált, hogy ezen munka irányítása főosztály szervezetben valósuljon meg. Ma már - szerencsére - a vállalat egészét behálózza ezen információs lánc. A számítógépes irányítás ma már valóság, s egyre több részterületet hódít meg a számítástechnika. Nagy előnye a pontosság, a gyorsaság az információ közlésében és tárolásában. Mindezen szempontok tették szükségessé az informatika főosztály létrehozását. A főosztály vezetője: Zalainé dr. Kőrösi Erzsébet, aki eddig a közgazdasági főosztályt vezette. A közgazdasági főosztály új vezetője: dr. Acél József.

Új munkatársak a vezetésben

Az elmúlt év szervezeti változtatása és a belső kádermozgások következményeként megüresedett beosztásokba vállalaton kívüli szakembereket vettünk fel.

Kiss Rozália értékesítési osztályvezető.
1988. január 1-ével lépett be a vállalathoz. Iskolai végzettsége: Közgazdaságtudományi Egyetem. Fial, ambíciózus szakember, munkáját nagy lendülettel végzi.

Dr. Bálint József marketing vezető.
1988. július 1-étől dolgozik a vállalatnál, a marketing munka kiváló ismerője. Szakmai-elméleti tapasztalatait nálunk kamatoztatja, reméljük új színfoltokkal gazdagodik a piackutatás eddig kialakult formái és hagyományai.

Új vonások a személyzeti munkában

A VT októberben megtárgyalta és jóváhagyta a középtávú személyzeti és munkaügyi tervet.

A személyzeti terv új vonásai:

- a vállalat egész állományát magában foglalja, számba veszi a munkaerőforrás lehetőségeit, a vállalati szükségleteknek megfelelően.
- Foglalkozik a dolgozók képességeivel, átképzésével.
Cél: egy konvertálhatóbb szakképzett munkaerő kinevelése és biztosítása.
- Vezetők utánpótlásának biztosítása: egy meghatározott feladatkör ellátásához kell a megfelelő végzettségű és képességű vezetőt megtalálni (életpálya tervezést hivatott elősegíteni a jövőben).
- Minősítések és munkaértékelések új rendje.
Cél: hogy a minősítések tartalmában és formájában is feleljenek meg a mai követelményeknek, a feladat elvégzésére jobban orientáljanak.

Új rész az éves értékelési forma, amely az igazgatótól a csoportvezetőig bezárólag terjed ki 1990-ig. Az azt követő középtávú tervben már az egész személyállományra kiterjedő forma lesz az éves munkaértékelés.

Szükséges, hogy évenként legalább egyszer kötetlen formában beszéljessen vezető és beosztott, őszintén ér-

tékeljék az elmúlt időszak munkáját, megbeszéljék a meglévő gondokat, az együttműködés területeit, vagyis a következő év feladatait. Ez több munkát jelent az értékelő vezetőknek, de kellő tapasztalatok után tervszerűen lebonyolíthatóak lesznek ezek a párbeszédok. Bizonyos tapasztalatok - az alapok - már megvannak a gyakorlatban. A termelési tanácskozásokon általában az egyes csoportok munkáját értékelik a művezetők, sőt kiemelik a jól dolgozó egyéneket is. Tehát innen már csak egy lépés ahhoz, hogy az értékelést egyénekre lebontva végezzék el.

Formáját tekintve más kell hogy legyen, mint a termelési tanácskozás formája. Egyéni vagy kiscsoportos beszélgetés lehet a legmegfelelőbb. Az éves munkaértékeléseket célszerű valamilyen ünnepélyes alkalomhoz kötni, például fizetésemelés, kitüntetés, pénzjutalom, célprémium. Van időnk 1990-ig ezen gondolkodni, s a vezetők körében végzett beszélgetések tapasztalatai felhasználhatóak lesznek majd a dolgozók egyéni értékelésekor. Az éves értékelések célja, hogy közelebb kerüljön egymáshoz vezető és beosztott, javuljon a kapcsolat a vezető és a dolgozók viszonyában, és a jobb munkavégzést segítse elő. Mindehhez természetesen új érdekeltségi rendszernek is be kell lépnie, ahol az egyén alapvető érdeke is jobban kifejeződik a mainál.

Az oktatás hírei

Szakkunaképzés: változások korszakát éljük át, gyarapodtunk az 1988/89-es tanévben is. Harmadik szakmában - bőrruhavarró - elkezdődött a szakkunaképzés. Hét elsőéves kezdte meg a tanulmányait, a szakma megismerését. A vállalat új tanműhelyt alakított ki a régi lakos műhely első emeleti szintjén, ahol szeptember 1-ével a bőrdíszműves ruhavarró tanulóink gyakorlati képzése folyik. A bőrruhavarró tanuló szakoktatója **L a c h e g y i B é l á n é**, aki maga is tanul, jelenleg a technikus minősítő vizsgáira készül.

Az 1988/89-es tanévet 46 tanulóval kezdtük, ebből tímár tanuló 22, bőrdíszműves 17, bőrruhavarró 7.

Az 1986-ban indított tímár szakmára felkészítő tanfolyam hallgatói - felnőtt dolgozók - nyáron tettek sikeres szakkunaképzés vizsgát. A jövőben is szervezünk hasonló szakmát adó tanfolyamot, amennyiben erre igény van az üzemek részéről, másrészt vállalják a jelentkezők az ezzel járó elfoglaltságot és a követelményeknek eleget tudnak tenni.

Folytatás a 9. oldalon

OKTATÁS • SZEMÉLYZETI MUNKA • OKTATÁS • SZEMÉLYZETI MUNKA • OKTATÁS • SZEMÉLYZETI

Folytatás a 8. oldalról

A jelentkezőknek is tudniuk kell, hogy komoly elméleti felkészüléssel járó tanfolyamra jelentkeznek, a szabadidő jelentős részét tanulással kell eltölteni, másképpen nem megy. Furcsa, de megtörtént, egyik műhelyből kilencen jelentkeztek, de csak egy jutott el a szakmunkásvizsgáig. Előnyösebb lenne elsősorban a szakmával nem rendelkező érettségizett dolgozókat, valamint azokat beiskoláztatni, akik már egy szakmunkás oklevéllel rendelkeznek.

Kapcsolataink továbbfejlesztése

Mindenekelőtt az 508-as Szakmunkásképző Intézettel folyamatos a kapcsolatunk. Közös pályaválasztási napokat szerveztünk a tímár szakma népszerűsítésére.

A Megyei Pályaválasztási Intézettel általános iskolai tanárok részvételével, továbbképzési nap keretein belül pályaválasztási kérdésekről beszélgettünk, üzemeletogatásra hívtuk meg őket, ahol a fő kérdés a tímár szakma volt. Több konkrét jelentkezőről adtak információt. Ennek kapcsán kerül sor néhány pécsi általános iskola felkeresésére meghívás alapján, pályaválasztási órák megtartásának lehetőségére.

Video-filmmel az általános iskolákban

Folytatjuk a már hagyományosnak tűnő pályaválasztási kampányunkat. Pécs vonzáskörzetében levő települések általános iskoláit kerestük fel VIDEO-filmmel, reklám-propaganda anyagokkal. 1988-ban 30 iskolát kerestünk fel a megyében, hátra vannak még a pécsi iskolák. Szívesen fogadnak bennünket és van néhány konkrét eredmény is. E munkában részt vettek az Orha János vezette Zrínyi Miklós szocialista brigád tagjai is, akik szabadidejükben kerestek fel 15 általános iskolát. Köszönet munkájukért, reméljük ezt a plusz tevékenységüket figyelembe veszik a brigádmozgalom értékelése során.

Kedvező számunkra, hogy 1989-ben tetőzik a demográfiai hullám, s hogy a jobb képességű gyerekeket is meg tudjuk nyerni a szakmának, reménykedünk. Mindenképpen folytatnunk kell a jövőben is a pályaválasztási kampányt mert rendkívül kevés és torz információik vannak a gyerekeknek szakmánkról, ez pedig nem kedvező a jövő számára. Felkészülünk a több tanuló fogadására, már a következő iskolaévben 55 - 60 ipari tanulóval számolunk. Személyi és tárgyi feltételek biztosításával kell a folyamatosságot megteremteni, hogy megfelelő színvonalú képzést biztosíthassunk gyermekeink számára.

Létünk alapja a konvertálható ismeret

A szakmunkás utánpótlás mellett központi kérdés, hogy a közép és felsőfokú végzettségűek aránya is növekedjen. Ennek érdekében a vállalat támogatja a dolgozók tovább-

tanulási szándékát, amennyiben a megszerzett ismeretek adaptálhatók és a vállalat érdekeivel megegyezők. Jelenleg hatan tanulnak a Bőrkonfekcionáló Szakközépiskola levelező tagozatán, a díszmű és bőrruha üzem dolgozói. A Pécsi Vegyipari Szakközépiskolában heten tanulnak, hárman a technikusminősítő vizsgára készülnek. Tanulmányi szerződésünk van hét nappali tagozatos tanulóval, akik ha befejezik tanulmányaikat, a termelésben helyezkednek el. Rajtuk kívül három egyetemistával kötöttünk tanulmányi szerződést. A jövőben ilyen formában kívánjuk biztosítani a kvalifikált munkaerőt. 1988-ban felvettünk még három vegyészmenőköket is.

Ha figyelmen kívül hagyjuk a belső strukturális változásokat, akkor is tervszerűbb káderneműkára van szükség. Ugyanis a mai vezetői állomány - igazgatótól, művezető - kig bezárólag - összetételét, annak várható változásait vizsgálva megállapítható, az elkövetkezendő 15 évben százból ötvenen érik el a nyugdíjkorhatárt. További tizen pedig erőteljesen megközelítik e határokat. Ha ehhez még hozzávesszük a várható és nem tervezhető káderneműgásokat, látható, nekünk erre tervszerűen fel kell készülnünk, ez nem egy-két éves feladat, hanem hosszú távon kell gondolkodni és aszerint irányítani a munkát. Ehhez viszont hosszú távú vállalati stratégiára van szükség.

Továbbképzés

Változatos, szerteágazó, speciális és komplett ismereteket adó formákból válogathatunk. Lényeg, hogy olyan új ismereteket nyújtó formákra iskoláztuk be a dolgozókat és a vezetőket, amelyek a napi munkában való eligazodást segítik. Másrészt olyan általános ismeretek birokába jutottak, amelyek hosszabb távon segítik például a vezetői munkát.

Két jelentős formát emelnék ki. Az egyik az Ipari Vezetőképző által szervezett "Vezetői tréning 5 napos kihelyezett intenzív tanfolyam" középvezetők részvételével indult, amely a vezetői készséget, az egymással való együttműködés lehetőségeit, a kapcsolattartás általános szabályait mutatta be direkt módon. Alap az önismeret. Nagy szükség van rá a közeljövő gazdasági irányításában. Az az igény merült fel, hogy egy-egy gyárrészleg vezetőit volna célszerű beiskoláztatni hasonló módon, vagy egy-egy igazgatóhelyetteshez tartozó vezetőket.

A másikat, a VT-tagok ötnapos továbbképzését szintén az IVI közreműködésével szerveztük meg. A gazdálkodás és az irányítás általános kérdésein kívül konkrét helyi témaköröket is feldolgoztak.

Összegezve: 1988-ban 100-110-en vettek részt valamilyen továbbképzési formában, vagy előadás sorozaton, ahol ismereteiket bővíthették, majd kamatoztathatták azt mindennapi munkájuk során.

Ritecz László

UNIDO-tanácskozás Pécsen

A nemzetközi bőrvilág színe-java gyárunkban

A ruházatkodásban a bőr mindig is különleges és kitüntetett szerepet játszott, az iránta való kereslet minden időben fölfelé mutatott, mára már ott tartunk, az igények sokkal gyorsabban növekednek, mintsem azzal a termelés lépést tudna tartani. Bonyolítja a helyzetet, hogy mindezt figyelemmel a korábban nyersanyag-szállító országok nagy része saját feldolgozó-iparát is létrehozta, ennek következményeként a nyersbőr-beszerzési források igencsak beszűkültek, az árak felszöktek. Hogyan lehetne ebből a természetes alapanyagból - a legkülönbözőbb érdekeket kifejezésre juttatva és összehangolva megpróbálni - a lehető legtöbbet kihozni a világban? - többek között ennek az útját egyengeti az UNIDO, az ENSZ iparfejlesztési szervezete, ezen belül a bőr- és bőráru-szekció.

E szekciónak létezik egy szűkkörű klubja, benne a nemzetközi bőrvilág színe-javának számító szakember, akik két évente összejönnek, hogy tapasztalatokat cseréljenek, hol s merre tart a világ bőr- és bőrfeldolgozó ipara, ezzel együtt ajánlásokat és útmutatásokat adjanak a jövőre nézve az érdekelt országoknak. A klub 9. összejövetelét ezúttal először tartotta szocialista országban, Pécsen, a házigazda pedig nagy kitüntetésként gyárunk volt.

A háromnapos novemberi eszmecsere dr. Cseh József ipari miniszterhelyettes köszöntötte a kultúrteremben ke-rekasztalt ülő UNIDO-tanácskozás résztvevőit, megismer-tette őket a hazai könnyűipar, azon belül is a bőr- és bőrfeldolgozó-ipar helyzetével és törekvéseivel, örömeinek adva kifejezést, hogy a klub összejövetelét mi rendezhet-tük, az itt elhangzottakból mindenképpen sokat tanulhat-tunk. A résztvevők ezt követően megválasztották a ta-nácskozás tisztségviselőit, elnökül Veres Lajost, válla-latunk vezérigazgatóját, majd megkezdődött az érdemi mun-ka. A gyárlátogatásokkal is egybekötött eszme- és tapasztalatcsere napirendjén a következők szerepeltek: az afri-kai nyersbőr-begyűjtés helyzete, környezetvédelmi kérdé-sek, a bőrgyártási technológia segítése számítógépekkel, egységes nemzetközi méretrendszer megteremtése a cipő-gyártásban. Hogy a tanácskozás kereteit színesítsük, a hazai bőrből és bőrruházati termékekből kiállítást, to-vábbá számítógépes bemutatót prezentáltunk.

Arról, hogy a szűk körű, nemzetközi szaktekin-télyek-ből álló tanácsadó klub érdemben miről tanácskozott és milyen megállapításokra jutott, az egyik főszervezőt, Miklovicz Andrászt kérdeztük, aki a Bécsben székelő UNIDO könnyűipari osztályvezetője.

Világszerte gond a bőrgyártás okozta környezetszen-yezés, annak mérséklése. A költségkihatás óriási, ma már ott tartunk, egyes bőrgyárakban a gyártási költségek na-gyobb hányadát a környezetvédelmi ráfordítások teszik ki. Az UNIDO szakemberei azon munkálkodnak, hogy világszerte előmozdítsák olyan gyártási technológiák elterjesztését, melyek a környezetet kevésbé vagy egyáltalán nem szennye-zik. Ebből a szempontból a kiutat a növényi eredetű cser-zőanyagok újrafelfedezése és alkalmazása jelenti, ezt szorgalmazzák. Ez ugyan drágább eljárás, ám a másik olda-lon egy sereg környezetvédelmi kiadást meg lehet takarí-tani, nem is szólva a bőrből magasabb minőségű eredő haszonról. Ehhez meg kell oldani a régen vadon termő nö-vények nemesítését, intenzív termesztésbe vételüket.

A tanácskozás második napirendje a számítógépes gyártástervezés és szervezés széles körű elterjesztésé-nek előmozdítása, ez a gyártóknál költségmegtakarítást eredményez, elősegíti a rugalmas alkalmazkodást a piac-hoz, segíti a cipőipari modellezés munkáját, a bőrfelü-let legkedvezőbb kihasználását. Ezzel kapcsolatosan a résztvevők megismerkedhettek az élenjáró magyar módsze-rekkel, amelyeket az UNIDO-n keresztül átadunk a fejlett és a fejlődő országok gyártóinak. Szó esett az afrikai országok szinte kimeríthetetlen nyersbőr-kincséről. E bő-rök minősége a fejletlen kezelési mód miatt egyelőre el-marad a kívánatostól, ezért szakmai segítséget kell nyúj-tani nekik, ami közös érdek, az európai feldolgozók így értékesebb, de viszonylag még mindig olcsóbb nyersanyag-hoz juthatnak, mintha Dél-Amerikából vagy Ausztráliából kellene beszerezniük.

Az UNIDO-klub végezetül beható eszmecsere-t folyta-tott az egységes, nemzetközi cipőméret-rendszer létreho-zásáról és bevezetéséről, az ezzel kapcsolatos statisztikai adatgyűjtésről. A méretrendszerek ma országról or-szágra változnak, ami zavarja a tisztánlátást, vesztesé-geket okoz. Egységes rendszer esetén, ismerve azt is, hogy az egyes országok lakóinak lábmérete hogyan oszlik meg, a gyártók és a kereskedők teljesebben kiszolgálhat-nák a fogyasztókat.

A tanácskozás végén Juhani Berg, az UNIDO bőripari szakértője úgy nyilatkozott, eredményes munkát végeztek, a Pécsi Bőrgyár a háromnapos rendezvény kitűnő házigaz-dájának bizonyult. De profitáltunk mi is, húzta alá Ve-res Lajos vezérigazgatónk, aki elnökként a tanácskozás tevékeny résztvevője volt. Sok-sok előreívő, a gyári munkában - különösen a környezetvédelemben - hasznosít-ható értesülésre tettünk szert. Tárgyaltunk arról, hogy az UNIDO kész szakértőket küldeni, műszereket biztosíta-ni, gyári szakembereinket tapasztalatok szerzésére kül-földre utaztatni, s ezzel elősegíteni a bőrgyártás okoz-ta környezetvédelmi ártalmak mérséklését. Ugyanakkor - személyes ismerettségeket is szereve - üzleti kapcso-lat-építésre is van kilátás, felmerült például, hogy egyiptomi közvetítéssel esetleg afrikai nyersbőrök be-szerzésére nyílik lehetőségünk, másrészt készbőrök el-adására új vevőknek.

Az Európából, Ázsiából, Afrikából és Dél-Amerikából érkezett mintegy 30 szakember tiszteletére a tanácskozás második napján Piti Zoltán, Pécs város tanácselnöke, majd a befejező napon dr. Cseh József ipari miniszterhelyet-tes adott fogadást.

Siker a Modeurop '88-on

A Modeurop 1988 őszén Budapesten tartotta kongresszusát, melynek egyik fő célja volt Európa 1989-1990-es divatszíneinek összeállítására. Gyárunk a versenyre az Elegant marhanappából négy, a sertés ruházati velourból tizenennyolc színfélével nevezett. A kongresszus a 89/90-es év cipő és ruházati bőrszínkáláját az alábbi fantázianevekkel szimbolizálva állította össze:

C i p ő

IRELAND: Chaum, Grege, Seegrass, Haselnuss. LADS-CAPE: Kasfania, Beech, Renard, Muscat, Farn, Chili, Carnard, Cardinal. CITY DARKS: Cafeé noire, Rose noire, Foret noire, Ocean. KINGS ROAD: Rot, Violet, Royal blue, Turquoise.

R u h á z a t

AUTOMNE LEAVES: Otter, Oak, Cola, Moss, Maple, Valmut. MISTIC: Slate, Taiga, Port, Black Courrant, Kalahári. LIGHT-SHADE: Shade, Steam, Geyser, Charcool. FUN: Elektik, Lipstik, Disco.

Az igen szigorú zsűri döntése számunkra igen szép sikert hozott. A vörösbarna színű sertés velour, aminek Maple fantázianevet adtak a szakmában, bekerült a divatirányító színek közé.

Sertésbőreinkkel húsz éve ott vagyunk a világpiacra, termékeink színvonalát jelzi az is, hogy a nyugati piac magas áron ismeri el annak minőségét. Örömteli, hogy Magyarország ezzel betört a finn és spanyol fő divatdiktálók közé. Jelentős reklámértékkel bír, hogy Európa bőr-, illetve divatszakmájában forog a Pécsi Bőrgyár neve. Ez lehetőséget teremthet új piacok szerzésére és a régiók kibővítésére.

A kongresszus ideje alatt a Pesti Vigadó nagytermében nagyszabású bőrruházati, illetve cipőbemutatóra került sor. A Pécsi Bőrgyár kétszer öt perc időtartamban mutatta be legújabb modelljeit, melyekkel nagy sikert aratott. Ezen a bemutatón is kikristályosodott az a vélemény, miszerint bőrruházatban a Hatex, a Hunor és a Pécsi Bőrgyár a fő hazai divatirányító.

A Pécsi Bőrgyár további fejlődésében létkérdés, hogy a divatérzékeny területen az élvonalban maradjon. Ezen erőfeszítések elismerése volt a Modeurop döntése is. Csak gratulálni tudunk a sertésbőr gyár részleg kollektívájának, remélve, fejlesztő munkájuk újabb sikereket hoz gyárunknak.

Dr. Bálint József

Szereplésünk az őszi Budapesti Nemzetközi Vásáron

Az 1988. évi őszi Budapesti Nemzetközi Vásár termék-pályázatára ezúttal csak olyan termékek kerülhettek, amelyek nemzetközi mércével is kiválóan ígértek. A Pécsi Bőrgyár négy termékével nevezett: az Elefánt marhanappával, a Mokasszin marhafelsőbőrrel, a Cleopatra sertés ruházati nappával és a Higi sertés színbéléssel. Összesen 17 nagydíjat osztottak ki, s sajnálattal kellett tudomásul vennünk, a Pécsi Bőrgyár nem volt a díjazottak között. Egyes vélemények szerint a pályázaton más termékekkel kellett volna résztvennünk. A választás lehetősége azonban szűkös volt, miután a magasra szabott pályázati feltételeknek megfelelő, kiugró minőségű termékkel szinte nem rendelkezünk. Mindez elgondolkodtató számunkra, s remélhetően ösztönzéseket ad a gyár kollektívájának a további fejlesztő munkához.

Mindazonáltal nem is ezt szeretném kidomborítani a vásáron való részvételünkkel kapcsolatban, hisz az "A" pavilonban 102 négyzetméteren megjelent Pécsi Bőrgyár szakmailag érett, dekoratív kiállításával nagy sikert aratott a látogatók körében. Tárgyalóink reggeltől estig zsúfoltak voltak. A BNV-n történt tárgyalások, megbeszél-

lések sikeresek voltak. Szinte mindegyik cipőgyár kért az előzően visszaigazolt bőrmennyiségen felüli további szállítást, vagy a megrendelt struktúrában belüli módosítást. A vásár idején és utána nagy mennyiségű mintabőr-igény zúdult ránk, aminek nagy részét a gyár teljesítette. Több cég a budapesti raktárról még aznap szállított haza árut.

A külföldiek közül több szovjet delegáció kereste fel pavilonunkat, közülük az Ungvári Cipőgyár szakemberei, akik később egyeztető tárgyaláson is jártak vállalatunknál. Nagy érdeklődés volt tapasztalható olasz, nyugatnémet és osztrák szakemberek részéről a talpbőr, illetve a konfekcionált talpak iránt. Áraink, illetve a számunkra nem megfelelő ellentételezés azonban az üzletkötést meg-
hiúsította.

A felügyeleti szerveink, illetve a bankok megjelent képviselőivel gyárunk vezetői hasznos megbeszéléseket folytattak. A BNV idején új kapcsolatok építésével, illetve a meglévők ápolásával elősegítettük vállalatunk jövőbeni elképzeléseinek megvalósítását.

Dr. Bálint József

A PÁRIZSI BŐRHÉTEN JÁRTUNK

A hagyományoknak megfelelően 1988 őszén lezajlott a párizsi bőrhét, a bőrvilág nagy nemzetközi szakmai, üzleti találkozója, melyen ezúttal is részt vettek gyárunk szakemberei és a Bivimpex külkereskedői. Az alábbiakban részleteket adunk útibeszámolójunktól, a sokirányú és fásasztó üzleti tárgyalásokról, melyek jövőbeni külkereskedelmi üzleteinket voltak hivatottak előkészíteni, megalapozni.

AZ OLCSÓBB BŐRÖKET KERESIK

A párizsi bőrhétre továbbra is jellemző, hogy a szakmában a legjelentősebb világiállítások közé tartozik, azon minden számottevő cég vagy standdal, vagy a vásár megtekintésével részt vesz. A BIVIMPEX kiállítását az eddigi gyakorlatnak megfelelően szerveztük, első alkalommal tüntetve fel külön-külön a magyar bőrgyárak nevét bőreink mellett.

A vásári érdeklődések alapján általánosságban az volt a tapasztalat, hogy az olcsóbb bőroket keresik. Továbbra is jó kereslet érződött a sertés ruházati velour bőrokból, de egyéb sertésbőr termékekben is, részben a marha, a kecske és a juhőrökhöz viszonyított alacsonyabb árszintje miatt. Aránylag élénk volt az érdeklődés a marha bútorbőr iránt is, viszont hiányzott a kereslet a marhafelsőbőrök iránt.

Ugyan a kereslet élénk a sertés ruházati velourok iránt, a másik oldalon áll azonban az a tény, hogy mintha elmaradtunk volna a gyártmányfejlesztésben, mert a japán, a tajvani és a jugoszláv sertésbőrök érezhetően könnyebbek és egyöntetűbbek a mi bőreinknél. A különböző piaci információk szerint az amerikai Wolwerine cég sertés bútorbőrt szállít japán autók üléséhez, ezt a bőrt a cég párizsi standján megtekintettük, és leginkább a régi zsugorított cipőfelsőbőrökhöz volt hasonló. Ilyen irányú a Pécsi Bőrgyár Winston nevű sertés nappa kifejlesztése is, csak az a baj, hogy ebből a bőrből Párizsban egyetlen színben, egyetlen darab volt kiállítva.

TETSZETTEK BŐRRUHÁINK

Bútorbőrben mind kanadai, mind norvég-belga-holland ügynökeink arról számoltak be, megvan a kereslet, továbbra is nagy tömegben vásárolják a bőrt. A norvég nagytömegű, olcsó bútorbőr felhasználásához mérten azonban a mi bőreink ára 20-25 %-kal drágább. A kanadai-belga kereslet árszintje körülbelül a mi árszintünkön mozog, csak hogy itt részben a bevezettség hiánya, részben pedig a múltbeli kellemetlen tapasztalatok, illetve a kapcsolat megszakadása következtében árainknál 5-10 százalékkal alacsonyabban kellene kínálni a bőroket ahhoz, hogy rendeléshez juthassunk. Természetesen a megbízható, pontos szállítás elengedhetetlen követelmény.

Cipőfelsőbőröknél többen érdeklődtek a fedett marhahasíték iránt mind a hagyományos, mind pedig a polyuretán fedésű drágább bőroket iránt, ezekből mintákat is rendeltek. Cipőfelsőbőrben igazi komoly tárgyalás poten-

ciális vevővel Párizsban nem volt. Némely vevő és ügynök érdeklődött a Hajdúsági Bőrgyár Pull-Up felsőbőre iránt, préselt kivitelben, de a legfontosabb kérdés az volt, a bőrnek mi a vízállósági szintje. Ezzel a válasszal sajnos adásuk maradtunk a vevőknél.

A bőrkonfekció iránt számottevő érdeklődés mutatkozott és rendelések is születtek a Pécsi Bőrgyár termékeire. Miután nagyobb kapacitással nem rendelkezünk, csak a Pécsi Bőrgyár bőrkonfekció üzemére építhetünk, mindez nem tette lehetővé további üzletek lekötését. Ezekután lássuk a konkrét tárgyalásokat, a teljesség igénye nélkül, hiszen több mint hatvan külföldi cég képviselőjével ültünk le tárgyalni.

GONDOK A VELOURRAL

A rotterdami Kaufmann cég elégedetlen volt a Pécsi Bőrgyárban bér munkában készült fekete sertés velourbőr minőségével, egyrészt azért, mert túl zsíros a bőr, másrészt hogy nem elég mély fekete a színe. Ezért a Pécsi Bőrgyárat hibáztatta, viszont jelenlevő szakemberünk kifejtette, a gyártást a Kaufmann cég képviselőjében egy olasz technológus vezette Péccsett, így az előfordult problémákért felelősséget nem vállalhatunk.

Javasoltuk, ismételjék meg a próbagyártást, ezúttal a Pécsi Bőrgyár saját technológiájával. Ajánlatot tettünk a cégnek sertés cipővelour felsőbőr és marha színbútorbőr szállítására, megígérve, részére mintakollekciót küldünk.

A Fontaine Mazurelle cég kizárólagos vevőnk sertés ruházati bőroben Belgiumban, de az utóbbi időben - minőségi problémákra hivatkozva - leállt a vásárlással. Az általa megrendelt tételeket legutóbb nem engedte kiszállítani, csupán nagyobb mintamennyiségben akarta látni először a bőrt. Ezek a minták azonban nem feleltek meg számára, s álláspontját különféle kivágásokkal és minőségi mintákkal igazolta a vásárban. Észrevételei a következők voltak: a fekete szín nem elég fekete, a has és nyakrészen túlságosan durva, hosszú szőrű a velour, némely tételben rongyszerű, gépi hibák látszanak. Hangoztatta, a magyar sertés velourbőr elveszítette a vevők bizalmát, forgalma visszaesett. A következőkben alapodtunk meg: megjavítjuk a minőségellenőrzést és csak az igényei szerinti bőroket fogjuk kiszállítani. Megjavítjuk a gyártást, az előválogatást és a fekete szín minőségét, megfelelő minőségű mintabőröket küldünk ki neki, hogy ezzel visszaszerezzük a vevők bizalmát, s új rendelést adhasson.

A PÁRIZSI BŐRHÉTEN JÁRTUNK

MINTARENDELÉSEK

Kanadai ügynökünk arról tájékoztatott bennünket, hogy a sertés ruházati velourbőr keresett cikk Kanadában, és a konkurencia - Tajvan, Japán, Jugoszlávia - szállít elsősorban a kanadai cégeknek. Kifogásolták, hogy korábban részben kapacitásgondok, részben pedig a túlzottan magas áraink miatt nem tettük számukra lehetővé a sertés ruházati velourbőreink nagyobb arányú értékesítését Kanadában, s ezért a konkurencia elhódította tőlünk még korábbi vevőinket is. További kifogásként került föl, nem érzékelhető különbség normál és könnyített velourbőreink között, amiben a cégeknek igazat adtunk. A vevővel részletesen megtárgyaltuk és egyeztetettük az árat.

A new yorki Melvin Chilewich céget továbbra is érdekli a sertés bőrmunka lehetősége a Pécsi Bőrgyárban. Megígértük, írásban teszünk árajánlatot a sertés vett blue, a crust, a színbélés és a ruházati velour termékekre kiterjedő bőrmunkára.

Több mintarendelést is adott fel a svájci Voco Leder cég. A Pécsi Bőrgyár termékei közül a mokasszin marhafélbőrt kérte, normál és préselt kivitelben barna színben, továbbá egy tucat Elefánt nappát rendelt fekete színben, töretett kivitelben. Ugyancsak az Elefánt nappabőrből kért mintát, sima és töretett kivitelben a bécsi Leder-import Vereinigung cég.

LEDRU ASSZONY INTELMEI

Az NSZK-beli Pfister cégnek sertés ruházati bőreinket ajánlottuk föl. Inkább érdekelné a kész bőrkabát, s az erre vonatkozó tárgyalások érdekében Pécsre látogat a gyár termékskálájának megtekintésére.

Tárgyaltunk a New Jersey-i G. and D. Fashions cég vezetőjével, akivel az 1987. évi Párizsi Bőrhéten ismerkedtünk meg. Részére azóta több mintaszállítmányt küldtünk, amiről elmondta észrevételeit. Bőreink minőségével elégedett, a Pécsi Bőrgyártól eddig történt szállítások szépek voltak, de egy komoly kifogása van. Bár a gyár műszaki felkészültsége kifogástalan, szerinte azonban nincsenek modern, versenyképes, a divatban mindenkor megállni képes termékeink. A cég, melynek nagyon jó kapcsolatai vannak az USA-ban, Kanadában és Hong Kongban is, hajlandó nekünk segíteni, akár tőkét is befektetni. Erről a témáról hosszasan tárgyaltunk, s az újonnan átadott minták alapján nyilatkozik majd, mikor látogat Magyarországra az érdemi tárgyalások folytatására.

Hosszasan tárgyaltunk Párizsban a Liane Cuir cég tulajdonosával, Lilian Ledru asszonnyal. A cég Franciaországban ez idő szerint a legnagyobb vevőnk sertés ruházati bőrből, de az összes többi partnereink között is a második helyen áll a forgalom tekintetében. Észrevételünk az volt, hogy az utóbbi időben az igény mintha kissé visszaesett volna, de mindenképpen inkább csökken, mint nő. Közölte, a velour iránti kereslet változatlanul nagy,

azonban bőreinkkel szemben az elmúlt hónapokban állandó problémák merültek föl. A korábban éjfékete színéről oly híres magyar velour elszürkült, emiatt nem talál piacra. Franciaországban pedig épp ez a szín képviseli az igények 80 százalékát. A további probléma általánosságban az, hogy a velour túl bolyhozott és a bőrok nem elég könnyűek.

Az volt a véleménye, míg a többi sertés ruházati velourgyártó fokozatosan finomította a minőséget, addig mi megragadtunk egy ponton, s inkább visszaesést mutat a minőség, mint fejlődést. Ilyen körülmények között nem lehet a forgalmat növelni, inkább csökkenésre kell számítani. Rámutatott arra is, a sertés ruházati velour jelentős konkurenciával találkozok, miután gyártásában a japánok és a jugoszlávok nagyon jó helyet foglalnak el. A vevő számára pedig mindkettő sertésbőr, tehát gazdaságosabb a japán hasítékot vásárolni, hacsak a minőségben lényeges különbség nem mutatkozik.

Lilian Ledru többször is hangoztatta, azért közli mindenkor kifogásait, mert szeretne velünk továbbra is kapcsolatot tartani, velünk együtt dolgozni, üzleteket kötni. Ennek érdekében kéri megértésünket és együttműködésünket. A magunk részéről ígéretet tettünk arra, hogy az elhangzottakat komoly figyelembe részesítjük, idehaza megbeszéljük és lépéseket teszünk annak érdekében, hogy a felmerült problémák megszűnjenek, a minőség javuljon. A fekete színre vonatkozóan rögtön közöltük, olyan döntés született részünkről, hogy még olyan áron is, hogy a vegyianyagban anyagi áldozatot hozunk, inkább termeljük a korábban elismerést szerzett, mélyfekete színű velourbőrt.

TARTANI A HATÁRIDŐT

A Garo et Jackton cég képviselői a tárgyalások során külön felhívták a figyelmet a szállítási határidők pontos betartására, mert a továbbiakban késedelem esetén pönálét fognak felszámolni. Ígéretet tettek, hogy a kabátokhoz szükséges szereléseket időben, légi úton küldik el a Pécsi Bőrgyárnak, hogy az előírt határidőt tartani tudjuk. Rendelést adott a már korábban bemintázott Ingrid nevű kabátokra. A hozzá való szőrmét ingyen küldi be. Kérte, a női méretnél vigyázzunk az ellenkező gombolásra, valamint a címkézésre. A cég vezetői az új tavaszi modellek rajzát is átadta, s kérte, ezeket Vinstonból mintázzuk, színbe illő saját velour díszítéssel. A modellek sürgősek, ha elkészülnek, légi úton kell kiküldeni.

Együttesen tekintette meg a Pécsi Bőrgyár keményáru termékeit a Puttonen és a Wahlsten cég képviselője. Nagyon érdekelte őket a Blackboard krupon, amelyet lónyereg és lószerszám készítésére használnának fel. Kérték, próbáljuk ezt a minőséget 2,3 milliméter vastagságban gyártani. Szintén elsősorban a keményáruk érdekelték a Napiala cég igazgatóját, aki 2-3 darab Méré talpkruport kért mintánként.

Komoly összegek jelentős beruházások

KIEMELT FIGYELEM KÖRNYEZETÜNK VÉDELMERE

Az emberiség jelentős hányada egyre jobban érzi a felelősségét a környezetével szemben eddig elkövetett, s lassan már jóvátehetetlen hibákért, és igyekszik mindent megtenni azért, hogy ezt a folyamatot megállítsa. Ennek a szándékának számtalan jelét látjuk napjainkban akár újságcikkekre, televíziós vitákra, rádiós beszélgetésekre, vagy az egész országot, sőt világot átfogó demonstrációs megmozdulásokra gondolunk.

A Pécsi Bőrgyár is azok közé az üzemek közé tartozik, amely nagyon sokat tehet még a környezet tisztaságáért. A bőripar eredeténél fogva hulladékfeldolgozó iparág, a levágott állatok bőrét dolgozza fel különböző alapanyagággá, és a feldolgozás folyamán nagy mennyiségű melléktermék is keletkezik, melynek döntő többsége veszélyes hulladék. Százalékban kifejezve ez a nyersbőrnek mintegy 50-55 %-át teszi ki. Ha ezt a témát konkrétan a Pécsi Bőrgyár vonatkozásában nézzük, ahol a napi nyersbőrfelhasználás nyolcvan tonna, akkor a hulladék mértéke éves szinten tízezer tonna körüli mennyiséget tesz ki.

Ezenkívül a bőrgyártás során nagy mennyiségű szerves és szervetlen vegyi anyag kerül felhasználásra általában vizes közegben, így a Pécsi Bőrgyár jelentős mennyiségű szennyvizet is termel. Ez mintegy napi ötezer köbmétert tesz ki, melynek szennyezettsége olyan nagymérvű, mintegy 160 ezer lakosú város kommunális szennyvize. A szennyvizet tisztítani kell, melynek során bűz keletkezik és a gyár környezetét ingerli. Ugyancsak bűz forrása a nyersbőr kezelése, a meszes műhely és a zsírüzem is. A szerves oldószeres kikészítésnél is felléphet levegőszennyezés.

E felsorolásból láthatjuk, az egyre szigorodó környezetvédelmi előírások következtében a környezetvédelmi tevékenység a gyár egyik legfontosabb feladatává kellett, hogy váljon. E tevékenységről, az ebből adódó feladatokról, eredményekről beszélgettem Bakán József termelési igazgatóhelyettesével. Elmondta, hogy a Pécsi Bőrgyár környezetvédelmi tevékenységét két irányban kell folytatni:

- Az egyik a technológiai, technikai fejlesztési irány.
- A másik a keletkezett hulladékok, szennyvíz kezelése, levegőszennyezés csökkentése.

Az eredmények között említette, hogy a technológiai és technikai fejlesztés keretében a krómtakarékos cserzés került előtérbe, sőt a sertésbőr gyárrészlegben már 1984-től krómmentes cserzés is folyik. Különböző újítá-

sok bevezetéseként csökkent az anilinszinezékek felhasználása. A zöldbőr feldolgozással csökkent a szennyvíz sótartalma, valamint az elmúlt években beszerzett gépek és berendezések már a környezetvédelmet is szolgálják. A modern gépek zajszintje is alacsonyabb a régi gépeknél.

A környezetvédelmi beruházás eredményeképpen 1980-ban szennyvíztisztító telepet helyeztek üzembe (150 millió Ft), mely jelentősen lecsökkentette a Pécsi-víz szennyeződését és alkalmas volt szennyvíz problémák megoldására. Ezzel egyidejűleg gondoskodni kellett a víztisztítás során keletkező, jelentős mennyiségű, napi 180-250 köbméter iszap környezetkímélő elhelyezéséről.

Elsődlegesen ebből a célból épült a garéi hulladéklerakó telep (120 millió Ft), mely 1980 óta biztosít lehetőséget a keletkező hulladékok jelenleg még elfogadható szintű elhelyezésére. Ebben a lerakóban kerül elhelyezésre a szennyvíziszap mellett az összes krómtartalmú hulladék, amelyet a rostüzemben nem lehet hasznosítani. Ide kerül a kéreggyártás mellékterméke, és még számos környezetre veszélyes anyag.

Az 1980-as évek elején létesült a zsírüzem (4,5 millió forint), mely lehetőséget teremtett a sertés zsíradék ipari zsírrá történő feldolgozására.) Levegő tisztaságvédelmi követelményeket is kielégített az új krómlépfőző üzem rekonstrukciója, amellyel a savgázok kibocsátása szűnt meg.

A bűz kibocsátás kérdésével is kiemelten foglalkozott a gyár, annak ellenére, hogy önmagában nem tekinthető veszélyes szennyezésnek. Három évvel ezelőtt a Környezetvédelmi Intézet tanulmányt készített a déli városrész problémáiról. A tanulmány alapján a kifogásolt bűzforrások megszüntetésére, illetve a bűz kibocsátás megszüntetésére vállalatunk intézkedési tervet adott ki, amiben a megvalósítás is ütemezésre került. A keletkező szennyvíziszap folyamatos elszállítása ma már biztosított. 1989-től pedig ugyanez már víztelenített állapotban történik majd. A nyersbőrraktár felújítása befejeződött. A meszes üzem rekonstrukciója is jelentősen csökkenti a szagkibocsátást. Jelenleg folyik a zsírüzem szaghatásának csökkentését eredményező biofilter építése.

A zaj- és rezgésvédelmi rendelet hatályba lépését követően zajvédelemre már közel húszmillió forintot költöttek, melynek eredményeképpen három év alatt 76 decibelről 64 decibelre csökkent a vállalat zajkibocsátása.

Folytatás a 15. oldalon

Komoly összegek jelentős beruházások

KIEMELT FIGYELEM KÖRNYEZETÜNK VÉDELMEÉRE

Folytatás a 14. oldalról

Ez azonban még mindig nagyon messze van az általuk is reálisnak tartott 50 decibeles mértéktől.

Az elmúlt tíz évben rendelkezésre álló beruházási források közül 50 %-ot fordítottak környezetvédelmi célokra. Környezetvédelmi költségeik évente 40 millió forintot tesznek ki, ami az évi tervezett adómentes nyereségük 50 %-ával egyenlő. Bakán József elmondta, az elkövetkezendő években is komoly összegeket kell áldozni a környezetvédelemre. Elengedhetetlen a szennyvíztelep rekonstrukciója, ami már el is kezdődött és várhatóan 1990-ben fejeződik be, mintegy 60 millió forintos költséggel. Ettől a beruházástól azt várják, hogy tovább csökken a Pécsi-víz szennyezése, és a korszerű levegőztető rendszer beépítése esetén jelentősen csökken a telep bűz kibocsátása.

Több kutató intézettel és vállalattal voltak és vannak kapcsolatban. Csak néhányat említek meg közülük. Krommentesítés technológiáját a Veszprémi Vegyipari Egyetemmel közösen dolgozták ki, a Herceghalmi Állami Gazda-

ság Takarmányozási Kutató Intézete jelenleg is állattetési kísérleteket végez, és kapcsolatban vannak a Caola Kozmetikai és Háztartásvegyipari Vállalattal, valamint a Péti Nitrogén Művekkel is a fehérje továbbhasznosításában.

Bakán József végezetül megerősítette, az elkövetkezendő években sem mondanak le a környezetvédelmet is szolgáló technológia korszerűsítéséről.

- El kell érniük, hogy a mechanikai műveleteknél keletkező hulladék mennyisége jelentősen csökkenjen; a kémiai technológiákkal a víz felhasználása mérséklődjön; az ujonnan beszerzendő gépeknél a környezetvédelmi követelmények fontossága továbbra is szempont maradjon.

Röviden ennyi a beszélgetésből, ami hűen igazolja, hogy a Pécsi Bőrgyár költségűtűró képességének határáig tervszerűen munkálkodik a környezetvédelem minden területén. Egyébként is az a vállalat további terve, hogy az eddigiekhez hasonlóan az illetékes hatóságokkal egyetértésben folytassa környezetvédelmi munkáját.

Bartal Lőrinc

A tűzvédelem gyárunkban

Megnyugtató a helyzet, de továbbra is elővigyázatosaknak kell lennünk

A vállalat tűzvédelmi helyzetének értékelésénél mindenképp szeretném hangsúlyozni, jó tűzvédelmi munkánk eredményessége a hosszú évek során megkövetelt megelőző tevékenységnek tulajdonítható. Jelentősebb tüzesetünk az elmúlt évek során nem volt. Az egész tűzvédelmi munkánkra jellemző a szervezethez, a tervszerűség.

Természetesen az eredményes megelőző munkához a vállalat vezetése is minden anyagi és erkölcsi támogatást a lehetőségekhez mérten megad. Ez ad a továbbiakban is hitet és biztositékot ahhoz, hogy a megtermelt és meglévő értékeink védelmét szem előtt tartjuk, megvédjük az esetleges tüzesetektől. Tűzvédelmi szervezeteink, a Tűzvédelmi Műszaki Tanács, a Tűzvédelmi Bizottság nem csak formálisan működik, hanem a tűzmelegelőzést szolgáló intézkedések megoldását is szorgalmazza.

Mindenekelőtt igen nagy hangsúlyt fektetünk a dolgozók tűzvédelmi ismereteinek elsajátítására. Az oktatás, az elméleti felkészültség ma minden területen elengedhetetlen. Aki nem tud megfelelni az alapkövetelményeknek, azért a tűzvédelem sem vállalhat felelősséget. Ilyen szemlélettel kívánjuk a tűzmelegelőzést szolgáló, mivel minden tüzeset emberi mulasztáshoz vezethető vissza. A felkészültségnek, a tűzmelegelőzést ismeretek elsajátításának nagy szerepet tulajdonítunk. Tudjuk, hogy mindenekelőtt a megtermelt értékeinkből tudunk megélni, de nem elég csak itt megállni, azokat meg is kell védeni. Ezen szemlélet kialakításában is igen komoly eredményt értünk el tűzvédelmi megbízottak segítségével, akik a napi termelési feladataik mellett a tűzvédelmi munkát is részfeladatnak tartják.

Természetesen vannak még területek, illetve olyan vezetők, akik nem mindig akarják tudomásul venni, hogy a termeléssel párhuzamosan a tűzvédelemnek is érvényesülni kell. A tűzvédelmi szabályokat megsértőkkel szemben hatálim szíval lépünk fel, illetve büntető szankciók alkalmazása is elengedhetetlen.

Tűzvédelmi helyzetünk alakulásában igen nagy szerepet játszanak a vállalati tűzoltók. A megelőző munkájuk minden területre kihat. Nincs olyan rendkívüli esemény, ahol nem vállalnak munkájukkal szerepet. Egyes vezetők igénylik is segítségüket. Rendészeti, vagyonvédelmi, üzembiztonsági, technológiai feladataik is bizonyítják, hogy igen komoly felkészültségük és lehet rájuk számítani.

Összegezve elmondható, a vállalat területén az utóbbi években jelentős tüzeset nem történt, ami nem azt jelenti, hogy mi mindent olyan jól csinálunk és nálunk nem fordulhat elő tüzeset. A tűz nem válogat, de figyelmes, tervszerű megelőző munkával továbbra is elkerülhetjük. Ehhez minden vállalati dolgozónak a segítséget meg kell adni.

Jó munkája elismeréséül Mátyás Ambrus 1988. április 4-én a belügyminisztertől a Tűzbiztonsági Érem ezüst fokozatát, Renkó Vilmos szeptember 29-én a Tűzbiztonsági Érem bronz fokozatát kapta.

Renkó Vilmos

A SZAKSZERVEZETI ÉLET HÍREI

Gyermeküdtetés Szlovákiában

A csehszlovákiai Bosányi Bőrgyárral kötött szerződés keretében a nyáron negyven gyermekünk üdült a slacei pionirtáborban. Ugyanebben az időben negyven csehszlovák gyermeket üdültettünk Martfűn.

Bizalmi beszámoló

Szeptemberben befejeződtek a bizalmi beszámolók, melynek keretében minden terület bizalmija számot adott a tagságnak a választás óta végzett munkájáról. A beszámolókon részt vettek az szb tagjai, s tapasztalataik a következők voltak: a bizalmiak jól felkészülten álltak a tagság elé, a beszámolók tartalmasak voltak, jól tükrözték azt a sokrétű tevékenységet, amit a bizalmiak végeznek a tagság érdekében. Sok kérdés merült föl, főként a segélyezéseket és az üdültetést illetően, de végül is a tagság megerősítette a beszámolókat.

A törzsgárda köszöntése

Törzsgárda ünnepséget rendeztünk az 1987. december 31-ig jogosultságot szerzett mintegy 130 bőrgyári dolgozó részére. Az ünnepségen Veres Lajos vezérigazgató pénzjutalmat, illetve jelvényt nyújtott át az 5, 10, 15, 20, 25, 30 és 40 éves munkaviszonnal rendelkező törzsgárda tagoknak.

SZEMÉLYI VÁLTOZÁSOK

Botos Károly túl sok feladata miatt - ő a Vállalati Tanács elnöke, s időközben a marhabőr gyárrészleg vezetőjévé nevezték ki - felmentését kérte és megvált a szakszervezeti bizottságtól. E tisztség betöltésére alapos mérlegelés után Helesfai Sándort, a krómos gyárrészleg helyettes vezetőjét találták, akit a bizalmi testület októberi ülésén egyhangúlag megválasztottak a szakszervezeti bizottság tagjává.

Személyi változás történt az üdülőfelelősi poszton is. Balázs Mihályné, aki nyugdíjazása miatt adta le a megbízatást, 21 éven át végezte igen lelkesen és eredményesen mozgalmi munkáját. Utódjául a testület Niklai Jenőné választotta meg, aki remélhetően hasonló színvonalon és lelkesedéssel végzi az üdülőfelelősi munkát.

A két elköszönt aktívánknak, Botos Károlynak és Balázs Mihálynénak ezúton is megköszönjük a kiváló munkát, s hasonló sikereket kívánunk az újonnan megválasztott tisztségviselőknek.

Öregfiúk mérkőzése

A két gyár között fennálló szocialista együttműködési szerződés keretében az ősszel ismételt sor került a csehszlovákiai Bosány öregfiúk labdarúgó csapatának pécsi látogatására. A jól sikerült rendezvény keretében mérkőzésre és baráti találkozóra került sor.

VÖRÖSKERESZT

EGÉSZSÉGÜGYI HÓNAP

November egészségügyi hónap, melynek folyamán dr. Meláth Dorottya üzemorvos vezetésével tisztasági bejárást tartottunk. Ki kell emelni a krómos férfi öltözőjének rendjét, valamint a talpcseres étkezőjében tapasztalt igényességet, tisztaságot.

EGÉSZSÉGET MINDENKINEK

Csatlakozva a WHO programhoz, melynek célja az "Egészséget mindenkinek 2000-re" mozgalom szélesítése, szeretnénk egészségmegőrző klubot létrehozni. Első lépésként novemberben dr. Szendrő Erzsébet üzemorvos tartott előadást a rákos megbetegedésekről. Valószínűleg a kellő reklámozás hiánya miatt nagyon kevés volt az érdeklődő. A következő foglalkozásokra igyekszünk jobban mozgósítani aktivistáink által.

AIDS ELLENI VILÁGNAP

December elseje AIDS elleni világnap, melyet megelőzően öt napon át filmvetítést tartottunk délutánon-

ként a betegségről és megelőzéséről. A vetítéseken megközelítően hetvenen vettek részt. A film rendelkezésre áll, újabb igények esetén levetítjük.

ELSŐSEGÉLY-NYÚJTÓ VERSENY

Két csapat képviselte gyárunkat november végén a Városi Vöröskereszt által rendezett, igen színvonalas elsősegély-nyújtó versenyen. Csapatunk a tíz induló közül egy megosztott első és egy harmadik helyet szereztek.

KITÜNTETETT VÉRADÓK

Az év folyamán a két kiszállásos véradáson és a soronkívüli behívások alkalmával összesen 391-en adtak vért. Ennek figyelembevételével 1988-ban 46-an értek el különböző kitüntetési fokozatot, melyeket a véradók napja alkalmából, ünnepség keretében adott át november végén dr. Szendrői Erzsébet. Harmincszoros véradók: Csalló Zsigmond, Illés István, Imhof Gyula, Klock Béla, Szabó István.

Véradó törzsgárdánknak köszönet az önzetlen aktivitásért, várjuk fiataljainkat!

A SZAKSZERVEZETI ÉLET HÍREI

Arcok a szakszervezetből: Szabó Istvánné

1977-ben jelentkezett a Pécsi Bőrgyárba dolgozni. Választásához nagymértékben hozzájárult édesanyja tanácsa, ő nyugdíjbavonulását megelőzően 16 évig dolgozott a bőrgyár előkészítő műhelyében. Egyébként sem volt idegen számára a bőrgyári munka, hiszen általános iskolai és gimnáziumi éveit a nyári szünetekben már részese volt a gyári munkának.

Ténykedését a velour műhelyben kezdte, és saját kérésére három műszakban a Polvara gépen dolgozott. Egy év múlva szülési szabadságra ment, majd a három év elteltével utána ugyancsak a velour műhelybe, a csiszolókhöz került, ahol két műszakban dolgozott. Közben jelentkezett a gyár által szervezett, tímár szakmunkásvizsgára előkészítő tanfolyamra, amit jó eredménnyel el is végzett.

1984-ben átkerült az újonnan létrehozott bőrdíszműves üzembe. Az új környezet, az új feladatok, a tímár szakmunkásvizsgán szerzett sikerélmények arra ösztönözték, hogy beiratkozzon és 1988-ban be is fejezte a Bőrkonfekcionáló Szakközépiskolát, ahol bőrdíszmű, bőrruha és kesztyűs szakmákban szerzett elméleti és gyakorlati ismereteket. Szakmai érdeklődése ezzel nem fejeződött be, mert beiratkozott a Martfűn induló bőrs technikus-minősítő tanfolyamra. Ehhez tudni kell még, Szabó Istvánné jelenleg felelősségteljes papírmunkát végez, ami - úgy érzi - kissé távol áll egyéniségétől. Ezért szándékozik megszerezni a technikus oklevelet, hogy ezzel jártas legyen a tervezői, szerkesztői ismeretekben is, és esetleg hozzásegítse ahhoz, hogy mint termelésirányító hasznosíthassa majd tudását a műhely érdekében.

Nagyon szereti a bőrdíszműves szakmát, és jó érzéssel tölti el, ha a gyárból kikerült termékeket az ország különböző boltjaiban viszontlátja.

Munkába lépésével egyidejűleg 1977-ben lett a szakszervezet tagja. Mozgalmi élete tulajdonképpen a bőrdíszmű üzemben kezdődött, ahol a dolgozók megválasztották bizalmi helyettesnek, majd bizalminak. Ekkor lett a November 7-dike szocialista brigád vezetője is. A választás, mint később kiderült, nagyon jól sikerült, mert a funkcióval járó dolgok intézése mellett - Irénke saját bevallása szerint is - nagyon szeret az emberekkel foglalkozni. Ezt bizonyítják az általa megszervezett összejövetelek is, amelyek hozzásegítenek a dolgozók közösséggé kovácsolódásához. Jobban megismerheti egymás ügyes-bajos dolgait és a család többi tagját is. Erre különösen most van szükség, mert új gyárreszleg alakult az eddig egymástól függetlenül és önállóan dolgozó bőrruha, bőrdíszmű és talpkonfekcionáló üzemekből. Ebben a közösségformáló folyamatban igazi partnert talált dr. Benkő Károly gyárreszlegvezető személyében, aki nemcsak támogatja, hanem aktív résztvevője is ezeknek az összejöveteleknek.

A fiatal, mozgékony Szabó Istvánnéra felfigyeltek a szakmai szervezetek vezetői is, és 1985-ben beválasztották a vállalati szakszervezeti bizottság tagjai sorába, ahol az ifjúsági tagozat vezetője lett. Még abban az évben tagja lett a Bőripari Dolgozók Szakszervezete Központi Vezetőségének, ahol a végrehajtó bizottságon belül az ifjúságot hivatott képviselni.

Egy kislánya van, aki 10 éves és a Pécsi Sportiskola növendéke. Az édesanya nagyon büszke leányára, aki nemcsak kitűnő tanuló, de az úszásban is komoly eredményeket ért már el.

Bartal Lőrinc

Megemlékezés a KNDK felszabadulásáról

A Koreai Népi Demokratikus Köztársaság 1988-ban ünnepelte felszabadulásának 40. évfordulóját. Ez alkalomból a magyarországi központi megemlékezésre a Pécsi Bőrgyárban került sor, ahol megjelent a KNDK budapesti rendkívüli és meghatalmazott nagykövete, Hámori Csaba, a Politikai Bizottság tagja, a KISZ KB első titkára, és Duschek Lajosné, a Magyar Nők Országos Tanácsának elnöke, továbbá gyárunk több mint kétszáz dolgozója. A bensőséges ünnepséget követően a vendégek rövid gyárlátogatáson vettek részt és elismeréssel nyilatkoztak a látottakról.

Névadó

Ünnepélyes névadót tartottunk a KISZ szervezettel közösen október végén a Nevelési Központ színháztermében. A műsoros rendezvényen a kicsinyek a szokásnak megfelelően ajándékot és betétkönyvet kaptak. A névadón részt vett gyermekek: Bakán Brigitta, Belső Vivien Szabina, Blázsovics Zsanett, Breszkovics Norbert, Heizler József Norbert, Isgum Bernadett Zsófia, Körmöczy Zsuzsanna, Krammer Zsófia, Kun Kristóf, Mester Péter György, Nagy Attila, Sárdi Csilla, Sas Gábor, Szajó Nikoletta.

OKÉ?

Mint ismeretes, a KISZ országos értekezletet tartott Székesfehérváron. Határozatok, állásfoglalások és a többségi vélemények bárki számára hozzáférhetőek, ám ezek már "csak" eredmények és nem adnak vissza semmit abból a légkörből, abból a szenvedélyből, amely egy-egy vitát jellemzett és semmit sem ad vissza abból, amit ma még szélsőséges, illetve kisebbségi véleménynek nevezünk. Szeretnék néhány gondolat erejéig visszatérni az országos értekezletre.

*

Nevünk továbbra is KISZ, vállalva a régi hibákat. Igaz, könnyebb lenne talán egy új nevet viselni, amely jellemzőbb lenne az önmagában tömörítettekre, de a más név még nem jelent garanciát az igazi változásra. Ami viszont már ott jelentkező változás volt, az a munkamódszer, a munkastílus és a retorika. Ezek nagyrészt a középiskolás rétegnek tulajdoníthatók, ahol az én (erősen szubjektív) ítélőképességem a legnagyobb szervezettséget vélte felfedezni. Megfogalmazásaiknál kevés volt az általánosság, javaslataik, követeléseik konkrétak és szövegszerűek voltak. Mignon-díjat is csak egyetlen egy esetben kaptak. Mi az a mignon-díj? Egy sütemény, amelyet azoknak a küldöttársaknak ajánlott fel három műegyetemi küldött, akik önkritikát gyakorolnak és saját hozzászólásukkal elismerik, hogy általánosság, nem tartalmi, és ezért ezt írásban terjesztik elő. Akiben pedig erősebb volt a szereplési vágy a józan megfontoltságnál!? Azt gondolom, nekik volt a legkényelmetlenebb. Kb. 2-3 perc üres beszéd után óriási vastapsot kaptak, és ez megakadályozta őket "mondanivalójuk" folytatásában. Ezt a kaptapsolós módszert nem tarthatjuk helyesnek. Becsülniük kellett volna a küldötteknek társukat annyira, hogy: "ha már összejöttünk, legalább hallgassuk meg egymást, hét percig egyébként is joga van beszélni." Én azért intő példának állítanám minden "időhúzóknak".

Mindenhol, ahol döntéseket és határozatokat hoznak, van valami, amire kimondhatjuk, a legnagyobb port kavarta és a legnagyobb érdeklődés kísérte. Az OKÉ-n ez a párt-KISZ viszony volt. Volt olyan szekció, ahol többségi véleményként került a szerkesztő bizottság elé,

hogy ne foglalkozunk a viszony formájának elnevezésével, inkább a párttag KISZ-esek hozzanak létre a párton belül egy KISZ-frakciót. Másutott pedig a legfőbb kikötés az volt, hogy ne ismerjük el a KISZ-t a párt ifjúsági szervezetének, hanem a KISZ legyen független, és ajánljon fel a párt reformerőinek egyes kérdésekben stratégiai szövetséget. Továbbá örüljön a párt ennek is, hiszen az alternatív szerveződések még ennyit sem kínálnak. Szavazáskor viszont mindkét vélemény szemmel láthatóan abszolút kisebbségben maradt. Ezért a levezető elnök, aki ekkor Hámori Csaba volt, nem tartotta "szükségessnek" a számlálást, és mivel ezt később sem tartotta indokoltnak, az Egyetemista és Főiskolai Tanács küldötteinek egy része tiltakozásul kivonult. Tiltakozásuk eredménytelen maradt.

A határozat szerint végül is: "Szervezetünk a párt ifjúsági szervezete, a párttal szövetséges viszonyban áll. Együttműködésünk vallott értékeink azonosságára, közös stratégiai céljainkra épül, annak politikai tartalmát a választott testületek által időről időre kimunkált, nyilvános állásfoglalások rögzítik. Közvetlen pártirányítás nélkül, önállóan dolgozunk. Így szervezeteink adott kérdésekben a pártszervezetektől eltérő álláspontot is kialakíthatnak. Igényeljük a párt segítségét, kritikáját, és mi sem mondunk le a pártot érintő elvszerű kritikát, adott esetben az eltérő vélemény jogáról. Kettős tagságunk révén a párt politikáját aktívan kívánjuk befolyásolni."

*

Úgy gondolom, ha szervezeti felépítési kapcsaink lazultak is, a KISZ hitet tett a párt mellett, és remélem ez az új együttműködési lehetőség eredményesebb lesz az eddiginél. Azonban ne felejtsük el, az OKÉ még nem maga a megújulás, az OKÉ csak lehetőség a megújulásra! Most minden rajtunk múlik! A december közepén megjelent anyagot minden gondolkodó embernek, hovatartozástól függetlenül figyelmébe ajánlom. Én is vallom, amit a középiskolások szónoka mondott: "Ha követeléseink, ötleteink és javaslataink teljesülnek, elmondhatjuk: aki nincs velünk, az nincs magánál."

Tukora Gábor

OKÉ!

Eredményesen működik a Börgyári Autóklub

● SZÁZHÚSZEZER FORINT ÉRTÉKŰ SZERSZÁMKÉSZLET ÁLL A TAGOK RENDELKEZÉSÉRE

A Pécsi Börgyárban még 1976-ban vetődött fel, meg kellene akadályozni és ellenőrizhetővé tenni, hogy a gyár dolgozói ne a vállalat területén és ne munkaidőben javítsák vagy javíttassák autójukat. A gyár akkori vezetősége és a szállítási osztály vezetője, aki azóta is a klub titkári teendőit látja el, arra az álláspontra jutott, hogy mivel a gépkocsival rendelkező dolgozók részéről egyre nagyobb a javítási, szerviz és tárolási igény, létre kell hozni a Magyar Autóklub Pécsi Börgyári Csoportját, melynek tagjai kizárólag a gyár dolgozói közül kerülhetnek ki.

Az alakuló ülés jegyzőkönyvéből az alábbiakat emelném ki.

- A volt garázs területén létrehozott mosóberendezést kizárólag a vállalati klub tagjai használhatják.
- Minden autótulajdonos klubtag havonta egy teljes szervizt és két felsőmosást végezhet.
- Az igénybe vett víz, zsiradék, gázolaj ellenértéke fejében havi húsz forintot térít a vállalatnak.
- Minden autóklub-tag maga gondoskodik kocsijának szervizével, lemosásával kapcsolatos munka elvégzéséről, illetve elvégeztetéséről.
- Az autóklub vállalati csoportjának vezetősége köteles gondoskodni a szerviz-munka ütemezéséről és a rend fenntartásáról.
- A klubhelyiségben kizárólag ügyeleti idő alatt végezhető kisebb javítások, beállítások a megadott ütemezés szerint.
- A műszaki állomás álló- és fogyóeszköz megóvásáért az autóklub vezetősége felelős.

Ahhoz, hogy a klub jól működjön, természetesen kellett választani egy tenniakaró vezetőséget. Ez minden esetben sikerült is, amit a megalakulástól eltelt több, mint tíz év igazol. A klub megalakulásakor 65-en vették igénybe

ezt a szolgáltatást, ma már 81-en vannak. Még annyi a változás a megalakuláshoz képest, hogy a havi húszforintos tagdíj harminc forint lett, és a megbízott gondnok tiszteletdíja hatszáz forintról háromezer forintra emelkedett, s ezt az összeget már nem a tagdíjakból fizetik, hanem a vállalat átvállalta. Ezenkívül tiszteletdíjat (50 Ft/óra) kap a klub titkára is.

A megbízott gondnok feladatai közé tartozik többek között:

- A műszaki állomáson a tagok részére javításokat végezni.
- Köteles a műszaki állomás berendezési tárgyait megőrizni, ezért teljes anyagi felelősséget vállalni, ügyelni a tisztaságra.
- Köteles a szerszámokat, javítóberendezéseket, eszközöket megővni, a munka befejeztével azokat megtisztítani, karbantartani.

A klub titkárától, Zöldhegyi Józseftől megtudtam még, az autóklub műszaki állomás két helyiségből áll. Az egyik nagy helyiségben két szerelőakna, a másik kisebb helyiségben egy szerelőakna van. A kisebb helyiségben festik a gépkocsikat, ugyanis itt van felszerelve az elszívó berendezés, amit a tűzvédelmi előírás megkövetel. A klub szerszámkészlete kb. 120.000 forint értéket képvisel, ami a tagok rendelkezésére áll. Ahhoz, hogy meg tudjuk ítélni, milyen tevékenység folyik a klubban, íme, a szűrőpróbaszerzően kiválasztott egy évben végzett munka, számokban kifejezve: műszaki vizsgára felkészítés 23, futójavítás 59, teljes gépkocsi festés 15, zsírozás, szerviz 49, egyéb festés, javítás 5 esetben. Lehet, hogy a számok önmagukban nem sokat mondanak, de azt tudom és látom, az autóklubban állandóan dolgoznak. Tíz év után is elmondhatjuk, jó ötlet és sikeres megvalósítás volt.

Bartal Lőrinc

Tartalmas, színvonalas munka óvodánkban

Az elmúlt oktatási évben az új oktatási törvény, annak rendelkezései, fejlesztési programja határozta meg az előttünk álló feladatokat. Megállapíthatjuk óvodánkban tartalmas, színvonalas munka folyt. Bár a gyermeklétszám időközben nőtt, a személyi és tárgyi feltételeink lehetővé tették a nevelőmunka színvonalának emelését.

Óvodánk a központja a kerületi testnevelési bemutatóknak. Két nevelőnk, Temesi Ferencné és Kázmér Zsigmondné színvonalas bemutató foglalkozásokkal növelték intézményünk hírnevét. Ugyanebben a témakörben pályamunkát is beküldtek a Baranya Megyei Pedagógiai Intézetbe.

A szakmai felügyelet több alkalommal is látogatást tett óvodánkban, s elismeréssel nyilatkozott az itt folyó nevelőmunkáról. A testnevelési bemutatón kívül Tóth Eszter, Gulyás Mihályné, Gál Lajosné óvónők szintén kerületi bemutatót tartottak, melyen a kerület 14 gyermekintézményének óvodapedagógusai vettek részt. A szülőkkel való kapcsolattartásunk jó. Társadalmi munkáinkon, melyeket a szombati napokon szerveztünk, igen sok szülő vett részt. Segítségükkel készítették az óvónők a Télapó ünnepélyre ajándécsomagot a gyermekeknek, valamint közreműködtek az udvari játékok lefestésében, a parkosításban, a virágok ültetésében. A tanév során lehetőséget biztosítottunk a szülőknek, hogy bármikor betekintést nyerjenek az óvoda életébe, megfigyelhessék gyermekeiket a foglalkozások alatt. Sajnos ezzel a lehetőséggel csak kevesen éltek. Szeretnénk, ha a mostani tanévben a nyílt pedagógiai napokon minél több szülő venne részt, élne az óvoda nyitottságával.

A tanév kiemelt feladatai közé tartozott a

gyermekek iskolára való felkészítése, a hátrányos helyzetű, nehezen nevelhető gyermekekkel való differenciált foglalkozás. Az óvónők jó iskolaelőkészítő munkáját tükrözi, hogy 61 nagycsoportos gyermek közül csupán 6 gyermek kapott felmentést az 1988/89-es tanévre iskolalátogatás alól. Erősödött, állandó és folyamatos a kapcsolat az óvoda és bölcsődénk között. A tanév végén kiscsoportos nevelőink megismerkedtek a gyermekekkel, hogy óvodába lépésük zökkenőmentes legyen.

Az 1988/89-es tanévre 35 új kiscsoportos gyermek iratkozott be az óvodába. Az új gyermekek fogadása egész évben folyamatos, tehát a tanév végére is erős létszámgyarapodás várható.

Működési feltételeink javításához szükséges, hogy a patronáló szervekkel intézményünk állandó, jó munkakapcsolatot tudjon kialakítani. Óvodánk udvari játékalományának zömét a patronáló brigádokkal fejlesztjük, akik egy-egy ünnep alkalmával ajándékokkal is meglepik a kicsinyeket. A KISZ minden évben játékokat vásárol a Télapó ünnepélyre.

Óvodánkban Brunszvik Teréz szocialista brigád működik, melynek vezetője 1988-tól Pavlicsek Lászlóné. A brigád tagjai részt vesznek a névadókon, a gyári ünnepeken. A nevelő-oktató munkát László Éva logopédus segíti, aki heti két alkalommal foglalkozik a beszédhibás gyermekekkel.

Intézményünk dolgozói, dajkák és óvónők mindent megtesznek, hogy a gyár dolgozóinak gyermekei derűs, nyugodt légkörben, jó körülmények között nevelkedjenek. Munkájuk megbecsülése elsősorban a gyermekek szeretetén, a szülők megbecsülésén keresztül mérhető le.

Végső Pálné

AZ ÁLLAMI BIZTOSÍTÓ ÚJABB AJÁNLATA ÉVGYÜRÜ

NYUGDÍJKIEGÉSZÍTŐ BIZTOSÍTÁS

Jellemzői: Mindenki maga dönti el, keresetének hány százaléka legyen a havidíj. Rugalmasan igazodik mindenkori jövedelméhez, így a kamatokkal együtt értékállandóságot ér el, s megőrzi nyugdíjas éveinek anyagi biztonságát. Ezzel az öngondoskodással kiegészítheti leendő nyugdíját. A befizetett díj 20 százaléka az éves jövedelemadóból levonható. Egyetlen követelmény: rendelkezzen CSÉB biztosítással.

Szolgáltatások nyugdíjazás esetében:

- Felveheti a teljes tőkeösszeget, vagy
- Életjáradékot kap élete végéig, vagy
- A teljes összeg egy részét veszi fel, s a fennmaradó részt kapja életjáradékként.

Mіндеzen szolgáltatások adómentesek.

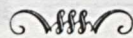
Megköthető az üzemi CSÉB megbízottnál, a Pécsi Bőrgyárban a központi bérelszámolásban Bertusz Józsefnénál.

Tisztelettel:

ÁLLAMI BIZTOSÍTÓ

GÖRBE TÜKÖR

Lázár György rovata

HOVA LÉPJEK?

- Adj Isten, Főnök! Nagyon fordult a világ kereke, mióta a csodálatos adórendszerrel értekezünk. Én már csak kapkodok a fejem és el nem tudom gondolni, mi lesz ennek a fene nagy demokráciának a vége...
- Még csak az elején vagyunk, Szaki! Üdvözlöm. Nem akar átlépni a Kisgazda Pártba? Rövidesen megalakul, a Bőrgyári Tagozat.
- Főnök! Legfeljebb Zalatnay Cini pártjába lépnek át, igen vonzó a programja.
- Oda csak a szex tudorai léphetnek bele, szerintem magának néhány részterületen még át kell esnie a tűzkeresztségen ahhoz, hogy akár csak tagjelöltként szóba jöhessen...
- Főnök! Eddig jól megvoltunk egymással, de most úgy látom kezd szórakozni velem! Nem vagyok hozzászokva az ilyen hanghoz!
- És kikéri magának! Nem? Jó lesz, ha felkészíti mimóza lelkét a keményebb bírálatokra, parázs vitákra. Nincs túl nagy jövőjük azoknak, akik a legjobban és a leggyorsabban megsértődni tudnak.
- Főnököm! Nem mondhatja, hogy sértődős fajta vagyok! Nézzük csak, mivel próbálnak "sértegetni" mostanság: megadóztattak, hogy belezöldültem, 12 órát vagyok kénytelen dolgozni, hogy az 5-ről a 6-ra jussak, szakadatlan (permanens) áremelés sújt, a bércédulám zagyva és idén is az lesz, mert még mindig nem fogyott el az a sok zavaros cetli... És még mindig uralkodok magamon...
- Szaki! Értse meg az országnak is a gyárnak is szigorúan takarékoskodni kell! Minden fillért meg kell fogni!
- De miért pont a cetliket kell takarékoskodni? Eszembe jut erről egy eset, amit egyszer a Márvány Tehén tanácskezen figyeltem meg: Hatan valának együtt, már jól feltöltve, (hat kör után) és éppen rágyújtának. Egy szál gyufával. A hatodiknál már a körömre ége a gyufa, de nem gyújtának újat. Takarékoskodának... Szóla az egyik (a soros): Annuska! Még egy kört! A sör pe-

dig kifolya a másik oldalán... (a szájuknak). Főnök! Nem akarom sértegetni azzal, hogy tippeket adjak, melyik nagy dobással, vagy a dobás kihagyásával lehetett volna 20 millió doboz gyufát megtakarítani. Felkészült-ségénél fogva tudnia kell.

- Szép, hosszú beszédet mondott fejből, Szaki! Az ilyen képzett kádereknek a Kisgazda Pártban a helyük! Lépjen át!
- Nem, Főnök! Az MKP-hez köt az esküm. Ugyan kissé elbizonytalanodtam a minap, mikor megkérdezte tőlem az egyik munkatársam: "56-ban te is lövöldöztél, haver?" Az már nem is érdekelte, hogy a barrikád melyik oldaláról... Mégsem akarok tévelyegni, mint a meszesi husolók az éjszakai műszakban: a Husoló utcán kezdik, a Spanyol Csodán folytatják és reggelre az 50 éves szőlőgépen találják magukat.
- Tiszteletreméltó az elvi szilárdsága, Szaki! Ezt én nem mondhatom el magamról: voltam én már miniszter, cserkész, úttörő, DISZ-tag, osztályidegen, nemzetőr, politikai selejt, főriasztó, párttitkár, szociális brigádtag, hogy csak a legfontosabbakat soroljam! És még nem vagyok a pálya végén!
- Főnök! Nem hittem volna, hogy ilyen nagyívű pályát futott be. De félek, hogy megtörhet a pálya íve...
- Ugyan miért? Ha a dolgok kedvezőtlenül alakulnak, belépek a pártönkízüliek közé és lehetek én még egy tőkés üzemnek (Második Pécsi Bőrgyár) a művezetője, vagy osztályvezetője, sőt még részvényese is!
- Igen, ha fennakad a rostán. Nem gondolhatja komolyan, hogy Herr Fischer-nek, nevezzük így a tőkést, szüksége lesz 32 osztályvezetőre, meg 33 művezetőre. Ha versenyképes akar lenni, osztania kell hattal, vagy többel...
- Szaki! Ha elválnak útjaink, azért tartson meg jó emlékezetében, vitáink ellenére elég jól elviseltük egymást az elmúlt 10 évben.
- Isten kegyelmébe ajánlom, Főnök! De azért őszintén remélem: fennakad a rostán.

BÖRGYÁRI MOZAIK

Gyémántdiploma

Dr. Tóth Géza, vállalatunk nyugdíjas gyárrészlegvezetője, aki szaktanácsadóként jelenleg is dolgozik gyárunkban, gyémántdiplomát vett át 1988. szeptember 2-án Budapesten, a Műszaki Egyetemen, ahol hatvan évvel azelőtt, 1928 júniusában szerezte meg a vegyészmérnöki oklevelet.

Mikulás-csomagok

A kulturteremben rendezett hagyományos Mikulás-ünnepségen hatvanhat kisgyermek kapott ajándékcsoomagot, s mellé a Tranzit együttes adott hangulatos műsort.

Tímárbál

Közel nyolcvan résztvevővel zajlott le december 10-én gyárunk ebédlőjében a hagyományos tímárbál. A hajnalig tartó mulatságon a "Mecsekvidéki Hangulat" zenekar szolgáltatta a talpalávalót.

Új elnök a Magyar Gazdasági Kamara dél-dunántúli bizottsága élén

Tisztújító tagvállalati ülést tartott decemberben a pécsi Palatinus szálló konferenciatermében a Magyar Gazdasági Kamara dél-dunántúli bizottsága. Az ülésen elsőként az elnökség beszámolója hangzott el az 1986 óta végzett munkáról, amit vita, majd tisztújítás követett. Ez utóbbira azért volt szükség, mert - mint bejelentették - Gulyás József, a dél-dunántúli bizottság elnöke, a Hunor Pécsi Kesztyű és Bőrruházati Vállalat vezérigazgatója nyugdíjba vonul. A tisztújítás során a bizottság elnökévé, kettős jelölés mellett, titkos szavazással Szűcs Istvánt, a komlói Carbon Könnyűipari Vállalat vezérigazgatóját választották. Már korábban változás történt a dél-dunántúli bizottság titkári tisztében is, miután dr. Kéri Istvánt a Magyar Külkereskedelmi Bank Rt. pécsi igazgatójává nevezték ki, aki helyébe dr. Sikfői Tamás lépett. A leköszönt Gulyás Józsefért eredményes tevékenységéért Kiváló Kamarai Munkáért kitetésben részesítették. Az MCK tagja a Pécsi Bőrgyár is, vállalatunkat a tisztújító tagvállalati ülésen dr. Konrád György képviselte.

Újra hallat magáról a Niagara

Csaknem száz csapat részvételével nagyszabású kispályás labdarúgó tornát rendezett novemberben Pécsen a KISZ. Mivel a nevezés nemcsak "amatőrök" indulását tette lehetővé, több ismert focicsapat - például Mohács, Bóly-részvételével ilyen erős mezőny még sohasem jött össze az ország minden részéből. A tornán szép sikerrel szerepelt a többnyire volt vagy jelenlegi BTC labdarúgókból álló Niagara csapata is. Annak ellenére, hogy a Magyar Ifjúság Kupa megnyerése óta első ízben jöttek össze, megszerezték a második helyet és az azzal járó 12.000 forintot. Az elődöntőben még sikerült megverniük az egyik nagy esélyes Mohácsot, a döntőben azonban vereséget szenvedtek az ország egyik legjobb csapatától, a Magyar Mezőgazdaságtól. A tornán - mint legjobb mezőnyjátékos - különdíjban részesült Tamás.

Népszerű gyárunkban a természetjárás

Emlékezetes évet zárt 1988-ban is a BTC természetjáró szakosztálya. Az év során 76 felnőtt és 26 ifjúsági természetjárót igazoltak le. Túrákat még a tél vége előtt elkezdtek, minden második héten járták a természetet és gyűjtötték a kilométereket.

Áprilisban huszan vettek részt a Felszabadulási Emléktúrán a Pilisben. Ezt követte a Szentendrén megrendezett Országos Bőrös Kupa, melyen 25 fős csapatunk mérte össze tudását az ország különböző részéből érkezett versenyzőkkel. Végigjárták a dél-dunántúli kék túrát, az ezt tanúsító jelvényt tizenöten kapták meg. Ezenkívül 23 természetjárónk szerezte meg a Mecseki barangolások, a Mecsek turistája és a Baranyai várak jelvényeit. Őt turistájuk gyűjti a minősítő pontokat, illetve a kilométereket az arany jelvényért.

A nyáron került megrendezésre az országos Természetjáró Szövetség által meghirdetett Szent István emléktúra. Vass Aranka a keleti szakaszon 240 kilométert tett meg a Zemplén, a Cserhát és az Aggteleki-karszthegységen keresztül. Két sporttársuk, Mátyás Elemérné és Muth Gyula a Táj-Tér-Kép előversenyén vett részt jó eredménnyel. Mindketten meghívást kaptak az Országos Tájfutó Versenyre, mely a Vértes-hegységben, Várgesztesen zajlott le.

1988-ban a Gyopár kulcsosházban 230 fizetővendéget fogadtak, ami meghaladta az előző évit. Így a munkatúrák száma is növekedett, hiszen a házban és a ház körül több tennivaló akadt. Remélhetőleg a jövőben is sokan keresik fel a turistaházat, s tovább növekszik a természetkedvelők tábora.

A rájátszás előtt a bajnokságban

Második helyen kézilabdás lányaink

Ha elfogadjuk, hogy a megítélés szempontjából alapvető és döntő a bajnokságban elért második helyezés, akkor kézilabdás lányaink második helye tulajdonképpen megfelel a vezetés és a játékosok által együttesen megfogalmazott és elfogadott célnak. E helyezést azonban a jól sikerült tavaszi szereplés biztosította, viszont őszi teljesítményünk már meglehetősen ellentmondásos.

Az előző év és a tavaszi forduló tapasztalatai, valamint a felkészülési versenyeken nyújtott teljesítmények alapján - fejlődést feltételezve - a vezetés elsősorban a Jakab, Kurcz, Balogh, Tóth, Csik, Barbarics, Tollas kezdőcsapattól várta, hogy képességeinek megfelelő, egyenletes teljesítményt nyújtva biztosítani tudják annak lehetőségét, hogy a fiatalok beilleszkedése, szakmai fejlődése, és ezzel együtt a csapat elé tűzött cél elérhető legyen. Az egyenlőtlen képesség és tudásszint csak megfelelő munkavégzés, magatartás és gondolkodásmód mellett biztosíthatta volna a jobb szereplést. Annak ellenére, hogy a felkészülés személyi és tárgyi feltételei biztosítottak voltak, az őszi szezonban megrömlött az addig kiegyensúlyozottnak mondott csapatszervezet és hangulat. Az irányító Tóth Krisztina kiválásával át kellett szervezni a kezdősort. Támadó játékokban igen nagy problémát okozott, hiszen a begyakorlott játékelemek, figurák megoldásait az új összetételű csapat már nem tudta gördülékenyen alkalmazni. Ezen túl a játékok színvonalában történő visszaesés okait nem objektív, hanem szubjektív tényezőkben kell keresnünk.

A csapatnak nem volt olyan vezető egyénisége, aki mindenhol és minden alkalommal egészséges szemléletmódot következetesen képviselt volna játékos társaival szemben. Túl sok a kiegyensúlyozatlan, a pillanatnyi hangulattól befolyásolt játékos. Nem sikerült megteremteni a helyes önértékelés igényét és rendszeres gyakorlását. Hiányzott - elsősorban a mérkőzéseken - az a fegyelem, amely a kritikus helyzetekben a csapat javára döntötte volna el az eredményt. A fentiek megelőzhetők, csökkenthetők vagy következményeiben mérsékelhetők lettek volna, ha csapatainkra a sportolói közösségre jellemző követelmények érvényesültek volna. Egyértelműen bizonyosodott, hogy amikor a lányok egységes csapatként léptek pályára, eredményes, nem egy esetben kiemelkedő teljesítményekre voltak képesek. Viszont akkor, amikor fegyelmetlen, a célt szem elől tévesztő játékosok játszottak a pályán, bárkitől vereséget tudtak szenvedni.

A megfogalmazottak mellett, illetve azokkal együtt megállapítható, az elkövetkező időszakban a továbbfejlődés szempontjából vannak feladataink. A bajnoki táblázaton elfoglalt helyünk a felmerült problémák ellenére is

jó, a kritikus értékelés a meglévő hibák, problémák kiűszöbölését szolgálja.

Pálvölgyi Istvánné

A BAJNOKSÁG ÁLLÁSA A RÁJÁTSZÁS ELŐTT A KÉZILABDA NB II. NYUGATI CSOPORTJÁBAN:

1. Köfém	22	17	1	4	533-409	35
2. BTC	22	12	3	7	469-403	27
3. Hunor	22	12	3	7	405-369	27
4. Tata	22	12	1	9	456-401	25
5. D.Papír	22	10	4	8	455-445	24
6. Moköt	22	10	3	9	440-406	23
7. Herend	22	10	3	9	444-456	23
8. Csurgó	22	10	2	10	418-398	22
9. Z.Caola	22	7	5	10	418-429	19
10. N.Tungsram	22	9	1	12	393-427	19
11. Sárbogárd	22	8	2	12	430-474	18
12. Kaposgép	22	1	-	21	301-535	2

Bajnokságot nyert a BTC sakkcsapata

Jól sikerült az 1988.évi bajnokság a BTC sakközőinek: az előző két évben nyert bronzérmet most aranyra váltották, megelőzve a nagy riválist, a Zsolnay SE csapatát, mely 1987-ben még az OB II-ben játszott.

Az év elején történt átigazolások jól sikerültek, megfelelően erősödött a csapat, így aztán 12 győzelemmel és egyetlen veszteséggel zárta az idényt. Több játékos is nyújtott átlagon felüli teljesítményt, őket érdemes név szerint is megemlíteni.

Bakán József szakosztályvezetőnek sikerült jól megszerveznie és ütőképessé tennie csapatát, amellel 11 mérkőzésen szerzett 8 és fél pontjával az egyik legmegbízhatóbb játékos volt. A siker fő részese még Lovass Imre (8-ból 7), Előd Szaniszló (13-ból 11), Légrádi Lajos (13-ból 10), és Balázs Adorján (13-ból 9 és fél ponttal).

A november első hetében megrendezett osztályozón azonban nem sikerült kiharcolni az OB II-be jutást, pedig nem sokon múlt! A négy másik megyebajnok sem képviselt nagyobb játékerőt, a BTC inkább rutintalansága és görcsös győzni akarása miatt szerepelt gyengébben. Előfordultak emlékezetes győzelmek, de voltak elemi hibák is, amelyek ha nincsenek, talán minden szebben alakul.

Az OB II-be való feljutás most nem sikerült, de a jövőt illetően csakis ez lehet a cél. A sakkcsapatot szervező és támogató vezetők bizalmát élvező szakosztály, ha módja lesz két-három rutinos versenyző leigazolására, még sok örömet fog szerezni a Pécsi Bőrgyárnak.

SPORT

A bundák nem, a zakók annál inkább érintenek

Őszintén a BTC labdarugó szakosztályáról

Mint ahogyan a címben jeleztem, megpróbálok őszintén összefoglalni a labdarugó csapat körüli problémákat, vagy legalábbis azok egy részét. Amikor e sorok napvilágot látnak, talán már ítélet is születik a most folyó bundabotrány felelősei ellen. Persze, nekünk nem kell félnünk a bundáktól, annál jobban érintenek viszont újabban a "zakók". Sajnos, mélyrepülésünk nemhogy megállna, de tovább folytatódik.

Az NB III-as búcsúnkat követően a csapat szétszéledt, többen leálltak, átigazoltak, huzamosabb sérüléseikkel csak a klubbüfé látogatói. A megmaradt játékosállomány úgy néz ki, hogy a megyei szintet is alig üti meg. Anyagi lehetőségeink sajnos nem engedik meg, hogy jól képzett játékosokat igazoljunk. Egyesek olyan ígérekkel lépnek fel, hogy az már neveléses, és teljesíthetetlenek. A mai garnitúránk talán a megyei középmezőnynek felel meg, s a szakmai és a szakosztályvezetés is ezen a szinten van. Sűrűn fordulnak elő torzsalkodások a játékosok és a vezetők között, ami szintén nem viszi előre a szekeret. Egyetlen pozitívum a csapat körül a tárgyi feltételek, úgy a szerelés, mint a pálya, melyek magasabb szintű csapatot érdemelnének.

Sajnos, utánpótlás csapatunk szereplése sem mondható sikeresnek, alig akad játékos, aki szóba jöhetne az első csapatban, s ez több éves probléma. Igazoltunk ugyan egy-két játékost, de ők nem jelentettek erősítést, csak többen vagyunk velük, még semmit sem bizonyítottak, mint például Cseke, Suba, Didics, Horváth. Egyelőre úgy néz ki, hogy a szürkeségből nem egyhamar lépünk ki. Ehhez radikális intézkedésekre lenne szükség, így például meg kellene újítani a szakmai és szakosztályi vezetést. Egy-két nem oda való játékosnak köszönjük meg az eddigi sze-

replését, és sürgősen rendet kell teremteni az öltöző, és nem utolsósorban a klubbüfé körül. Tervezzük felszámolni az ügynevezett legényzárlást, s nyerünk egy újabb öltözőhelyiséget a zsúfoltság egyhítésére. S ha mindez megvalósul, akkor elkezdhetjük a felzárkózást az élbolyhoz.

Az őszi szezonban sajnos nem kerültünk be az élcsoporthoz. Nagyon reméljük, tavaszra rendezzük sorainkat, s legközelebb szebb és eredményes munkáról tudunk beszámolni.

Szomor Árpád

A MEGYEI I. OSZTÁLY ŐSZI VÉGEREDMÉNYE:

1. Somberek	15	11	2	2	38-12	24
2. PVSZK	15	9	4	2	34-21	22
3. PEAC	14	9	2	3	31-14	20
4. Szajk	15	7	3	5	31-16	17
5. Steinmetz SE	15	8	1	6	30-24	17
6. Postás	15	6	5	4	22-16	17
7. Újpetre	15	6	5	4	27-22	17
8. PBTC	15	7	2	6	18-19	16
9. Geresdlak	15	7	2	6	16-25	16
10. P. Zsolnay	15	6	1	8	30-36	13
11. Vasasi B.	15	5	2	8	23-30	12
12. P. Kinizsi	15	4	4	7	14-25	12
13. Beremend	15	4	3	8	25-22	11
14. Harkány	14	3	5	6	21-25	11
15. Szentlőrinc	15	3	4	8	11-29	10
16. P. Gázmű	15	-	3	12	7-42	3

(A Harkány-PEAC mérkőzés óvás alatt, tavasszal újrarájátszások.)

Idegenben is jól szerepelt tekecsapatunk

Jól kezdődött az 1988-89. évi csapatbajnoki szereplésünk a női NB II. Nyugati csoportjában. Kis túlzással azt is mondhatnánk, repülőrajtot vett csapatunk, mivel az első és a második fordulóban az előzőleg már NB I-es csapatok, a ZTE és a Nagykanizsai Sörgyár ellen is győztesen hagytuk el a pályát. Különösen a ZTE elleni idegenbeli győzelem könyvelhető el nagy sikernek, mivel a zalaegerszegi csapat a tőlünk elszenvedett vereség óta zsinórban négy győzelmet aratott.

Kiemelkedő csapatunk idegenbeli szereplése, hiszen köztudott, a tekeportban komoly előnye van a hazai pályának. Ennek ellenére három idegenbeli mérkőzésünkön öt pontot szereztünk, több jó egyéni teljesítménnyel és csapatmunkával. Tervünk, hogy a bajnokság végére az első három között végezzünk, ami azért is elérhetőnek látszik,

mert a tavaszi sorsolás könnyebbnek ígérkezik, négyszer játszunk hazai pályán, s csak háromszor vidéken.

Ezúton is szeretnénk megköszönni a vállalat és a BTC vezetőinek, hogy lehetővé tették a nem olcsó, de nagyon szükségessé vált tekebábuk beszerzését. Remélhetően a csapat ezt még jobb eredménnyel tudja meghálálni, sok örömet szerezve a szurkolóknak is.

Álljon itt végül a játékosok neve, akiknek a sikert köszönhetjük: a jók közül is kiemelkedett Szintén Anna, de jó teljesítményt nyújtott Engelsbach Józsefné, Gyurkovics Sándorné, Horváthné Szoboszlai Zsuzsanna, Rubinszki Rita és Barka Ildikó is. Nagy reményeket fűzünk a jelenleg kitűnő utánpótlásunkhoz, ami Szirtes Leóné (a Mami) munkáját dicséri.

Matusik Gábor

1762

A PÉCSI BÖRGYÁR

HÍRADÓJA

XVIII. ÉVFOLYAM, 1—2. SZÁM

ÁRA: 10,— Ft

Változások félidőben

Átdolgozni kényszerültünk második félévi tervünket

- Növekvő termelés sertésbőrökből
- Kiesések a meg nem valósított áremelésből
- Százmilliót közelítő nyereség esetén további béremelés

Idei tervünk készítése során az elmúlt év decemberében azzal már számoltunk, hogy az 1989-es év vállalatunk életében átmeneti év lesz, amelynek fő jellemzője a nagyjából stagnáló termelés és értékesítés mellett az elkövetkezendő évek jelentős változásaira való felkészülés. Ennek függvényében állítottuk össze az 1989. évi vállalati tervet, amelynek legfőbb jellemzője egy előző évi szinten megvalósuló termelés, a tőkés export fokozása és a gazdálkodás jövedelmezőségének emelése.

Sújt a forintleértékelés

Az első negyedév nagyjából ezen várakozások tükrében alakult, de a második negyedéves operatív terv készítésekor már világossá vált, hogy nem tudjuk éves tervünket változatlan formában realizálni. Ennek érdekében áprilisban elkezdődött az a munka, amely júniusban fejeződött be, és amelynek lényege a második félévre vonatkozó operatív terv részletes kidolgozása — figyelembe véve az időközben bekövetkezett változásokat — és a lehetséges legjobb összeállítású terv elkészítése. Az elmúlt néhány hónap alatt ugyanis olyan jellegű és olyan nagy

mennyiségű változás következett be a vállalati gazdálkodás feltételrendszerében, amely mellett a tervet eredeti formájában nem tudjuk megvalósítani, illetve az eredeti termelési és értékesítési terv megvalósítása a bekövetkezett változások hatására veszteséget eredményezne a vállalat számára. Így mindenképpen szükségessé vált egy reálisabb terv készítése a második félévre.

— Mik azok a változások, amelyek a tervet alapjaiban kérdőjelezték meg?

— *Eredeti feltételezésünk az volt, hogy a szaldószabályozásból adódó exportkötelezettség 9,6 millió dollár. Ezzel párhuzamosan a vállalat importlehetősége kismértékben csökken.*

A szaldószabályozás a várakozásnál kedvezőbbben alakult, gyakorlatilag változatlan, 8,5 millió dolláros exportkötelezettségünk van, és ezzel az importlehetőségünk még kedvezőbb is, mint 1988-ban volt. (Ez lehetővé teszi, hogy a tőkés exportnál csak a gazdaságos termékeket exportáljuk, illetve az exportnövekedés csak gazdaságos formában valósulhasson meg.)

— *A szovjet bér munkai igények szerény mértékű növekedésével számoltunk, így a tervünk 1000 tonna szovjet marhabőr és 750 tonna szovjet sertésbőr beszerzésével számolt.*

A bér munkai igények időközben, főleg az év második felére jelentősen megnövekedtek. Ennek megfelelően kb. 2000 tonna olcsó szovjet marhabőr és 2000 tonna sertés nyers-

(Folytatás a 3. oldalon.)

A TARTALOMBÓL

Miért számoltuk fel a talpkonfekcionáló üzemet?

Módosítások a szervezeti és működési szabályzatban

Bőrstúdió gyárunkban

Önálló külkereskedelmi jog

A szakszervezeti élet hírei

Sport: Labdarúgóink a negyedik vonalban

Kitüntetett dolgozóink és brigádjaink

A hagyományoknak megfelelően, az elmúlt évi munka alapján az idei május 1-je alkalmából is kitüntetésekre került sor.

Kiváló Munkáért

Kiváló Munkáért miniszteri kitüntetésben részesült Biró Ferenc, a sertésmeszes dolgozója, Buza Istvánné, a kikészítő I. műhely festékkonyhájának vezetője, Hofecker János, a kikészítő I. műhely főművezetője, Jakab Antal, az időelemző csoport vezetője, dr. Komjáti Zoltán, a külkereskedelmi főosztály vezetője, Molnár Lajos, a rostüzem művezetője, Pál Ferenc, az energiaosztály vezetője, Scherdán János, a géplakatos csoport vezetője, Tarr György, a műszaki főosztály vezetője, Takán Zsuzsa, a tervosztály vezetője és Zombori Ernőné, a pénzügyi osztály vezetője.

A Bóripari Dolgozók Szakszervezete elnökségétől, nyugdíjba vonulása alkalmából Kiváló Munkáért kitüntetést kapott dr. Nagy Lajos főkönyvelő.

Vállalat Kiváló Brigádja

A Munkácsy Mihály brigád (kikészítő I. műhely), az Április 4. (sertéscseres) és a Münnich Ferenc szocialista brigád (MEO).

Arany Brigádérem

Arany Brigádérmet kaptak a következő szocialista brigádok: Tyerskova (talpas), Béke (előkészítő I.), Lenin (kikészítő I.), Münnich Ferenc (sertésmeszes), Marx Károly (sertésvélour), Március 15. (rostüzem), Szalai András (gépjavító), Angela Davis (készáru), Kanizsai Dorottya (személyzeti és munkaügyi főosztály).

Ezüst Brigádérmet kapott 12, bronzot 9 brigád, zöldkoszorús kitüntetést 4, szocialista brigád címet és kiváló munkabrigád címet 1—1 brigád.

Kiváló Dolgozó

Május 1-je alkalmából összesen százan kaptak Kiváló Dolgozó kitüntetést. A keményáru gyárrészleg növényi cseres műhelyéből: Pandur Ferenc, Pribenszki Ferenc és

Töttösi János. A talpkikészítőből: Till József és Koncz József.

A krómos gyárrészleg marhameszes műhelyéből: Ferencz Sándor, Gerhó János, Farkas József és Szinder László. A krómos műhelyből: Borjus Józsefné, Fördös Frigyes, Nagy Imre, Toldi Miklós, Vörös János, Ocsenás Béla. Az előkészítőből: Radics Jánosné, Slezák Róbert, Bika Sándorné, László Jánosné, Szabina Jánosné és Madács József. A kikészítő műhelyből: Laki Erzsébet, Tarr Lászlóné, Kátai Ferenc, Szűcs Lajosné, Erdősi Róbertné, Szabó Jánosné és Király Jánosné. Felsőszentmártonból: Nagy Tiborné és Vilyeácz Vincéné. Nem fizikai: Léwy József.

A sertésbőr gyárrészleg sertésmeszes műhelyéből: Szegedi Ferencné és Dancs Károly. A sertéscseres műhelyből: Hetesi Béla, Horváth Lászlóné, Kiss Ernő, Simon Lajos és Tóth István. A sertésvélourműhelyből: Antal Istvánné, Kiss Józsefné, Magyar Tiborné, Rubint Lajosné, Sterbenác Istvánné és Tamás Jánosné. A sertésbélés-műhelyből: Iványi Istvánné, Hujbert József, Marin Antalné és Majoros Antalné. Nem fizikai: Jani Pál és Ill József.

A rost gyárrészlegből: Sas Péter, Czillák Konrádné, Nock Mihályné és Vice Sándor.

A bőrfeldolgozó gyárrészleg talpkonfekcionáló műhelyéből: Bicsár Ferenc és Sántics Imréné. A bőrdíszmű-üzemből: Gregorics Tiborné. A bőrruházati üzemből: Máj Péterné, Müller Jánosné, Mesterfalviné Boha Ilona és Tóth Lajosné. Nem fizikai: Soós Enikő.

Üzemfenntartó gyárrészleg, gépjavítók: Aradi Tibor, Leibhám István, Soós Ferenc, Fóris Tibor. Az asztalosműhelyből: Takaró Rudolf. Az építőktől: Lőrincz István. A villamosüzemből: Egervári Imre és Ill Péter. Energia: Heizler András. Nem fizikai: Fehér Csaba.

Műszaki főosztály, környezetvédelem: Kiss László. Nem fizikai: Madurka József.

A kereskedelmi főosztályról: anyagraktár: Osztopán György és Hengerics Sándor. Készáruraktár: Sándor Ferencné, Dudás Péterné, Pápai Ferencné és Auer Józsefné. Szállítás: Bóczin László. Nem fizikai: Jankó Julianna és Kiss Sándorné.

Termelési főosztály, nyersbőr-raktár: Kelemen Ferenc és Farkas László.

Laboratórium: Tolnai Jenőné. Nem fizikai: Sas Péterné.

Munka Érdemrend

Az Elnöki Tanács április 4.-e alkalmából a Munka Érdemrend ezüst fokozata kitüntetést adományozta Veres Lajosnak, vállalatunk vezérigazgatójának. A Munka Érdemrend bronz fokozatát kapta Langer Miklósné, a kikészítő I. műhely dolgozója.

MEO: Scherdán József.

Igazgatási főosztály: gyermekintézmény: Mézner Imréné. Rendészet: Toldi Józsefné és Molnár Lászlóné. Gondnokság: Sárosi Gézáné. Polgári védelem: Bayer János.

Személyzeti és munkaügyi főosztály: üzemi konyha: Barka Jenőné. Nem fizikai: Martényi Andrásné.

Az informatikai főosztályról: Schmidt Károly.

A közgazdasági főosztályról: Gyöngyösi Sándorné és Radó József.

A főkönyvelőségről: Balázs Mihályné és Dékmár Lászlóné.

Szakszervezeti Munkáért

A Bóripari Dolgozók Szakszervezetének elnöksége a Szakszervezeti Munkáért kitüntetést arany fokozatát adományozta Györfi Ferencnek, bronz fokozatát Nagy Pálnak, Fodor Józsefnének, Szilágyi Mihálynének és Pintér Istvánnének.

Kiváló Újító

A Kiváló Újító kitüntetés ezüst fokozatában részesült Dévai László, Ifi Imre és Kovács Péter, bronz fokozatában Kardos Attila és Tóth Béláné.

Tűzoltó Szolgálati Érem

Tízéves Tűzoltó Szolgálati Érmeket kapott Szőgyi Ottó, Orha János, Reiger Zoltán és Wirt István.

Pénzjutalmak

A szakszervezetben, a pártban és a KISZ-ben végzett munkájukért 37-en, gazdasági munkájukért 134-en kaptak pénzjutalmat.

A Pécsi Bórgyár dolgozóinak lapja • Kiadja a Minisztertanács Tájékoztatási Hivatala III/ÜHV/109/BA/1987. számú lapkiadási engedélye alapján a Pécsi Bórgyár (7601 Pécs, Bolgár Néphadsereg útja 52.). Felelős kiadó: VERES LAJOS. Felelős szerkesztő: MIKLÓSVÁRI ZOLTÁN. A szerkesztő bizottság tagjai: Dr. Aczél József, Bartal Lőrinc, Csiga István, Lázár György, Miklósvári Zoltán, Simon Attiláné, Soós Enikő, Szekeres Judit, Szomor Árpád, Vincze György, Vinkó Máté, Zalainé dr. Körösi Erzsébet. • Készült a TEMPORG Kiszűvetkezet nyomdájában (Pécs, Somogyi Béla u. 2.) Felelős vezető: Dr. KÁLLAI SÁNDOR. • Terjeszti a gyár dolgozói között a Pécsi Bórgyár

Átdolgozni kényszerültünk második féléves tervünket

(Folytatás az 1. oldalról.)

bőr feldolgozásával számolhatunk. Ez jelenleg csökkenti a nyersbőr-költséget.

— *Tervünkben éves átlagban 10%-os forintleértékeléssel számoltunk.*

Az eddig végrehajtott forintleértékelés éves átlagban már 17%-os növekedést jelent. (Minden 1% forintleértékelés vállalatunknak 8—9 millió forint veszteséget jelent.)

Csökkenő marhabőrkereslet

— *A marhabőrök keresletét illetően azzal számoltunk, hogy változatlan összetétel mellett a kereslet, amely az előző években meghaladta termelési lehetőségeinket, összességében a termelés szintjére fog csökkenni.*

Ezzel szemben a vártnál jobban csökkent a marhabőr iránti kereslet, és összetételében az olcsó készbőrök iránti kereslet növekedett meg. Különösen csökkent a keménybőrök iránti kereslet.

— *A sertésbőrök keresletét illetően azzal számoltunk, hogy változatlan velour-kereslet mellett a bélésstermékek iránti igények csökkenni fognak.*

A várakozásunkat lényegesen meghaladóan alakult főleg külpiacra a ruházati velourok iránti kereslet, és az intenzív gyártmányfejlesztés és kereskedelmi munkának köszönhetően nemhogy csökkent volna, hanem növekedett a bélésstermékek iránti kereslet, és ezen belül különösen a fedett termékeket keresik vevőink.

— *Terveinkben feltételezzük, hogy a bőrfeldolgozó gyárrészleg termelését 130 millió forintra lehet növelni.*

Időközben, július elsejétől a több éve gazdaságtalanul működő talpkonfekcionáló üzem termelését leállítottuk, így a bőrfeldolgozó gyárrészleg termelése összességében jelentősen csökkenni fog.

— *Eredeti tervünkben 8%-os átlagos éves áremelés végrehajtását terveztük.*

Ezzel szemben az eddig végrehajtott áremelés éves átlagos hatása kb. 4%-ra tehető, és a jelenlegi megítélés szerint további árnövekedést a piac oldaláról nem is tudunk megvalósítani. (A 4% meg nem valósított áremelés kb. 100 millió forint kiesést jelent a vállalatnak.)

— *Terveink között szerepelt, hogy változat-*

lan termelés mellett is csökkentsük magas készleteinket.

Sajnos, változatlan termelés mellett főleg a bekövetkezett áremelkedések miatt a készletek csökkentését nem tudjuk végrehajtani, így jelentősen megnőtt a vállalat hitelállománya, és a hitelek után fizetendő kamatköltség olyan mértéket ért el, amelyet a vállalat költségei között már nem tud elviselni. Így a készletcsökkentés igénye egyúttal termelés-csökkentést indokol.

— *Az éves tervben figyelembe vett tényezők együttes hatásaként 95 millió forint nyereség elérését tűztük ki célul.* Sajnos, az időközben bekövetkező változások ezt változatlan formában nem tennék lehetővé, sőt, ha nem dolgoztuk volna át a második félévre szóló terveinket, akkor valószínűleg veszteséget kellene realizálni.

Célkitűzések a második félévre

A második félévre tervezett változások az alábbiakban foglalhatók össze:

— A keménybőr-termelést — összhangban a kereslet csökkenésével és a talpkonfekcionáló üzem megszüntetésével — az éves eredeti tervezett termeléshez képest 27%-kal csökkentjük.

— A marha-puhabőr termelés-csökkentése 15%-os. A felszabaduló krómos kapacitáson féléves szinten 120 ezer négyzetméter fedett sertésbőrtermék termelését kell megvalósítani. Így összességében a krómos gyárrészleg termelése nem csökken.

— A nagymértékben megnőtt sertésbőr-kereslet és szovjet bérmunkaigény hatására a sertésbőrtermelést a második félévre napi 36 tonnás kapacitással számoljuk, ezenkívül szükség van napi 6 tonna sertésbőr további feldolgozására, amelyet a krómos gyárrészlegben kell megvalósítani.

— A rendelkezésre álló sertés-nyersbőr alapanyagot és a piaci keresletet kihasználva mintegy 1000 tonna sertés nyersbőrt bérmunkában wet-bluevá kell feldolgoztatnunk és ezt exportcélra értékesíteni.

— A rostműbőr gyárrészleg termelését az eredeti éves tervnek megfelelő volumenben, tehát az 1800 tonnás termelésnek megfelelő nagyságrendben tervezzük a második félévben is. (Ez a tavalyi termelési szinthez képest már mintegy 20%-os csökkenést tartalmaz.)

— A bőrfeldolgozó gyárrészlegben belül megszűnt a talpkonfekcionáló üzem, a bőrdíszmű- és bőrruhaüzem termelése az eredeti terv szerint alakul.

— Az említett változások hatására vállalatunk összertermelése meghaladja a tavalyi évi termelést, de szerkezetében jelentős eltolódás mutatkozik a sertésbőrök javára.

Már 1990-re is figyelve

A második félévi operatív terv elkészítése után foglalkozni kell azzal is, hogy mi legyen 1990-ben és az aztán következő években. A tendenciák várhatóan hasonlóak lesznek, mint amelyek az idei évben már jelentkeztek, azzal a különbséggel, hogy a sertésbőr bérmunkában történő feldolgozása iránti szovjet igények eléggé kiszámíthatatlan nagyságrendet jelentenek. Így a marhabőrtermelés csökkentésének ellensúlyozása a sertésbőrtermelés fokozásával hosszú távon eléggé kérdéses.

Egyelőre vállalatunknak arra kell törekednie, hogy a jelenleg megmutatózó konjunkturális hatásokat messzemenően ki tudjuk használni. Ennek megfelelően az idei év várható eredménye — figyelembe véve, hogy az év visszalevő részére néhány dolgot (nyersbőrrár alakulása, további forintleértékelés) csak prognosztizálni tudunk — várakozásunk szerint 50 és 100 millió forint közé eshet. Így amennyiben sikerülne az éves tervünk nyereségeldirányzatát elérni, azt igen csak nagy eredménynek lehetne elkönyvelni. Amennyiben a vállalat nyeresége megközelíti a 100 millió forintot, abban az esetben még körülbelül 2—3%-os béremelésre lesz lehetőség, de a nagy bizonytalanság miatt ennek kifizetése csak mozgóbéreként történhet.

Maradéktalanul végrehajtani

Az év visszalevő részében a vállalatvezetés alapvető feladata az lesz, hogy az elhatározott változásokat maradéktalanul véghez vigye, a vállalat dolgozóinak feladata pedig, hogy legjobb tudása szerint munkálkodjon a módosított terv végrehajtásán annak érdekében, hogy a vállalat helyzete stabil maradjon, a tervezett eredmény realizálódhasson.

Miért számoltuk fel a talpkonfekcionáló üzemet?

A Pécsi Bőrgyár is a változások korát éli. Ahhoz, hogy az egyre nehezede gazdasági körülmények között talpon tudjon maradni, különböző személyi változásokat, szerkezeti és szervezeti átalakításokat hajtott végre, és biztos, hogy ezt a tendenciát folytatni fogja, ha a szükség arra rákényszeríti.

Az egyik ilyen nagy horderejű döntése a vállalat vezetésének a mindössze 5 évet megélt talpkonfekcionáló üzem felszámolása. Az emberek többségét megdöbbentette és elgondolkodtatta az eset, hogy amit eddig csak a tv-ben látott és a rádióból hallott a ráfizetéses üzemekről, ahhoz most testközelbe került a Pécsi Bőrgyárban. Mi lesz velük? Hol dolgoznak tovább? Mi lenne, ha én is köztük lennék?... És még sorolhatnám az emberekben megfogalmazódó kérdéseket. Talán azért is érte olyan váratlanul a dolgozókat ez a hír, mert nem voltak megfelelően informálva az üzem termeléséről, helyzetéről.

Kezdetben bizakodás

A Bőrgyári Híradó is csak jót és bizakodást sugallt cikkeivel. Íme egy-két részlet a korábbi számokból:

„A talpkonfekcionáló üzem már nagyobb fogásnak ígérkezik, mint a bőrdíszműüzem. NSZK-beli partnert szereztünk hozzá, s ha mindez igaz, még 1984-ben megkezdheti a termelést, ami évi 80–100 millió forintnyi értéket jelent.”

„A talpkonfekcionáló üzem beindulásával megkezdődött a talpbőrök nagy volumenű tőkés értékesítése. A vállalat vezetése a nagyobb nyereség reményében úgy döntött, hogy a talpbőrök feldolgozott formában kerüljenek ki a tőkés piacokra. A megkötött szerződés szerint a fizetést konfekcionált talp meghatározott mennyiségű szállításával realizálja majd. Igaz, hogy az elképzelésbe váratlan dolgok szóltak közbe, amelyek a gazdaságosság, a hatékonyság kedvezőtlen alakulásában jutottak kifejezésre, de az időközbe-

ni változások azt eredményezhetik, hogy 1987-ben az üzem már fedezetet is produkált termékein.”

Majd következett 1989 márciusa, amikor is a Vállalati Tanács úgy döntött, hogy 1989. július 1-jével megszünteti a termelést a talpkonfekcionáló üzemben. Erről a döntésről kérdeztem meg több érdekelte, köztük elsőként *Bakán József* fejlesztési igazgatóhelyettest.

Folyamatosan veszteséget termelt

— *Mivel magyarázható ez a hirtelen döntés? Mi lesz az üzemmel, az emberekkel?*

— A döntés nem hirtelen született, hiszen 1988 nyarától a gyár részleg-vezető és az üzemvezető bevonásával a gazdaságosság fokozása érdekében több megbeszélés történt. Ebben az időszakban elemzések is készültek a veszteség okainak megállapítására, a veszteséges tevékenység megszüntetésére. Az okokat a következőkben lehet felsorolni: A jelenlegi kétműszakos munka termelékenysége a Magyarországon már eddig elért teljesítménynek az 50%-át sem éri el. A technológiai sor nem alkalmas korszerű termékek gyártására. A korszerűtlen termékek gyártására. A korszerűtlen termékek csak ráfizetéssel adhatók el. A termékösszetétel rendkívül rossz, az esetleges gazdaságos termékek iránti kereslet rendkívül alacsony. Az anyagfelhasználás nagyon magas, a termelési értéknek 78–80%-át teszi ki, s ez olyan mértékű, amely mellett semmilyen termelés nem lehet gazdaságos. A piaci helyzet is megváltozott. A nagy cipőgyárak általában rendelkeznek talpgyártókapacitással, és így csak azokat a termékeket rendelik meg nálunk, amelyek nálunk is ráfizetésesek. Az eredeti célként szereplő tőkés export fokozás sem valósult meg, az 1986. évi aránylag magas exportértékesítést leszámítva, mivel az üzem termelésének csak 5–10%-a került ki külföldi piacra.

A veszteség elkerülésére 3 lehetőség kínálkozott: A technológia

korszerűsítésével, új gépek beállításával, jelentős munka- és üzemszervezési átalakításokkal a termékek gazdaságosságának megteremtése. Az üzem valamilyen új társasági formában történő működtetése a vállalat részvételével vagy bérbeadással. S végül az üzem megszüntetése. Az 5 éven keresztül veszteséges termelés, a veszteség okainak ismerete, az újabb beruházások nagyságrendje és kockázata az első megoldás elvetéséhez vezetett. A vállalati részvétellel az új társasági formára való átalakulásra nem volt belső vállalkozó. Külső vállalkozó részére történő bérbeadás az üzem teljes elkülönülését volna szükségessé a megfelelő szociális létesítményekkel együtt, ami több millió forint kiadást jelentett volna. Ezt az összeget a vállalat jelenleg sokkal kedvezőbbben tudja hasznosítani más területeken. Mivel a vállalat a jelenlegi gazdasági helyzetben nem bírja el egyik részlegének sem az évi több millió forint veszteségét, a felszámolás maradt az egyetlen lehetőség. Így az üzem épülete más fontos célra hasznosítható lesz, a géppark jelentős része értékesíthető (4 komoly érdeklődő van), de ha a gépparkot teljesen kiselejtezik, akkor is kisebb veszteség éri a vállalatot, mint az üzem jelenlegi 1 évi vesztesége.

A felszámolás elfogadása után a termelés megszüntetésének ütemezése elkészült azzal, hogy a meglévő rendeléseket a talpkonfekcionáló üzem teljesíti. Ami az ott dolgozó emberek jövőjét illeti, április közepén előzetes felmérés és egyeztetés alapján a műhely dolgozói gyáron belüli elhelyezésükről az illetékesektől részletes tájékoztatást kaptak. Már akkor látszott: néhány dolgozó részére a gyár nem tud olyan munkahelyet felajánlani, ami nekik is megfelel. Ezt azonban akármilyen fájó is, az üzem megszüntetése esetén tudomásul kell venni.

Az üzemvezető az okokról

— *Mit szól ehhez a döntéshez Vég-ső Pál, akit az akkori igazgató felkért*

az üzem vezetésére? Miért vállalta el egy új, számára is ismeretlen üzem vezetését?

— Két okom is volt rá. Az egyik, hogy az addigi munkahelyemen, a nagymeszes-műhelyben nem láttam belátható időn belül előrelépési lehetőséget. A másik, hogy frissen diplomázott mérnökként érdekelt és tetszett a felajánlás. Az vonzott, hogy önálló lehetek, olyan tevékenységbe kezdtem, ami teljesen új a gyár életében és így kipróbálhattam saját erőmet.

— *Most utólag hogy látja, milyen problémák hozták ilyen helyzetbe az üzemet és természetesen Önt is?*

— A jelenlegi helyzet tulajdonképpen az alapproblémák kicsúcsosodásával alakult ki. Már a kezdet kezdetén be kellett látnom, hogy az üzem elindításának sem a személyi, sem a tárgyi feltételei nem voltak kellőképpen biztosítva. Magyarországon eddig nem volt talpkonfekcionáló üzem, így gyakorlattal sem rendelkezett senki. Sajnos már tudom, hogy engem az üzem beindítását megelőzően egy hosszabb tapasztalatszerző útra kellett volna küldeni, ahol láthattam volna: egy ilyen üzemben milyen gondok, problémák fordulhatnak elő. A szerződésben rögzítettek sem voltak egyértelműek a gyártást illetően. Kezdetben, mintegy fél éven át, importból származó kész sarokkal állította elő az üzem a konfekcionált talpakat. A meglévő gépsor erre lehetőséget is adott. A probléma akkor jelentkezett, amikor a sarkok importbeszerzése egyik napról a másikra megszűnt. Olyan helyzetbe kerültünk, hogy a sarokkészítést szakemberek, gépek és technológia hiányában nekünk kellett megoldanunk. Ez még egy nyugatnémet szakember segítsége mellett is óriási erőfeszítésbe került. A tanulásiért nekünk nagy árat kellett fizetnünk. A mai napig is alacsony termelékenységű és magas önköltségű sarokgyártás odáig vezetett, hogy fokozatosan elvesztettük exportpiacunkat. Hogy a felszámolás nem évekkal ezelőtt történt meg, ahhoz hozzájárult eredményes piackutatásunk, melynek eredményeképpen a magyar piacon is megismerték ter-

mékeinket, így megfelelő áron kaptunk megrendeléseket. A sarokgyártás időigényessége miatt ahhoz, hogy vállalásainkat teljesíteni tudjuk, szükség volt egy sarokkészítő vgmk létrehozására. Gondjainkat fokozta, hogy nyugati kruponexport folyamatos emelkedése miatt a kezdeti jó minőségű alapanyagok egyre gyengébbek lettek. Sok problémát jelentett az a tény is, hogy nem volt korszerű a gépparkunk, akadozott az alkatrészutánpótlás, hiányos volt a dokumentáció. Ebből következett, hogy saját karbantartó egységet, sőt egy gépgyártó vgmk-t is kellett alakítanunk. Természetesen ez újabb költségekkel járt. A legszomorúbb, hogy az eltelt 5 év alatt nem sikerült kialakítanunk egy olyan szakembert, amelyre már a kezdetben számítani lehetett volna. Mindent saját erőnkönkből, keserves tapasztalatainkból kellett megoldanunk. Annak ellenére, hogy adatokkal bizonyítható folyamatos fejlődésünk, a mai napig sem sikerült termékeinkkel annyi fedezetet produkálni, hogy nyereségesek tudjunk lenni.

— *Öt év távlatából hogyan érzí, becsapták, áldozat volt, több türelmet, segítséget érdemelt volna?*

— Ha a mai gazdasági helyzetben a vállalat érdekeit nézem, akkor jogosnak tartom, hogy egy veszteséges üzemet bezár. Ha azt nézem, hogy 5 év alatt folyamatos volt a fejlődésünk, minimális külső segítséggel, akkor úgy érzem, hogy a mindenkori vállalati vezetők részéről nagyobb odafigyeléssel, segítőkészséggel talán nem kellett volna erre az elhatározásra jutni. Nekem kicsit keserű a szám íze, hiszen nem sikerült a vállalatomat megvalósítani.

A dolgozók véleménye

Végül néhány vélemény az érintett dolgozóktól is.

Bicsár Ferenc 1965 óta dolgozik a gyárban.

— A munkaügyről kerestek meg, hogy most indul egy új műhely, a talpkonfekcionáló, és mivel nekem az eredeti szakmám cipész, szeretnék, ha átmennék oda. Nekem tetszett az elképzelés és alapító tag let-

tem. Annak ellenére mentem, hogy jó helyem volt a krómosban, hiszen hasítómester voltam. Kizárólag a segítő szándék vezetett. A gyárban szereztem meg a tímár szakmát, itt érettségiztem, majd tettem le a technikusminősítő vizsgát. Sok minden idekötött a gyárhoz. Sajnálom, hogy megszüntetik az üzemet, mert sok ember, köztük én is innen szerettem volna nyugdíjba menni. Igaz, hogy kaptam a gyártól ajánlatot, de úgy döntöttem, máshol folytatom munkámat.

Márkus Ferencné 1985-től dolgozik a gyárban.

— Nagy örömmel és reményekkel jöttem a talpkonfekcionáló üzembe. Nagyon sajnálom, hogy „szanalta” bennünket, mert egy nagyon jó kollektíva kovácsolódott össze. Az fáj egy kicsit, hogy másik üzem dolgozóitól nem hogy együttérzést, hanem inkább kárörvendést veszek észre. Mi becsületesen dolgoztunk, és nem tehetünk a történetekről. Felajánlották, hogy a boxosba mehetnék, de a három műszak nekem nem felel meg, ezért elmegyek.

Kerekes Béla tímár, 1964-től van a gyárban. Kezdetben a krómos műhelyben dolgozott, majd 1985-ben került át a talpkonfekcionáló üzembe, ahol megromlott egészségügyi állapotának megfelelő munkakört látott el.

— Jövőt láttam az üzemben és nagyon sajnálom, hogy önhibánkon kívül új munkahelyre kerülök. Maradok a gyárban, a szennyvízderítők-nél leszek szivattyúkezelő.

Hogy teljes legyen a kép

Még néhány adat ahhoz, hogy teljes képet alkothassunk a talpkonfekcionáló üzembről. 1984—1989 között 26 millió forint volt a vesztesége. Eszközlektöttsége évente 2—2,5 millió forint veszteséget jelentett. Induláskor 10 fővel, felszámoláskor 62 fővel dolgoztak. Hogy hány fő megy el és mennyien maradnak, azt még nem lehet egészen pontosan tudni.

Bartal Lőrinc

Korszerűbb vállalati irányítás

A szervezeti és működési szabályzat módosításáról döntött a Vállalati Tanács

A Vállalati Tanács márciusi ülésén döntött az 1987. október 15. óta érvényben levő Szervezeti és Működési Szabályzat módosításáról. A változtatást részben a külkereskedelmi jogosítvány megszerzése, másrészt a hatékonyabb gazdálkodás, a takarékosabb létszámgazdálkodás indokolta. Az új szervezetben az egymással összefüggő — eddig párhuzamosan végzett — tevékenységek összevonásra kerültek. Így az irányítás egységesebb és létszám-megtakarítást is eredményez. Új szervezeti egységként működik ideiglenesen a vezérigazgató közvetlen irányítása alatt a szervezet teljes kiépítéséig, a feladatok teljes és pontos meghatározásáig a *külkereskedelmi főosztály*. Vezetője *dr. Komjáti Zoltán*, korábban exportosztály-vezető. Az új főosztály feladata a vállalat export-importhoztatásának kidolgozása, a konkrét üzletkötések, és az ehhez kapcsolódó lebonyolítás, adatszolgáltatás. A külkereskedelmi főosztályhoz tartozik a *Budapesti Export-Import Iroda*. Jelenleg a BIVIMPEX-től átvett 6 munkatársal intézi a vállalat induló külkereskedelmi ügyleteit, és folyamatosan átveszi korábban a BIVIMPEX által végzett feladatokat. Vezetője *Unyi Zoltán*, a BIVIMPEX volt exportosztály-vezetője. A külkereskedelmi szervezet létrehozásával egyes osztályok feladatköre bővült. A pénzügyi osztály a továbbiakban külkereskedelmi pénzügyi, valamint devizapénztári feladatokat is végez. A szállítási osztály feladata külkereskedelmi szállítmányozási tevékenységgel, a személyzeti osztály feladata a külkereskedelmi utaztatással kapcsolatban bővült.

Megszűnt a *technológiai és gyártmányfejlesztési főosztály* és hozzá tartozó technológiai osztály. Közvetlen a termelési igazgatóhelyettes irányítása alá került a gyártmányfejlesztési osztály. A technológiai osztály feladatköréből a műszaki fejlesztéssel kapcsolatos feladatokat a gyárt-

mányfejlesztési osztály vette át, a vegyi anyag-gazdálkodással kapcsolatos feladatokat az anyagosztály.

A feladatkör bővülésével az anyagosztály elnevezése *anyagbeszerzési és anyaggazdálkodási osztályra* változott. Egyidejűleg a raktárak is átszervezésre kerültek. A segédanyag-raktár, a műszaki raktár és tartalékalkatrész-raktár a továbbiakban vegyi és segédanyagraktár, valamint műszaki és tartalékalkatrész-raktárként működik.

Megszűnt a *munka- és üzemszervezési osztály*. Tevékenységét a termelési osztály feladatkörébe csoportosította át a Vállalati Tanács.

Az energiasztály a továbbiakban *Energiagazdálkodási és Szolgáltatási Iroda* elnevezéssel működik, és tevékenységei közé tartozik a korábbiak mellett az energiaszolgáltatási be rendezések szintentartása, korszerűsítése, fejlesztése, tervezése is.

Az igazgatási főosztályon belül eddig külön osztályszervezetbe tartozó polgári védelmet, a gondnokságot és a személyzeti és munkaügyi főosztályhoz tartozó közművelődést *egy szervezetbe*, az igazgatási főosztály szervezetébe csoportosította a Vállalati Tanács.

Korábban a személyzeti és munkaügyi főosztályvezető irányítása alá tartozó normacsoport a továbbiakban a munkaügyi osztályhoz tartozik.

A fenti átszervezésekkel a vállalat főosztályvezetőinek száma nem változik (1 fő növekedés, 1 fő csökkenés). Az osztályvezetői kategóriába tartozó vezetők száma 4 fővel, a beosztott nem fizikai létszám 6 fővel csökken).

Ezen az ülésen döntött a Vállalati Tanács a bőrfeldolgozó gyártmányfejlesztéshez tartozó talpkonfekcionáló üzem megszüntetéséről is. A megszűnő fizikai munkakörben dolgozó vállalatban belül történő áthelyezését a munkaügyi osztály folyamatosan intézte.

Szabó Ernő

A szovjet nagykövet látogatása a Pécsi Bórgyárban

Borisz Sztukalin szovjet nagykövet felesége társaságában Pécsre látogatott. Abban, hogy ez a találkozás létrejött, nagy szerepe volt *Csiga Istvánnak*, a vállalati pártbizottság titkárnak, aki személyesen járt Budapesten és hívta meg Sztukalint elvtársat. Nem titkolta, kettős célt is szolgált a meghívás. Egyrészt ismerkedjen meg a nagykövet a városal, megyével, másrészt, hogy legyen támogatója a Pécsi Bórgyár és több szovjet vállalat kezdeti kapcsolatteremtésének.

Pécsi körútján először a Mecseki Ércbányászati Vállalatnál dolgozó szovjet mérnökökkel, technikusokkal találkozott, majd a megyei pártbizottságon *dr. Dányi Pál* első titkár fogadta és tájékoztatta a megye életéről. Ezek után következett a Pécsi Bórgyár, ahova elkísérte őt *dr. Szirtes Gábor*, az MSZMP Baranya Megyei Bizottságának titkára is. A gyárban *Bakán József* fejlesztési igazgatóhelyettes fogadta a nagykövetet és kíséretét, majd ismertette a gyár helyzetét, bemutatva a Pécsi Bórgyár termékeit. Üzemlátogatás keretében megtekintették a sertésvelour-csarnokot is. A látottakról igazán kedvezően nyilatkoztak a vendégek. Sztukalin elvtárs szerint Szovjetunióban biztosan szívesen látnák a gyár termékeit. Ígéretet tett arra, hogy lehetőségeihez mérten maximum támogatni fogja az üzleti kapcsolatteremtést. A szovjet nagykövet a gyárlátogatás után részt vett a Magyar-Szovjet Baráti Társaság bórgyári tags csoportjának találkozáján, ahol egy szovjet csoportot látott vendégül.

A meglehangú baráti találkozóznak a gyáriak számára egy nagyon kedves vendége is volt, *Farkas Bertalan* ezredes, az első magyar úrhajós, az MSZBT országos elnökségének tagja személyében. A kiképzett úrhajóst régi ismerősként üdvözölték a gyárban, ahol már korábban egy vetélkedőn mint szűrielnök mutatkozott be, és felkészültségével, közvetlenségével elnyerte az ottlevők szimpátiáját. *Farkas Bertalan* a magyar-szovjet barátság munkáért oklevelet adott át *Orha Jánosnak*, a bórgyári tags csoport titkárnak a mozgalomban addig végzett lelkiismeretes, odaadó munkájáért. Ezt követően a *Zrínyi Miklós* többszörösen kitüntetett szocialista brigád tagjai feleségeikkel együtt a fehérasztalnál baráti beszélgetésen vettek részt. A vendégek az esti órákban visszautaztak Budapestre.

Borisz Sztukalin nagykövet a bórgyári látogatása után még egy kötelességének tett eleget, az egyetemi klub tagjainak tájékoztatást adott a szovjet gazdaság helyzetéről. A téma érdekességét és aktualitását bizonyítja, hogy a kölcsönös beszélgetés az éjjeli órákban fejeződött be.

Bartal Lőrinc

Közelebb a külpiacokhoz

Mit jelent vállalatunknak az önálló külkereskedelmi jog elnyerése?

A magyar bőr- és bőrfeldolgozóiparnak, így a Pécsi Bőrgyárnak is jelentős hazai változások és világpiacon átalakulások közepette, kedvezőnek nem mondható hazai általános gazdasági környezetben kell megtalálnia helyét és biztosítania jövőjét.

Vállalatunk gazdálkodására az élvonalba való tartozás törekvése a jellemző. Ezt a külső körülményekhez való rugalmas alkalmazkodással, az innovációra való törekvéssel, a termékek minőségének jó szinten történő állandósításával, pénzügyi stabilitásával igyekszünk elérni.

A gyár külgazdasági kapcsolatait tekintve igen nyílt. Ez a nyíltság a jövőben is megmarad.

Vállalatunk az elmúlt években külkereskedelmi kapcsolatait alapvetően néhány külkereskedelmi vállalat közreműködésével bonyolította le.

Ezek közül a legnagyobb forgalmat a BIVIMPEX mondhatta magáénak, mely a bőrgyárak által alapított közös vállalként működik. Az eddigi kapcsolatrendszer egyik legnagyobb hibája, hogy a külkereskedelmi vállalatok nem ismerik eléggé a konkrét lehetőségeket és nem is érdekeltek eléggé a piaci munka javításában. Vállalatunk jövője a piaci munka — melynek része a külpiaci munka is — javítása. A gyakorlati munka során ellentmondásos helyzet alakult ki, mivel a külkereskedelmi vállalatok voltak

csak jogosultak az üzletek hivatalos, magánjogi leszerződésére, és a gyár volt végső soron — megbízó lévén — a feltételek meghatározója. Elkülönült vállalati szervezetek lévén eltérő érdekstruktúra is érvényesült. Ez nem tette lehetővé a gyors döntéshozatalt, az információáramlás lassú, a piac gyors változásainak követését akadályozza.

A jövőben igen fontos feladatunk lesz devizaegyenlegünk javítása. Ez a feltétele annak, hogy kapacitásainkat megfelelő színvonalon tudjuk működtetni, a termeléshez szükséges import rendelkezésre álljon, és a műszaki fejlesztés devizális alapjai megteremtődjenek.

E célok megvalósításának alapfeltétele az exportorientáltság. Figyelembe véve a bekövetkező markáns változásokat, számunkra megoldást egyedül az önálló külkapcsolatok adnak.

A külkereskedelmi jog megszerzésének és e tevékenység folytatásának feltételeit több jogszabály is szabályozza. Ezek értelmében bizonyos esetekben a vállalat ún. alanyi jogon, bejelentés alapján gyakorolhatja a külkereskedelmi jogot. Ez azonban csak a nem kivételi listás termékekre vonatkozik. Az ezen a listán szereplő termékek és tevékenységek mint például a nyersbőr és a rubel elszámolású külkereskedelem esetében külön eljárás keretében kell engedélyt kérni. A Pécsi Bőrgyár megszerezte a bejelentési

kötelezettségen alapuló külkereskedelmi jogot és folyamatban van a többi tevékenységre és termékre vonatkozó határozat iránti kérelem.

A bejegyzés birtokában meg kellett kezdeni a tevékenység gyakorlására való felkészülést. Ez természetesen szervezeti változtatásokkal is jár. A gyárnak ki kell alakítania saját külkereskedelmi szervezetét és természetesen megfelelő szakemberállománnyal is rendelkeznie kell.

A külkereskedelmi tevékenység folytatása nemcsak a külkereskedelmi szervezet kialakítását jelenti, hanem egyéb funkcionális egységeknél is beépülnek a szervezetekbe olyan tevékenységek, melyek szorosan kapcsolódnak a külkereskedelmi tevékenységhez. Az ez irányban tett első lépésekre már sor került.

Az igazi változást nem a technikai, szervezeti jellegű változások jelentik majd. Sokkal jelentősebb a piachoz való közelebb kerülés, a magasabb szintű piacérzékenység, az információs lánc rövidülése stb. Ez a vállalat egész jövőbeni tevékenységére kihat majd. Éppen ezért az önálló külkereskedelmi tevékenység sikere nem csupán egyetlen részleg, hanem a vállalat összes többi része jó munkájának eredménye lehet csak.

Dr. Komjátó Zoltán

Bőrstúdió

Szakmai véleménycsere a hazai cipőgyártókkal

Újfajta bőrök kifejlesztésével kívánunk hozzájárulni a cipőgyárak fennmaradásához

Széles körű szakmai tapasztalatcserét tartottunk partnereinkkel májusban, gyárunk kultúrtermében. A Bőrstúdión megjelentek a nagy cipőgyárak, a Duna, a Tisza, a Bonyhádi, a Sabaria, az Auróra, a Talai, a Szegedi és a Tiszakeszi cipőgyárak, a cipőipari szövetkezetek közül a Budai, a Délbudai, az Endrődi, a Sátoraljaújhegyi, az Alba, a Nyíregyházi, a Rakamazi, a Viktória, a Pannónia, a Pécsi, az Április 4., a Robert cipőipari szövetkezetek, továbbá a komlói Carbon Könnyűipari Vállalat, a PEMŰ Ceglédi Gyára, a Bőripari Kutató Intézet és a Magyar Divat Intézet.

Vállalatunk kereskelempolitikája

Dr. Konrád György, vállalatunk kereskedelmi igazgatóhelyettese köszöntötte a megjelenteket, majd ismertette a Pécsi Bőrgyár kereskelempolitikáját. Néhány éve megfigyelhető a bőr- és cipőipar kapacitáscsökkenése. A további leépülés oda vezet, hogy a költségek emelkednek, s termelni már csak világpiacon ár felett lehetséges. Ez nem lehet cél. E stúdió alkalmat ad arra, hogy egymást őszintén tájékoztassuk, partnereink véleményét mondjanak fejlesztési munkánkról.

Munkánkat jelenleg több tényező is nehezíti. Például az állam rossz hitelpolitikája, ami gazdaságos működésünket megkérdőjelezi; a marhanyersbőr-árak enyhe, de szinte állandó emelkedése; a forintleértékelés, továbbá a vevőink egy részének labilis pénzügyi helyzete miatti rak-tárkészlet-növekedés. E tényezők kikényszerítik a lépésváltást, ezért kívánjuk megváltoztatni a marhabőrök egy részének vágási formáját, termékstruktúránkat.

Növeljük a feldolgozóipar exportját segítő magas minőségű, jó kidolgozottságú, jól szabható bőrök arányát, természetesen magasabb áron. Viszont a nagy felületű, jól kidolgozott hasszéllel és a különböző hasítékok felsőbőr-szerű kidolgozá-

sával kívánjuk az árakat mérsékelni. Növelni kívánjuk a sertés nyersbőrök cipő célú feldolgozását. Különböző puhaságú, présmin-tával ellátott, részben a sertés jelleget erősítő, másrészt eltüntető sertés cipőbőrök kerültek kifejlesztésre — mutatott rá dr. Konrád György.

Ezt követően Botos Károly, a marhabőr-gyárrészleg vezetője ismertette a gyárrészleg új termék-szerkezetét, részletesen bemutatva, hogy az egyes cikkszoportokban miért változnak a termékek, illetve a vastagsági kategóriák. Ezután hozzászólások következtek.

Duna Cipőgyár:

A cipőgyár termelésének 50%-a szovjet export. A bőrök drágasága miatt nehéz az eladás. Szovjet exporthoz a hasszelet ajánlja. Jó a kihasználhatósága, nagyrészt szandálokat készít belőle. A hasszél a csukával együtt drága. Mennyiségben több korrigálszerű bőr kellene vagy 1100,— Ft körüli termék. A termékbeszűkülés egyre inkább fokozódni fog.

Viktória

Cipőipari Szövetkezet:

A szovjet partnerek már elfogadták a modelleket a régi bőrökből. Magasak a bőrök árai.

Komlói Carbon

Az elmúlt évben a szovjet piacon bekövetkezett gyors változások miatt sok cipőgyár nem tudta teljesíteni kötelezettségét. Ma már aláírt szerződése van a szovjet partnerrel, amit módosítani nem lehet. Viszont olyan bőrökből került ki a cipő eladásra, például Víkend marha felsőbőrökből, ami a jelenlegi struktúrában nem is szerepel. A Víkendet ezek a bőrök nem tudják helyettesíteni az ár miatt.

Április 4. Cipőipari Szövetkezet:

A bőrgyár törekvése nagyon logikus. Megpróbál a feldolgozóiparnak olyan választékbővítést kialakítani, amely jól szabható és aránylag olcsó. Az alapanyagárak miatt a bőrgyárnak nincs meg a lehetősége az árakat úgy alakítani, ahogy a feldolgozóipar kívánja. Évi 24 000 pár cipőt gyártunk, ehhez 50 000 négyzetméter bőrre van szükségünk. Csilla és fedett bőrökből dolgozunk szovjet exportra. A két fél közötti összhangot az elszámolási rendszer hozza meg. Nagy színválasztékban próbálják meg biztosítani a bemintázást. A Pécsi Bőrgyár mindenkor többet nyújtott mind határidőben, mind mennyiség terén.

Botos Károly:

Úgy terveztük, hogy a nagy felületű hasszélből éves szinten 20—30 ezer m²-t gyártunk. Ez a mennyiség függvénye a csuka vágási forma eladásának. Általában a nagy mennyiségű marhabőr gyártásánál csak kétféle termékünk szűnt meg, a Víkend és a Korrigált box.

Veres Lajos vezérigazgató:

A hozzászólások jó része jogos. A bemutatott újfajta véleményké-résnek szántuk. A bőrök megfelelő-e a jövőnek? Megjelenhetünk-e velük a tőkés piacon? Ajánlom sertéstermékeinket. 700—900 forintból nem lehet előállítani semmilyen bőrt. A piacon maradáshoz szükség van az olcsósításra. Vevőink igénye szerint alakítjuk sertés felsőbőrreinket, melyhez a nyersbőr biztosított.

Április 4. Cipőipari Szövetkezet:

A vásárlók igen szűk köre tart igényt a drága bőrökből készült cipőkre. A cipőipar háttérpar. Szükség van a korszerű termékekre.

Viktória Cipőipari Szövetkezet:

A sertés cipőfelsőbőr alapanyag jó, de nem biztos, hogy cipő formájában el lehet adni.

Dr. Elter József

Ezt követően dr. Elter József, a rostműbőr gyárrészleg vezetője előadásában ismertette a gyárrészleg fejlődését és jelenlegi problémáját. A rostműbőr-üzem 1970 óta működik a Pécsi Bőrgyár területén. Induláskor nagy kereslet volt a termék iránt. A cipőgyáraknál elindult termelésvisszaesést a rostműbőr gyárrészleg is megérzi. Termékeit nehezen tudja értékesíteni, de ebben a nemrég bekövetkezett áremelés is közrejátszik, amit a Latex áremelés miatt kellett végrehajtani. A kéregüzem termékei közepes minőségnek felelnek meg. A gyárrészleg jelenlegi feladata e terület fejlesztése, illetve a minőség javítása.

Szegedi Cipőgyár:

Van-e lehetőség a kéréget előre thermoplasztikus ragasztóval bevonnani?

Dr. Elter József:

Van thermoplasztikus ragasztóval bevont kéreg, amit csak bele kell vasalni a cipőbe.

Végezetül *Hankóczy Lóránd Zsuzsanna*, a Magyar Divat Intézet Bőr- és Cipőstúdió vezetője tartott előadást az 1990 tavasz—nyár divattrendről, valamint a MODEURP Kongresszuson szerzett tapasztalatairól. A diavetítéssel és divatbemutatóval egybekötött előadással befejeződött a Bőrstúdió első napi foglalkozása.

A MÁSODIK NAP ESEMÉNYEI

A Bőrstúdió második munkanapján *Bartis Antal*, a keményáru-gyárrészleg vezetője ismertette a gyárrészleg új fejlesztési terveit. Elmondta, hogy nyugaton egyre inkább előtérbe kerül a bőrtalpu cipők viselete, mely valószínű, hozzánk is előbb-utóbb begyűrűzik, mert egészségesebb viselet, mint

például a műanyag vagy a gumitalp. Bemutatta az új cserzőanyagok használatával gyártott termékeket. A bőrtalpu cipő árát csökkenteni lehet esetleg, ha takkprupon helyett nyakat használnak, amely kikészítésében és minőségi paramétereiben megegyezik a kruponéval.

Robert Cipőipari Szövetkezet:

A vevők keresik a puha bőrtalpu cipőket, de a túl magas ár gondokat jelent az értékesítésnél. Nem hallottak arról, hogy valamely nyugati cipőgyártó szeges nyakat használt volna talp célra.

Bartis Antal:

Ilyen célra létezik nyak, de azt külföldre szállítjuk.

Klinger Tamás:

A sertésbőr gyárrészleg vezetője felvázolta a sertésbőrgyártás jelenlegi helyzetét, majd ismertette fejlesztési tervét. A fejlesztési tervekben nagy szerepet kapott a fedett sertés felsőbőr kikísérletezése. Szükségességének egyik oka, hogy a velourozottan kikészített sertés felsőbőrök igen divatérzékenyek. A fedett sertés felsőbőrökkel áthidalható az az időszak, amikor a velourozott termékeket nem keresi a piac. A sertésbőröknek nagy előnyük a marhabőrökkel szemben, hogy a nyersbőrbázis biztosított, és a sertés felsőbőrök ára sokkal alacsonyabb, mint a marhabőröké. A bőrgyár javasolja cipőgyártó partnereinek, hogy próbálkozzanak különböző piacokon a sertés felsőbőrrel készült cipők értékesítésével.

Április 4. Cipőipari Szövetkezet:

Jó tapasztalataik vannak a sertés felsőbőr feldolgozásánál, divatos, olcsó, fiataloknak való cipőt készítenek belőle. Elsősorban szovjet piacon kívánják értékesíteni. Egyetlen gondjuk, hogy a mintabőröknél — amit ők kaptak — a szörtüszők nélkül nagyon látszanak.

Robert Cipőipari Szövetkezet:

Kemény bőrből cipőt nem lehet gyártani. A sertésprogram úgy képzelhető el, hogy a bőr megfelelő pu-

haságú legyen, és az ára a 600 forintot ne haladja meg.

PEMŰ Ceglédi Gyára:

A puha és olcsó bőr együtt nem létezik. Sertésbőrből nem lehet női csizmát gyártani. Viszont férfi és gyermekcsizmát igen. Ha az árakat tekintjük korlátnak, akkor nem lesznek minőségi termékeink. Az árat másodlagos szempontnak kell tekinteni, s ne a minőséget igazítsuk az árhoz. Ne kényszerítsük a bőrgyárakat az olcsó árak ürügyén az igénytelen termékek fejlesztésére.

Robert Cipőipari Szövetkezet:

A minőséget és az árat nem lehet különválasztani.

Duna Cipőgyár:

A vásárlók tartós cipőket szeretnének vásárolni. A sertésvelourból készült cipők viszont 1—2 nap után csúnyák lesznek.

Dr. Konrád György zárszava:

Kereskedelmi igazgatóhelyettesünk zárszavában elmondta, hogy a Pécsi Bőrgyár kollektívájának igen hasznos volt a két nap. A nagyon differenciált véleményekből kiderült, hogy a magyar cipőipart hosszú éveken át a szovjet piac éllette. Erre a piacra eddig ráfógtuk, hogy csak a feszes, a korrigált jellegű, könnyen szabható bőrökből készült cipők a megfelelőek, de a részükről is változó igények bizonyítják, hogy ez nem igaz. Ezzel kapcsolatban Balázs elvtárrsal értek egyet. Nagyon szívesen gyárt a bőrgyár mást is egy adott bőrféleségen kívül. Tudjuk nagyon jól, ezzel megindul egy folyamat és a bőrgyár nem tud eleget tenni minden belföldi igénynek. A magunk részéről úgy határoztunk, hogy a következő nap egy részét arra használjuk fel, hogy az itt elhangzott véleményeket és felszólalásokat feldolgozzuk.

A Pécsi Bőrgyár hozzá kíván járulni a cipőgyárak fennmaradásához. Igyekszünk a vakvágányról leszokni és megérteni a cipőipar napi gondjait.

Magyar—szovjet tárgyalások a könnyűipari együttműködésről

A magyar—szovjet együttműködés fejlesztésének előmozdítása, új alapokra való helyezése jegyében májusban szovjet küldöttség tartózkodott hazánkban.

A szakemberek a Pécsi Bőrgyár vezetőivel is — élükön *Veres Lajos* vezérigazgatóval — tárgyaltak a szovjet nyersbőrök beszerzési, fel-

dolgozási és továbbfeldolgozási lehetőségeiről.

A magas rangú szovjet küldöttség vezetője *G. M. Ozarinszkaja*, a Szovjetunió bőr- és cipőipari osztályának vezetője; tagjai: *Sz. Sz. Turmanidze*, Grúzia könnyűipari miniszterhelyettese, *Sz. M. Artikov*, Türkmenia könnyűipari miniszterhelyettese, *Sz. G. Gulijev*, Azerbajdzsán könnyűipari minisztériumá-

nak fősztályvezetője, *M. A. Petroszjan*, a Jereváni Bőripari Egyesülés vezérigazgatója és *V. A. Koljászkina*, a Szovjetunió könnyűipari minisztériuma mellett működő export-importosztály vezetője.

A tárgyalások eredményeként vállalatunk megállapodást hozott tető alá a Jereváni Bőripari Egyesüléssel.

Együttműködési megállapodás a Jereváni Bőripari Termelési Egyesüléssel

- Bérmunkaügylet keretében szovjet sertés-nyersbőrt dolgozunk fel
- A crust-félkésztermék ellenében nyersbőrrel fizetnek

Vállalatunk együttműködési szerződést kötött a jereváni „Sz. Saumjan” Bőripari Termelési Egyesüléssel. A megállapodás értelmében szovjet sertés-nyersbőröket dolgozunk fel bérmunkában crust-félkésztermékké. A jerevániak a következőket vállalták: 1989-ben 10 millió cm^2 crust előállításához 500 tonna sertés-nyersbőrt szállítanak, s a feldolgozás ellenében 450 tonna sertés-nyersbőrrel fizetnek. A következő évben, tehát 1990-ben már 2000 tonna nyersbőr szállítására vállaltak kötelezettséget, amiből 40 millió cm^2 crustot állítunk elő, amiért 1800 tonna sertés-nyersbőrrel fizetnek.

A szerződésben azt is rögzítettük: milyen minőségben kérjük az alapanyagot. Így például a nyersbőrök átlagsúlya minimum 3,5; maxi-

mum 7 kilogramm lehet, s 10%-nál kevesebb zsírt kell tartalmaznia. Meghatároztuk a minőségi kategóriák százalékos összetételét is.

A bérmunka-ügyleten felül a jerevániakkal sokoldalú szakmai tapasztalatcserét, tudományos-technikai együttműködést és információcserét is vállaltunk. Bizonyos feltételek mellett egymás rendelkezésére bocsátunk termékmintákat, mérőeszközöket, vegyi anyagokat; megvásárolunk vagy átadunk egymásnak tudományos-technikai munkákat, amelyek nem tartalmaznak találmányokat, felfedezéseket, know-how-t. Tapasztalatcserét folytatunk az irányítás, a tervezés, a termelés-szervezés és a modern kalkulációs módszerek meghonosításában. Összehasonlításokat végzünk analóg termékeknél, továbbá az elért termelési

mutatókat illetően, s ezek alapján intézkedéseket hozunk a nyersanyag-fajlagosok, a fűtőanyagok, a vegyi anyagok, az energia, valamint a munkaerő-ráfordítás csökkentése érdekében.

Cserét folytatunk racionalizálási eszközök és különleges berendezések, valamint a környezetvédelem és a termelés során keletkező hulladékok ésszerű hasznosítása területén. Kölcsönösen segítséget nyújtunk egymásnak az új technika és technológia elsajátításában, a termelési folyamat javításában, karbantartásában.

Az információátadást félévente biztosítjuk, az együttműködés eredményeiről, annak gazdasági kihatásairól pedig éves beszámolót készítünk. A két fél kölcsönösen küld és fogad szakembereket.

Kapcsolatépítés szovjet partnervállalatokkal

Segítség a bőrgyártás és a bőrfeldolgozás korszerűsítésében — üzleti alapon

A hazai bőriparnak, benne gyárunknak, immár létkérdéssé vált az alapanyag-ellátás, a hazai kínálat szűkös és véges, a külföldi — folyamatosan dráguló — nyersbőrökért viszont kemény valutával kell fizetni. Ennek viszont köztudottan híjával van a gazdaság, így akik megakarnak élni és előremenni, merőben új beszerzési források után néznek. Így fordult a figyelem a Szovjetunió felé.

Kölesönös előnyök

A beszerzések több csatornán megindultak. Egyrészt annak révén, hogy több hazai cipőgyár is — köztük a budapesti Mino Kft., melynek részvényese gyárunk is — részt vesz a szovjet cipőgyárak rekonstrukciójában, korszerű technológiát, gyártási ismereteket átadva, aminek fejében a hazai bőripar szovjet nyersbőrökhöz juthat.

Egy másik csatorna az úgynevezett barterüzletek. Két évi kitaró előkészítő munka után ilyen jellegű megállapodásra jutott a Baranya Megyei Állatforgalmi és Húsiipari Vállalat a Lvovi Húskombináttal, a szovjet fél részére félsertéseket szállítanak, cserében a Lvoviak különféle árucikket, köztük nyersbőröket is küldenek. Az 5 évre szóló szerződés keretében a Pécsi Bőrgyár évente 1500 tonnányi marha-nyersbőrre számíthat.

Ugyanakkor magunk is megkezdtük a közvetlen kapcsolatok építését a szovjet társvállalatokkal, így a kisinyovi, a Lvovi, az Ivanovói, a rigai és más bőrgyárakkal, bérmunkát végezve részükre, aminek fejében évente 1000 tonnás nagyságrendek-

ben kapunk sertés- és marha-nyersbőröket. Időközben szerződést kötöttünk bérmunkára a jereváni bőrgyárral, az üzlet kölcsönösen előnyös, a nálunk feldolgozott, magasabb minőségű bőrökért a jereváni fél magasabb árat kérhet felhasználóitól, a cipőgyáraktól. S a mi hasznunk? A Szovjetunióból szállított mennyiségek összességében az idén éves nyersbőr-felhasználásunknak immár 15—20%-át is kitehetik.

A Szovjetunióban hiánycikk a bőrruha

Ismerve a szovjet vállalatok — igaz, oldódóban levő — kötöttségeit, mindez jelentős eredménynek könyvelhető el. Mindazonáltal részünkről ennél is többre és másfajta együttműködésre is gondolnak, vállalatunk vezetői éppen ezért utaztak és tárgyaltak a tavasz folyamán Moszkvában, a Könnyűipari Minisztériumban. A kilátásokról *Vinkó Máté*, vállalatunk gazdasági igazgatóhelyettese derűlátóan nyilatkozott.

— Szovjetunióban a marhanyersbőr-feldolgozás megoldott. Más a helyzet a sertésbőrökkel. Ebből cipőfelsőbőröket készítenek, tegyem hozzá, a minőség jócskán elmarad a miénktől, az ottani cipőgyárak nem fogadják túl nagy örömmel. Nem gyártanak ugyanakkor ruházati bőrt, pedig nagy mennyiségben keletkeznek olyan sertés-nyersbőrök, melyek alkalmasak bőrruházati kikészítésre. Márpedig az ilyen ruházat a Szovjetunióban hiánycikk, óriási lenne iránta a fizetőképes kereslet. Ezért gondoltunk arra, hogy — miután sertésruházati bőrben a világszínvo-

nalat képviseljük — eladjuk gyártási ismereteinket, segítjük megteremteni a bőrruházati gyártókapacitás kiépítését, aminek ellenében nyersbőrrel, a későbbiekben készbőrökkel fizethetnének.

Moszkvai útjuk során a Könnyűipari Minisztériumban a nyersbőrgazdálkodás felelősével tárgyaltak, akinek tetszett az ajánlat, ami bele-vág elképzeléseikbe. Konkrét javaslatot is tett: mely gyártókkal vegyük fel a kapcsolatot. Főként olyanokról van szó, melyeknél rekonstrukció folyik, ide tudnánk mi beilleszteni gyártási eljárásainkat, technológiánkat, s adhatnánk — és adnánk is — kisebb mennyiségben vegyi anyagokat, megteremtve ezzel a sertés-nyersbőrök magas színvonalú kikészítését. A későbbiekben segítenénk a konfekcionálásban is, hiszen ebben már kellő tapasztalatokkal rendelkezünk, a saját üzemünkben ki-kerülő bőrruhák a tőkés piacokon is kelendőek.

Offenzívában vagyunk

Látható, ajánlatainkat kedvezően fogadták, most majd a közvetlen tárgyalások következnek a szovjet bőrgyárakkal.

— Offenzívában vagyunk — mondta végezetül *Vinkó Máté* —, erősítve marketingmunkánkat, minden igyekezetünk az, hogy felkeltjük az érdeklődést magunk iránt. Ha másként nem megy, nem zárkozunk el vegyes vállalat alapításától sem, akár úgy is, hogy közösen lépünk föl harmadik piacon.

A szakszervezeti élet hírei

Előrelépés a közművelődési tevékenységben

A Szakszervezeti Bizottság meg tárgyalta a Vállalati Művelődési Bizottság 1988. évi munkáját. A hozzászólásokból és az írásos beszámoló értékeléséből megállapította, hogy a gyár közművelődési tevékenységében az elmúlt évekhez képest előrelépés tapasztalható. Ez megnyilvánul az iskolai végzettség és szakmai képzettség emelése, az általános irányú művelődés fejlesztése, valamint az életmód, életvitel és testkultúra kialakítása területén. Jónak találta a közművelődés anyagi, tárgyi feltételeit és az együttműködést a közművelődést szolgáló más intézményekkel (DOZSO, Pécsi Nemzeti Színház, Moziüzemi Vállalat stb.).

A Szakszervezeti Bizottságnak továbbra is az az igénye, hogy a Vállalati Művelődési Bizottsága ezt a munkát a jövőben is legalább az eddig elért szinten végezze.

Színházi előadások ingyen

A vállalat Szakszervezeti Bizottsága év elején 3 színházi előadást vett meg dolgozói részére. Mészöly Miklós: *Az ablakmosó* vasárnapi keserűjátékát 90-en, Szabó Magda: *Az a szép fényes nap* történelmi játékát 230-an, Kacsóh Pongrác: *János vitéz* c. daljátékát 230-an tekinthették meg. Az óvodásokról sem feledkezett meg az SZB., ők Debrentei Ildikó: *Ki kopog?* című műsorát Levente Péter közreműködésével nézhették meg.

Moziutalványok

Az eddigiektől eltérő új művelődési formával is megpróbálkoztunk. Kilencszáz (egyenként 16 Ft-ot érő) moziutalványt osztottunk szét dolgozóink körében. Az utalványok bármelyik moziban és bármikor felhasználhatók.

Majális

Mostoha volt az időjárás a Pécsi

Bórgyár sporttelepére szervezett majálishoz. A több napos esőzés következtében a már előre leköttött műsort csak a gyár kultúrtermében lehetett megtartani. Az előzetes becslés szerint a várt 300—400 ember helyett csak 80-an tekintették meg az *Unger Pálma, Dévényi Ildikó, N. Szabó Sándor, Moravetz Levente* és *Viharterle Gábor* által előadott színvonalas műsort.

Azt követően, a lehetőségekhez képest, különböző játékokon, vetélkedőn vehettek részt a gyerekek és a felnőttek, ahol értékes ajándékokat nyerhettek.

A rossz idő ellenére a megjelenetek egyöntetű véleménye: érdemes volt eljönni, mert kellemesen töltötték el délelőttjüket.

PÁRTHÍREK

Időszerű kérdéseket tárgyalt áprilisi ülésén az MSZMP Pécsi Bórgyári Bizottsága. Az ülésen részt vett *dr. Kisbán Gábor*, az MSZMP Pécs Városi Bizottságának titkára, aki ismertette a múlt év decemberében megválasztott pártbizottság programját.

Távozott a pártbizottsági tagok sorából *dr. Kocsis Sándor, Barna Lajos, Kovács Péter* és *Högyes Aranka*.

KISZ

Hozz egy szál virágot! Március 15.-én a KISZ Pécs Városi Bizottsága kérésének sokan tettünk eleget.

Horváth Ferenc Aranykoszorús, Högyes Aranka KISZ KB Dicséző Oklevélben részesült március 22.-én.

Ez úton is szeretnénk gratulálni a sertégyárrészleg KISZ-alapszervezeti titkárának április 15.-én tartott esküvőjéhez. Sok boldogságot kívánunk!

Lezajlott a KISZ-kongresszus. Az eredmény: megalakult a DEMISZ, a tagszervezetek szövetsége.

A szakszervezet által szervezett majálison a KISZ-tagok tevékenyen részt vettek. Szolgáltatták a jó zenét, s a finomságokkal teli büfét.

Soós Enikő

„ASSE TOM’, KI KIVEL VAN”

Bizony, sokan vannak így, ha a KISZ utódszervezetére, a DEMISZ-re gondolnak. Úgy gondolom, a rengeteg név és rövidítés az, ami zavart kelt a fejekben. Pedig az egész rendkívül egyszerű. Az országos KISZ-értekezlet, azaz az OKÉ után sorra alakultak, alapultak a különböző érdeklődési csoportosulások, szervezetek, mint például a miénk, a MADISZ, a Magyar Dolgozók Ifjúsági Szövetsége. Mi ennek a szervezetnek vagyunk tagjai. De nemcsak a MADISZ alakult, hanem további 45 szervezet is. Ezen szervezetek, ezen tagszervezetek szövetségét hívják DEMISZ-nek, azaz Magyar Demokratikus Ifjúsági Szövetségnek.

A KISZ, mint „egységes” mammutszervezet tehát megszűnt. 1989 februárjában összeült a DFT, azaz a Pécs városi KISZ Dolgozó Fiatalok Tanácsa. Itt tízen arról nyilatkoztunk, hogy továbbra is szükségesnek látjuk a dolgozó ifjak városi szintű összefogását is, hiszen itt a városban születik a ránk vonatkozó döntések jórésze. Ha már ránk vonatkozik, akkor jogunk van a döntés kialakításába beleszólni, ezért hipp-hopp, megalakítottuk a VÁDISZ-t, azaz a pécsi Városi Dolgozók Ifjúsági Szövetségét. Ennek a VÁDISZ-nak vagyunk tagjai. Ezek alapján már az egész nagyon egyszerű: a MADISZ a DEMISZ tagszervezete. A VÁDISZ a MADISZ tagszervezete, mi pedig a VÁDISZ része vagyunk.

Ha pedig ezek alapján valaki már megértené, annak elmondom, hogy az az egyén, aki a bórgyári ifjúsági szövetség tagja, ezáltal tagja a VÁDISZ-nak, amely tagja a MADISZ-nak, és ezáltal DEMISZ-ben szövetkezett, tagja lehet — ha akar — a DEMISZ 46 tagszervezete bármelyikének is, ha úgy gondolja, hogy valamilyen érdekeltége ott is megtehető. Tehát az egyén ezek után már tagja a...

Tukora Gábor

Megújuló szakszervezeti mozgalom

Készülődés a BDSZ novemberi kongresszusára

Napjainkban a fő figyelem a szakszervezet belső életében az alapszervi választások felé irányul. Köztudott, a Szakszervezetek Országos Tanácsa jelenlegi működési formájában az 1990 elején tartandó kongresszuson megszűnik. Helyét a különböző szakmai szakszervezetek által létrehozandó Szakszervezetek Országos Szövetsége váltja fel. Ez a név még nem eldöntött, több más variáció is lehetséges a tagság véleményének figyelembevételével.

De a lényeg nem ezen, hanem a *szakmai szövetségen* van. Ahhoz, hogy az átalakítás mielőbb létrejöhessen, ez év februárjában a Bőripari Dolgozók Szakszervezetének országos értekezlete úgy döntött, hogy a saját kongresszusát is előrehozza, nevezetesen 1989. november 10–11-re. Ehhez az szükséges, hogy az ágazathoz tartozó vállalatok alapszervezetei szeptember közepéig fejazzék be választási munkájukat. A Pécsi Bőrgyárban a Bizalmiak Testülete április 26-án jóváhagyta a vezető testületek és a tisztségviselők újjáválasztásának feladattervét.

Célkitűzéseink:

- Az újjáválasztással segíteni kívánjuk az ágazati szakszervezet szövetségi rendszerhez való csatlakozását.
- Javítani kívánjuk az érdekvédő, érdekvényesítő szakszervezeti munkát.
- Törekszünk a tagság igényeinek messzemenő kielégítésére, az 1988. évben elhatározott megújulási és reformfolyamat végrehajtásával.

Felépítési szintünk:

- Bizalmi testület (amelynek tagja valamennyi bizalmi, főbizalmi és a szakszervezeti bizottság tagjai).
- Szakszervezeti bizottság (operatív vezető testület).

Ahhoz, hogy egy testület az elvárásoknak megfelelően működhes-

sen, igen fontos, hogy tisztségbe azok a tagok kerüljenek jelölésre és megválasztásra, akik:

- Bírják dolgozótársaik bizalmát, képesek választóik véleményének, érdekeinek közvetítésére, felelősségteljes intézésére.
- Felkészültek szakmailag és a politikai kultúrában, vezetésre alkalmasak (illetve alkalmassá tehetőek), és igen fontos, hogy a szakszervezeti mozgalom iránt elkötelezettek legyenek.
- Fejlődőképeseek, fogékonyak az új iránt és képesek munkatársaik, a szakszervezeti tagság szemléletét formálni, kedvezően befolyásolni, és egyben saját munkájuk, magatartásuk példamutató.

Mindezek mellett gyárunkban is törekednünk kell arra, hogy a tisztviselők, a választott testületek tükrözzék az általuk képviselt dolgozók összetételét. Szükségszerű, hogy megfelelő arányban vegyenek részt a nők, a fiatalok, a fizikai dolgozók, a műszakiak és az értelmiségiek. Egyben szükséges az utánpótlás tervszerűségének biztosítása is.

Testületeinkben az újraválasztás lehetőségével kívánunk élni mindazon tisztviselőknél, akik eddig is megfelelően képviselték tagságukat és az összkollektíva érdekében hozzáértően, lelkiismeretesen dolgoztak. Az előkészítő és választó munka mindezek figyelembevételével folyik. A bizalmiak és főbizalmiak (valamint helyetteseik) választását júniusban befejezzük. A szakszervezeti bizottság, a pénzügyi ellenőrző bizottság, a munkaügyi döntőbizottság és más munka- és rétegbizottságok és küldöttek megválasztására 1989. szeptember 9-én kerül sor vállalatunknál.

A választói értekezlet napirendjei:

- A vezető testületek beszámolója az 1985 óta végzett szakszerve-

zeti munkáról, programvázlat a jövő ciklusra.

- A számvizsgáló bizottság jelentése.
- Hozzászólások, vita.
- Választás.

A választás előkészítését a Bizalmiak Testülete április 26-i jóváhagyása alapján a jelölő bizottság végzi, amelynek tagjai: Elnök: *Botos Károly*, a krómos gyárrészleg vezetője. Tagok: *Mitty László*, a sertésbőrgyárrészlegből, *Zombori Ernőné*, a nem fizikai állományból, *Hernádi Attila*, az üzemfenntartó gyárrészlegből és *Nyúl Tiborné*, a készáru-raktárból. Egyidejűleg megválasztásra került a 3 tagú szavazatszedő bizottság, valamint megbízást kapott az értekezlet levezető elnöke is.

Mindaddig azonban, míg ezen munkák folynak, az élet nem áll meg. A szakszervezeti bizottság felelősséggel végzi sokirányú munkáját. Véleményezte és elfogadta az 1/1989. sz. munkavédelmi szabályzatot. Megtárgyalta a dolgozók művelődési szintjének emelése érdekében kifejtett művelődési tevékenységet. Munkabizottságai, aktívái által előkészíti a nagycsaládosok és egyedülállók segélyezését, ami igen körültekintő, nagy figyelmet igénylő munka. Természetesen a felsorolás a teljesség igénye nélkül való.

Tudomásunk szerint már tárgyalásra kész állapotban van a hamarosan megvitásra kerülő szakszervezeti törvény, amely tisztázza, illetve megerősíti a szakszervezetek (mint testületek és különböző szintű tisztviselői) jogait, kötelezettségeit. Várhatóan ez is nagyban hozzájárul majd a jelenleginél hathatósabb, eredményesebb munka végzéséhez, országos, ágazati és alapszervi szinten egyaránt, a szakszervezeti tagság érdekében.

Simon Attiláné

Az oktatás hírei

Szaktanulmányok lesznek

A szaktanulmányok intézetekben befejeződtek a felvételi és a beiskolázások az 1989/1990-es tanévre. Az ezzel kapcsolatos egyeztetéseket az 500-as és az 508-as intézetek munkatársaival elvégeztük — a vállalat igényei és lehetőségei alapján. A bőrdíszműves szakmában több, mint kétszeres volt a túljelentkezés, míg a tímár szakmában még pótfelvitelre is sor kerülhet. Várjuk még azon fiatalok — pécsiek és Pécs-környékiek — jelentkezését, akik a pályaválasztás során másodiknak vagy harmadiknak jelölték a tímár szakmát.

Felvitelre került 8 bőrdíszműves, 7 bőruhavarró és 18 tímár tanuló. Tímár tanulóink közül hatan kapnak kollégiumi elhelyezést a Pécsi Nevelési Központ kollégiumában. Újdonság: a tímár tanulók közül 4 a lány.

Továbbképzés

Az idei évre a helyi szervezésű továbbképzések a jellemzőek, miután ezekre a formákra volt igény s lényegesen kisebb költséggel megszervezhetők.

Szakmai továbbképző tanfolyam

Ötvenhat órás speciális szakmai továbbképző tanfolyamot szerveztünk 22 bőrvégész-technikus és üzemmérnök részére. A tanfolyam februárban indult és áprilisban szóbeli vizsgával fejeződött be. A szakmai elméleti kérdéseken kívül foglalkoztunk a környezetvédelem helyzetével, a fejlesztés lehetőségeivel, a vállalati gazdálkodással és munkajogi kérdésekkel, továbbá a számítástechnika alkalmazásával. A tanfolyam vizsgálóbizottsága: *dr. Tóth Géza, Bakán József és Botos Károly*, akik nemcsak vizsgáztattak, de mint előadók, nagyban hozzájárultak a tanfolyam sikeréhez. Előadóként vett részt *Helesfai Sándor, Ribli István, Földi László, Tarr György, dr. Acél József, Sterné Bándi Zsófia, Göttinger Ottó és Párkányi László*.

Ez úton is szeretnénk köszönetet mondani az előadóknak önzetlen, segítőkész munkájukért és hozzáállásukért. A tanfolyam tapasztalatait felhasználva, gazdagítva, hasonló tematikával a jövőben is kívánunk szakmai továbbképzőket szervezni, például a közvetlen termelésirányító műszakvezetőknek és csoportvezetőknek vagy a kiemelt szaktanulmány végző dolgozóinknak.

Targoncavezetői tanfolyam

Kihelyezett targoncavezetői tanfolyamot indítottunk 20 fővel a TIT Pécs Városi Szervezetével együttműködve. (Önálló szervezésre a jogszabály sajnos nem ad lehetőséget.) A tanfolyam hathetes volt, amelynek során a hallgatók az elméleti és gyakorlati ismeretek elsajátítása után tehetnek vizgát és kapják meg a vezetői engedélyt. (Ehhez kellett a külső szervezet.) Vizsgára jelentkeztek még a karbantartó gyárrészleg területéről 13-an, akik egy rövidített tematikájú felkészítés után tehetnek vizgát. Erre jogszabály ad lehetőséget, megfelelő alapképzettség esetében. Elméleti és gyakorlati képzésüket vállalatunk dolgozói végzik, akik a vizsgáztatásban is aktívan részt vesznek.

Vezetői tréning

Vezetői tréninget szerveztünk a vállalati tanács azon tagjai számára, akik még nem vettek részt vezetési ismereteket nyújtó tanfolyamon. A tréninget az Ipari Továbbképző Vállalat közreműködésével vállalatunk orfíi nyaralójában bonyolítottuk le májusban. A vállalati tanács tagokon kívül 4 vezetőt is beiskoláztunk, hogy a csoport optimális létszámmal tudjon együtt dolgozni a tanfolyamon.

Ritecz László

Fiatalok — szakszervezeti tisztségviselők

PETZ GÁBOR

Harmincéves, tenniakarással teli, gyors, mozgékony, megbízható, szolgálatkész fiatal — mondja munkahelyi vezetője.

Gábor 1977-ben végezte a Vegyi és Gépipari Szakközépiskolát és a Pécsi Bórgyár velourműhelyébe került vegyszeradagoló munkakörbe. Vezetői felfigyeltek az igyekvő fiatalra és kiemelték. Ma már helyettesítő függetlenített csoportvezető, programozási feladatokat lát el és emellett segíti a művezetést, ha munkaerőgondokkal küzd. Lehetne erősebb a feladatok végrehajtásában, ezt a gyengéjét önére jéből leküzdheti. Ma is hajtja tudásszomja, jelenleg idegen nyelvet

tanul. A munka és tanulás mellett kiveszi részét a mozgalmi életből is. 1977 óta szakszervezeti tag. Az 1985. évi választások óta a szakszervezeti bizottság és a bizalmi testület tagja. A szakszervezeti bizottságon belül a kultúrfelelősi feladatokat látja el. Aktívan részt vállal az ifjúsági programok szervezésében, lebonyolításában: gyermeknap, bőrs-majális, sportnapok. Az szb ülésein jól képviseli a korosztályához tartozó fiatalok érdekeit, mint például a kollektív szerződés módosításakor.

WACHA KÁROLY

Az anyagraktár bizalmija mindössze 8 éves bórgyári múltat mondhat magáénak, ennek ellenére dolgozótársai bizalmát könnyelheti el. Egymást követő szakszervezeti választásokon ismét őt jelölték és választották. Felettesei szeretik a halkszavú, megfontolt em-

bert. 1981-ben a nyersbőr-raktárban kezdte raktári munkásként, majd 2 év múlva az anyagraktárba került. Jelenleg mint anyagkiszállító végzi munkáját. Két gyermeke van, családi élete rendezett.

A munkához való hozzáállása jó, szorgalmas, becsületes. Kollégáival tiszteletudó, az idősebbek tanácsait elfogadja. Munkahelyi vezetői tervezik, hogy a nyugdíjazások során megüresedő anyagkiadó, csoportvezető munkaköröket ilyen megbízható emberekkel pótolják. Társadalmi munkában élenjáró tevékenységet végez. A közelmúltban részt vett a víztároló tisztításában; az 1500 db oldószeres flakon kiszállításában. Munkája elismerésül több alkalommal részesült pénzjutalomban. Élvezi dolgozótársai és felettesei bizalmát, jó közösségi ember, magatartása példamutató. Sok ilyen fiatal előtt nyitva áll a szakszervezeti testületekbe való bekerülés lehetősége.

Pintér Istvánné

Üdülési körkép

Szakszervezeti bizottságunk továbbra is kiemelt feladatának tartja a dolgozók szabadidejének hasznos eltöltését, a pihenés, regenerálódás biztosítását az üdülés által is.

Lehetőségeink — a SZOT-beutalás terén — sajnos csak szinten maradtak, illetve az árak lényegesen nem változtak, de bizonyos keresett beutalók eltűntek a kínálati listáról (pl. Sopron). Ennek oka főként arra vezethető vissza, hogy az üdülők is önálló gazdálkodókká váltak, céljuk a teljes kihasználtság biztosítása, az év minden szakában. (Meggjegyezzük, a SZOT-beutaltak igénye főként a július—augusztusi időszakra csúcsosodik.) Néhány éve lehetőség van az üdülő önköltségen való igénybevételére is, és ezzel természetesen élnek is. Logikus, hogy a csekély térítés ellenében adott SZOT-beutalás háttérbe szorul az említett lehetőséggel szemben. (Külföldiek valutáért is szívesen veszik igénybe a SZOT-üdülők szolgáltatásait.)

Nagy erőfeszítéseket tettünk a nyári, családos üdültetés igényének kielégítésére. A bõripari vállalatok közös üzemeltetésű Balatonföldváron levő üdülőjébe az eddigi — évenkénti — 24 család helyett ez évben létszámunknak megfelelően 53 családot tudunk üdültetni május 2-től szeptember 15-ig. Igaz, hogy az elő- és utószezonban főleg nyugdíjas munkatársakat és olyan családokat tudtunk beutalni, akiknek gyermeke még nem iskoláskorú. Igen nagy szervezőmunka, gondos, személyre szabott egyeztetés után alakult ki a beutaltak köre, ennek eredményeként az üdülő ránk eső szobái teljes mértékben kihasználtak a teljes szezonban.

Saját üdülőink, Harkányban és Orfűn változatlanul népszerűek, természetesen, a kritikus július—augusztus hónapokban. Az ezt megelőző és ezt követő turnusokba va-

ló jelentkezés szinte véletlenszerű és a kihasználtság érdekében kénytelenek vagyunk a rendelkezésre álló valamennyi lehetőséget elfogadni. Így például rendszeresen Orfűn tartja továbbképző tanfolyamait a vállalat vezetése (műszakiak, vállalati tanácsstagok, egyéb rétegek számára). Esetenként a KISZ ilyen irányú igényeinek is helyt adtunk. Szocialista brigádjaink, különböző területen dolgozó munkáskollektívák együttlétéhez is partnerek vagyunk az üdülő rendelkezésre bocsátásával.

Harkányi üdülőnk főként főszezonon kívüli átadásával kitűnő alapot tudtunk adni jugoszláv partnereinknek, aki teljes ellátás mellett — ugyancsak főszezonon kívül — 40—45 fő számára ad adriai nyaralási lehetőséget. A kapcsolatok 1988-ban jöttek létre, és ez évben is folytatódhatnak. A szerződés szerinti kihasználtság szinte 100%-os, eddig mindkét fél kölcsönös megelégedésére. Régebb óta van szerződésünk a csehszlovákiai Bosány Bórgyárral folyamatos üdültetésre. Orfűi cseréért a pécsi bórgyáriak a festői szépségű szlovák hegységben levő Slace-i üdülőben pihenhetnek, szórakozhatnak. Ez évben — az igényeknek megfelelően — VII. 29—VIII. 11-ig vehetik igénybe a jelentkezők ezen üdülőt. (Mint ezt már korábban is, többször közreadtuk, önellátós alapon.)

Nem feledkezünk el gyermekeinkről sem! A családos üdültetés mellett ez évben 8 kislány üdülhet SZOT-beutalóval Röjtökmuzsajon. Az MSZMP által a munkásörtség szintén 8 kisgyermek üdültetését vállalta Kisvaszaron, meghatározott programmal, teljes ingyenesség mellett (VI. 26—VI. 30. között). Ugyancsak a csehszlovákiai Slaceban üdültethetünk 40 fő 10 éven felüli gyermeket, szakszervezeti hozzájárulással a költségekhez (mintegy 50%-os arányban). A gyermekek

szakmai felügyelettel, gazdag nemzetközi, tábori programmal tölthetnek el 14 napot VIII. 9—VIII. 23. között.

Nem törekedünk a teljességre, az összes lehetőség bemutatására, hisz ez szinte lehetetlen. Megjegyezzük: egy-egy kért, várt, kívánt beutaló megszerzése több nap, több hét folyamatos, következetes, céltudatos programja valamely tisztségviselőnek. Ugyan erről nem szoktunk beszélni, de jó, ha tudja a tagság, hogy a kívánságok eredményeként megkapott egy-egy beutaló a szakszervezetben különböző helyeken, különböző szinteken dolgozók következetes, lelkiismeretes munkájának eredménye, ami egyébként láthatatlan. Reméljük, hogy tagságunk tisztában van azzal, hogy az igények és a lehetőségek összehangolása napjainkban az egyik legnehezebb, legidőigényesebb és legtöbb energiát lekötő folyamat. Eredménye? Talán egy beutaló, amire a beutalt úgy reagál, hogy lám, hosszú munkaviszonyom, jó munkám eredményeként ezt megérdemeltem. Köszönet (természetesen) senkinek nem jár érte. Más vonzata? Annak a hadnak az elégedetlensége, aki éppen pont „azt az egyet, oda!” nem kapta meg.

Ezúton is kérjük szakszervezetünk tagjait, vegyék figyelembe valamennyi üdülési lehetőséget, amikor igényeiket megfogalmazzák! Próbáljanak meg több alternatívában gondolkodni, mind az üdülés lehetséges helyét, mind annak időpontját illetően! Biztos, hogy mindenki számára tudunk elfogadható ajánlatot, ha nem ragaszkodnak mereven, görcsösen egy adott elképzeléshez. Tagságunk igényeit ezentúl is maximálisan szem előtt tartva törekszünk ezek kielégítésére! Valamennyiüknek jó üdülést, pihenést kívánunk valamennyi, rendelkezésünkre álló lehetőség kihasználását ajánlva!

Simon Attiláné

Tűzvédelem: Sokadszor az élen

Ismét sikerült első helyen végezni

A városi tűzoltóparancsnokság által rendezett I. fokú tűzoltóversenyt ez év májusának végén Pécsen, a Pannonia Sörgyár sportpályáján tartották meg a Hirdi Kenderfonó Üzem szervezésében, melyen a Pécs város és városkörnyéki településeinek, illetve üzemének önkéntes és vállalati tűzoltócsapatai vettek részt. A verseny két feladtból tevődött össze: 800 liter/perces kismotorszerelésből és tűzoltó-stafétaváltóból. A verseny célja a tűzoltók állóképességének növelése, valamint a tűzoltófelszerelések vizsgáztatása, vagyis üzemképességéről való meggyőződés. Fontos abból az okból is, hogy a nagy mezőgazdasági munkákra való felkészülést is szolgálja.

A versenyen, a hagyományokhoz híven, a Pécsi Bórgyár is képviseltette magát. A felkészülés a tűzoltó kollégáknak igencsak nagy erőfeszítést, terhet jelentett. A becsületes felkészüléshez pozitív hozzáállás, fegyelmzett magatartás, jól karbantartott felszerelés szükséges. A sikernek sok-sok összetevője van:

a feltételek biztosítása,

a felkészülés megtervezése, a segítő kollégák megválasztása, a versenycsapat-tagok kijelölése, a részmunkák, illetve feladatok személyre való kiosztása, a gyakorlás szám szerinti mennyisége és ideje, a végzett munka határozott megkövetelése.

Csak ezen az áron lehet a dobozóra feljutni.

1989. április elején kezdtünk munkához, a csapat tagjai: *Szekeres Zoltán, Bordás Károly, Kovács I. Sándor, Gelencsér József, Kovács Ferenc, Somogyi Zoltán, Betlehem László, Csordás Imre, Heim László, Csongrádi Antal*. A versenyre a vállalati tűzoltók férfi „D” kategóriában 21 csapat nevezett be. Ezek között volt a Pécsi Bórgyár is, méghozzá 16-os szerelési sorszámmal. A csapatnak a 800 liter/perces kismotorszerelési ideje 41 másodperc, a tűzoltó-stafétaváltó 70.5 másodperc volt. Összesen 111.5 másodperc idővel első helyezést értek el. A második helyen 122 másodperc összidővel a Pannónia Sörgyár végzett.

Mindnyájan nagyon boldogok

voltunk, hogy ismét sikerült az első helyen végezni. A csapat tagjainak jóleső érzés volt az elismerés, a gratulációkat fogadni *Török Béla* tűzoltó alezredestől, Baranya megye parancsnokától, *Drozsnyik Sándor* főhadnagytól, Pécs város parancsnok-helyettesétől, *Veres Lajostól*, a Pécsi Bórgyár vezérigazgatójától, *dr. Rideg Lászlótól*, a Pécsi Bórgyár igazgatósi főosztályvezetőjétől, aki jelen volt a versenyen, és így lehetne tovább sorolni. A jelen levő csapatok is csak elismerően nyilatkoztak a bórgyár teljesítményéről. A fiúknak egyöntetű volt a véleményük: megérte dolgozni a sikerért, hű maradni a bórgyári tűzoltóhagyományokhoz.

Ezúton szeretném megköszönni minden csapattagnak a munkáját, a feleségnek és családnak a türelmét, minden tűzoltónak a segítséget, amely a felkészítést szolgálta, *Orha János* kollégának a versenyt követő közös ebéd főzését. Igazán jó hangulat volt, ami a késő délutánon ért véget.

Mátyás Ambrus

A Vöröskereszt hírei

Nyolcvan dolgozónk szenved magas vérnyomásban

Megalakult a Fogyasztóklub

Az üzemegészségügyi ellátás több éves felmérései alapján képet nyertünk a bórgyári dolgozók egészségi állapotáról. Ennek eredményeképpen a dolgozók kb. fele mondható jelen pillanatban egészségesnek, de ezen belül is megközelítőleg 20%-uk él egészségtelen életmódot, az káros szenvedélyt, vagy jelentős testsúlyfelesleggel rendelkezik. Az előforduló krónikus betegségek közül a magas vérnyomásban szenvedők száma a legmagasabb. Jelenleg 80 magas vérnyomásban szenvedő dolgozónk van, és 107 főt figyelünk meg, vizsgálunk ki ilyen irányban. Ezen dolgozók életkörülményeit részletesen felmértük és az alábbi következtetésre jutottunk:

A betegség leginkább a 30–60 éves korosztályt sújtja. Testsúlytöbblete van 42 főnek, 25 kg-nál több 25 főnek. Dohányzik 18 fő. Rendszeresen fogyaszt alkoholt 31 fő.

Egy műszakban dolgozik 37, két műszakban 11, három műszakban 32, vgmk-ban 20 fő. A 80 dolgozóból 57 fő munkaidején kívül is anyagi vonzatú munkát végez, csak 18-an kapcsolódnak ki hétvégeken. A magas vérnyomásban szenvedők közül negyvenen elmondták, hogy diétát egyáltalán nem tartanak, tizenkilencen csak a folyadékot és a sót korlátozzák, és csak huszonegyen táplálkoznak megfelelően. Az adminisztratív munkakörökben, főleg a vezetőknél a stresszhatások és a kevés mozgás is hajlamosít a magas vérnyomás kialakulására.

A 80 dolgozó gondozás alatt áll magas vérnyomással. Nekik rendszeres ellenőrzésen kell részt venniük, és „pontosan” gyógyszert kell szedniük. Közülük sokan elhanyagolják az ellenőrzéseket és a gyógyszereszedést, pedig tudjuk azt, hogy a szívinfarktus kialakulá-

sának egyik oka a magas vérnyomás betegség, emellett a helytelen táplálkozás és elhízás, a dohányzás. Sajnos dolgozóink körében fordultak elő olyan halálesetek, amelyek nem történtek volna meg, ha utasításainkat betartják. Ezt a lehetőséget ismételtelen megragadjuk arra, hogy nyomatékosan felhívjuk dolgozóink figyelmét utasításaink fokozott betartására.

Fenti betegségek megelőzése érdekében is hoztuk létre gyárunkban a Fogyasztóklubot, melyre közvéleménykutatás alapján közel százan jelentkeztek és a beindulás után fokozatosan egyre kevesebben vesznek részt a foglalkozásokon. A klub folyamatosan, ingyenesen működik. Legfőbb célja az egészség megtartása. A foglalkozásokra szeretettel várunk mindenkit.

Dr. Szendrő Erzsébet

Turistaúton Egerben és környékén

Csőpörgő, esős hajnalon vágunk neki a több száz kilométeres útnak. Gépkocsivezetőnk nem örült az égi áldásnak, pedig hát kell a tavaszi eső. Kis csapatunk — benne két serdülővel — jó hangulatban viselte a kilométerek fogyását. Az első komolyabb pihenőre Kiskőrösön került sor, ahol 4 forintért elvégeztük kisebb-nagyobb dolgunkat, s máris irány Eger. Kora délután érkeztünk, egyenesen a Szépasszonyok völgyébe. Ott víg zeneszó mellett leöblítettük az út porát, ami után igyekeztünk elfoglalni szálláshelyünket. A vár tövében remek turistaszállás fo-

gadott bennünket. A helyfoglalás után várlátogatás és Dobó téri séta következett, majd időben pihenőre tértünk.

Másnap következett az igazi megmérettetés, a Kéktúra egyik szakaszának teljesítése. Bélapátfalván hagyta el a csapat a biztonságos autóbust, s vágott neki a 14 kilométeres hegyi útnak. A terv szerint Szilvásváradtól 15 kilométerre kellett volna találkozunk újra a busszal. Ez sajnos csak terv maradt, ugyanis a busz nem hajthatott be a Nemzeti Parkba. Egésznapos tortúra után, rendőri segédlettel, egye-

seknek újabb kilométereket megtéve sikerült csak újra összetalálkoznunk. Mindezekért a gyötrelmekért kárpótolt a gyönyörű vidék, a havas táj, s a jó levegő.

Harmadnap, április 4-én indulunk észak-magyarországi bélyegzőtúránkra. Közben meglátogattuk a veleméri Tompa Mihály emlékházat és a bélapátfalvi apátságot és sok-sok plébániát és kiskocsmát, ahol az esedékes bélyegzéseket megejtettük.

Rengeteg élménnyel és sok-sok kilométerrel a lábunkban érkeztünk haza.

Id. Szomor Árpád

Siker a területi bőröstalálkozón

Az idei területi bőröstalálkozót június végén a BTC pályáján rendeztük meg, ahol 200 versenyzőt fogadtunk, köztük 40 bórgyárit. A részt vevő csapatok: Szigetvári Csepőgyár, Dombóvári Kesztyűgyár, Siklósi Kesztyűgyár, Bórruházati Gyár, Hunor Központ, Hunor 1-es Kesztyűgyár és a Pécsi Bórgyár. A versenyzők kispályás labdarúgásban, női kézilabdában, lövészetben, tekében és atlétikában mérték össze erejüket. Számunkra szép siker született, elsőkké lettünk kispályás labdarúgásban, lövészetben és tekében, másodikké atlétikában, ezzel együtt az összetett versenyben első a Pécsi Bórgyár. Egyetlen szépséghiba, hogy mindössze két női versenyzőnk indult. Hol maradtak a fiatalok?

Video

Májusban és júniusban 5 héten át videóvetítésekre került a sor gyárunk kisebb-léjében. A szerdai napokon tartott vetítések programjában szerepelt szinkronizált amerikai akciófilm, spanyol horror, olasz kalandfilm, amerikai sci-fi és feliratos francia vígjáték.

Tovább erősödött a BTC sakkcsapata

Cél a bajnokság megnyerése

Az 1989. évi megyei csapatbajnokság lebonyolítása eltért az előző évitől. A csapatok két 6 fordulós csoportban vívtak körmérkőzést, majd minden csoport első 3 helyezettje rájátszással döntötte el a bajnoki címet.

Sorsolás alapján az első csapat az A csoportban, a második csapat a B csoportban vette fel a küzdelmet. Az első csapat mind az 5 mérkőzést megnyerve csoportgyőztesként végzett, míg a második csapat, meglepetésre, a Pécsiterv, a Pécsvarad és a Mázaszászvár csapatát legyőzve került az első 6 közé. A helyezéseket eldöntő 5 mérkőzésből 3 zajlott már le, és ezzel a tavaszi idény befejeződött.

Az I. csapat a bajnokságért vívott küzdelemben 3 győzelmet, a ragyogóan helytálló II. csapat 1 győzelmet aratott, ami szintén meglepetés volt, mert a PMSC II. csapatát győzték le. A BTC sakkcsapata ebben az évben is tovább erősödött. A

PMSC-ből két, a Komlói Bányász-ból 1, míg Szentlőrincről 1 női mesterjelöltet igazoltunk át, akikhez még a PMSC 3 I. osztályú játékosa csatlakozott.

Két jó képességű fiatal versenyzőt is sikerült átigazolnunk. *Palkó András* fiatal versenyző a városi egyéni bajnokság B csoportjában dobogón végzett. Nyolc forduló alapján kiemelkedő teljesítményt nyújt *Nógrádi Gábor* és *Komor Péter* I. osztályú versenyzőnk, akik minden meccsüket megnyerték. Ugyancsak 100%-os *Hartmann Márton* mesterjelölt is, de ő nem vett részt mind a 8 mérkőzésen.

A bajnokság sorsát eldöntő összecsapásra ősszel, a 10. fordulóban kerül sor. A csapatjáték erejét és játékosainak teljesítményét is figyelembevéve célunk a megyebajnokság megnyerése és az osztályozón az OB II.-be jutás kiharcolása.

Bakán József

A Pécsi Bőrgyár vízgazdálkodása

A bőripari termelés nélkülözhetetlen alapanyaga a víz. A hazai szabad vízkészletek mennyiségének csökkenése és minőségének egyre nagyobb mértékű romlása, a vízhasználat fajlagos költségeinek emelkedése az ipart arra kényszeríti, hogy vízgazdálkodását intenzívebbé tegye.

Az ipar intenzív vízgazdálkodásának megvalósítása korszerű berendezéseken, eszközökön és eljárásokon kívül a rendszerszemléletű ipari vízgazdálkodás bevezetésében rejlik. A rendszerszemléletű, intenzív ipari vízgazdálkodáson a hatékony frissvízgazdálkodástól a korszerű víz- és vegyi anyag-takarékos gyártástechnológiákon át az állandóan növekedő, egyre szigorúbb környezetvédelmi előírások betartásának távlati fejlesztési elképzeléseket is magában foglaló egységét értjük.

A bőripari gyártástechnológiák közismerten vízigényesek és a műveletek során felhasznált víz szennyezése is igen jelentős. Irodalmi adatok szerint 1 tonna nyersbőr bedolgozásából keletkező szennyvíz-mennyiség 2000—2500 lakos egyenértéknek felel meg. A folyamatosan növekvő költségtényezők és a központi környezetvédelmi elvárások együttesen korszerű, rendszerszemléletű vízgazdálkodás megteremtését igénylik vállalatunktól.

A bőrgyárak fajlagos vízfelhasználása a nemzetközi összehasonlítások alapján igen nagy szórást mutat. Egy tonna sómentes nyersbőr feldolgozásához 20—130 m³ vizet használnak a különböző országok bőrgyártói. A hazai bőriparban a fajlagos vízfelhasználás 60 m³ körül mozog. Ezekből az adatokból egyértelmű, hogy a bőrgyártás technológiai fejlesztése és a hatékony vízgazdálkodás szorosan összefügg.

Az egyéges, rendszerszemléletű ipari vízgazdálkodás kialakításában az elmúlt évtizedben az OVH-tól és másoktól hatékony segítséget kaptunk, mely mind szakmai, mind gazdasági téren hozzásegített bennünket vízgazdálkodásunk korszerűsítéséhez. Az intenzív ipari vízgazdálkodás megteremtésére irányuló tevékenységünk a 70-es évek közepén kezdődött, és alapvetően két fő célkitűzés megvalósítására irányult:

— Létre kellett hoznunk egy korszerű szennyvíztisztító telepet, mely lehetőleg hosszú távon kielégíti a bőrgyárral szemben támasztott vízminőségvédelmi követelményeket, és ugyanakkor

— az akkori igen magas fajlagos vízfelhasználási mutatónkat — mintegy 100 liter/kg — közel felére csökkenteni.

A hatékony üzemi vízgazdálkodás csak az üzem vízforgalmának komplex ismeretében

alakítható ki. Erre egyik alkalmas módszernek tartottuk első lépésként a rendszer felmérését és számszerű adatok nélkül — csak logikai — vízforgalmi ábra megszerkesztését. A rendszer ismeretének birtokában a gyár tagoltságának figyelembevételével 20 mérési pontot jelölt ki, ahol a vízhasználat jellemző paramétereit hosszabb távon ellenőrizni tudták.

A bőrgyártás „szerencsére” a felhasználásra kerülő vízzel szemben kevés korlátot jelentő minőségi paraméter betartását igényli. Jószorival csak a túlzott (2-3 milligram/liter) vastartalom okozhat minőségi problémákat, és általában csak a növényi cserzés vagy az utáncserzés folyamataiban. Természetesen több variációs frissvíz-beszerzés gazdaságosságának értékelésénél figyelembe kell venni egyéb mutatókat, mint az összes keménység, lebegőanyag, ásványi eredetű sótartalom stb. Zavaró lehet a jól beállított festési technológiánál a színelterés és alkalmanként foltosodást okozhat az összkeménységi mutató változása, ezért ezeken a helyeken célszerű folyamatosan egyenletes minőségi paraméterekkel rendelkező vizet biztosítani.

A frissvíz-gazdálkodás területén meghatározó az a tény, hogy a gyártástechnológia során a bőr — mint alapanyag — a pickelés befejezéséig romlandó, és még az igen rövid ideig tartó vízhiány is jelentős károkat okozhat. Fentiek miatt a rendelkezésre álló vízbázist célszerű az igényekhez mérten 50—70%-kal túlméretezni.

A frissvíz-gazdálkodás fő célja az előzőekben említett szempontok figyelembevétele mellett a ráfordítások csökkentése kell hogy legyen, és ennek érdekében több variációs forrás mellett rögzíteni kellett az ún. gazdaságos üzembevételi sorrendet. A gyár frissvíz-felhasználását ma részben saját vízműveiből — ásott és mélyfúrású kutak, felszíni vízkivétel —, másrészt a Pécsi Vízmű ipari vízből biztosítja. Már 1972-ben 2 millió forint fejlesztési alapot adtunk a Pécsi Vízműnek a városi szennyvízkezelő berendezés létesítéséhez, és a berendezés üzembehelyezése után a friss Duna-víz helyett tisztított szennyvizet használunk. (Csak zárójelben jegyezzem meg, hogy a tisztított szennyvíz ára semmivel sem olcsóbb a Duna-víznél, de a pécsi vízellátási gondokat Duna-víz kontingensünk felszabadítása enyhítette.)

A víztakarékos és vízkímélő vízgazdálkodás gyártástechnológiába történő beépítésének előfeltétele, hogy a technológusok a gyárak technikai felszereltségéhez igazodó, ún. vízhasználati normákat dolgozzanak ki. E normák folyamatos ellenőrzése mellett és számonkérésük eredményeként első lépés-

ként megszüntettük a pazarló vízgazdálkodást, és személyi érdekeltségi eszközök igénybevételével sikerült uralkodóvá tenni a gyárunkban a takarékosági szemléletet a vízgazdálkodásban is. Tapasztalataink szerint csupán ezzel az intézkedéssel 15—20%-kal csökkent vízfelhasználásunk, ami a rögzített koncentrációjú flottáknál a vegyszerfelhasználás csökkenését is eredményezte.

Vízhasználásunk folyamatában feltártuk azokat a területeket, ahol a technológia zavarása nélkül reciklációs rendszereket lehet beépíteni és ezzel vízfelhasználásunkat csökkenteni. Jelentős eredményt adott vácuumszártóink hűtővízeinek visszanyerése és újrahasznosítása, valamint a rostműbőr szitamosó vizeinek reciklációja. Megszüntettük az enyhülés és sertézsőr-kaparek vizesen történő kiszállítását.

Mindezek elsősorban szervezeti intézkedések, alig igényeltek fejlesztési forrásokat. Már nagyobb ráfordítással, fő célként a frissvíz-felhasználás csökkentését szem előtt tartva kezdtünk hozzá vizes technológiánk és technológiai edényzeteink korszerűsítéséhez. Megszüntettük a kádmészes technológiát, kicselezteztük motollainkat, az utáncserzés és festési technológiákra kifejlesztett, alacsony vízigényű, „Y” elrendezésű festőberendezéseket vásároltunk. Az új berendezések adta frissvíz-megtakarítási lehetőségek bőrgyártó szakembereinktől intenzív technológiai fejlesztési munkát igényeltek, hisz a késztermék minőségi követelményeiből nem engedhetünk.

Összhangban víztakarékosági intézkedéseink célkitűzéseivel, a MÉLYÉPTERV-vel elkészítettük egy 5000 m³/nap kapacitású szennyvíztisztító telep terveit, kezdetben csak fizikokémiai tisztítási technológiára, majd később a városi adottságok változása miatt megfejeltük egy biológiai fokozattal is. 1980-ra elértük a kb. 5000 m³/napos frissvíz-felhasználást, és 1981-ben befejeztük a tisztítótelep építését is. A szennyvíztisztító telep létesítésével párhuzamosan hozzáfogtunk egy — elsősorban a szennyvíztelepről származó iszapok fogadására alkalmas — lerakótelep kialakításához, melyet egész megyére kiterjedő hidrológiai vizsgálatok előkészítése előzött meg. A Garé—Szalánta térségében levő, kb. 350 ezer m³ űrtartalmú szennyvíziszap-tározónkat az Országos Vízügyi Hivatal, a helyi KÖJÁL és a Vízügyi Igazgatóság támogatásával és szakmai segítségével 1979-re felépítettük és üzembehelyeztük. A MÉLYÉPTERV próbaüzemi vizsgálatai alapján a Déldunántúli Vízügyi Igazgatóság javaslatának figyelembevételével az Országos Vízügyi Hivatal a kibocsátott szennyvízben

levő szennyezőanyag-koncentrációkra egyedi határértékek elismerik ugyan azt a jelentős munkát, melyet gyárunk a vízminőségvédelem terén végzett, de egyúttal a továbblépésre is ösztönöznek.

Vízgyógyászati korszerűsítésére, szennyvíztisztító-telepünk létesítésére az elmúlt időszakban közel 200 millió forintot fordítottunk, ami összes fejlesztési lehetőségeink egyharmadát tette ki. Őszinte köszönetet kell mondanunk az Országos Vízügyi Hivatalnak, hogy lehetőségeihez mérten a vízügyi alapról szinte valamennyi célkitűzésünket segítette, és kismértékben állami támogatást is felhasználhattunk. A teljesebb körű tájékoztatás miatt jegyezzük meg, a fejlesztési időszak alatt 69 millió forint szennyvízbírságot fizettünk.

Szennyvíztelepünk üzemeltetésének ellenőrzésére az Országos Vízügyi Hivatal irányelveire gyorsan reagálva bevezettük az önkontroll rendszert. A hetenkénti időben elolt mintavételezés, illetve az ebből származó eredmények viszonylag pontos képet adnak a telep tisztítási határfokról. A mintegy 150 ezer forintos éves ráfordítás megterül, mivel az operatív rendelkezésre álló mérési eredményeknél gyakorlatilag azonnali utólagos ellenőrzési lehetőségünk van egyes kiugróan rossz eredmény esetén. Csak példaként említem, hogy a nátrium-egyenérték és a detergens alkalmanként közel 100%-os szórást mutatnak, és ezek utólagos ellenőrzésekor mindig ki tudtuk deríteni a rendkívüli szennyezettség okát. Ezek ugyan többnyire objektívek voltak, de előfordultak technológiai lazaságok is. Az önkontroll rendszer bevezetését követően az operatív ellenőrzési munka megkönnyítése érdekében számítógépre vittük szennyezési adatainkat. A számítógép-program megkönnyíti a rendszer folyamatos ellenőrzését, és szinte naprakészen tájékoztat bennünket a telep üzeméről, illetve a várható szennyvízbírságról.

Az eddig elért és nem lebecsülendő eredményeink azonban csak rövid távú sikerélményeket adnak. Az újabb és többnyire szankcionáló rendelkezéseket is tartalmazó környezetvédelmi jogszabályok egyre magasabb követelményeket támasztanak vállalatunkkal szemben, mellyel lépést tartani a mai gazdasági környezetet is figyelembe véve, egyre nehezebb, néha megoldhatatlan feladatot is jelent.

Napjaink gondjai közül kiemelném a következőket:

— Tudjuk, hogy szennyvíztisztító-telepünk hatásfoka — annak ellenére, hogy ezt a vízügyi hatóságok ma még egyedi határér-

téssel elfogadják — ma már nem felel meg a kor követelményeinek, és korszerűsítésre szorul. Itt jegyzem meg, hogy az elmúlt héteves üzemeltetés rengeteg negatív tapasztalatot adott a hazai gyártmányú berendezések bőripari alkalmazhatóságát illetően. A felületi levegőztetőket ma már egy lakatosbrigád folyamatos munkájával lehet csak üzemben tartani, és alkalmanként még így is előfordul, hogy nem áll rendelkezésre a szükséges oxigénbeviteli kapacitás. Ha nem is ekkora, de gondok vannak az iszapelvéttel és a kotrók működtetésével is.

— A napi átlagban keletkező, mintegy 250 m³ 5%-os szárazanyagtartalmú iszap elhelyezése az újabb rendelkezések miatt nem megoldott, és a megtervezett iszapvíztelenítő állomásunkat több okból nem tudjuk megvalósítani. A közel egy éve működő szalagszűrő prés üzemeltetése eddig ugyancsak több negatív, mint pozitív tapasztalatot adott a számunkra. A berendezés rendkívül sűrűn meghibásodik, üzemeltetési, javítási költsége és az import polielektrolit miatt meghaladja költségtűrő képességeinket, továbbá a kezelőinél időszakosan szempanaszok jelentkeznek. A KÖJÁL ugyan megvizsgálta a munkahelyi légtér szennyezetését, és ott MAK-értéket meghaladó szennyezettséget nem talált. Ez azonban a tényen nem változtat és további vizsgálatokat igényel.

— További, nem szorosan a vízgazdálkodással kapcsolatos, de ezzel összefüggő problémát jelent az időszakosan fellépő bűz, mely ha belegondolunk, hogy gyárunk Pécs centrumában helyezkedik el, alkalmanként az egész várost irritálja.

Szerencsére, a felmerülő gondok és problémák megoldására szinte naprakészen vannak elképzeléseink, melyeket a többnyire folyamatosan végzett kutatási munkák eredményeire alapozunk. Tervbe vettük 50 millió forintos ráfordítással és 3 éves megvalósítási idővel szennyvíztelepünk korszerűsítését. A korszerűsítést a MÉLYÉPTERV tervezi, ma még csak a konzultációs szakaszban vagyunk mind a tervezővel, mind a kivitelezővel, de reméljük, a tényleges munkák hamarosan kezdődhetnek. Technológusaink külföldi szakmai segítséget is igénybe véve, folyamatosan munkálkodnak a króm kibocsátás csökkentésén. Egyre nagyobb mennyiségű sertésbőrt dolgozunk fel ún. krómmentes technológiával, és igen jók a marhabőrgyártás során bevezetett, ún. krómmentes cserzési eljárásból kikerülő szennyvizeink paraméterei. A használt lé koncentrációban közel egyötödére sikerült a krómoxid-kibocsátást csökkenteni. Mindennek ellenére úgy tűnik, a krómot a technológiai folyamatokból teljes egészében nem lehet kiiktatni. Van re-

mény azonban arra, hogy a kibocsátott szennyvízben a határérték megközelíthető.

Az iszapproblémánk megoldására ugyancsak rendelkezünk rövid- és hosszabb távú elképzelésekkel. A sűrítésre két külső cégtől is van ajánlatunk, és annak ellenére, hogy ez tovább növeli terheinket, 1989-től víztelenített állapotban szállítjuk ki a keletkezett teljes mennyiséget. A hosszú távú és végleges megoldást az ún. nedves oxidációs megoldás megvalósítása jelentheti. A laborkísérleteken túlvagyunk, sőt közel egy hónapig működött egy kis teljesítményű berendezés szennyvíztelepünkön, mely bizonyította, hogy az eljárás bőripari szennyvíziszap nedves oxidációjára alkalmas. A kapott eredmények szerint az iszap szárazanyagtartalma a kezelést követően mintegy 70%-kal csökkent, valamint, hogy az időzajelben vett hamu, illetve a kezelés utáni sűrű maradék anyagok izotermi vesztesége 20% alatt van, feltételezhető a szerves anyagok 90%-os elégetési hatásfoka.

Ha a vízfázist tisztítótelepünkre visszavezetjük, akkor az iszapprobléma mennyiségileg a mainak egyszázad részére csökken. A pontosabb tájékoztatás miatt azt azért el kell mondanom, e területen a K + F tevékenységet tovább kell folytatnunk, mert a kis kísérleti berendezésben az eltömődések miatt folyamatos volt az üzemzavar. Ezért a Műegyetem segítségével összeállítottunk egy nagyobb berendezést és azon folytatjuk további vizsgálatainkat.

Az alkalmanként jelentkező bűzszennyezés csökkentésére is van elképzelésünk, legalábbis kísérleti szinten. Hatszázezer forintos ráfordítással felépítettünk egy ún. biofiltert zsűrüzemünk közelében, melynek terveit NSZK licenc alapján az ATEV szakemberei készítették. A berendezést kísérletinek tekintjük, mert hosszú távon eszköze lehet a börgyári bűzproblémák megoldásának. De talán ugyanebben az irányban hatnak azok a kutatások is, melyet a Vízügyi Igazgatóság a pécsi halastavak vízgazdálkodási célú hasznosítására végzett, természetesen ezt a munkát szerény lehetőségünkhöz mérten anyagilag is támogatjuk.

Eddigi és a rendszerszemléletre alapozott vízgazdálkodási tevékenységünk a nem lebecsülendő anyagi ráfordítások mellett eredményesnek mondható, s ebből következik, hogy ezen az úton kell a jövőben is járunk. Az is egyértelmű, a jövőben az egységes szemléletnek nemcsak a vízgazdálkodás egészére, de a komplex környezetvédelmi tevékenységre kell vonatkoznia. Úgy érezzük, a közelmúltban bevezetett központi szervezeti változtatások javítják a komplex környezetvédelmi munka feltételeit.

Tarr György

S P O R T

Labdarúgóink szereplése a negyedik vonalban

Az várható volt, hogy a jelenlegi gárda nem képes dobogóra jutni, de ilyen gyenge szereplésre semmiképpen nem számítottunk.

A sikertelenségnek sok összetevője van. A tárgyi feltételek adottak, az anyagiak természetesen nem. A legnagyobb gond a játékosállomány tudásszintje és hozzáállása. Egy-két idősebb játékos megpróbált ugyan tenni valamit a sikerért, gondolok itt Szabóra, Bodróra és dr. Zsoltra, de sajnos ez kevésnek bizonyult. Ők is többször voltak sérültek, eltörttak, s máris szárnyaszegett lett a csapat. A fiatalabb korosztályból Lajos Tibin és Bérczesen kívül nincs meghatározó egyénisége. A többiek sajnos még a megyei szintet sem ütik meg, nagy csalódás Vajda, Takács, Harsányi játéka.

Ezekután természetes, hogy nem tudtuk felvenni a versenyt egy Somberekkel, a PVSK-val, vagy akár a PEAC-cal, sőt a Postással sem. Arra nincs anyagi, hogy valahonnan meghatározó játékosokat igazoljunk. Így hát azzal kell főznünk,

amink van, és ez csak ennyire volt elég.

A szakmai vezetés igyekezett mindent megtenni a jobb szereplés érdekében, de fából vaskarikát ők sem tudtak csinálni. Sajnos, az edzések látogatottsága is esetenként olyan volt, amilyen. Nincs fegyelmezési lehetőségünk, prémiummegvonaás, a csapatból történő kihagyás, mert akkor ki fog játszani? Többen felvetették, nem volt cél a csapatnál. Kérdem én, milyen cél lehet ezek után?

Szerintem csakis a tisztas helytállás, nem pedig a bajnoki remények. A BTC hagyományaira sem érdemes már hivatkozni, sokkal nagyobb múltú egyesületek eltűntek hazánk sporttérképéről.

Úgy néz ki, a következő szezont új edzővel kezdjük, talán sikerül tehetséges fiatal játékosokat igazolnunk, s egy megújult társaság — remélem — többre lesz képes.

Id. Szomor Árpád

A megyei I. osztály végeredménye

1. Somberek	30	21	6	3	78-22	48
2. PEAC	30	19	5	6	66-30	43
3. P. Postás	30	16	8	6	52-31	40
4. Szajk	30	16	7	7	68-29	39
5. PVSZK	30	17	5	8	67-42	39
6. Újpetre	30	12	8	10	49-40	32
7. P. Zsolnay	30	13	5	12	55-54	30
8. Steinmetz SE	30	14	2	14	50-54	30
9. PBTC	30	11	6	13	35-46	28
10. Harkány	30	9	9	12	43-48	27
11. Geresdlak	30	11	3	16	31-35	25
12. Vasasi Bányász	30	9	6	15	44-61	24
13. Beremend	30	9	5	16	45-43	23
14. P. Kinizsi*	30	8	9	13	29-49	23
15. Szentlőrinc	30	6	7	17	25-58	19
16. P. Gázmfő	30	1	5	24	15-85	7

* = két büntetőpont levonva

A bajnok Somberek feljutott az NB III-ba, míg a második vonal alatti csapatok ósztól a megyei I. osztályban folytathatják.

Második helyen végzett női tekecsapatunk

Az 1987/88-as bajnokság után 1988/89. évben második helyen végzett a női tekecsapatunk.

Sokáig versenyben voltunk az első helyért is, de sajnos az ősszel is és tavasszal is egy kisebb megingásunk volt, ami miatt lemaradtunk a dobogó legfelső fokáról.

Az is az igazsághoz tartozik, hogy az ellenfél általában véve egységesebb csapat benyomását keltette. A jövőre nézve biztató, hogy csapatunkban több fiatal, tehetséges játékos bontogatja szárnyait.

Az idei évi második helyezéskben döntő érdemeket szerzett *Szintén*

Anna, aki a lejátszott 14 mérkőzésen 13 pontot szerzett. Ráadásul hosszú évek után személyében ismét képviselve van a BTC országos egyéni felnőtt tekebajnokságon.

A többi játékos egyéni teljesítményével maradéktalanul nem lehetünk elégedettek.

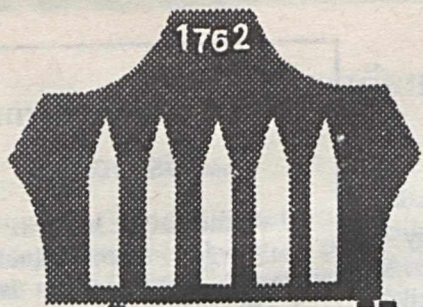
Sajnos, a tapasztaltabb játékosok többször is gyengébb teljesítményt nyújtottak sorsdöntő mérkőzéseken, s így alakulhatott, hogy hazai pályán kétszer is vereséget szenvedtünk. Az idei évben csak közepes teljesítményt nyújtott *Engelsbach Józsefné*,

Gyurkovics Sándorné, *Horváthné Szoboszlai Zsuzsa*. Az utóbbi hónapokban sokat javult játékuk, s így többször jó teljesítményt nyújtottak: *Barkai Ildikó*, *Rubinszki Rita*, akik mindössze 2 éve kezdték el a tekezést. *Rubinszki Rita* az Országos Ifjúsági Egyéni Bajnokság döntőjébe is bejutott, s képviselte a BTC színeit.

A csapatban szerepel még *Török Lászlóné* és *Schmidt Eszter*. Csapatunk jelenlegi összeállításában képes arra — hosszú távon is — hogy az NB II-es bajnokság élcsoportjában végezzen.

3476
1200

1762

A PÉCSI BÖRGYÁR

HÍRADÓJA ✦

XVIII. ÉVFOLYAM 3—4. SZÁM

ÁRA: 10,— Ft

Kemény piaci verseny

Kedvezően alakul tőkés exportunk

- Nagy a kereslet sertésvelour bőreink iránt
- Többleteredményt hoz az önálló külkereskedelmi jog
- Gyümölcsöző kapcsolatok a szovjetekkel

Vállalatunknak a külföldi és a belföldi piacon egyaránt egyre keményebb piaci versenyben kell megállnia a helyét. Ennek legfőbb oka a belföldi piacon a versenyfeltételek kialakulása, illetve keményedése. Az exportpiacokon pedig a bőr- és cipőiparban bekövetkezett világpiaci változások.

Jó konjunkturális helyzet

A Pécsi Bőrgyár exportértékesítésének fő célkitűzését ebben az évben is a középtávú exportfejlesztési pályázat és a szaldószabályozásból adódó követelmények határozzák meg. Mindez 8,584 dollár szabaddevizás exportárbevétel elérését tűzi ki. Ennek megvalósítása ez évben is — a tavalyihoz hasonlóan —

alapvetően sertésruházati bőreink eladásától és marhaszínbőr üzletek létrehozásától függ. Az előbbinél továbbra is igen jó a konjunkturális helyzet. Legfőbb piacainkon „tombol” a velour iránti kereslet, legtöbb fejfájást az elegendő mennyiség biztosítása jelenti. Legnagyobb vevőink Spanyolország, Franciaország, Hollandia, Kanada. Jelentős mennyiséget sikerül sertésbőrök termékeinkből is eladni.

Örvendtes a marhaszínbőr termékeink iránt ez évben megnyilvánuló erős kereslet. Emögött a nyugat-európai szovjet cipőszállítások húzódnak meg. Igen kedvező változást jelent, hogy a tervben rögzítettel ellentétben és az elmúlt évi szerkezettel szemben jelentősen eltolódott a struktúra a kikészített

bőrök javára a crust termékekkel szemben. Ennek jelentős árbevétel-növelő és gazdaságosságjavító szerepe van. Legfőbb piacaink ismét az NSZK, Ausztria és Finnország, de Jugoszláviában is értékesítünk.

Egyéb termékeink, mint a keményáru, a bőrkonfekció ugyancsak kedvező tendenciákat mutatnak az értékesítés területén. A talpkrukon-értékesítés piaci szerkezete bővült, az NSZK, Ausztria mellett Olaszország is felzárkózott rendszeres vásárlóin közé.

Saját anyagosaik értékesítésük mellett továbbra is jelentős a bér-munka végzése tőkés piaci partnerek részére.

(Folytatás a 3. oldalon)

Kongresszusi küldött a Pécsi Bórgyárból

Az a megtiszteltetés érte Nyuli Györgyöt, gyárunk villanszerelőjét, hogy a Magyar Szocialista Munkáspárt októberi kongresszusán mint Baranya megye küldötte vett részt. Nyuli György 1952-ben született. A Nagy Lajos Gimnáziumban érettségizett 1977-ben, és egyben ekkor kapta meg a villanszerelő szakmunkás bizonyítványt is. Az iskola elvégzése után követve édesapját, a Pécsi Bórgyárba került, a villanszerelő műhelybe. Munka mellett megszerezte a technikusminősítő vizsgát és jelenleg mint csoportvezető dolgozik.

Mozgalmi munkáját a középiszolában kezdte, majd a gyárban a KISZ-csúcsvezetőség tagja és alap szervezői titkárként tevékenykedett. 1978-ban lépett be az MSZMP-be. Volt párt-végrehajtóbizottsági tag, majd a legutóbbi választás óta a pártbizottság társadalmi titkárhelyettese. A vállalat sportéletének vérkeringésébe is aktívan bekapcsolódott. Előbb a gyár teniszszakosztályának megalakításában és igényjogosultságának bizonyításában, majd számára egy teljesen új területen, a labdarúgóknál mint szakosztályi elnök bizonyítja rátermettségét.

Kongresszusi küldötként való megválasztását a következőképpen mondta el.

A Pécsi Bórgyár kezdeményezésére létrehoztak egy 1200 párttagot tömörítő platformot. Ezt olyan meggondolásból tették, hogy ne csak jelölhessenek, hanem közvetlenül is küldhessenek a kongresszusra küldöttet. Ezt a platformot az úgynevezett „Déli városrész” üzemeit tömörítő párttagok alkották (Húshipar, Volán, Dohánygyár). Ezt az elképzelést a városi pártbizottság il-

letékesei nem fogadták el, így a négy jelöltnek a városi választási szabályoknak megfelelően kellett megküzdeni a kongresszuson küldötként való részvételért. Ennek érdekében különböző városi fórumokon kellett részt vennünk. Ezeket egyrészt a lakóterületeken tartották, másrészt önállóan szervezhető fórumok voltak. Egy ilyen szervezetek a Pécsi Bórgyárban is. A fórumokon be kellett mutatkozni. Mindegyikük szót kapott, el kellett mondani az elképzelésüket a párt munkájáról, jövőjéről. Tulajdonképpen minden egyes fórum megmérettetés volt számukra. A „körteshadjárat” után a küldöttek a párttagok szavazása útján kerültek kiválasztásra.

A párttagoknak 57 fő jelölből kellett kiválasztani a 18 városi és egy városkörnyéki küldöttet. A 12 ezer párttag közül 7500 fő szavazott. Nyuli György ebből 2360 szavazatot kapott (a tizenegyedik legtöbbet), és így került be a küldöttek csoportjába. A választási győzelem értékét csak növeli, hogy a megválasztottak közül mindössze két fő volt fizikai dolgozó.

A kongresszuson való részvétel nagy élményt jelentett Nyuli Györgynek, hiszen sokadmagával először vett részt ilyen nagy jelentőségű összejevetelen. Az események a televízióból és a sajtón keresztül már ismertek, így itt nem ismételjük meg azokat.

Nyuli György a reformszövetségbe jegyeztette magát, és végig ebben a szellemben képviselte a választóit. Most látta csak igazán, mennyire összetett a politikai életünk, még párton belül is. Érdekes volt számára, hogyan ütköznek a különböző nézetek és vélemények, il-

Volt párttitkárunk köszönete

A megszűnt MSZMP pécsi bórgyári bizottságának leköszönt titkára, Csiga István levélben mondott köszönetet mindazoknak, akik eddigi munkáját segítették. Íme a levél:

A Magyar Szocialista Munkáspárt XIV. soronkívüli kongresszusa kimondta az MSZMP megszűnését. A Bórgyári Pártbizottság volt tagjai, a pártalapszervezetek vezetősége nevében szeretném kifejezni nagyrabecsülésemet, tiszteletemet, s egyben mindenkinek megköszönni a többéves, önzetlen társadalmi és közéleti munkát. Az az eszme, s annak gondolata, amely eddig egymáshoz való tartozásunkat jellemezte, őszintén remélem és hiszem, nem halványul el. Köszönöm a párttagoknak, de a pártonkívülieknek, a gyár egész kollektívájának is — melynek támogatását és rokonszenvét élveztem —, hogy több mint egy évtizedes titkári működésem során munkámat támogatta.

hogyan alakult egyes emberek állásfoglalása egyik napról a másikra.

A kongresszus után azt tartja a legfontosabb feladatának, mivel október 7-én bejegyezte magát a Magyar Szocialista Párt tagjai sorába, hogy meg kell szervezni több helyen is az MSZP tagtöborzását. Tudja, nem lesz könnyű feladata, de mindent megtesz, hogy a munkája sikeres legyen.

Bartal Lőrinc

A Pécsi Bórgyár dolgozóinak lapja • Kiadja a Minisztertanács Tájékoztatási Hivatala III/ÜHV/109/BA/1987. számú lapkiadási engedélye alapján a Pécsi Bórgyár (7601 Pécs, Bolgár Néphadsereg útja 52.). Felelős kiadó: VERES LAJOS. Felelős szerkesztő: MIKLÓSVÁRI ZOLTÁN. A szerkesztő bizottság tagjai: dr. Aczél József, Bartal Lőrinc, Csiga István, Lázár György, Miklósvári Zoltán, Simon Attiláné, Soós Enikő, Szekeres Judit, Szomor Árpád, Vincze György, Vinkó Máté, Zalainé dr. Körösi Erzsébet. • Készült a TEMPORG Kiszövetkezet nyomdájában (Pécs, Somogyi Béla u. 2.). Felelős vezető: Dr. KÁLLAI SÁNDOR. • Terjeszti a gyár dolgozói között a Pécsi Bórgyár

Kedvezően alakul tőkés exportunk

(Folytatás az 1. oldalról)

Szabaddevizás kiszállitásainkon túlmenően rostműbőr, kéreg és cipővelour termékeink tekintetében meghatározó a jugoszláv piac.

Konstrukciós üzletek keretében jelentős mennyiségek kerülnek elhelyezésre ebben az országban.

Saját ügynöki hálózat

A piaci tendenciákon túlmenően jelentős változás következett be exportértékesítésünk piaci csatornarendszerében. Az önállóan, külkereskedelmi vállalat bevonása nélkül lebonyolított export értéke ez évben várhatóan a teljes exportárbevétel 55—60 százalékát fogja kitenni. Ez évben sikerült kiépíteni ügynöki hálózatunkat.

Legfontosabb piacainkat megfelelő képviselőkön keresztül tartjuk kézben. Az önálló piaci munka következtében, illetve eredményeként elkezdtük, illetve részben meg is teremttük a képviselői feltételeket az Egyesült Államokban, Nagy-Britanniában és Hongkongban. Már megmutatkoznak ezek kezdeti eredményei sertésvelour és marhafelső termékeink értékesítése terén. A piacépítés és közvetlen önálló kapcsolatokon túlmenően az önálló külkereskedelmi jog már ez évben is többéltérő eredményt hoz a megtakarított bizományosi jutalékon keresztül.

A fentiekben elemzett tendenciák és tényezők következtében a harmadik negyedév végéig exporttervünket 90 százalékban teljesítettük.

Meglévő kötészállományunk pedig jelentős mértékű túlteljesítést feltételez éves szinten. Összességében tehát jók a kilátások, strukturálisan azonban igen kemény munka vár ránk vevőink bizalmának megőrzése érdekében. Ez a jövőbeni kapcsolataink, exportunk, illetve ez évi eredményeink szempontjából jelentős.

Nagy feszültségek keletkeztek a sertésvelourigények és lehetősége-

ink között. Ennek feloldása, a ruházatvelour-termelés fokozása kulcsfontosságú, annál is inkább, mert alacsony tőkés importtartalmú és magas profitot hozó termékről van szó. Marhabőrexportunk esetében ugyancsak a mennyiségi igények követését kell elsősorban megoldanunk.

Bérmunka fejében nyersbőr

A szovjet kapcsolatok jelentőségének érzékeltetéséhez abból a tényből kell kiindulnunk, hogy ma már jelentős rés kezd keletkezni a világ cipőtermelésének növekedése következtében fellépő bőrigény és a világ marhanyersbőr-termelése között. Ennek folyamányaként 10—12 éven belül mintegy 30 százalékos hiány fog keletkezni a bőrfeldolgozó ipar, illetve a bórgyárak alapanyagellátásában. Ez a rés részben a bőrök jobb kihasználásával, részben más bőrök, például sertésbőr nagyobb mértékű feldolgozásával, részben új területek bekapcsolásával hidalható át.

A hiány fellépése, illetve növekedése következtében a nyersbőr világpiacon ára emelkedő tendenciát mutat. A hazai felhozatal lényeges javulására hosszú távon nincsenek remények. A gyár számára nem marad más választás — figyelembe véve azt a gazdasági kényszert is, hogy a devizasaldót javítani kell —, mint hogy új beszerzési forrásokat találjon.

A Szovjetunió — igen eltérő minőségű, földrajzi területenként változó, de — nagy mennyiséget biztosítani tudó nyersbőrforrásokkal rendelkezik. Ezek kihasználását ma még az infrastrukturális hiányosságok és újabban a politikai zavargások is nehezítik. Az országban belüli lassú, de folytatódó gazdasági változások kedvező terepet biztosítanak a vállalkozói kapcsolatok építésére, melyek keretében az államközi kontingensen felüli kereskedelem keretében kétoldalú ala-

pon bérmunka konstrukcióban nyersbőrhez jutunk. Növekvő szocialista exportunk — mely az összes exporton belül értékben még csekély — a bérmunka értékéből tevődik össze. A bérmunka ellenértékének kiegyenlítése nyersbőrrel történik.

Ennek a konstrukciónak többszörösen is kedvező hatása van vállalatunk működésére.

- Sikerül ezen keresztül a belső nyersbőrhiányt kompenzálni.

- Tőkés deviza igénybevétele nélkül nyersbőrimporthoz jutunk,

- ezáltal kapacitásainkat kielégítő szinten ki tudjuk használni.

- A bérmunka konstrukcióban kedvezőek a kialakult cserearányok, melynek következtében a termelésbe bekerülő nyersbőrök átlagára jelentősen csökkenthető.

A szovjet kétoldalú kapcsolatok jelentősége tehát nem egyszerűen a gazdaságosság javulásával mérhető, hanem közvetlen és közvetett módon a vállalat egész működésére kihat. Sajnos, a szocialista külkereskedelem betegségeivel e relációban is találkozunk. Ilyenek a pontatlan szállítások, a vásárlóerő paritástól elszakadt valutarendszer, az irracionális árképzési sémák, rossz beidegződések stb. Figyelembe véve azonban gyárunk jövőjét, jövőbeni nyersbőrbeszerzéseink biztonságát, és bízva abban is, hogy ha lassan is, de reménykeltően a kétoldalú kereskedelem rendszere is változik, számunkra létfontosságú a kapcsolatok szélesítése. Ez nem merülhet ki a kereskedelem hagyományos területeiben, hanem tovább kell lépünk tőkebefektetésekkel, közös alapítású vegyesvállalatok működtetésével, szellemi tőke értékesítésével.

Beszámoló a Párizsi Bórhétről

Ez évben is, mint mindig, szeptember közepén került megrendezésre a bőrvilág egyik legnagyobb seregszemléje, a Párizsi Bórhét. Természetesen a Pécsi Bórgyár is kiállítóként részt vett a vásáron. A korábbi évek gyakorlatával ellentétben azonban az önálló külkereskedelmi joghoz kapcsolódóan az üzletkötések már a gyár nevében történtek meg. A kiállítás a többi bőrgyárral és a Bivimpexszel, valamint francia ügynökünkkel helyileg közös standon került megszervezésre.

A bórhét ideje alatt számtalan külföldi partnerünk keresett fel bennünket a folyó üzleti ügyek megbeszélésére, és új szerződések kötésére is sor került. Több, eddig ismeretlen felhasználó érdeklődött termékeink iránt, melyek jó része azonnali mintarendelésekben konkretizálódott. Különösen nagy volt az érdeklődés Spanyolországból, Olaszországból, Kanadából, Angliából és az USA-ból.

Igen nagy a kereslet sertés ruházati velourbőreink és béléshasítékaink iránt. Úgy tűnik azonban, hogy marha-cipőfelsőbőreink is új piacokon, nevezetesen Angliában komoly érdeklődésre tarthatnak számot. A jövőt illetően sertés-színbéléseink és cipővelour termékünk export eladásait is jónak ítéljük meg, amennyiben a bemintázások megtörténnek.

Összességében mintegy 2 millió dollár értékben kötöttünk üzleteket, és további jelentős szerződéskötésekre kerülhet sor az év hátralévő részében.

Dr. Komjáti Zoltán

Őszi Budapesti Nemzetközi Vásár

ÉLÉNK

Szeptember 22. és október 1-je között zajlott le a 90. őszi Budapesti Nemzetközi Vásár. Kiállításunkat az elmúlt évekhez hasonlóan a Hungexpo Dekor-Service szolgáltatásával és Zalay Budáné kisiparos-sal közösen állítottuk fel. Meg kell jegyezni, ebben az évben a Hungexpo munkájával nem voltunk megelégedve, sok probléma volt, amelyek megoldásában nemigen segítettek a kiállítót. A költségek összehasonlítása után a jövőben már inkább kisvállalkozó munkáját vennénk igénybe, aki kulcsra kész standot nyújt át a megrendelőnek.

Éltünk

a hírverés lehetőségével

Díjat ebben az évben nem nyertünk. A díjazottak listáját nézve a könnyűipar igencsak mostohagyerek volt. A díjak 90 százalékát az élelmiszeripar nyerte el, és a fennmaradó kis hányadot osztották szét a többi pályázó között.

Már a megnyitó napján igen sok külföldi kereste fel a standunkat, és ez jellemző volt mind a 10 napra. Véleményem, hogy amíg a belföldi kiállítók már kevésbé veszik komolyan a BNV-t, a külföldiek viszont annál inkább. Valószínű, hogy ebbe Magyarország jelenlegi reflektorfényben levő helyzete is közrejátszik. Belföldi partnereink is felkerestek bennünket, de sok esetben csak tisztelgő látogatóként.

A kiállításon kívül több helyen is előfordult a Pécsi Bórgyár neve. Így részt vettünk az MDI által rendezett központi divatbemutatón. Az EXPO újság vásári számában megjelent a hirdetésünk. A Danubius Rádióban elhangzott egy német

nyelvű riport, amelyet dr. Komjáti Zoltán exportfőosztály-vezetővel készítettek. Tv-reklámunk ment 3 alkalommal, és a vásári videóláncban is szerepeltünk.

Belföldi tárgyalásaink

A BNV első szakmai napjára meghívtuk a cipőkereskedelmi vállalatok képviselőit és egy-két cipőgyártó céget azzal a céllal, hogy modellek kíséretében bemutassuk új sertés-felsőbőrünket és az Orfú marhafelsőbőrt, és hogy véleményüket kikérjük. Meghívásunkra a Főncia és a Corso Kereskedelmi Vállalat, valamint a Bonyhádi Cipőgyár képviselői jelentek meg. Egyhangúlag rossz véleménnyel voltak sertés-felsőbőr termékünkéről. Azzal az indokkal, hogy a vevő nem szereti, a bőr nem is szép, nem mutatós, rossz a szabáshányada, és a készáru árában nem tükröződik olyan nagy eltérés, mint például a marha- és sertésfelsőbőr áránál. Az Orfú marhafelsőbőr már inkább elnyerte tetzésüket.

Megkeresett bennünket még a Fotoelektronik Iksz képviselője, mert sok egyéb között cipő gyártásával is foglalkozik, amelyhez sertés-cipővelourbőrre lenne szüksége. Az értékesítési osztályhoz irányítottuk őket.

A Salgó Cipőipari Szövetkezet elnöke, Tóth Rudolf a Junior marhahasíték termékünk iránt érdeklődött, színmintákat vitt, s még ebben az évben 1000–1500 négyzetméter bőrre lenne szüksége, béleletlen lánycipőhöz, s ez folytatódna 1990 májusától. A továbbiakban

(Folytatás az 5. oldalon)

Őszi Budapesti Nemzetközi Vásár

ÜZLETI TÁRGYALÁSOK

• A külföldiek komolyabban veszik a vásárt

(Folytatás a 4. oldalról)

növényi cserzésű bőr érdekelné őket, URH rádió borítójának. Ez utóbbinál javasoltam, hogy keressenek fel bennünket Pécsen, ahol megkeressük a megfelelő bőrt.

A Kiskunfélegyházi Cipőipari Szövetkezet elnöke mintabőröket kért a Madonna sertésbőrből csizmaszárnak.

Bördíszműüzemünk vezetője, Gróza József is folytatott tárgyalásokat a BNV-n, s több cégtől mintamegrendeléseket vett fel a jövő üzletei érdekében.

Külföldi érdeklődések

Timár Imre, a Godexco cég képviselője hozta a standunkra Izlandból Rolf Johansen nagykereskedő urat, aki késztermékek és ruházati bőrök iránt érdeklődött. Ugyanakkor a holland Godexco cég is érdeklődik ruházati bőrök iránt. Kollektívát és árajánlatot küldtünk részére.

• Said Mohamadi úr cipőfelsőbőrök és konfekcionált kéreg témában tárgyalt dr. Komjáti Zoltánnal. Vágatmintákat vitt árajánlattal, s majd visszatérnek a témára.

• Fischer úr a Center 51 párizsi cégtől jött. Fércipőkhöz keresett felsőbőrt 1,6–1,8; 2,0–2,2 mm-es vastagságban. Azóta a kapcsolatfelvétel már megtörtént.

• Thaiföldről, a Clereland Industries Co. Ltd.-től Udom Tautiprasongchai úr keresett talpbőrt és növényi cseres bőröket, valamint sertésbőröket. Kérte, hogy vegyük fel vele a kapcsolatot.

• Egy arab úr, aki névjegyet nem hagyott, szovjet nyersbőrt

ajánlott fel. Meg fog keresni bennünket, ígérte.

• Egy angol úr a Little Wood cégtől bőrruha után érdeklődött. Unyi Zoltán tárgyalt velük.

• Goldenberg Boaz úr Tel-Avivból szintén bőrruha után érdeklődött. Telefaxon kér ajánlatot.

• Ludmilla I. Goltchonek Moszkvából kooperáció témájában keresett bennünket. Kéri, hogy Moszkvában hívjuk fel.

• A Golden Bell Co. Ltd. koreai cég képviselője cipő- és ruházati bőröket keresett. Mintát vitt sertés-cipővelour, ruházati velour, Madonna, Cleopátra, Winston és Mokasszin bőreinkből.

• Botlik Ildikó a koreai Somsunay Co. Ltd.-től sertés wet-blue-ra kért ajánlatot.

• A Hansa Kereskedő és Termelő Rt. külkereskedelmi osz-

tályvezetője osztrák partnerünk megbízásából síkesztyűhöz és bőrruhához kért mintákat, árakat, valamint cipőbélés ajánlatot.

• Kurt Poglitsch úr dekoráció célra keresett velourozott bőrt. A fekete és a 12008-as színű sertésvelour kiválasztotta, s ezekből mintarendelést adott.

• A Skála World Trad munkatársa a Teking Invest jugoszláv cég képviselőjével együtt árajánlatot kért konfekcionált kéregre, talpbőrre, bélésre és rostra a jövő évi első negyedéves cipőexport ellentételeként.

• David Lin úr Thai-Wain-ből cipőfelsőbőr és talpbőr témájában megkeres bennünket.

• Földvári András a Budapesti Szövetkezettől szovjet sertésnyersbőrt ajánlott fel, és ugyanakkor sertés wet-blue ajánlat érdekelné.

Szekeress Judit

Siker a Pécsi Ipari Vásáron

Az idén tizenkettedik alkalommal rendezték meg a Pécsi Ipari Vásárt. A Pécsi Bőrgyár a hagyományokhoz híven újból kiállított a vásáron, ahol a legújabb és már ismert termékeit egyaránt bemutatta.

Kiállításunkat színesítették a bőrruha- és bőrdíszműüzem termékei, valamint a Nyíregyházi, az Endrődi és a Pécsi Cipőipari Szövetkezet, a Bonyhádi Cipőgyár és a Magyar Divatintézet cipőmodelljei.

A kiállításon igen szép sikereket értünk el. A Mokasszin marhafelsőbőr a vásár nagydíját, a Winston sertés ruházati nappalból készült

„Vitold” női motorosöltözék pedig termékdíjat nyert. Ugyanakkor maga a kiállítás elnyerte a Magyar Reklámszövetség díját.

Tárgyalónkat sok belföldi partnerünk kereste fel, akik nagy érdeklődést mutattak az új Zobák marhafelsőbőr, az Orfú marhafelsőbőr és a többi termékünk iránt.

A vásárlátogatókat megállították a szép női táskák és bőrruhák, valamint a Madonna sertés ruházati nappalbőrünk. A Pécsi Bőrgyár termékeivel a látogatók találkozottak még a vásári divatbemutatón is, amelyet a City-Coop Kft. rendezett.

Sz. J.

Folyamatos termelés és értékesítés

JÓ ÚTON A MINO KFT.

- Már az első félévben 12 millió forint nyereség
- Megfelelő osztalék befektetett tőkénk után

A MINO Kft., amely 1988. november 15-től működik az egykori Minőségi Cipőipari Vállalat budapesti telephelyén, a megalakulástól számított közel egy év alatt bebizonyította, érdemes volt hasznosítani a rendelkezésre álló gépi-műszaki kapacitásokat és a felhalmozott szakmai-gyártási tudásanyagot.

A Kft. — amelyben vállalatunk is tőkerészes — fenntartotta a MINO márkanévet, és az új vállalat beindításakor minden nehézség közepette megvalósította a márkanév megőrzésének és továbbfejlesztésének egységét. A Kft. átvette a korábbi budapesti gyár szállítási szerződéseket vállalt kötelezettségeit, mind az értékesítést, mind pedig az ahhoz kapcsolódó beszerzést illetően. Ez képezte lényegében az alapját a társaság 1989. I—IV. havi termelésének. Egyúttal ez a tény befolyásolta a Kft. első félévi gazdasági eredményeit is.

Az 1988. év végén beinduló tervezési munka jövedelmezőségi számításai rámutattak arra, hogy intenzív és folyamatos marketing munkával új export- és belső piacok feltárására van szükség, a cipőgyártás relatíve kicsi fedezeti hányadát a volumen növelésével kell ellensúlyozni. Növelni kell a jövedelmező szellemi export mértékét, hatékony költséggazdálkodást kell megvalósítani. Ez lehet a biztosí-

téka annak, hogy a Kft. nyereséges gazdálkodást folytasson. Így tehát a Kft. dolgozói és vezetői előtt az a feladat állott, hogy a szétzilált társaságot újból megindítsák a folyamatos munka területén, és egyúttal szakítsanak az addigi piaci és termelési szemlélettel, és az átállás nehézségei mellett valósítsák meg ezt az újfajta marketing szemléletet.

Az első félév eredményei és a társaság második félévi kötésállománya azt mutatja, ezt a célt sikerült megvalósítani. A Kft. az első félévben termelési kapacitását kitöltötte, termelési feladatait teljesítette. Ennek során 274 ezer pár cipőt értékesített 243 millió forint árbevétel realizálása mellett. Ez összességében a társaságnak az I. félév során 12,2 millió forint nyereséget biztosított. Ez a nyereség valamivel jobb, mint amire az első félév szerződéseinek ismeretében számítani lehetett.

A termelési és értékesítési feltételek biztosításán túlmenően folyamatos munkát jelentett a Kft. szervezeti-működési megújítása is. E munka még nem fejeződött be, a szervezet megfelelő kialakítása jelenleg is folyamatban van. A fő feladat itt az, hogy az eredetileg klasszikus nagyvállalati szervezeti felállítást átalakítsák egy mozgékony kisvállalat által megszabott

követelményekre. Ez természetesen együtt jár nagy számú létszámleépítéssel, és mint minden ilyen akció, időbelileg elhúzódhat.

Vállalatunk, valamint a másik két tulajdonos vállalat képviselői egyetértettek abban, hogy pályázat útján kell a Kft. ügyvezető igazgatói posztját meghirdetni, a jelentkezőkből kell kiválasztani azt a szakembert, aki képes a mai kor követelményeinek megfelelő szemlélettel a Kft. működését irányítani. A pályázat kiírása megtörtént, elbírálása folyamatban van. Remélhetőleg sikerül megtalálni azt a szakembert, aki képes lesz a kijelölt irányvonalnak megfelelően irányítani a Kft. munkáját.

Ami az ez évi további kilátásokat illeti, a második félévre a rendelésállomány biztosított, a folyamatos termelés feltételei adottak. A II. félévi termeléshez az anyagok és alkatrészek beszerzése megtörtént. Így a Kft. éves tervében megfogalmazott célkitűzések várhatóan megvalósulnak, és az előirányzott eredményterv teljesülni fog.

Ez pedig azt jelenti, hogy a Pécsi Bőrgyár előzetes várakozása is teljesül, és a befektetett tőke utáni osztalék eléri azt a mértéket, amelyet a vállalat a befektetéstől elvárt.

Acél József

DÖNTÖTT A VÁLLALATI TANÁCS

Több napirendet is tárgyalt októberi ülésén a Vállalati Tanács. Az alábbiakban ismertetjük a fontosabb döntéseket

Szovjet—magyar vegyesvállalat

A Vállalati Tanács beható vita után jóváhagyását adta egy szovjet—magyar vegyesvállalat alapítására. A vállalkozásban a Pécsi Bőrgyár 13 százalékos tőkerészesedéssel — beleértve a szellemi tőkét is — venne részt, aminek fejében sertésnyersbőrökhöz juthatunk. A Grúziában létrehozandó vegyesvállalat kereskedelmi joggal is rendelkezne, így a külkereskedelmi tevékenységén keresztül devizát is hozhatna.

Részvényvásárlás a Fellbach

Kereskedelmi és Szolgáltató Részvénytársaságtól

Pécs város határában, a Sarohin tábarnok út és a Harkányi út kereszteződésében 10 000 négyzetméter alapterületű, nyugati típusú autós bevásárlóközpontot építenek. A kétszintes eladóterű áruházban élelmiszereket, iparcikkeket és ruházati cikkeket árúsítanak, ezenkívül lesznek különböző szolgáltatóegységek, zömmel kisiparosok. A figyelmes kiszolgálásról csaknem háromszáz eladó gondoskodik majd, akik ezért jó fizetésre számíthatnak. A parkirozóban egyszerre ötszáz gépkocsinak jut hely, őrzsük ingyenes.

A bevásárlóközpontra a tanács egy évvel ezelőtt hirdette meg a pályázatot, amelyet a Baranyaker és a Mecsek-Füszért nyert meg, majd létrehozták a Fellbach Kereskedelmi és Szolgáltató Rész-

vénytársaságot. Az alaptőke 350 millió forint, ebből fedezik az építkezést — a bekerülési költség 250 millió forint —, a többi a forgóalapra kell. A bevásárlóközpont nyitását a jövő augusztus 20-ára tervezik.

Vállalati tanácsunk úgy döntött, 15 millió forinttal belép a Fellbach Rt-be. Az osztalék az első évben 10—12 százalék között lesz, ami a későbbiekben a közgyűlés döntése alapján csak nagyobb lehet.

Cipőgyárvásárlás — elhalasztva

A vállalati tanácsülés napirendjén szerepelt az Auróra Cipőgyár

megvásárlásának ügye. Az Auróra a Minőségi Cipőgyár gyáregysége volt, mára teljesen tönkrement. Viszont vannak üres csarnokok, korszerű tanműhely, ahol jelenleg is folyik a tanulóképzés, a cipőgyárban olyan bőreinket is fel tudnánk dolgoztatni, amit más célra nem tudunk hasznosítani, s a termelés bizonyos hányadát tőkés relációban is tudnánk értékesíteni. Az Aurórát 75 millió forintért vásárolhatnánk meg, ezáltal 500—600 millió forinthez juthatnánk.

Az ülésen a vásárlással kapcsolatban több aggály is fölmerült, ezért úgy döntöttek, mélyebben kell elemezni az Auróra helyzetét. A témára novemberben visszatérnek.

Tűzvédelem és gazdaság

Napjaink gazdasági nehézségei kihatnak a tűzvédelmi helyzetre is. Tűzmelegelőzési munkánk végzése során nagyon gyakran tapasztaljuk, hogy akár új beruházás, akár bővítés, fejlesztés során a tűzvédelmi követelmények terhére kívánják a beruházási költségeket csökkenteni. Ez a szemlélet helytelen, mert a későbbiek során beláthatatlan anyagi kár keletkezhet egy tüzeset miatt, ami jóval nagyobb, mint amit az építés során megtakaríthattak volna. Arra viszont törvényes lehetőség van, hogy valamilyen követelmény helyett egyszerűbb megoldásra kerüljön sor, azonban ilyen esetben más, de hasonló biztonságot nyújtó megoldást kell választani. Az ilyen eltérések elől a tűzvédelmi hatóság nem zárkozik el, az ilyen ügyeket egyedileg bírálja el a 4/1980. (XI. 25.) BM. sz. rendelet 3. § (2) bekezdése értelmében.

A tűzbiztonság megteremtésének anyagi feltételek nélküli módja a használati szabályok mindenkor fokozott betartása. Ez alatt azt kell érteni, hogy a napi munkavégzés során biztosítani kell pl. a raktározásra-tárolásra, a közlekedési utak szabadon tartására, a dohányzás szabályaira stb. vonatkozó előírásokat. Egyszerűen gondoskodni kell a magatartási szabályok betartásáról. Természetesen ez magas színvonalú tűzvédelmi fegyelmet, önkéntes jogkövetést feltételez a dolgozók, vezetők részéről egyaránt.

A gazdálkodó szervezeteknek, intézményeknek fontos érdekük, hogy minden rendelkezésre álló eszközzel biztosítsák anyagi javaik tűz elleni védelmét.

Gonda Barnabás
tűzoltó őrnagy

Lezajlottak a szakszervezeti választások

A MUNKA KÖZÉPPONTJÁBAN

Lezajlott gyárunkban a szakszervezeti választói értekezlet. Az öszelejövetelen *Dara János* levezető elnök üdvözölte a résztvevőket, köztük *Tréber Tibort*, a Bóripari Dolgozók Szakszervezetének főtítkárát, *Veres Lajost*, vállalatunk vezérigazgatóját és *Harvan Józsefet*, vállalatunk nyugállományú szakszervezeti titkárát. A rövid bevezető után *Dara János* átadta a szót *Simon Attilánénak*, a szakszervezeti bizottság titkárának, aki az előzetesen írásban kiadott beszámolóhoz szóbeli kiegészítést fűzött.

Az elmúlt négy évben végzett munkát értékelve egyebek mellett rámutatott, súlyponti változások történtek, a korábbi, elsőbbséget élvező úgynevezett termelést segítő tevékenységről mára visszatértek a szakszervezet klasszikus feladatához, amennyiben a munka középpontjában az érdekvédelem áll. Az elmúlt négy évben a szakszervezeti tagság érdekében végzett munka igen sokrétű, sokoldalú volt. Elsősorban a nagy kolléktíva érdekeit igyekeztek szem előtt tartani, de ez nem zárta ki az egyén érdekével való foglalkozást, ami az utóbbi időben különösen felerősödött. Ez sok-sok időt és energiát kívánt a tisztségviselőktől, a bizalmitól kezdve a szakszervezeti bizottsági tagokon át a titkárig. A jövőben ezen a megkezdett úton kell majd a szakszervezeti érdekvédelmi munkát továbbfejleszteni.

Simon Attiláné szóbeli kiegészítése után *Lőrincz Sándorné* ismertette a számvizsgáló bizottság beszámolóját, foglalkozva a tagdíjfizetés új rendjével, a segélyezéssel, az üdültetéssel, a kultúra, az ismeretterjesztés, az oktatás és a sport támogatásával. A tagság kérése alapján 1989-ben a tagdíjból való alaprészesedésünk 58 százalékra emelkedett. Az alapszervezet bevétele az évek folyamán nőtt, aminek oka a magasabb létszám és az átlagkeresetek emelkedése. Szervezettségünk

mindvégig magas, 99 százalék körüli. Forgóalapunk az év elején 138 ezer forint volt, amiből 100 ezer forintot 19 százalék kamatozással egy évre tartósan lekötöttünk az OTP-nél. Elképzelésünk, hogy a jövő évben is ugyanezt tesszük, igyekezve a tagság pénzét a legmegfelelőbb módon kamatoztatni.

Ezt követően *Dara János* megnyitotta a beszámoló feletti vitát. A felszólalók közül *Pintér Istvánné* a vállalatnál működő társadalombiztosítási tanács és annak albizottságai — a társadalombiztosítási kifizetőhelyet ellenőrző, a nyugdíjügyi, az üzemegészségügyi és a beteglátogatási albizottságok — tevékenységét ismertette. A tanács eddig is, de a jövőben is megkülönböztetett figyelemmel kíséri a vállalat azon törekvéseit, melyekben a szociálpolitika eszközrendszerével igyekszik kompenzálni a gazdasági életben bekövetkezett kedvezőtlen változásokat. *Dr. Nagy Anna* a jogsegélyszolgálat elmúlt négy évben végzett munkáját összegezte. A kimutatások szerint évről évre csökken a konkrét, egy dolgozót érintő ügyek száma, ugyanakkor nő az általánosabb, tehát több személyt érintő ügyek száma, tehát ez általános érdekvédelem. E két jelenség egymással szervesen összefügg, és a szakszervezeti bizottság tudatos irányító munkájának az eredménye.

Berta János a szakszervezeti agitáció és propaganda eredményeiről szólt, felsorolva a különböző oktatási formákat, melyekkel vállalatunknál is éltünk. A következő felszólaló, *Borhi Sándorné* elégedettségét fejezte ki az eddigi szakszervezeti vezetők munkáját illetően, újjáválasztásukat javasolta. *Magassy Attiláné* mindenekelőtt szavára tette, hogy a készáruraktárban a munkakörülmények egyre rosszabbodnak, majd a szakszervezeti nőbizottság szervezőmunkáját ismertette.

A vitában felszólalt *Tréber Tibor*, a BDSZ főtítkára is. Három témá-

val, a politikával, a gazdasággal és a szakszervezettel foglalkozott, majd pedig a bórös szakszervezet sajátos kezdeményezésével. Egyebek mellett hangsúlyozta: a politikai csatározásokban eddig a gazdaság alulmaradt, el szeretnék érni, hogy az uralkodó kormány jusson el végre odáig, hogy a gazdasággal foglalkozzon. A szakszervezet szeretné elérni a bérek reformját. Ami a Bórös Szakszervezet megújulását illeti, a Központi Vezetőség döntése alapján létrehozuk a bórösök, cipösök, bórkonfekciósok érdekvédelmi szervezetét, az úgynevezett szakmai tanácsokat. Ezen szervezetek által reméljük, egy-egy szakma sajátosságai jobban a felszínre kerülnek, s ennek következtében jobb döntéseket hozhatnak az illetékes vezető területek. *Tréber Tibor* végzetül köszönetet mondott a bórgyári szakszervezeti választott tisztségviselőknek eredményes munkájukért.

Kosztik István a táppénzfejtés és a segélyezés lassúságát tette szóvá, továbbá kevesellte az 50 százalékos éjszakai pótlékot. Fölvetette, a vi- zes munkahelyen dolgozók mehes- senek el kedvezményesen nyugdíj- ba, s hogy mindezt a BDSZ karolja föl. A fölvetésre *Tréber Tibor* válaszolt: a javaslatot a BDSZ kongresszusán ismételten tárgyalni fogják, és konkrét tervet formájában az Ipari Minisztériumba továbbítják.

A vitában elhangzottakra *Simon Attiláné* válaszolt, amivel — és az értekezleten elhangzott beszámolóval — a résztvevők egyhangúlag egyetértettek. Ezt követően került sor a választásra. A javaslatot a szakszervezeti tisztségviselők személyére *Botos Károly*, a jelölőbizottság elnöke tette meg. A jelöléssel kapcsolatban a résztvevők köréből számos észrevétel, személyi javaslat hangzott el. A tisztségviselőkről végül is titkos szavazással döntöttek.

Lezajlottak a szakszervezeti választások

AZ ÉRDEKVÉDELEM ÁLL

Elnök: *Lukics Sándor*
Titkár: *Simon Attiláné*

A szakszervezeti bizottság tagjai: *Pintér Istvánné, Magyar Pálné, Gyórfi Ferenc, Helesfai Sándor, Szabó Istvánné, Petz Gábor, Czéder István, Erdősi Jánosné, Bank János, Zalainé dr. Körösi Erzsébet, Hőgyes Aranka.*

Pénzügyi ellenőrző bizottság. Elnök: *Lőrincz Sándorné.* Tagok: *König Jánosné, Márkics Miklósné, Szilágyi Mihályné, Neuerbauer Andrásné.*

A különböző munka- és rétegbizottságokat, valamint a munkaügyi döntőbizottságot nyílt szavazással választották meg.

A társadalombiztosítási tanács albizottságai:

Társadalombiztosítási kifizetőhelyet ellenőrző albizottság. Elnök: *Bertusz Józsefné.* Tagok: *Búza Istvánné, Kozarics Mihályné.*

Nyugdíjelőkészítő albizottság. Elnök: *dr. Gábor Jánosné.*

Üzemegészségügyi albizottság. Elnök: *Lancsák Emilné.* Tagok: *Fodor Józsefné, Roboz Árpádné.*

A nőbizottság tagjai: *Nick Jánosné, Magossy Attiláné, Herner Józsefné, Kozarics Mihályné.*

Ifjúsági bizottság. Elnök: *Kovács Istvánné.* Tagok: *Tóth Eszter, Varga Lászlóné.*

Munka- és környezetvédelmi albizottság. Elnök: *Betelehem László.* Tagok: *Poczek László, Patacsi László, Richter Géza, Fliszár János.*

Segélyezési albizottság. Elnök: *Fazekas Zoltánné.* Tagok: *Martényi Andrásné, Máthé Kálmánné.*

Üdülési albizottság. Elnök: *Niklai Jenőné.* Tagok: *Harvan Józsefné, Farkas Józsefné, dr. Kovács Lászlóné, Búza Istvánné.*

Nyugdíjas albizottság. Elnök: *dr. Gábor Jánosné.* Tagok: *Zalai Frigyesné, Baranovics Istvánné, Bálint Károly, Centgraf Józsefné.*

Sportbizottság. Elnök: *Tiborcz János.* Tagok: *Kővári László, Dörgő*

Józsefné, Bogdán Kálmánné, dr. Zsolt Tamás.

A műszaki-gazdasági bizottság tagjai: *Zimonyi József, Takán Zsuzsanna, Klinger Tamás, Bartis Antal.*

Munkaügyi döntőbizottság. Elnök: *Bokrétság Ferenc.* Társelnökök: *Schredán János, Kresz Mátyásné.* Tagok: *Pál Gyuláné, Novinics Ferenc, Fáy Henrik, Farkas Mihály.*

A Szakszervezetek Baranya Megyei Tanácsa küldöttértekezletére küldöttnek *Solt Istvánt* és *Simon*

Attilánét válkasztották, továbbá tizennégy küldöttet a Bőripari Dolgozók Szakszervezete novemberi kongresszusára.

A megválasztottaknak *Dara János* gratulált, egyben megköszönve a régi testületben munkálkodó tisztségviselők áldozatteljes, felelősséggel végzett munkáját. Az újonnan megválasztottak nevében *Simon Attiláné* mondott köszönetet a bizalomért. Ezután a választói értekezletet *Dara János* berekesztette.

Programvázlat a hogyan továbbra

A szakszervezeti bizottság még a választás előtt programvázlatot tett közzé azzal kapcsolatban, hogy az újonnan megválasztandó vezető szakszervezeti testületeknek milyen területeken kell elsősorban továbblépniük. A feladatok a következők:

- Küzdjünk a szakszervezeti tag és családja megélhetéséhez szükséges anyagi és szellemi javak megfelelő szintű biztosításáért!

- Adjunk a szakszervezetbe tömörült fiataloknak őket érdeklő programot. Segítsük munkahelyi beilleszkedésüket, életkezdésüket, a rendelkezésre álló eszközökkel javítsuk esélyeiket a vállalati életben és társadalmi téren egyaránt!

- Új érdekek megfogalmazásával, ezek feltárásával és megvalósításával erősítsük érdekvédelmi, érdekképviseleti munkánkat!

- Folyamatosan ellenőrizzük a munkakörülményeket, tegyünk meg mindent ezek állandó javításáért.

- Támogassuk a szakszervezeti pénzeszközökből függetlenítettek bérének és társadalombiztosítási járulékának felszabadítását szociális célokra! (Pl. üdülés támogatása, nyugdíjasok segítése, segélyezési lehetőség bővítése.)

- Tartalmilag javítsuk a kibontakozó demokratikus légkört! Tanítsuk meg a szakszervezeti tagságot helyesen élni a demokráciával!

- Felsőbb szakszervezeti szerveink felé továbbra is nyomatékosan továbbítsuk tagságunk jogos elvárásait, és követeljük meg ezekben a hatékony intézkedést!

- A jelenleginél harcosabb bizalmiakra, főbizalmiakra, aktívahálózatunkra támaszkodóan még bátrabb és erőteljesebb szakszervezet legyünk!

- Ez utóbbihoz az érintett tisztségviselőknek adjuk meg a lehető legszínvonalasabb, tartalmas, napjaink feladataihoz illeszkedő felkészítést!

Három vélemény

November 10–11-én tartja a Bőripari Dolgozók Szakszervezetének mintegy 40 000 fős tagsága XXIV. kongresszusát. A Pécsi Bőrgyárból — részarányának megfelelően — 14 fő vesz részt küldöttként ezen a rendezvényen. A tisztségviselők körében tudott, de a Bórgyári Híradó hasábjain is szó esett arról hogy a bőrös szakszervezet megtartja egységét. Azonban az érdekfeltáró, speciális igényeket jobban figyelembe vevő szempontok arra készítetik a vezetést, hogy a munka segítésére külön tagozatokat hozzon létre, úgy mint „bőrös”, „cipős” és „konfekciós” tagozat formájában. Ezzel kapcsolatban megszólaltattunk három küldöttet.

Weisz Sándorné, a velour műhely főbizalmija hosszú ideje munkálkodik különböző munkaterületeken, a sertésbőr gyárrészlegben. A „velourok atyja”, Ribli János munkástanítványának vallja magát. Terike most, 1989-ben került először szakszervezeti tisztségbe, mindjárt főbizalminak. Megválasztása, illetve a kongresszussal kapcsolatos küldötti jelölése kapcsán a következőket vallja:

— Meglepetés számomra ez a választás, és megmondom, kellemesen érintett. Én még nem voltam ilyen összefüggésben, nem tudom, mi folyik egy ilyen kongresszuson. Gondolom, mindenki, aki a szakmához tartozik, elmondja majd sajátos gondját-baját.

KI MIT VÁR

A „tagozatokkal” kapcsolatos kérdésre a következőket mondja:

— Ennek akkor van értelme, ha hatékony előrelépést hozhat, például a környezetvédelemben és az újítások terén. Nagy jelentőségűnek találom, ha a veszélyes hulladékok témájában lenne előrelépés. A gyár udvarán halomba rakva vannak a krómos bőrhulladékok, amit mindenki tud, hogy ily módon nem megoldás a tárolásuk. No és az újítások! Jól emlékszem arra, amikor a szakszervezet is házigazdája volt az „újítási verseny”-nek, és egy alkalommal az ő pályázatuk is „dobogós” lett. Ma is büszke vagyunk erre a lehetőségre. Jó volt a szakma különböző területén munkálkodó „nagyságok”-kal találkozni és díjazottnak lenni. Meggyőződésem, hogy a szakmai összefogás fontos!

Önállóan, nagyobb hatáskörrel és felelősséggel

Állandó kapcsolattartás a dolgozókkal

Simon Attiláné titkár a szakszervezet újszerű feladatairól

— Roppant jólesik, hogy az emberek többségének bizalmát magam mögött érezhetem. Megtisztelő, ugyanakkor óriási feladat, mindennap bizonyítani kell — mondja Simon Attiláné, vállalatunk szakszervezeti bizottságának újjáválasztott titára, akit a mozgalom időszertei tennivalóiról faggattunk.

— A szakszervezeti munkában manapság egyre kezebb a sikerélmény . . .

— Kétségtelenül így van, megváltozott a szakszervezet szerepe, s minden oldalról nagy nyomás nehezedik ránk. Az érdekvédelem, még inkább az *érdekvédelem* kap egyre inkább hangsúlyt, a tagság ugyanis arra kíváncsi, a szakszervezet mit tud abból megvalósítani, amit a dolgozók jogosnak éreznek. Ennélfogva a tagsággal új módon kell kapcsolatot tartani, velük állandó összeköttetésben lenni, a legapróbb részletekre is figyelni. Mindez tőlünk sok energiát követel, bár meg kell mondanom, nálunk a váltás a szakszervezeti munkában már korábban elindult, voltak kezdeményezéseink.

— Nincs meg az a veszély, hogy a vállalatvezetés zsebre teszi a szakszervezetet, miután a tisztségviselők javadalmazása a vállalatlól függ?

— Ez téveszme. A tagdíjak meghatározott hányada az alapszervezetnél marad, és ebből a pénzből fizetik a függetlenített tisztségviselőket; gyárunkban három ilyen van. A bérezés joga a szakszervezeti szervek, a bizalmi testületé, a szakszervezeti bizottságé. Tehát a vállalattól anyagilag függetlenek vagyunk, s hadd tegyem ehhez még azt is hozzá, a szakszervezeti testületek korrektek, kiállnak a tisztségviselő mellett, vagyis a zsebre tevés veszélye nem áll fenn. Mindez nem jelenti azt, hogy a vállalat a kollektív szerződés alapján nem biztosíthat további javadalmazást a függetlenített tisztségviselőknél.

— Melyek azok az ütközőpontok, amelyek manapság a szakszervezet és a vállalatvezetés között fennállnak?

— Első helyen a bér áll, majd a szociális juttatások kérdése. Ami a béreket illeti, eddig az volt a gyakorlat, hogy a vállalatvezetés elkészítette bérfejlesztési javaslatát, amit mi véleményeztünk, amivel mi egyetértettünk. Nekünk ezentúl új módon kell tárgyalnunk, a szakszervezetnek is el kell készítenie a maga koncepcióját — s ehhez megvannak a megfelelő szakembereink —, s így leülni a vállalatvezetéssel. A másik a szociális juttatások kérdése. Eddig a szinten tartás volt a cél, most

sem lehet más, ám ez még nagyobb erőfeszítéseket igényel. Ugyanis vállalatunk gazdasági helyzete nehezebb, kézenfekvő a költségeket a szociális juttatások oldalán is lefaragni. Véleményünk, hogy itt nem szabad visszalépni, a szakszervezet azon lesz, hogy a étkeztetés, az üdülés, a munkakörülmények, a lakásvásárlás támogatása terén a szintet tartani tudjuk, s hogy a segélyezésre fordítható összegek is növekedjenek. Mindezekért kiállunk, de olyan munkastílust követve, hogy a vállalatvezetéssel együttműködésre, megegyezésre törekszünk a dolgozók érdekében.

— A vállalatvezetéstől tehát függetlenek . . . Mennyiben függenek viszont a Bőripari Dolgozók Szakszervezete Központjától?

— A korábbi centralizált irányítás megszűnt, a kapcsolatok lazultak, a BDSZ-nek nincs közvetlen beleszólása tevékenységünkbe, párhuzamosan működünk. A központi irányítás most a gondok közös feltáráshoz és megoldáshoz kapcsolódik, ehhez elvi segítséget kapunk. Alapszervezetünk és testületeink tehát nagy önállósággal, megnövekedett hatáskörrel végezhetik a jövőben munkájukat — mondta beszélgetésünk végén Simon Attiláné.

Három vélemény

A KONGRESSZUSTÓL?

Más vélemény: kellemesen emlékszik vissza az úgynevezett tímárvetélkedőkre! Ez is gyarapította a szakmai tudást, az elismertséget, és közelebb hozta az azonos szakmában dolgozókat. Azóta is kellemes élmény visszaemlékezni a szakmai sajátosságokon túl a háromnapos Dunakeszin töltött szabadidős programokra is, amely emberileg is közelebb hozta a versenyzőket, illetve a bírósókat. Jó lenne az ilyen kezdeményezéseket tovább folytatni.

Az üdülés továbbfejlesztésével kapcsolatos kérdésünkre Weiszné a következőket mondja:

— Tisztában vagyok azzal, hogy ez a kérdés nem csupán egy szűk szakmai kongresszus feladata, hogy okosan, mindenki szájízének megfelelően döntsön. Úgy ítélem meg, hogy a jelenlegi rendszer továbbfejlesztése kell, de oly módon, hogy a főszezonban üdülők fizessenek többet, az elő- és utószezonba beutaltak viszont arányosan kevesebbet. Ez az elképzelés kicsit egyszerűsített változata a komplikált, hivatalos formának, de el kell ismerni, ez is reális lehetőség.

Végül megjegyzi, náluk a SEVECS-csarnokban — a nagy koordinátákat véve alapul — elégedettek lehetnek. Sok olyan téma megoldott, mégpedig korszerű formában, ami más vállalatoknál gyermekcipőben jár.

Nyilas Ádám a géplakatosműhely főbizalmija, több mint tíz éve. A szakszervezeti bizottság elnöke volt közel 8 évig. Számára már nem az első az 1989-es szakszervezeti kongresszus. Kérdésünkre, mit vár a kongresszustól, elsősorban a fiatalok érdekét fogalmazza meg. Véleménye szerint ők vannak a legnagyobb bajban, és tőlünk, a szakszervezettől várnak többet és mást, mint amit az előző vezetés adott.

A „bőrös” tagozattól azt várja, hogy közelebb kerüljünk a többi, hasonló gyárhoz, a benne dolgozókhöz. Működése a Pécsi Bórgyár eredményességét kell hogy elősegítse, hosszú távon. Véleménye szerint sajnos a mai élet minden kérdése szakszervezeti kérdésként jelenik meg. Így az adórendszer, amely jelentősen befolyásolja az életszínvonalat, az áremelések és minden

más nálunk csapódik le, mint következmény. Főleg a fiatalság helyzete aggasztja. Nagy gond környezetében a családalapítás és ennek támogatása. Kell keresnünk a célszerű, ésszerű megoldásokat.

A munkások álláspontja: mi nem sztrájkolni, hanem dolgozni akarunk, de a munkának legyen értelme. A kongresszus tegyen meg mindent annak érdekében, hogy a tisztességesen végzett munka legyen megfizetve. Nyilas Ádám ezt látja kulcskérdésnek.

Miután a beszélgetésen Weisznével együtt vettek részt, Terike még hozzáfűzi: a fiatalok lakásépítésének támogatásához 4–5 szabad szombat felajánlásával hozzá kellene járulni minden dolgozónak. Lehet, hogy reális lehetősége csak kettőnek lenne, de az is sokat számítana a rászorulóknak. Ő és munkatársai nevében megjegyzi még, régi vágyuk, hogy 8 óra legyen az a munkaidő, ami alatt meg lehet keresni a megélhetésre valót. Természetesen ez az idő legyen kidolgozva, teremtdőjön meg végre a munka és az érte járó pénz összhangja. Véleménye szerint a teljesítményrendszer elavult, hisz aki akarja, megkeresi magának a munkát, akármilyen módon is, ha a bórgyári keresetből akar megélni.

Szabó Istvánné szb-tag, a Bőrös Központi Vezetőség tagja, a bőrdíszműüzem dolgozója. Még a 30 év alatti fiatalok közé tartozik, bár már több mint 10 éve dolgozik a gyárban. Sokáig a velourműhelyben csiszolt, majd tímár szakmunkásvizsgát tett. Kedvet kapott a tanuláshoz, beiratkozott munka mellett a szakközépiskolába, és jelenleg a november havi, martfői technikusminősítőre készül. Férjes, egy kislánya van. Kérdéseinkre igen szenvedélyesen válaszol.

— Az „ifjúság” dolgában sokkal inkább kézzel fogható dolgok kellenek. Több jogosítvány, az alapszervnél magasabb szinten is, és tényleg legyen e témában érdekvépviselet. Ha a szakszervezet talpon akar maradni, erre sürgősen nagy szükség van. Több tájékoztatás kellene. Ne csak a jó dolgokról számoljunk be, hanem arról is, ami nem sikerült, illetve nem úgy sikerült, amint ahogyan azt tervez-

tük. Figyeljünk jobban a bizalmi, főbizalmi munkájára. Mit mondanak, mit csinálnak. A tagság legyen igényesebb a tisztségviselők iránt. Ma még a dolgozók (szakszervezeti tagok) nem mindig érzékelik az eszmények „miért”-jét.

A kongresszus témájára térve úgy véli, viharos kongresszusnak nézünk elébe. Remélhetőleg hatalmas csatározások lesznek, bízunk abban, ezúttal még inkább a tagság érdekében fog mindez történni. Hogy mit vár a bőrös tagozattól? Rengeteget! Felsorolhatatlanul sok területen működhet eredményesen. Például: munkavédelem, biztonságtechnika, egészségvédelem, amelyek e kategóriában csak a bőripari vállalatoknál fordulnak elő. Közösen lehetne fellépni ezekben a kérdésekben. Azonos gondokat, érdekeket közösen jobban lehetne érvényesíteni.

Szabóné (Irénye) végül is fontosnak látja, hogy a dolgozói szemléletet is változtassuk. A szakszervezet tegye öntudatosabbá az embereket. A tisztségviselők legyenek bátrabbak, minden szinten. Sokak szemében szálla az úgynevezett „kiskirály”. Mégis, kevés helyen mernek szólni ellene, mert az állását senki sem kockáztatja. Legyen őszintébb, nyíltabb léggör, és ennek megteremtésében valamennyi tisztségviselő vállaljon feladatot, de természetesen az a tagság, akinek az érdekében mindez történik, ne legyen passzív szemlélő!

Reméljük, a fenti gondolatok, amelyek jogos megnyilvánulásai tisztségviselőinknek, — általuk eljutnak majd a kongresszus résztvevőkhöz, és a döntések meghozatalánál, valamint a mindennapi életben közös akarattal megvalósulnak. Hisz a mi esetünkre is illenek Váci Mihály híres sorai:

*„Nem elég jóra vágni:
a jót akarni kell!
És nem elég akarni:
de tenni, tenni kell!”*

A KÖRNYEZETVÉDELLEM HELYZETE GYÁRUNKBAN

A hatósági környezetvédelmi elvárások — annak ellenére, hogy a rendeletek a közelmúltban nem változtak — egyre keményebbek, s mindinkább megkövetelik a sokszor teljesíthetetlen előírások betartását. A környezetkárosítást, azaz a rendelkezések be nem tartását ismételtető, igen nagy összegű bírságokkal torolják meg. Ehhez az alaphelyzethez hozzá kell adnunk azt a társadalmi, politikai környezetet, melyben a környezetvédelem a politikai harc egyik eszköze lett; már egyértelmű, hogy e területen egyre nehezebb biztosítani vállalatunk hosszú távú fennmaradását.

Kezdjük helyzetünk értékelésével. Ami a vízgazdálkodást illeti, a több mint tíz éve folyó fejlesztések eredményeként vállalatunk fajlagos vízfogyasztása közepes szintre értékelhető, de még mindig messze elmarad a fejlett nyugat-európai bórpar vízfelhasználásától. Az 1981-ben befejezett szennyvíztisztító telep az elmúlt időszakban minimális bírságfizetés mellett megoldotta vállalatunk szennyvízgondjait, de annak állagromlása és az időközbeni rendeletszigorítás miatt a korszerűsítést meg kell kezdenünk. Hat variációs tanulmányterv készült, melyek közül a vízügyi hatósággal közösen egy változatra készítettünk kiviteli tervdokumentációt a Mélyéptervvel. Alapelvként rekonstrukciós beruházást terveztünk, mely a tisztítási határfokot csak kissé javítja, azonban lehetőséget teremt a bármikor határfok növelésére — természetesen több-letráfordítással.

A kiviteli tervek alapján a következő időszakban erre a rekonstrukcióra 60–70 millió forintot kell fordítanunk, de ez az összeg szándékunk szerint csökkenthető, a rugalmas és folyamatos megvalósítás esetleg egyes létesítményrészek elhagyását is eredményezheti, de az is elképzelhető, hogy hatósági nyomásra — itt elsősorban a Köjálra gondolunk — növelnünk kell a ráfordításokat. (Fedett létesítmény, fertőtlenítés.)

A Köjál nem járult hozzá

Napjaink legnagyobb problémája az, hogy bár rendelkezünk a tanulmánytervben meghatározott fejlesztéshez szükséges elvi létesítési en-

gedéllyel, azonban a Köjál nem járult hozzá a végleges létesítési engedély kiadásához. Ez a döntés a város légszennyezettségi állapotával és a bakteriológiai fertőzés veszélyével van összefüggésben. Ehhez tudnunk kell, hogy januárban véletlenszerű mintavétel történt, és a minták egyharmadában állítólag patogén baktériumokat tudtak kitenyészteni. Hogy ezek végső soron milyen baktériumok, és milyen betegséget okoznak, arról semmilyen információnk nincs. Az is elképzelhető, hogy nincsenek is ilyenek. Mindezek ellenére természetesen megrendeltük a szükséges vizsgálatokat, hisz nem vállalhatjuk magunkra, hogy dolgozóink és a környezetünkben lakók egészségét veszélyeztessük.

A szennyvíztelep víztelenítésének a kérdését sikerült megoldanunk — a kötelezések határidejét négyszer meghosszabbítottuk —, és a választott megoldás szükségtelené tette a mintegy 50 millió Ft-os beruházást. Az üzemeltetés költségei alig haladják meg a szippantós iszapszállítás költségeit, de alatta maradnak a saját víztelenítőállomás tervezett költségeinek is.

Veszélyes hulladékok

A veszélyes hulladékok átmeneti tárolása gyáron belül és Garében történik. Hulladékaink átmeneti tárolásának hiányosságai miatt 1988-ban 2–5 millió forint veszélyeshulladék-bírságot fizettettek ki velünk a hatóságok. Meg kell jegyeznünk, az érvényes rendeletek alapján ennek a tízszeresét is kivethették volna. Valamennyire javult a helyzet azzal a központi intézkedéssel,

hogy az Országos Környezet- és Természetvédelmi Hivatalt és az Országos Vízügyi Hivatalt összevonva, létrehozták a Környezetvédelmi Minisztériumot, illetve annak területi szerveit.

A levegőtisztaság-védelmi feladatok, annak ellenére, hogy régóta ígérik, még mindig a tanácsi szervek kezében vannak. Mivel az összevont szerveknél az eddig is igen pozitív kapcsolatunk a vízügyi vonal maradt többségében, a jövőben várható, hogy a veszélyes hulladékok és a zajvédelem területein enyhül a merev hatósági szemlélet. Ennek természetesen ára van, és várhatóan lesz is. Az újonnan alakult Környezetvédelmi és Vízügyi Igazgatóság első, de igen kemény intézkedése Garé rendbehozására vonatkozott. Ennek érthető okai vannak, ezek egyértelműen a lakossági panaszok és a már-már hisztérikusnak nevezhető félretájékoztatók. Garét illetően problémát, s ezzel veszélyhelyzetet jelent az elmúlt ősszel keletkezett tűz is.

Levegőtisztaság-védelem

Talán a legközismertebb téma, mivel vállalatunk bűz kibocsátása a közelben levő több bűzforrással együtt a lakossági panaszok folyamatos okozója, és a városi telepen történt bűzcsökkentési intézkedések miatt relatív növekvő bűzforrásként vagyunk számon tartva. Még azt sem tudjuk, hogy vállalatunknál melyek a városban is érzékelhető bűzforrások, és azoknak milyen anyagok az okozói.

Már több mint két éve hatályos a levegőtisztaság-védelmi jogszab-

(Folytatás a 13. oldalon)

A KÖRNYEZETVÉDELEM HELYZETE GYÁRUNKBAN

(Folytatás a 12. oldalról)

bály, mely egyelőre csak számításon alapuló önbecslést igényel, de várható a hatósági kontroll abban az esetben, ha tisztázódik a levegőtisztaság-védelem státusa. Ma még meg sem kíséreljük bevallásaink analízissel történő alátámasztását, mert annak költségigénye meghaladná a 10 millió forintot, és még az is előfordulhat, hogy ezek után is bírságot kellene fizetnünk.

Zajvédelem

Az 1984-ben megjelent rendelet alapján felmértük zajforrásainkat, és kis ráfordításokkal megkezdtük a zajcsökkentést. A gyár környezetében előírt határértékek két irányban haladnak, és igényelnek további, ma már jelentősebb ráfordítást. A Laskó utcában 20 decibelees a túllépés, míg a régi Kertváros irányában 15 decibelees. A fellebbezések folyamatban vannak, várhatóan az év végéig a gyárra vonatkozó előírások tisztázódnak. Gondot okoznak az eseti zajforrások — például a vagonmelegítések —, mivel lakossági bejelentés esetén a hatóságnak kötelessége azonnal intézkedni.

Az idej feladatok és intézkedések

A hatósági kötelezések miatt folyamatosan szinten kell tartani meglévő szennyvíztelepünk berendezéseit, és a megkezdett rekonstrukció mellett elfogadható tisztítási hatásfokot kell biztosítani. A szennyvíztisztító telep rekonstrukciójára ütemterv készült, és a beruházás éves üteme beindult.

Kísérleteket kezdtünk a szennyvizek szulfidtartalmának csökkentésére. Ugyancsak kísérleteket végzünk olcsó letakarási módszerek kidolgozására. A szennyvíziszap leta-

karási technológiáját is ki kell dolgoztatni, figyelembe véve a takarásra vonatkozó kötelezést.

Folytatni kell a krómcserezett és fehércserezett hulladékfeldolgozás kutató-fejlesztő munkáit. A rendelkezésre álló adatok alapján el kell készíteni egy hulladékfeldolgozó üzem építésének beruházási programját. Felül kell vizsgálni a rostműbőr hulladékok keletkezését, és javaslatot kell készíteni a mennyi-

ség csökkentésére és ártalmatlanítására.

A zsűrüzemi biofilter üzemi tapasztalataira alapozva az iszapvíztelelenítő állomáshoz újabb kísérleti típusot hoztunk létre. Felgyorsítottuk a Nalcol szagtalanító anyaggal megkezdett kísérleteket, és megkezdtük alkalmazását.

Ezenkívül több épületben végeztük el a ventilátorok zajszigetelését.

Iffjú szakemberek országos találkozója

Napirenden a környezetkímélő eljárások

1989. október 6—7. között a Pécsi Bórgyárban rendezte meg a BCBTE (Bőr-, Cipő- és Bőrfeldolgozóipari Tudományos Egyesület) bőripari szakosztálya a szakma fiatal szakembereinek hagyományos találkozóját, immáron 15. alkalommal. A találkozó megnyitójában Veres Lajos vezérigazgató felelevenítette az évente megrendezett összejövetelek történetét, és kiemelte, hogy az utóbbi években általában újfajta cserzési eljárások, környezetvédelmi kérdések és a számítástechnika bőripari alkalmazása szerepelt az előadások témáiként.

Ezen a találkozón is kiderült, hogy az említett témák még ma is aktuálisak, hisz az első előadás címe „Krómtakarékos cserzés” volt. Bokrétás Ferenc üzemvezető bevezetőjében elmondta, hogy a króm mennyiségének csökkentése, illetve teljes kihelyettesítése a cserzésben elsősorban környezetvédelmi szempontból fontos. A többféle lehetőség közül azt kell kiválasztani, amellyel az adott kapacitáson megfelelő minőségű bőr elfogadható költséggel gyártható. A Pécsi Bórgyárban három-három irányban folyt fejlesztés: 1. Aldehyd-alumínium előcserzés — sikerrel alkalmaztuk sertésbőrök gyártásánál. 2. Növényi-alumínium cserzés — a teljes termékalkálattal ezzel az eljárással nem lehet előállítani, ezért ezt ma már nem alkalmazzuk. 3. Krómfelvétel hatékonyságának növelése — sertés- és marhabőr termékek gyártásánál egyaránt haszná-

latos. Az előadás további részében ezen eljárásról használatos hulladékból készülő magnezitörlemény tulajdonságait és ennek a cserzésre történő hatását ismertette részletesen. Az új eljárással készülő bőrök simábbak, a krómeloszlás a bőrben sokkal egyenletesebb, az elfolyó lé sokkal kevesebb krómot tartalmaz.

A második előadásban Madurka József a szennyvíztisztítással kapcsolatos aktuális kérdésekről szólt. Az előadó megemlítette, hogy szennyvíztelepünkön 1982-ig csak üleptételes szennyvízkezelés és iszapelhordás volt. Ezután egy olyan telepet helyeztünk üzembe, ahol a szennyvíztisztítás szűrésből, üleptétesből, kiegyenlítésből, biológiai tisztításból és fertőtlenítésből állt volna. Tapasztalataink szerint az ilyen rendszer elvileg jó, de a fertőtlenítés nem megoldható, és a beépített gépekkel az üzemeltetés sok problémával jár. Egy új típusú rács beszerzésével a szűrés gúnya megszűnhet. A továbbiakban a levegőztető rendszer rekonstrukciójával várhatóan 1991-re korszerű szennyvíztelepünk lesz. A szennyvízproblémák jövőbeni feladatainál figyelembe kell venni a lokális szennyvíztisztítás megoldását, a vegyszer- és vízfelhasználás csökkentését.

A résztvevők végezetül megtekintették a Pécsi Bórgyárt, valamint a TTMármúzeumot.

A szakszervezeti élet hírei

Tisztségviselők felkészítése

Az 1989-es szakszervezeti választások eredményeként több új ember került tisztségbe. Munkájuk végzéséhez, segítségül, októberben háromnapos felkészítőt szervezett a szakszervezeti bizottság. A program összeállításával, az előadók felkérésével a „FÚZIÓ” Szakszervezetek Kulturális Központját bíztuk meg. Eredetileg az orfűi üdülőben szándékoztunk lebonyolítani mindezt, azonban az időjárás kedvezőtlen alakulása miatt végül is Pécsre, a gyár különböző termeiben valósult meg a tervezett felkészítés. A kitűnő előadók közül kiemeljük Vanicsek Mária, a SZEKI munkatársát, dr. Vörös Pétert, a SZOT osztályvezetőjét és vállalatunk közgazdasági osztályvezetőjét, dr. Acél Józsefet. A hallgatók aktívan vettek részt a vitákban, amelyre a nyílt, őszinte légkör volt a jellemző.

Jól sikerült az a gyakorlati vita-vezetés is — Szóke Attiláné ügyvezető igazgató vezetésével —, amelyen a Mecseki Ércbányák szakszervezeti titkára, Gyulai Sándor és a Hunor Pécsi Kesztyű- és Bőrruházati Vállalat szb-titkára, Baranyai Magdolna válaszolt a felvetett, aktuális kérdésekre. A résztvevők egybehangzó véleménye szerint ilyen típusú összejövetelekre szükség van a jövőben is.

(Zárójelben megjegyezzük: vajon hogy kíván-eleget tenni a tagság elvárásainak az a tisztségviselő, aki a

felkérés ellenére vagy szombaton, vagy vasárnap nem jelent meg? A tudást kinek-kinek önszorgalommal is meg lehet szerezni. Ez azonban nem azonos egy szervezett, magas szintű felkészítéssel. A választ a gyakorlati életben való színvonalas helytállással lehet csak megadni . . .)

Hajdúsági bőrösök vendégységben

Szaktánk sajátosságaiból adódóan egyre kisebb kör lesz Magyarországon a bőripari foglalkozók száma. Ezért is fontos, hogy a megmaradó szűk kör baráti, emberi kapcsolatai erősödjenek. Ennek jegyében tettünk eleget a Hajdúsági Bőrgyár kezdeményezésének, melynek eredményeként szeptember elején mintegy húsz fiatal látogatott Pécsre, és ismerkedett gyárunkkal. A vendégek elismeréssel szóltak az itt látottakról, tapasztaltakról, amelynek eredményeként elmondható, a szűken vett „bőrös” barát-

ság mind emberileg, mind szakmailag tovább erősödött.

Küldötteink a BDSZ kongresszusára

A Bőripari Dolgozók Szakszervezetének soron következő, XXII. kongresszusa ez év november 10-én ül össze. Gyárunkból tizennégy küldött került kiválasztásra. Küldötteink: Tréber Tibor, a BDSZ jelenlegi főtitkára, Helesfai Sándor szb-tag (a krómos gyárrészleg vezetőhelyettese), Herner Józsefné főbizalmi (krómos gyárrészleg kikészítő műhely), Weisz Sándorné főbizalmi (sertésbőr gyárrészleg velourműhely), Kosztik Istvánné főbizalmi, a Központi Vezetőség tagja (sertésbőr gyárrészleg cseres műhely), Szabó Istvánné szb-tag, KV-tag (bőrfeldolgozó gyárrészleg), Fábian Ferenc bizalmi (krómos gyárrészleg nagymeszes műhely), Vinkó Máté

(Folytatás a 15. oldalon)

Örmény árvák gyárunkban

Örményország földrengés sújtotta területéről száz árva kisgyereket látott vendégül szeptember elején gyárunk vezetősége és a Vöröskereszt aktívái. Az ebéden és az uzsonnán kívül kis ajándécsomaggal is kedveskedtünk a gyermekeknek.

A szakszervezeti élet hírei

(Folytatás a 14. oldalról)

KV-tag (gazdasági igazgatóhelyettes, Nyilas Ádám főbizalmi (üzemfenntartó gyárrészleg), Novinics Ferenc főbizalmi (rostműbőr gyárrészleg), Killi Józsefné, a szakszervezeti bizottság politikai munkatársa, Magassy Attiláné főbizalmi (készáruraktár), dr. Rideg László megyebizottsági tag (igazgatási és jogi főosztályvezető), Simon Attiláné szb-titkár.

A BDSZ jelölőbizottságának képviselőjeként a Hunor Pécsi Kesztyű- és Bórruházati Vállalattól Lovász Tamás látogatott el gyárunkba, és beszélgetett a küldöttekkel, ismertette a megválasztandó új tisztségviselők személyét, kikérve erről az előzetes véleményt. November 2-án pedig Tréber Tibor tartott gyárunkban tájékoztatót a dél-dunántúli kongresszusi küldötteknek.

Figyelmeztető sztrájk

Ez idáig példa nélküli eset történt a Pécsi Bórgyárban, ugyanis augusztus 18-án félórás munkabeszüntetésre került sor, „figyelmeztető” sztrájk címen. Ezt a Vasas Szakszervezet elnöksége kezdeményezte, a SZOT elnöksége támogatta, és csatlakozott hozzá saját szakszervezeti bizottságunk határozata alapján tagságunk is. Mint is-

meretes, a megmozdulás célja: a hús és húskészítmények áremelése elleni tiltakozás volt. A szakszervezeti bizottság döntését az motiválta, hogy már eddig is igen magasak az árak. A bérből és fizetésből élőkre, valamint nagyszámú nyugdíjasainkra így is szinte elviselhetetlen teher hárul. Ennek fokozása már a túróképeség határát súrolja. Mint ismeretes, a megmozdulás „csak” a figyelmeztetés szintjéig jutott, hiszen az illetékes vállalatok az áremeléseket ennek dacára is végrehajtották.

Átdolgozott törzsgárdaszabályzat

A közeljövőben kerül a Bizalmiak Testülete elé az átdolgozott törzsgárdaszabályzat, amely a dolgozók által korábban már megfogalmazott igényeket is tartalmazza. Főbb változások: összevonásra került az anyagi és erkölcsi elismerés időpontja; ösztöndíjasainknál az egyetemi évek is beszámítanak majd a törzsgárdaidőbe. Szabályoz-

va lett a méltányossági alapon adható törzsgárdajutalom, és természetesen több lesz a jutalom összege is, amennyiben ezt a testület jóváhagyja.

Nyugdíjas-találkozó

Több mint 300 fő nyugdíjasunk részvételével október 20-án hangulatos találkozót rendezett a szakszervezeti bizottság. A Pécsi Bórgyár elmúlt évéről, továbbá jövőbeni elképzeléseiről dr. Konrád György kereskedelmi igazgatóhelyettes adott tájékoztatót. A vidám, szórakoztató műsort Kutas László művész és társai adták, amelyet megvendégelés és kellemes baráti beszélgetések követtek. A rendezvény sikerességéhez hozzájárultak aktívaink is a felszolgálásban való segítséssel, a „házigazda” teendők ellátásával, amit a résztvevők nevében is megköszönnek a szervezők.

Közös színházlátogatás

Vállalatunk szakszervezeti bizottsága megvásárolta a Pécsi Nemzeti Színház Godspell előadását. A Biblia Máté evangéliuma nyomán készült, kétrészes musicalt kétszáznegyven dolgozónk tekintette meg.

Az oktatás és képzés hírei

Szaktanulmányok

A gyerekek öröme újra elkezdődött az oktatási év. A tizenégy—tizennyolc éves fiatalok többsége megtalálta helyét: ki középiskolában, ki a szaktanulmányok intézetben folytatja tanulmányait. Megtették az első lépéseket a választott vagy ajánlott szakma megismerésére.

Fontos állomása az ember életének ezek a napok. Minden gyerekben felvetődik az első kérdés, vajon jól választottam-e a pályát, a szakmát? Az iskolapadból a munkapad mellé kell állni, elsajátítani a szakmai ismereteket, a gyakorlati fogásokat. Nagy jelentőséggel bír az első sikerélmény vagy kudarc. Nem védhető ki az utóbbi, de nagyban hozzásegítheti az előbbihez a felnőtt társadalom, a közösség, ahol a gyerekek a gyakorlati munkával ismerkednek.

Egyszerűbbek ezek a kérdések azokban a szakmákban, ahol tanműhelyben folyik a képzés, összetettebb a feladat, ahol a termelőüzemekben sajátítják el a gyakorlati ismereteket. E kategóriába tartoznak tímár tanulóink is. Fontos tehát, hogy tanulóinkat sajátunknak tekintsük, hogy ösztönözzük őket a szakma megismerésére, hogy minden apró részfolyamatba beavassuk, magyarázva segítjük őket, hogy ne csak vízért, reggeliért futó, söprögető inasokká váljanak a hétköznapi forgatagában. Ehhez kérem a nagy gyakorlattal rendelkező szaktanulmányok, termelésirányító vezetők segítségét, türelmét, mert részükre képezzük a szaktanulmányokat, az utánpótlást. Nem lehet közömbös a munkahely az ismeretek átadásában, mert a vállalat alapvető érdeke is azt diktálja, hogy univerzális gyakorlati-elméleti ismeretekkel rendelkező szaktanulmányokat képezzünk. Ezt az igényt kielégíteni, ezen

feladatokat megoldani — nagyüzemi keretekben — két ember önmagában képtelen.

Tanulólétszámunk jelentősen emelkedett. Egyrészt az elmúlt években kifejtett — pályaválasztással kapcsolatos — tevékenységünk eredményeként, másrészt a demográfiai hullám tetőzéseként, amely a tizenégy-tizenöt éveseket érinti a nyolcadik osztályt végzettek körében. Vannak gyerekek, akik nem tudnak bekerülni semmilyen középfokú oktatási intézménybe. Sajnos legtöbbjüket a gyenge tanulmányi eredményük miatt vagy a kollégiumi férőhely hiánya miatt kellett elutasítani. Hosszú távon várhatóan csökkenni fog az általános iskolából kikerülőök száma, ezért a tímárszakma népszerűsítéséről, a pályaválasztási kampányról nem szabad lemondanunk az elkövetkező években sem.

Ismét vannak lakatos tanulóink!

Az 500-as sz. Ipari Szaktanulmányok Intézettel való kapcsolatunk eredményeként hat másodéves lakatos és két másodéves esztergályos tanulóval gazdagodtunk, akiknek gyakorlati képzése a Pécsi Bórgyárban folyik. Ezek a gyerekek egy évet már tanműhelyben eltöltöttek, a második év folyamán megismerkednek az üzemi munkával, specializálódnak. A harmadik évtől kezdődően már szaktanulmányokban foglalkoztathatók. Reméljük, ezzel a vasas szaktanulmányok utánpótlása is biztosítva lesz a vállalat igénye szerint.

Egy kis statisztika

Az 1989/90-es iskolai évben hetvenhét ipari tanulóval foglalkozunk

gyakorlati oktatás keretében. A tanulók összetétele szakmánként a következő:

tímár tanuló	33
bördíszműves	22
bőrruhavarró	13
lakatos	6
esztergályos	2
összesen	77 fő

Az összehasonlítás kedvéért jegyzem meg, hogy négy évvel ezelőtt tíz tímár és hat bördíszműves tanuló volt összesen.

Az iskolai oktatásban részt vevők

Szakközépiskolába 17-en, főiskolára-egyetemre 7-en járnak. A napali tagozaton tanuló négy szakközépiskolással és hat egyetemistával kötöttünk tanulmányi szerződést, akik ha végeznek, nálunk helyezkednek el. Ők képezik a nem fizikai területen az utánpótlást. Nyári termelési gyakorlataikat vállalatunknál töltik el, szakembereink segítik őket a felkészülésben, valamint a szakdolgozat témaválasztásában, elkészítésében mint konzulensek működnek közre.

A továbbképzés hírei

Ez évben is azon szempontok vezéreltek bennünket a beiskolázásokról, hogy a résztvevők

— speciális és általános ismereteket szerezzenek,

— a napi gyakorlati munkában való eligazodást segítse elő.

Sokféle és sokszínű tanfolyami formák közül volt lehetőségünk választani.

A továbbképző intézetekre jellemző, hogy sorra átszerveződtek

Az oktatás és képzés hírei

(Folytatás a 16. oldalról)

vállalatokká; ez legjobban a specializációban és az egységeik jelentős növekedésében nyilvánul meg napjainkban.

Közép- és felsőfokú szaktanfolyamra jár 12 fő. Egyéb továbbképző tanfolyamra 139 fő. Összesen 151 fő.

Összességében közel kétszáz fő részére biztosítottunk különböző

szintű és időtartamú ismereteket, amely segítséget adott, ad a mindennapok eligazodásában, hozzájárul a gyorsabb döntéshez, a gyorsabb ügyintézéshez.

Ritcz László

Befogadták, segítik őket

Fiatal szakmunkások gyárunkban

Fiatal szakmunkásokkal beszéltem, hogyan változott életük az eltelt egy év során. Akik válaszolnak: Kálmán Krisztina és Maxim Zita bordíszműves, a bordíszműüzem dolgozói és Borbás Tibor tímár, a krómos műhely dolgozója.

Mennyiben változott életed, életmódod, amióta szakmunkás vagy?

Kálmán Krisztina: A közvetlen környezetem — család és munkahely — megváltozott. Felnőttként kezelnek, másképpen viszonyulnak hozzám. Komolyabban veszem a munkát, mint például két évvel korábban. Érzem, közvetlenül tapasztalom munkám ellenértékét, a pénzt.

Maxim Zita: Önállóbbnak érzem magam, kinőttem a gyerekkorból. Élményeim mások, mint tanuló koromban.

Borbás Tibor: Felgyorsult az életem, jobban kell tudni gazdálkodni az idővel. Kevesebb idő jut a szórakozásra. Közlebb kerültem a felnőttsághoz. Másképpen — felnőttsághoz — kezel a munkahely, s nem vesznek olyan szigorúan a családban, mint korábban.

Hogyan fogadták a pályakezdő szakmunkást a munkahelyi kollektívák? Mennyi a kezdők bére?

Maxim Zita: A beilleszkedés nem okozott gondot, mert a harmadik évben már az üzemben dolgoztunk szakmunkásbérben. Volt olyan érzésem, hogy az idősebb dolgozók kellemetlenkednek, „cikiznek” bennünket, de szerencsére nem így történt, vagyis a beilleszkedés simán ment.

Kálmán Krisztina: Az idősebb dolgozók szakmailag is segítettek bennünket, különösen Zsuzsa néni figyel ránk. Anyagilag is elégedettek vagyunk, a kezdő órabérünk 29 forint volt. Ez havonta 3900—4000 forintot jelent.

Borbás Tibor: A munkahelyi kollektíva hamar befogadott, bíznak bennem. A krómos műhelyben dolgozom mint hasító. Az idősebb szakmunkások odafigyelnek a munkámra, szakmailag segítenek, különösen a géphibák megelőzésében, a gépek beállítása terén. Hozzá kell szoktatnom magam a két, illetve három műszakhoz. Aztán a mindennapos munkához, hiszen a rám bízott feladatok végrehajtásáért minőségileg, mennyiségileg felelős vagyok. Ezek új vonások a kezdő szakmunkás életében, hozzájuk kell edződni. Anyagilag elégedett vagyok, a besorolásom ötven Ft/óra, teljesítménybérben dolgozom, 8500—9000 forint között mozog az alapbérem. Erre jön a műszakpótlék, és remélem, majd prémiumban is részesítenek a jövőben, ha munkám alapján megérdemlem.

Hogy éltek, hol laktok, milyen családi háttér mellett kezdtétek a pályát?

Maxim Zita: A szüleimnél lakom. Beszállok a családi költségbe, a pénz többi részével én rendelkezem, öltözködésre, szórakozásra fordítom, és valamennyit félre is teszek. Pillanatnyilag lakásproblémám nincs.

Én is hasonló módon élek — bőlintott egyetértően *Kálmán Krisztina.*

Borbás Tibor: Nővéremnél lakom, mivel szüleim Bissén élnek. Fizetésem egy részét szüleimnek adom, a többi részéből élek, öltözködöm és takaréka rakom. Céloom egy családi ház építése, valamelyik Pécshez közeli községben, ahol szabadidőmben állattartással is tudnék foglalkozni.

Beszélgetek a jövőről. Mik a terveitek a továbbtanulással, család-alapítással kapcsolatban?

Kálmán Krisztina: Továbbtanulok az 508-as Szakközépiskolában, levelező tagozaton. Szeretnék sikeres érettségi vizsgát tenni, és majd a technikai képesítést megszerzeni. Van egy komoly udvarlóm, de ő is tanul még, főiskolás, azután elviszik katonának, úgyhogy én két-három év múlva gondolok a család-alapításra.

Maxim Zita: Én is az 508-as Szakközépiskolában tanulok tovább, együtt járunk Kálmán Krisztinával. Szeretnék leérettségizni. Csak utána lehet szó a férjhez menésről, családalapításról.

Borbás Tibor: Egyelőre nem tanulok tovább, még egy évet dolgozom, azután jön a katonaság. A leszerelést követően építkezés vagy lakásvásárlás, aztán lehet majd nőszülni, továbbtanulni.

Hárman a fiatalok közül, akiknek vannak reális céljaik, álmaik, vágyaik. Megtalálták helyüket a munkában s remélhetőleg a társadalomban is. Sok sikert!

Ritcz László

GÖRBE TÜKÖR

LÁZÁR GYÖRGY ROVATA

Terápiák

— Mély tisztelem, Főnök! Lám, mégis találkoztunk újra. Remélem, hogy itt éri meg a tisztos nyugdíjba vonulást. Ha már így alakult, beszéljünk meg néhány dolgot, nyílt elvtársi légkörben.

— Jó napot, Szaki! Semmi elvtársi légkör. Befejeztem a politizálást, ezután már csak szigorúan a termeléssel foglalkozom. Mindazonáltal állok elébe: beszéljünk róla! Már amiről szabad . . .

— Ugyan, Főnök! Ma már mindenről szabad: Reform, Mai Nap, Helyzet, Dátum, Kapu . . ., hogy csak a legfontosabb orgánumokat soroljam. Pont az Első Pécsi Bőrgyár Kapujában rekedt volna meg a gaznoszti?

— Üsse kő, Szaki, vágjunk bele! Mi az első téma?

— Egy 1988. decemberi cikkünk, miszerint: „Eredményesen működik a Bőrgyári Autóklub.” A cikk utolsó mondata a legfigyelemreméltóbb: „Tíz év után is elmondhatjuk, jó ötlet és sikeres megvalósítás volt.” Most viszont egy év után azt mondhatjuk el, hogy az Autóklub műszaki állomásának sikeres likvidálása folyik. A nemrég még „tenniakaró vezetőség”, fittyet hányva a 81 klubtag véleményére, megadóan tudomásul vette, hogy a műszaki állomás helyén az Első Pécsi Bőrgyár Első Bőrboltja létesül. Mi erről a véleménye, Főnök? De ne erdőzzön!

— A magyar embernek vérében van az umbulda, és ha erre alkalmat talál, él vele. Ilyen alkalom volt nálunk a műszaki állomás: munkaidőben, gyári anyaggal, szerzővel, energiával saját kocsit felújítani nem volt rossz üzlet a klubtagoknak. Ezért döntött a Vállalati Tanács a megszüntetés mellett. A Bőrbolt mindannyiunknak jó üzlet lesz, segíthet kihúzni szekerünket a rezulásból.

— Főnök! A 81 klubtagnak csak minimális százaléka manipulált, a többi miért kell büntetni? „Nem izzad a lába, ha tőből le van amputálva” . . . Ez is egy terápia . . . Következő témánk a „szégyenítő fülkék” ügye. A Szabharcos Szövetség irodája, a főportai kutyaól, a számítógép és a BKV nyomógombok felszerelése megteremtették egy olcsó,

de izgalmas játék technikai feltételeit.

— Ne is folytassa, Szaki! A magyar ember szarkatermészetű. Sőt azon is túlesz, mert még azt is el emeli, ami nem fényes; nálunk kiváltképp a bőrt. Nem tűrhettük tovább, hogy alkalmi piackutatók rendszeresen csonkítgassák a partietek. Lépnünk kellett.

— Azért vigyázni kellene, mibe lép az ember . . . A közel kétezer dolgozó elenyésző kisebbsége bugázza a bőrt, miért a kollektív büntetés? Ez újabb amputációs terápia, melynek csak néhány nagytermészetű fiatalasszony fog örülni, az egyik egyszámjegyű épületből. Bár ők is majd csak olyankor, mikor az osztályi gólvágó lesz az ügyeletes tapperoló . . . A partietek nem a kapunál kellene számolgatni, hanem a műhelyben jobban vigyázni rá. Arra pedig tippeket ingyen nem adok, hogy az illegális exportőrök válszul milyen más „ki”-utakat fognak találni.

— Nem vagyok vevő a tippjeire, Szaki! Nagyon nagyra tartja az ötleteit. Ennyi ésszel elmehetne egy jobb céghez szaktanácsadónak.

— Főnök! Ha hiszi, ha nem, kacérkodom a gondolattal, hogy megpróbálok elhelyezkedni KGST vonalon mint szagreferens.

— Csak az a bökkenő, Szakiám, hogy tudomásom szerint szov-

jetül nem beszél. Vagy közben megtanult?

— Nem nagy ügy, Főnök. Magam mellé veszek egy szovjetet tolmácsnak, majd ő fordítja, amit én referálok a szagokról. Remekül ki fogjuk egészíteni egymást. A közlekedési rendőrök is párban járnak: egyik tud autót vezetni, a másik ismeri a KRESZ-t. Kérdezhetek valamit, Főnök?

— Parancsoljon, maga főszagértő . . .

— Legközelebb milyen gyarakat fogunk megvenni? Mert pénzünk az van dögvél, ennyit tudok . . .

— Egy cipőgyárat, egy bőrgyárat, egy szupermarketet és egy sajtgyárat. Ez utóbbit Sztari Oszkolban.

— Olyan messze? És miért pont sajtgyárat?

— Szaki! Egy leendő szagreferens ilyen nem kérdezhet. Ide telepítjük, és a legközelebbi európai kantálás idején semlegesíti a Bőrgyár büdösségét.

— Büdös, aki mondja! Ezt legközelebb közölheti az újságírójával is, a Hentessel. Elegendő volt, Főnök a kioktatásaiból, megyek vissza a gépemhez, faragom tovább a krupont. Bele a csatornába . . .

— Pá, Szaki! Faragja csak jó vékonyra, úgy lesz az a termék világszínvonalú . . .

Pihennek az öregfiúk

Befejezte őszi mérkőzéssorozatát a bőrgyári öregfiúk labdarúgócsapata.

IX. 15. P. Bőrgyár—Bosány (csehszlovák) 5-3

IX. 23. Karancs (jugoszláv)—P. Bőrgyár 4-2

X. 14. P. Bőrgyár—Karancs 3-3

X. 21. P. Bőrgyár—Bonyhád 3-3

X. 28. Tevel—P. Bőrgyár 0-1

Eredményeink mutatják, hogy mindössze egy alkalommal kaptunk ki a jóval fiatalabb, majd 100 kilóval könnyebb és emellett egy nagyon jó játékerőt képviselő karancsi csapatától.

A mérkőzések után az eredménytől függetlenül, hazai és idegen pályán egyaránt hosszan tartó, sokszor az éjszakát is igénybe vevő mély „szakmai értékelések” következtek, amit a finoman elkészített ételek és lehűtött italok még kötetlenebbé tettek. Meg kell mondani, az ilyen jellegű „szakmai értékelésekben”, az úgynevezett har-

madik félideben a bőrgyári gárda még nem talált legyőzőre, de még csak megszorítani sem tudták őket. Mint énekből felmentett, mondhatom, öröm köztük lenni, mert megcsodálhatom, különösen az „idősebb öregek” énekkultúráját, ami nemcsak beföldön, de külföldön is osztatlan elismerést váltott ki sportbarátainkból.

A bőrgyári öregfiúk csapatának jelenleg 28 tagja van, akik fejenként évi 1200 forint tagdíjat fizetnek. Természetesen ez a kb. 34 000 forint nem elegendő az egyre dráguló kiadások (utazás, étkezés) fedezésére, ezért ezúton is köszönetet szeretnénk mondani mindazoknak, akik valamilyen formában hozzájárultak ahhoz, hogy a bőrgyári öregfiúk labdarúgócsapata létezett, és előre köszönjük azoknak a segítségét, akik hozzájárulnak ahhoz, hogy ez a csapat a jövőben is létezzon.

Bartal Lőrinc

Börgyári mozaik

Véradás

Kiszállásos véradást szerveztek szeptemberben gyárunkban, melynek során százhuszonnyolcan adtak tértérsmentesen vért. Ezenkívül szeptemberben minden kedden három dolgozónk vett részt tértérsmentes véradáson.

Videoklub

A szakszervezeti bizottság és a vállalati művelődési bizottság közös szervezésében öt filmből álló sorozat indult. Elsőként a Tengerészakadémia, majd Az ördög jobb és bal keze volt műsoron, s ami még hátravan: november 15-én az Amerikai rémregény, 22-én a Csendőri és csendőrlányok, 29-én pedig A biztosan élő sárkány lady. A vetíté-

sek délután 2 órakor kezdődnek a kisebédülőben.

Gyűjtés a pécsi egyetemista külföldi gyógykezeltetésére

Gyűjtést indítottak a sertésve-lour gyárrészleg vöröskeresztes aktívái Kis Nagy Gábor pécsi egyetemista külföldi gyógykezeltetésére. A gyűjtés eredményeként 24 570 forint jött össze, amit az első között fizettek be a megadott számlaszámra.

Gyuri bácsi előadása a kiskerttulajdonosoknak

Dr. Bálint György, a televízió Ablak című műsorának népszerű Gyuri bácsija tartott előadást a kiskerttulajdonosoknak október 24-én

gyárunk kultúrtermében. Az előadást harmincötven hallgatták meg, s a hasznosítható ismeretanyag mellett ki-ki választ kaphatott saját problémáira is.

Serdülő-seregszemle

Az országos serdülő-seregszemlét szeptemberben Budapesten, a BKV Előre tekepályán rendezték meg, ahol kislányaink jól szerepeltek. A legjobb dobó Schmidt Eszter volt, aki 382 fával az előkelő negyedik helyet szerezte meg. Bagoly Ivett 355 fával a 9. helyen, Csetneki Andrea 354 fával a 10., Török Barbara 340 fával a 16. helyen végzett. A szép szereplésért dícséretet érdemelnek, reméljük, tovább folytatják, mert a csapatnak nagy szüksége van az utánpótlásra, a fiatalításra.

Veretlenül

Megyebajnokságot nyert sakkcsapatunk

• Cél az OB II.-be való jutás

A BTC sakkcsapata az 1989-es évben is tovább folytatta csapatépítő munkáját. Három férfi és egy női mesterjelölt leigazolása mellett két tehetséges ifjúsági versenyzővel is sikerült a csapatot erősíteni. Mivel több I. osztályú játékos is a BTC-t választotta, a csapat jelentősen megerősödve csak a megyebajnokság megnyerését tűzhetette ki célul. A megyebajnokság azonban új rendszerben került lebonyolításra. A résztvevőket két csoportra osztották, ahonnan az első három került a 6 csapatos rájátszásba.

Az első csapat 5 győzelemmel, míg a második csapat kellemes meglepetésre 3 győzelemmel került az élcsoportba. A végig esélyesnek kikiáltott első csapat végeredményben a megyebajnokságban megnyerte minden meccsét és veretlenül lett az első. A második csapat is helytállt és a PMSC II. legyőzésével a megyebajnokság előkelő ötödik helyét szerezte meg.

Végeredmény:

1. PBTC I.	5	5	—	42,5-17,5	10
2. P. Zsolnay I.	5	4	1	38,0-22,0	8
3. Siklós-Beremend	5	3	2	31,0-29,0	6
4. Mohácsi TE	5	2	3	24,5-35,5	2
5. PBTC II.	5	1	4	24,5-35,5	2
6. PMSC II.	5	—	5	19,5-40,5	0

Az egy FIDE-mesterrel, öt férfi és egy női mesterjelölttel, valamint tíz I. osztályú játékosal rendelkező csapatunk az OB II-be kerülésért osztályozót játszhat december elején Pécsen.

A csapatbajnokságban kiemelkedő teljesítményt nyújtottak az alábbi játékosok: Kamarás Lajos mesterjelölt 10 mérkőzésből 9 pontot, Balázs Adorján mesterjelölt 9 mérkőzésből 6,5 pontot szerzett, így jelentősen elősegítette az első csapat sikeres szereplését.

Az I. osztályú versenyzők közül három kimagasló teljesítmény akadt: Komor Péter mind a tíz mérkőzést megnyerte, Nógrádi Gábor tízből 8,5 pontot szerzett, Kocsis László játékosodó ugyancsak a tíz mérkőzésből 7,5 pontot gyűjtött össze. A II. csapatból Végh Károly, Előd Szaniszló és az ifjúsági korú

Palkó Attila teljesítménye érdemel elismerést.

Versenyzőink sikeresen szerepeltek a nemzetközi egyéni bajnokságokon is. Komor Péter I. osztályú versenyzőnk a „Szekszárd Kupa” A csoportjának megnyerésével, valamint kiemelkedő csapatbajnoksági teljesítményével valószínűleg mesterjelölt lett. Palkó Attila ifjúsági versenyzőnk a Baranya megyei egyéni bajnokságon, a „Zsolnay Kupán”, valamint a kaposvári nemzetközi egyéni versenyen nyújtott teljesítményéért első osztályú minősítést szerzett.

A december elején a BTC rendezésében megtartandó osztályozón célunk az OB II-be jutás kiharcolása lesz. A részt vevő csapatok már ismertek: Paksi Atomerőmű, Dunaújvárosi Vendéglátó Vállalat és a Nyergesújfalui Viscosa csapata. Mindhárom csapattal játszottunk az 1988. évi osztályozón is, és szoros mérkőzésen vereséget szenvedtünk tőlük.

SPORT

Jól szerepelnek labdarúgóink

Az 1989—90-es bajnoki évben a megyei I. osztályban szerepel a BTC labdarúgócsapata. A felnőttek mellett pályára lépnek az ifjúságiak és a serdülők is. A szakosztály létszáma jelenleg 70—80 fő, a tömegsportot az üzemi bajnokság és az öregfiúk sikeres szereplése jelenti. A bajnokság beindítása előtt több változás történt a szakosztály életében. Megvált a vezetéstől Renkó Vilmos, s jelenleg a Nyuli—Farkas—Bárác—Bogdán négyes végzi a vezetés feladatát. A játékosállományban is sok változás történt. Takács a Zsolnayba távozott, Filó, Dobos és Renkó P. katonai szolgálatra vonult be. Az új játékosok: Wéber Mágocsról, Emmer a Zsolnayból, Besenczi és Kapitány a PMSC-ből, továbbá két leszerelt játékos, Nagy és Hegedűs került vissza a csapathoz. Az így kialakult játékosállománnyal kell jól és eredményesen szerepelni, a cél a minél jobb helyezés elérése a bajnokságban.

A felkészítést az első csapatnál Borovác Sándor személyében új edző irányítja, míg a serdülőket Hajós László vezeti. Sok nehézség után — nyáron a játékosok nagy

része szabadságát töltötte — sikerült a bajnokság kezdetéig megfelelő csapatot kialakítani. A nagy terhelésű edzések jó hatása és a játékosok akarása elég volt az első győzelem megszerzéséhez (BTC—Vasasi B. 1-0). A siker fokozta a harci kedvet, és a következő két mérkőzést is sikerült megnyerni (BTC—Újpetre 1-0, BTC—Szentlőrinc 2-1). A negyedik mérkőzésen bekövetkezett, amitől tartottunk, a hazai pályán nem várt vereséget szenvedtünk (Harkány—BTC 6-3). A soron következő P. Honvéd elleni mérkőzést már 6-1-re megnyertük, majd következett a Sásd elleni 5-0-s győzelem, de ugyanilyen arányban nyert a csapat a Zsolnay ellen is. A PVSK elleni örökrangadón 1-1 arányú döntetlen született. Sellyén sajnos 3-1 arányban alulmaradt a csapat. Újra győzelme: BTC—P. Kinizsi 2-0, BTC—Geresdlak 6-0, majd Beremenden 1-0-s vereség, végül 0-0-s döntetlen a P. Postással.

Az elért eredmények és helyezés a vártnál jobb, bízunk a további jó szereplésben, annál is inkább, mivel a csapat zömében fiatal játékosok-

ból áll, ami reményt ad a további fejlődésre.

A csapat felszereléssel való ellátottsága megfelelő. Fontos lenne viszont a füves és a salakos pálya felújítása, a vízelvezetés megoldása, ebben az ügyben az eltelt évtizedekben nagyon kevés történt.

Végül: kérjük a vállalat vezetőit és dolgozóit, mérközéseinket megjelentetésükkel tiszteljék meg, anyagi és erkölcsi támogatásukkal segítsék a BTC sportolóit a további sikeres szereplésben.

Farkas László

A megyei I. osztály állása 13 lejátszott mérkőzés után:

1. PVSK	13	9	2	2	29-	6	29
2. Szajk	13	8	4	1	20-	9	28
3. Beremend	13	8	3	2	30-10	27	
4. Harkány	13	8	3	2	28-13	27	
5. PBTC	13	8	2	3	33-13	26	
6. P. Postás	13	7	3	3	34-15	24	
7. PEAC	13	6	3	4	21-14	21	
8. P. Zsolnay	13	5	2	6	17-17	17	
9. Sásd	13	4	4	5	16-21	16	
10. Újpetre	13	3	4	6	11-20	13	
11. Sellye	13	3	3	7	16-29	12	
12. Geresdlak	13	2	5	6	9-21	11	
13. Szentlőrinc	13	3	2	8	17-35	11	
14. Steinmetz SE	13	3	1	9	14-36	10	
15. Vasasi B.	13	2	3	8	7-25	9	
16. P. Kinizsi	13	—	6	7	6-24	6	

Jó hajrá az őszi szezonban

A harmadik helyen kézilabdásaink

Az 1988—89-es bajnokságban bronzérmeket nyert csapatból már csak kilenc játékos kezdte meg a felkészülést a következő szezonra, továbbra is Pálvölgyi Isivánné irányítása mellett. Nem volt zavartalan a nyári felkészülés, problémák, betegségek, sérülések jellemezték. Intéző, szakosztályvezető nélkül sok teendő hárult az edzőre is, pedig neki ebben a fontos felkészülési időszakban kizárólag a szakmai irányítással kellett volna foglalkoznia. Később enyhítette a gondokat, hogy Németh Magdolna leállási szándékai ellenére is vállalta a játékot, és a továbbiakban elvállalta az intézői teendőket is.

Az idén nem utaztunk edzőtáborba sem, annak ellenére, hogy az elmúlt évek tapasztalatai alapján ez mindig hasznosnak és sikeresnek

bizonyult. Itthon heti öt edzéssel készültünk. Részt vettünk a Hunor felkészülési tornáján, ahol sikerként könyvelhettük el, hogy megvertük az NB I-ben szereplő PMSC együttesét. A tornát követően folytatódott a felkészülés, az utolsó simítások a formába hozás során.

A bajnokság őszi szezonja mára befejeződött, csapatunk jó hajrájának köszönhetően a harmadik helyen végzett.

Az őszi szezon során lejátszott mérkőzések:

Nagykanizsa—BTC	16-17
BTC—KÓVAC	20-12
Hunor—BTC	16-11
BTC—Szomb. Pamut	19-15
BTC—Dorog	18-18
Dunaújváros—BTC	18-14
BTC—Szombath. TK	22-16
BTC—Győri Kecs	17-18
Tata—BTC	13-15
Csurgó—BTC	19-22

Edzőnk általában a Jakab Gyöngyi—Kurcz Izabella—Balogh Erzsébet—Tollas Tünde—Barbarics Erika—Virágosi Csilla—Németh Magdolna összetételű kezdőcsapatot küldte a pályára, míg csereként Reich Rita, Michelutti Kinga és Szabó Éva állt rendelkezésre, valamint néha az ifjúsági csapat néhány játékosa. Új játékosaink: a MOKÓ-ból Hartai Gertrúd, aki jelenleg a Tanárképző hallgatója, a PMSC-ből Kővári Bea, aki egy évig kölcsönjátékosként áll rendelkezésre, továbbá Kulcsár Tünde, aki talán segít majd megoldani átlövőgondjainkat.

Reméljük, a régi és új játékosok alkotta csapat a jövőben is sikeresen veszi föl a küzdelmet a pontokért vívott harcban, s szerez örömet szurkolóinak.

Balogh Erzsébet